Eve Kosofsky Sedgwick

Aşk Üzerine Bir Diyalog

İngilizce'den Çeviren: Özge Karlık

Lacivert Kitaplar

AYRINTI

EVE KOSOFSKY SEDGWICK

Judith Butler'la birlikte *queer* teorinin kurucusu sayılan Eve Kosofsky Sedgwick 2 Mayıs 1950 tarihinde doğmuş ve 12 Nisan 2009 tarihinde ölmüştür. Cornell Üniversitesi'nde gördüğü lisans eğitimi ardından Yale Üniversitesi'nde doktorasını yapmıştır. Amerika'nın önde gelen üniversitelerinde toplumsal cinsiyet, queer teorisi ve eleştirel teori, Marcel Proust, Lacancı psikoanaliz, Budizm ve pedagoji, Melanie Klein, maddi kültür gibi çok çeşitli alanlarda dersler vermiş ve yine bu alanlarda çok sayıda makale ve kitap yazmıştır.

Belli başlı eserleri şunlardır: *The Coherence of Gothic Conventions* (1980); *Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire* (I1985); *Epistemology of the Closet* (1991); *Tendencies* (1993); *Fat Art, Thin Art* (1995); *Performativity and Performance* (1995, Andrew Parker ile birlikte); *Shame & Its Sisters: A Silvan Tomkins Reader* (1995, Adam Frank ile birlikte); *Gary in Your Pocket: Stories and Notebooks of Gary Fisher* (1996, Gary Fisher ile birlikte); *Novel Gazing: Queer Readings in Fiction* (1997, Jacob Press ile birlikte); *Touching Feeling: Affect, Pedagogy, Performativity* (2003); *The Weather in Proust* (2011).

Ayrıntı: 743
Lacivert Kitaplar Dizisi: 38

Aşk Üzerine Bir Diyalog
Eve Kosofsky Sedgwick

Kitabın Özgün Adı
A Dialogue On Love

İngilizce'den Çeviren
Özge Karlık

Yayıma Hazırlayan
Ahmet Ergenç

Düzelti
Arlet İncidüzen

© 1999 by Eve Kosofsky Sedgwick

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No.:244 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertifika No.: 12156

Birinci Basım: *İstanbul, 2013*
Baskı Adedi *2000*

ISBN 978-975-539-774-0
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım Tic. San. ve Ltd. Şti.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No.: 3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Eve Kosofsky Sedgwick

AŞK ÜZERİNE BİR DİYALOG

LACİVERT SERİSİ

İŞ İŞTEN GEÇTİKTEN SONRA VERİLEN SÖZLER
Darian Leader

SEVGİNİN HALLERİ
Stephanie Dowrick

ÖPÜŞME
Metafizikten Erotiğe
Adrianne Blue

KAHKAHA BENDEN YANA
Sören Kierkegaard

ARİSTOS
Yaşam Üzerine Notlar
John Fowles

SALOME
Yaşamı ve Yapıtları
Angela Livingstone

BAŞTAN ÇIKARMA ÜZERİNE
Jean Baudrillard

BENİ AYAKTA GÖMÜN
Çingeneler ve Yolculukları
Isabel Fonseca

GECE
Gece Hayatı, Gecenin Dili, Uyku ve Rüyalar
A. Alvares

COOL
Bir Tavrın Anatomisi
Dick Pountain & David Robins

COOL ANILAR III - IV (1990-2000)
Jean Baudrillard

KENDİNİ ALDATMA
Herbert Fingarette

GÖĞÜ DELEN ADAM
Papalagi

ŞÖHRET
Chris Rojek

KÖTÜLÜĞÜN ŞEFFAFLIĞI
Aşırı Fenomenler Üzerine Bir Deneme
Jean Baudrillard

APTALLIK ANSİKLOPEDİSİ
Matthijs van Boxsel

ÖPÜŞME, GIDIKLANMA VE SIKILMA ÜZERİNE
Hayatın Didiklenmemiş Yanlarına Dair Psikanalitik Denemeler
Adam Phillips

KARŞILIKSIZ AŞK
Kovalamak ve Kovalanmak Üzerine
Gregory Dart

BİR ÇİFT SÖZ
Julian Barnes

İMKÂNSIZ TAKAS
Jean Baudrillard

COOL ANILAR V (2000-2004)
Jean Baudrillard

MASUMİYETİN AYARTICILIĞI
Pascal Bruckner

SON MEKTUP
Bir Aşk Hikâyesi
André Gorz

DİKİZLEME GÜNLÜĞÜ
Hal Niedzviecki

BEN ÖZELİM
Hal Niedzviecki

KORKULACAK BİR ŞEY YOK
Julian Barnes

ÖMÜR BOYU ESENLİK
Mutluluk Ödevi Üzerine Bir Deneme
Pascal Bruckner

GÜNAH KEÇİSİ
Charlie Campbell

DİVANIMDAKİ ERKEKLER
Dr. Brandy Engler & David Rensin

Teşekkürler Shannon. Tim,
teşekkürler! Ve çok değerli aileme,
arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

İşin Aşktan Ayrılmadığı Bir Yaşam*

Ali(gül) Arıkan'ın anısına

"Lütfen olan biteni benim için durdurabilir misin?" diye ölgünce fikir veriyorum ona; bunu yapmaya istekli değil. "Ve bir de beni yere yapıştırabilirsen, devrilip durmam böylece?"
"Bu yapabileceğim en kötü şey olurdu" diyor, "Sana doğru gelen bu dalgalarla, öğrenmek
zorundasın
yüzeydeki bir mantar gibi
inip çıkmayı.
Seni yere yapıştırırsam, anında boğulursun."

* *Aşk Üzerine Bir Diyalog*'a bir Önsöz yazmamı öneren Özge Karlık'a çok teşekkür ederim. Kitabı daha önce okumamıştım. Beni çok heyecanlandırdı, çok mutlu etti.

Aşk Üzerine Bir Diyalog, Eve Kosofsky Sedgwick'in Türkçe'ye çevrilen ilk kitabı. Belki de hoş bir tesadüf bu çünkü kendi ifadesiyle "en gururlandığı şey, işin ve aşkın birbirinden ayrılmasının imkânsız olduğu bir hayata sahip [olmuş] olması" (s. 54). Nitekim kitap da Sedgwick'in yaşamı, ailesi, dostları, aşkları, ilgi duyduğu konular, yazdığı kitaplar, yaptığı kolajlar üzerine –ki bu öğeleri birbirinden ayırmak da imkânsızdır– uzun, parçalı, farklı seslerin birbirine geçtiği, farklı üslupların denendiği bir diyaloğu içeriyor. Eve ile terapisti Shannon (Van Wey) arasında bir diyalog bu (Sedgwick kanser tedavisinin ardından terapiste gitmeye başlıyor). Biraz alışılmadık bir diyalog belki çünkü ne sadece iki kişi arasında ne de "kişi" dediğimizde atıf yaptığımız bütünlüklü bir özneden hareket ediyor. Kişisel anlatılar, dizeler, *haiku*'lar ve Shannon'ın terapi notlarının birbirine geçtiği metin ilerledikçe, adı "Eve" olan birine yakın(sayan) bir figürün, bütün utangaçlığı, kırılganlığı, açıklığı ve cesaretiyle, onu "Eve" yapan bütün ilişki ağları içinde şekillenmeye başladığını görüyoruz. Şekillenirken aynı zamanda elimizden kayıyor.

Ben bu önsözde hem Sedgwick'in hayatından kısaca söz edip kitapta adı geçen isimler ve olaylar hakkında bir arka plan bilgisi vermeyi hem de *Aşk Üzerine Bir Diyalog*'la ilgili yukarıda ortaya atıverdiğim fikirlerimi açmayı planlıyorum. Sedgwick'in hayatına, kuramına, kitapta çeşitlenen seslere yavaşça, okudukça nüfuz etmek isteyen okur, önsözü okumayı -en azından şimdilik- burada bırakabilir.

Eve Kosofsky Sedgwick (1950-2009), bugün *Queer* Kuramı olarak adlandırılabilecek, içeriği ve sınırları sürekli yeni pazarlıkların konusu haline gelen –iyi ki!– çalışma alanının temel isimlerinden biri. Kitapları arasında belki de en meşhuru olan

*Epistemology of the Closet** [Dolabın Epistemolojisi] (1990), Judith Butler'ın aynı yıl yayımlanan *Gender Trouble*'ıyla birlikte bu alanın öncü eserleri arasında sayılıyor. Diğer telif kitapları arasında *The Coherence of Gothic Conventions* (1980), *Between Men* (1985), *Tendencies* (1993), *Fat Art, Thin Art* (şiir, 1994), *A Dialogue on Love* (2000), *Touching Feeling* (2003) ve ölümünden sonra basılan *The Weather in Proust* (2011) var**. Derlediği kitaplar ise *Shame and its Sisters* (Adam Frank ile, 1995), *Performativity and Performance* (Andrew Parker ile, 1995), *Gary in Your Pocket* (1996) ve *Novel Gazing* (1997). Bunlar dışında *Studies in the Novel* dergisinin Güz 1996 tarihli "Queerer than Fiction" özel sayısını hazırladı. Yine özellikle 1990'larda yazdığı pek çok makalesi mevcut. Ayrıca kumaşlar, kâğıt parçaları, mürekkep ve çok çeşitli malzemeler kullanarak oluşturduğu işleri var (bunlar *Diyalog*'da el işleri olarak geçiyor). Kitaplarına aşina olanların bile çok az bilebildiği bu işlerden müteşekkil tam yedi sergi açmış Sedgwick. Dönem dönem şiirler yazıyor. Akademik ilgilerini de sınırlamak kolay değil. Genel olarak dil, edebiyat, cinsiyet, cinsellik, yaşam, dostluk ve aşk üzerine, ama aynı zamanda Budizm ve duygulanımlar/etkiler [*affect*] üzerine yazıyor. Cornell'den en yüksek dereceyle [*summa cum laude*] mezun olduğunda (1971), eğitim hayatı boyunca yalnızca İngiliz Edebiyatıyla ilgilenmediğini; siyaset felsefesi, psikoloji tarihi, antropoloji, matematiksel mantık ve şiir yazımı gibi çok çeşitli dersleri de takip ettiğini ve bu dersleri veren öğretim üyelerinin bir kısmıyla hayatı boyunca sürecek dostluklar kurduğunu biliyoruz.***

---

* "*Closet*" dolap; küçük, mahrem oda; veya ihtiyatlı bir gizlilik anlamlarına geliyor. Burada heteroseksüel olmadığını açık etmemek, bu anlamda görünür olmamak, kuytuda, saklıda kalmak demek.

** Bu kitapların bazılarını (özellikle *Epistemology*) Micheal Warner *Fear of Queer Planet* kitabında değerlendirir. Bu kitabın giriş bölümüne Türkçe ulaşılabileceği için bu notu düşüyorum. Bkz. "*Queer Gezegen Korkusu*'na Giriş", *Queer Tahayyül* içinde, Der. Sibel Yardımcı ve Özlem Güçlü, Sel Yayıncılık, İstanbul, 2013.

*** Buradaki ve yazının devamında Sedgwick'in hayatıyla ilgili bilgileri şu web

Kendi adıma, Sedgwick'in bütün bu konular ve farklı araçlar arasında gezinmesinin, yaşamı ve yazdıkları arasındaki ayrılmazlığın bir işareti olarak okunabileceğini düşünüyorum. Elbette (herhangi bir) eser ile yaratıcısı arasında dolaysız, aynavari bir ilişki önermiyorum. Fakat Sedgwick'in, başına gelenleri, ona yönelen etkileri (yaşamı?) anlamak, anlamlandırmak, onlarla başa çıkabilmek için (yaşamda kalabilmek için?) edebi, kuramsal ve sanatsal araçların arayışına belki de daha özgürce (bir çeşit can havliyle?) çıktığını düşünüyorum. *Aşk Üzerine Bir Diyalog*'da da okurla paylaştığı gibi yaşam, Sedgwick'in kolayca başa çıkabildiği bir süreç değil. Yaşamakta, yaşamda kalmakta zorlanıyor* İşte bence edebiyat da kuram da sanat da zorlandığı bu etkinliği kolaylaştırabilmek için başvurduğu araçlar Sedgwick'in. Foucault ve/veya Deleuze'e atıfla söylersek birer "alet kutusu"

Yaşam, Eve Kosofsky Sedgwick için Ohio Dayton'da başlar ve Amerika Birleşik Devletleri'nin kimileri daha kozmopolit olan farklı yerlerinde sürer: Dayton (1950-1957), Bethesda (1957-1967), Ithaca (1967-1971), New Haven (1971-1976),

---

sitesinden alıyorum: http://evekosofskysedgwick.net/. Sedgwick'in hayatı ve eserleri, ölümünden sonra yazılmış yazılar ve adına düzenlenmeye devam eden konferans ve sempozyumlarla ilgili çok çeşitli bilgiye buradan ulaşılabilir. Özellikle *Biography* bağlantısı burada aktardığım kişisel bilgiler açısından çok zengin (http://evekosofskysedgwick.net/biography/biography.html). Site güncellenmeye de devam ediyor.

* Şöyle yazıyor *Diyalog*'da:

"Sana bazı şeylerden yakınırken, bunun ne anlama geldiğini buldum" diyorum ona [Shannon'a]. "Ya da her kime yakınıyorsam işte. Sana bunun ne kadar kötü olduğunu, bir şeye ne kadar çabaladığımı, ne kadar çok şey atlattığımı anlatırken, duymak istediğim tek bir cümle var:

> 'Bu kadarı yeterli. Artık
> bırakabilirsin'.
> Bırak: yaşamak, olan şeyi.
> Ve yeterli: [çektiğin] acı (s. 109).

yeniden Ithaca (1976-1978), Clinton (1978-1981), Boston (1981-1984), Amherst (1984-1988), Durham (1988-1997) ve New York (1998-2009). Bir kız ve bir erkek kardeşin de dahil olduğu beş kişilik ailesi (anne Rita, baba Leon, kardeşler Nina ve David), Yahudi olmaları, annesiyle ilişkileri, kız kardeşiyle arkadaşlıkları gibi çeşitli vesilelerle *Diyalog*'a sık sık konu olmuştur. Doğrudan ikinci sınıfa başlayan Eve, bale dersleri alır, resimler yapar ve daha yedi yaşında meslek olarak kendisine şairliği seçer!* Washington'a taşındıktan sonra Washington Tiyatro Kulübü'nde dersler almaya başlar. Cornell Üniversitesi'nde katıldığı bir yaz okulunun ardından, üniversiteden kabul alarak Ithaca'ya taşınır. 1969'da Hal Sedgwick'le evlenir. Farklı evlerde ve şehirlerde bile olsalar, bu, Eve'in hayatının sonuna kadar sürecek bir ilişkinin başlangıcıdır. Bu dönemde Eve ve Hal Sedgwick, Cornell'de öğretim üyesi olan ve nöroloji alanında çalışmalar yürüten Frank Rosenblatt'ın çiftlik evinde kalmaktadır. Öğrencilere kiralanan ucuz odalar, yarı-komünal bir yaşam ve çekirdek olmayan, kan bağına dayanmayan bir aile modeli. 1971'de Yale'de doktora. 1978'de Hamilton College'da ilk iş -tıpkı Cornell'de okuduğu Telluride House ve sonradan gireceği Armherts College gibi yakın tarihe kadar kadınlara açık olmayan bir kurumdur burası. Sedgwick feminizmle burada tanışır. 1981'de Boston Üniversitesi İngiliz Dili Bölümü'ne geçer. Uzun şiiri "The Warm Decembers" [Sıcak Aralık'lar] üzerine çalışır (sonradan *Fat Art, Thin Art* [Şişman Sanat, Zayıf Sanat] içinde yayımlanacaktır). Zamanla

* Sonraları *Diyalog*'da şöyle yazacaktır: "Şiir sanırım hem ilk aşkımdı hem de yıllardır yerinde yeller esen ilk benliğim [*self*]" (s. 104). Dileyen okur Sedgwick'in şiir macerası için *Tendencies* (1993) içindeki "A poem is being written" [Bir şiir yazılıyor] başlıklı yazıya bakabilir. Yazı şöyle başlıyor: "Bu makale geç yazılmıştır: dokuz yaşındaki bir çocuğun, Eve Kosofsky'nin düşünsel ve sanat hayatına saygılı bir dikkat iddiasını temsil ettiği ölçüde, yirmi yedi yıl geç" (Sedgwick'in o yaşta oluşturduğu küçük şiir antolojisinin adı *Exiles and Fugitives* [Sürgünler ve Kaçaklar] imiş, bugün büyük oranda kayıp olan bu antolojinin kapağını da Sedgwick kendisi çizmiş – bkz. http://evekosofskysedgwick.net/biography/biography.html).

Between Men'e [Erkekler Arasında] dönüşecek olan ve İngiliz Edebiyatı'ndaki erkekler arasında homososyal arzuyu tartıştığı yazıları kaleme alır. Bunting Institute'te, ardından Armherst College'da doçent olarak sürdürdüğü akademik çalışmalar. Sedgwick *Epistemology of the Closet*'ı oluşturacak makaleleri burada yazmaya başlar. Şiirden uzaklaşma. AIDS salgını ve yükselen homofobi. AIDS'e yakalanmış aktivist ve yazarlarla kurduğu arkadaşlıkların damgasını vurduğu bir dönem.

Sedgwick'in Duke Üniversitesi İngiliz Dili Bölümü'ne profesör olarak atandığı yıl 1988'dir. Bundan sonra gittikçe ünlendiğini görüyoruz. 1990'da yayımlanan *Epistemology of the Closet*, aynı yıl Modern Dil Derneği tarafından "Edebiyat ve/veya Dil Alanlarında Sıradışı Çalışma" alanında ikincilik ödülüne layık bulunur (Birincilik derecesi Fredric Jameson'ındır). Tuhaftır ki Sedgwick, aynı derneğin yıllık toplantısında sunduğu "Jane Austen ve Mastürbasyoncu Kız" başlıklı bildirisi nedeniyle Batı uygarlığındaki çöküşün bir işareti ve "Saddam Hüseyin'den bile tehlikeli" biri olarak da adlandırılır*. Bu bildiriyi sunduğu oturumu, *Diyalog*'da aşka benzer bir ilişki içinde adı geçen Micheal Moon'la birlikte düzenlemiştir**. Meslektaşları ve arkadaşlarıyla bir toplanma alanı haline gelen evini yedi yıl boyunca Moore'la paylaşan Sedgwick, onun taşınmasıyla birlikte Stephen Barber'a ev arkadaşlığı önerir. Barber *drag****

---

* Yine bkz. http://evekosofskysedgwick.net/biography/biography.html, "Durham: 1988-1997" başlıklı bölüm.

** "Bizim ilişkimize 'en yakın arkadaş' dense gerek. Lakin bu yanlış olur, Michael'la olan dostluğumuzu betimleyen bir kategori bilmiyorum. Ona âşık olduğumu söylesem yalan olmaz. Aramızdaki bağ çok tutku dolu, en azından benim için; zihnimi çok meşgul ediyor; bu çok fiziksel bir şey, gerçi seks yapmıyoruz ama sanırım gündelik yaşamımın duygusal iklimi sıkça Michael'ın duygusal iklimi tarafından belirleniyor [...] Michael'dan yayılan günışığına bağımlıyım. Ona kavuşmak ve korumak için her şeyi yapacağımı düşünüyorum sık sık (s. 55-57).

*** Anlamı "karşı cinsten biri gibi giyinmek" olan bu kelime, cinsiyetin performatif (edimsel) olduğu, dolasıyla çeşitli icraları içerdiği görüşü uyarınca yalnızca giysiyi giyinmek değil, aynı zamanda karşı cinse ait bir hal ve tavrı takınmak olarak da düşünülebilir. Jennie Livingston'ın *Paris is Burning* isimli filmi (1990)

performanslarında ustalaşmış biridir ve Sedgwick'in hem bu sanatı öğrenmesine hem de bu öğrenme sürecini belgelemesine olanak tanır. Evleri aynı zamanda o bölgedeki AIDS aktivizminin de yuvalarından biri haline gelir.

1991'de konulan göğüs kanseri teşhisi ve ardından gelen tedaviyle birlikte Sedgwick'in AIDS'le ilişkisi de yeni bir boyut kazanır: hastalık, ölüm üzerine düşünceler, yazılar. Bu süreci peş peşe kitaplar (telif ve derleme) izler: *Tendencies*'de [Eğilimler] kişisel anlatıları. *Fat Art, Thin Art*'ta şiirleri. *Shame and its Sisters*'da [Utanç ve Kız Kardeşleri], psikoloji alanında eserler vermiş, özellikle de Duygulanımlar Kuramı'yla [*Affect Theory*] ünlenmiş Silvan Tomkins üzerine yazıları. *Gary in Your Pocket* [Cepte Gary], 32 yaşında AIDS'ten öldüğünde henüz hiçbir şeyi yayımlanmamış olan yazar Gary Fisher'ın günlükleri, not defterleri ve şiirlerinden bir seçki. *Novel Gazing* [Romana Bakmak*] *queer* kuramından mülhem edebiyat eleştirisi.

1996 Baharı'nda Sedgwick üst omurgası ve boynunda duyduğu ağrılar nedeniyle yeniden doktora gittiğinde, göğüs kanserinin omuriliğinin üst kısımlarında metastaz yaptığını öğrenir ve ertesi yıl New York'a, yeniden Hal Sedgwick'in yakınına taşınır. Bu dönemde hayatına yeni ilgiler katacaktır. Daha önce aldığı çizim ve heykel dersleri vardır, kıyafetlerini kendisi dikiyordur ama şimdi polimer kilden renkli formlar yapmayı, tezgâhlarda kumaş dokumayı dener. Aynı zamanda Budizme ilgi duyar ve Uzak Doğu'ya ziyaretler yapar. Güney Kore'ye, Tayvan'a, Tayland'a, Katmandu'ya, Tibet'e, Çin'e, Japonya'ya gider. 2001'de Türkiye'de iki hafta geçirir, yolu İstanbul'a dü-

---

ve Butler'ın bu filmden yola çıkan "Toplumsal Cinsiyet Yanıyor" başlıklı makalesi 1980'lerin ikinci yarısında New York'ta düzenlenen *drag* balolarını etraflıca anlatır (Butler'ın yazısı orijinal olarak *Bodies That Matter* (1993) içinde yayımlanmıştır, Türkçesi için bkz. http://defterdergisi.wordpress.com/2013/01/27/sayi-34/).

* "Novel" kelimesi hem roman hem de yeni anlamına geldiği için şöyle de çevrilebilirdi: *Yeni(likçi) Bakış*. Özellikle kitabın alt başlığının "Kurguda *Queer* Okumalar" olduğu ve edebiyat eleştirisinde *queer* okumanın yeniliği düşünüldüğünde bu çeviri de hayli geçerli sayılabilir.

şer. Bu ziyaretlerden zengin malzemelerle döner: kumaşlar, kâğıtlar, iplikler, damgalar, fotoğraflar. Bu yeni ilgileri yazılarına da nüfuz edecektir. Keza seminerlerine de: "Asya Karşılaşmaları", "Sıfır, Sonsuzluk, Kaos, Yücelik", "İlişkileri Okumak", "Ödipal-olmayan Psikolojiler", "Viktoryen Dokumalar" bu dönemde verdiği seminerlerin bazılarıdır. 2003'de yayımlanan *Touching Feeling*'de [Hisse Dokunmak]* "Budizm Pedagojisi" üzerine bir bölüm de yazmıştır. Bu dönemde açtığı kişisel sergiler de yeni ilgi alanlarını görselleştirmektedir: *Floating Columns* [Yüzen Sütunlar] (1999), *In the Bardo* [Bardo** Halinde] (2001), *Bodhisattva Fractal World* [Bodhisattva Fraktal Dünya] (2002 ve 2003) ve *Works in Fiber, Paper, and Proust* [Fiberden, Kâğıttan İşler ve Proust] (2005). Bu son sergi, aynı zamanda ölümünden sonra basılacak olan *The Weather in Proust* [Proust'ta Hava Durumu] kitabının da habercisi ve Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde*'sine duyduğu ilginin bir ifadesidir.

Diyalog 1992 yılında başlar (ve daha başından başka bir forma atıf yapar: tarih, okura bir günceye başladığı hissini verir). Eve, Shannon'ın ("dostça, maskülen") sesini telesekreterde ilk kez duyduğu ve sonrasında, muayenehanede onunla ilk kez karşılaştığı zamanlarda (kesin tarihi bilmeyiz). İlk cümle şöyledir: "Görünen o ki, bir hasta olarak ortaya çıkmak [*emerge*] istiyorum" Burada "ortaya çıkmak" olarak çevirdiğim fakat Türkçe karşılığını kolayca bulamadığım bu fiil belirmek, zuhur etmek anlamlarını da içeriyor. Eve, bu metne, kendisini çağıran yeni bir öznelliğin ("hasta") peşi sıra giriyor, yanı başında bir söz oyunuyla (s. 27***):

* Bu başlık da yine iki şekilde okunabilir. *Touching* ve *feeling* kelimelerinin ikisi de isim-fiil olarak düşünülürse kitabın adı Dokunmak Hissetmek olarak da çevrilebilirdi.

** Tibetçe olan bu sözcük arada olma halini ifade eder.

*** Söz oyunları nedeniyle bazı bölümleri çevrilmesi çok zor olan bu metni alın-

"[...] *I like "patient". It is true that I can be very patient.*"

Böylece "*patient*" sözcüğünün çift-anlamlılığı (hasta/sabırlı) metni açmış olur:

'Hasta'yı [kavramını, terimini] seviyorum. Gerçekten de çok sabırlı olabiliyorum"

Shannon da bu terimi sevmektedir ve kullanımı Eve'de bir mesafelenme hissi uyandırmaz. Aslında,

"daha mutlu olmak
dışında hiçbir
talepte bulunmayan bir kelimeye
benziyor "hasta/sabırlı",

ve [bu talebin] mutluluğum konusunda bana bir hayli omuz verecek başka birini istemeyi de içerdiği doğru" (s. 28).

Sonraki birkaç sayfada Shannon'ın bir terapist olduğunu öğreniriz. Herhalde "fazlasız" biri olarak tarif edilebilir. Eve'in ona gelmesinin ardındaki neden, on sekiz ay önce kendisine meme kanseri teşhisi konması ve tedavinin ardından ortaya çıkan depresyondur. Her ne kadar Eve için bunun, "depresyon" olup olmadığı açık değilse de aslında teşhis ve tedavi sürecini hiç de fena atlatmadığını düşünür. Çünkü "en derin korkusu kansere yakalanmak, ameliyata girmek, ölme ihtimaliyle baş etmek" olan insanlardan saymaz kendisini. Evet korkar, ama

"sevdiklerimi [*love*] tehdit eden
her kötü şeyden
korku, benim için, sadece

etrafımdaki dünyayı
nasıl sevip [*like*] arzulayacağımı
bilemez hale gelmem"

Hastalık, ölüm, karşılaşma, aşk [*love*], arzu: diyalog böyle başlar.

---

tılarken, çevirmenin de hoşgörüsüne sığınarak kimi değişikliklere gittim. Bunun amacı okuyucuya buradaki ses ve anlam çeşitliliğini açıklayabilmekti.

Sedgwick'in dil üzerine çalışan biri olduğu düşünüldüğünde "diyalog" sözcüğünün etimolojik evrimine bakmak ilginç olabilir. Diyalog, Eski Yunanca "*diá*" ve "*lógos*" sözcüklerinden oluşuyor. Nişanyan Etimoloji Sözlüğü bunları sırasıyla şöyle tanımlıyor. *Diá*: "zıt yönlere gitme, çapraz olma, aykırı olma, bir şeyin iki yanına değme, baştan sona katetme bildiren edat ve fiil öneki"* (Latince'de "*trans*", İngilizce'de "*through*", "*across*" ile denk). Her ne kadar "iki" anlamına gelen *dúo*'dan türüyorsa da, bu haliyle birbirinden ayrı iki öğeden çok, bu öğeler arasındaki bir geçirgenliğe işaret ediyor.

Düşünce tarihinin yüklü mirasını taşıyan *lógos* ise "söylem, söz, kelam, anlatı, bilim, oran, uyum, yasa, sayı" gibi bütün bir anlamlar yelpazesine açılıyor. Türediği fiil [*légō, log*]; 1. seçmek, saymak, 2. söz söylemek, okumak anlamlarına geliyor**

Diálogos ise daha çok bu ikinci anlamdan hareketle, "karşılıklı konuşma" anlamına geliyor. Eski Yunanca'dan Latince'ye [*dialogus*], oradan Fransızca'ya [*dialogue*] geçtikten sonra, erken 13. yüzyılda İngilizce'ye "iki veya daha fazla kişinin karşılıklı konuşmasından müteşekkil edebiyat eseri" olarak geçiyor. Anlamın genel bir "karşılıklı konuşmaya" genişlemesi 1400'ler civarı***. Bu konuşmanın yalnızca iki kişi arasında geçtiğine yönelik genelgeçer kanı ise "*dia-*" ile iki, çift anlamlarına gelen "*di-*" arasındaki yakınlık.**** Oysaki yalnızca iki kişi arasında geçen konuşma için ayrı bir sözcük var: *duologue*****

---

* Nişanyan Etimoloji Sözlüğü, "dia" maddesi, bkz. http://m.nisanyansozluk.com/?k=dia%2B

** Nişanyan Etimoloji Sözlüğü, "*logos*" maddesi, bkz. http://m.nisanyansozluk.com/?k=logos&x=0&y=0

*** Online Etymology Dictionary, "*dialogue*" maddesi. http://etymonline.com/?term=dialogue

**** Karş. Kelime-oluşturucu "di" parçacığının birinci ve üçüncü anlamları. Online Etymology Dictionary, "di" maddesi. http://etymonline.com/index.php?term=di-&allowed_in_frame=0

***** Online Etymology Dictionary, "*dialogue*" maddesi. http://etymonline.com/?term=dialogue

Sedgwick, diyalogun İngilizce'de öncelikle bir edebi tür olarak kullanıldığını biliyor olmalı. Eldeki de öncelikle bir metin. Ama konuşma ile yazmanın, yazmanın türlü biçimlerinin birbirine geçtiği bir metin. Aslında temelinde bir terapi seansının ve bu seanstaki paylaşımların olduğu düşünülürse, sözün yazıya baskın çıktığı bile söylenebilir. Ama Sedgwick düşünceyi sözle, sözü yazıyla ustaca karıştırarak, okuru birinden ötekine sıçratarak, bunlar arasında kurulması mümkün hiyerarşileri hemen alt üst ediyor. Hayatına dair anlatıları (kendi düşünceleri, ailesinin sözleri, kız kardeşinin günlüğünde onu tasvir biçimi), Shannon'a söyledikleri, onun cevapları, terapi notları (yazılar), Eve'in sevdiği filmler, atıf yaptığı metinler birbirini takip ediyor, iç içe geçiyor.

Bütün bu iç içe geçmeler içinde Eve ve Shannon karakterlerinin de, bir yandan yavaşça ortaya çıktıklarını [*emerge*] diğer yandan da yavaşça silindiklerini görüyoruz. Diyalog ilerledikçe karakterleri tanıyor, hayatlarına, düşüncelerine aşina oluyoruz, bizim için tanıdığımız kişiler haline geliyorlar. Öte yandan seslerin çoğullaşması ve iç içe geçmeler nedeniyle konuştuğunu varsaydığımız bu iki özneye dair sorular da ortaya çıkıyor: Eve konuşurken aslında kim konuşuyor? Hangi sesler onun içinden [*through*] geçiyor, hangi sözler onu kendilerine aracı kılıyor? Shannon konuşurken aslında kim konuşuyor? Eve'in yazdığı Shannon'da, aslında kimin sesini duyuyoruz?

Bu kitap Eve ve Shannon *arasında* -birbirlerine geçtikleri, birbirlerine dönüştükleri- bir diyalog*.

---

* Bkz. örneğin:
"Shannon'ın uzamı; hem benim hem değilim.

> Bir başkasıyla konuşmanın,
> aynı zamanda kendimle konuşmak
> olduğu bir uzam." (s. 165)

> "Bu benim kendi yumuşak
> sesim. Ama onu duyabildiğim andan itibaren,
> Shannon'layım yine." (s. 167)

Sedgwick'in Shannon ve kendisi hakkında yazmak için uygun bir araç üzerine kafa yorduğunu biliyoruz (s. 219 ve devamı). Kitapta platonik diyalogları bir ihtimal olarak düşündüğünü yazar ("yaptığımız şeye daha yakın bu"). Bir diğer ihtimal konusu önceden bilinmeyen romanlardır (bir aşk? bir başarısızlık? karmaşık bir yığın [*mess*]? bir saadet?). Ne ki bunlar düz yazıdır. Bir arkadaşının Japonya yolculuğu üzerine yazdığı bir metni keşfeder New York'a gittiğinde -metin *haiku*'lar serpiştirilmiş bir düz yazıdır. 17. yüzyıl Japonya'sından kalan bu biçemin adı *haibun*'dur. Klasik olarak seyahat anlatılarında kullanılır ki, *Diyalog* kanımca başlı başına bir seyahattir.

"Olmuş olduğu kişiyi ve niye böyle olduğunu hiç sorgulamamış", "var olma hakkından hiç şüphe etmemiş" biridir Shannon, Eve'in ve sevdiklerinin çoğunun "aksine" (s. 37). En azından terapinin başında Eve'e öyle görünür (oysa Shannon'ın kendi notlarında (zamanla) daha tereddütlü (hale gelen) biriyle karşılaşırız, öyle ki, kitabın sonlarına doğru şöyle yazar*: "TÜM BUNLARIN İÇİNDE BENİM NEREDE DURDUĞUMU SORSALAR, BİLMİYORUM. BU İNCİNMEYİ KİMİN ADINA HİSSEDİYORUM BİLMİYORUM" (s. 274). Şunu da eklemeye değer: bunlar hızla ve kısaltmalarla tutulmuş notlar oldukları için bazı cümlelerin öznesi neredeyse belirsizdir: O sırada konuşmakta olan Eve'den mi alıntılanmışlardır? Shannon'un kendi düşünceleri midir? Okuru kendi hisleri üzerine düşünmeye mi davet ederler? Son kertede onları kitapta (tekrar) "yazan" Eve'dir. "İncinmenin kimin adına

"Nasıl da dolanmış birbirine;
onun bendeki sürekliliği,
benim ondaki sürekliliğim." (s. 173).

* Terapi notları hem orijinalde hem çeviride büyük harflerle verilmiştir.

hissedildiği" sorusu aslında belki de *Diyalog*'daki tarafların tümüne yöneliktir – *okur hariç değil.*

Eve ise yaşamda kalmakta zorlanan biridir. Shannon'ın not ettiği gibi, "ölümün onu kurtaracağı hissinin" (s. 47) şekillendirdiği bir yaşam;

"ve düşüncesi
genç ölmenin
bana iyi bir arkadaştı çok zaman" (s. 46).

Kendisini üçüncü tekil kişiye iliştirerek sorar: "Niçin o ve hayat birbirlerini reddedermiş gibi görünür?" (s. 44). Eve parçalıdır ve parçalar (uygun bir şekilde) birleşmiş gibi durmazlar:

"Bu benliğin [*self* (kendilik)] parçalarını herhangi bir şekilde tekrar bir araya toplayabilirsem, eskiden oldukları gibi olmalarını istemiyorum. Daha iyi korunacağımı düşündüğümden de değil: istediğim daha gerçek olmaktı. Şimdi korktuğumsa
artık susamayacağım*
zamana daha çok olması
çölünde bu
kendini aynı biçimde, aynı sersemletici ve zahmetli yerde yeniden kurmakla tehdit eden benliğin." (s. 34)

Burada da görülebileceği gibi, Eve'i küçüklüğünden beri zorlayan şey, kendisini bir bütün olarak tahayyül edememesi

* Sedgwick'in burada İncil'e atıf yapıp yapmadığını bilmiyoruz, fakat "*thirst anymore*" ifadesi, bu ihtimali düşündürüyor -ki bu da seslerin katmanlaşması açısından ilginç bir nokta olacaktır. Bana bu ihtimali düşündüren Vahiy'de, İsa'nın insanları insani zaaflardan kurtaracağının müjdelendiği şu bölümdür:
"*They won't hunger or thirst anymore. No sun or scorching heat will beat down on them, because the Lamb who is in the midst of the throne will shepherd them. He will lead them to the springs of life-giving water,[a] and God will wipe away every tear from their eyes.*" (Revelation, 7: 16-17).
"Artık acıkmayacak, artık susamayacaklar. Ne güneş ne de kavurucu bir sıcaklık onları çarpacak. Çünkü tahtın ortasında olan Kuzu onları güdecek ve yaşam sularının pınarlarına götürecek. Tanrı onların gözlerinden bütün yaşları silecektir." (Vahiy, 7/16-17).

gibidir. 7-8 yaşlarında (şiir yazmaya başladığı dönem olduğunu hatırlayabiliriz) her 1 Ocak günü günlük tutmaya yeltendiğini fakat kısa bir sürede oyundaki tüm karakterleri [*dramatis personae* -aynı zamanda dramatik karakterler] bir çırpıda tanıtmak yolunda kendini paralayıp vazgeçtiğini yazar (s. 42). Benzer bir sıkıntı *Diyalog*'un yazımında da ortaya çıkmıştır: "*AŞK ÜZERİNE BİR DİYALOĞA* GERİ DÖNMEYE DİRENİYOR; ZİRA BİRİNCİ [TEKİL] ŞAHSIN ÜRETİMİ HEM YOĞUN ÇABA GEREKTİYOR HEM DE KISITLANMIŞ HİSSETTİRİYOR" (s. 279). Shannon ondan "zamanda ilerleyişine dair daha süreğen bir hisse sahip olmasını" ister, "kendisini gitgide daha fazla aynı kişi olarak görmesini" (s. 99). Ama katmanlar vardır, "katmanlar ve katmanlar ve pek çoğunda herhangi bir şey olabileceğimi düşünürdüm; herhangi bir şeye teslim olabilirdim; [kolayca] şekillenebilir*dim*, biçimsiz*dim*, neredeyse yoktum bile" (s. 108).

Gerçekten de Eve'in bütün anlatısı farklı farklı şeyler olabilme, yani farklı farklı karakterleri icra edebilme ihtimaliyle, fakat aynı zamanda bu icrayı başaramadığı tespiti veya başaramama endişesiyle katedilmiştir. Shannon'ın notlarına göre "OLMANIN VE YAPMANIN ÇOKÇA ÖRTÜŞTÜĞÜ" hissine sahiptir Eve (s. 268). Örneğin çocukken (çocuk olarak) takındığı üç oluş tarzı vardır (s. 61). Veya birbirinden ayrılmaz iki parçası vardır, biri çocuk gibidir, diğeri yetişkin; öyle ki, bu, "aynı anda hem kötü kılık değiştirmiş [*drag*] bir yetişkin olarak çocuk hem de kötü kılık değiştirmiş bir çocuk olarak yetişkin olmak demekti" (s. 63). Çocukluk icrasında yetişkin, yetişkinlik icrasında çocuk parçası nedeniyle hep başarısızlığa mahkûm görünür. Yaşının bir çocukluk icrasını gerektirdiğini duyumsasa da performansını beğenmez:

"Metot oyuncusu* gibi davranıyordum: dürüstlüğümün gereği olarak kendimi bir 'çocuk' olarak lanse etmekti işim, 'ço-

* Metot oyunculuğu, Stanilavsky'nin ortaya attığı oyunculuk yöntemidir. Karakterin iç dünyasını oyunculuğa yansıtmayı hedefler (çevirmenin notunu aktarıyorum).

cuk' olmayı *istemek* zorunda olurdum. Fakat aynı nedenden bunda başarısızdım da, çocuk gibi oluşum çok fazla, çok ısrarcı veya şu ya da bu şekilde meselenin uzağındaydı. Bu yüzden de kendi merkezinde duran bir şey olamadım, öylece ortalığa fırlatılmış gibiydim. Varlığım daima oyuluyor, girdaplara dalıyor veya sel gibi akıyordu" (s. 64).

Benzer şekilde kadın olmak da kolay değildir Eve için. Hem kolay değildir hem de buradaki "başarı" belirgin bir şekilde ilişkiseldir. Shannon'ın iki ayrı notundan okuyabildiğimiz gibi:

[Eve] KENDİ CİNSİYETİNE SADAKATİN ÖNEMLİ OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR. KADIN [*female*] OLMANIN KATI BİR CİNSİYET KONUMUNA TEKABÜL ETTİĞİNİ HİSSETTİĞİNİ FARK EDİYOR; KADINLIK KONUMUNDA OLMAK; BURADAKİ TEK SORU(N) BAZI KADINLIK [*femaleness*] VEYA KADINSILIK [*femininity*] STANDARTLARINI YAKALAMAKTA BAŞARISIZ OLUP OLMADIĞIN. BUNA KARŞILIK, ERKEK OLMAK DAHA AZ KATI; "ERKEK OLMAMAK" DAHA MÜMKÜN. [...]

E DİYOR Kİ, KADINLARLA OLAN İLİŞKİSİNDE YOK OLDUĞUNU, KENDİSİ OLMAYI BIRAKTIĞINI (HÂLÂ BİR KADIN OLDUĞU BİLE SÖYLENEBİLİR Mİ?) HİSSEDİYOR; OLMAMAKTAN, BİR BENLİĞİ OLMAMASINDAN, YETERSİZLİKTEN, ÖNEMSİZLİKTEN KORKUYOR. "KADIN OLMAYANLAR"LA ÖZEL, ÇOK GÜÇLÜ VE VERİMLİ HİSSEDİYOR (s. 177).

Aslında kitap ilerledikçe Sedgwick'in yalnız "kadın olmayanlarla" değil, aşka benzer bir ilişki içinde olduğu birçok kişiyle iyi ve verimli hissettiğini, onlarla ilişki içinde *var olduğunu*, çalışır ve yaşar olduğunu, (bu ağın parçası olan herkes için) eylem gücünü ve yaşama sevincini artıran şeyin tam da bu ilişkilenme olduğunu görürüz. Sedgwick kana, soya, tarihe, ülkeye, ilkeye dayanmayan, olumlayıcı ve heterojen, geçirgen ve cüretkâr bir "biz"in tarifini yapar:

[...] Mahrem
bir tasdik, ikimiz için de

favori zamirimle
mühürlenecek olmak: canım
birinci çoğul şahıs.

"Biz"in [*we*] Fransızca'daki evet [*oui*] gibi tınması beni hiç şaşırtmamıştır.
Erişkinliğimde bile bağımlıyım bu sözcüğe [...]
Bu benim için gizli bir gurur meselesi.

Karmakarışık [*promiscuous**] "biz"!
Ben, artı herhangi biri.
Geçirgen "biz"!

Bu "biz"i bir araya getiren şey aşktır. Sedgwick'i oluşturan (veya bölüştüren) bütün "biz"i kateden aşk. Hayatı, ailesi, işi, sevdikleri hep bu aşkın yıldızı altında birleşir ve dağılırlar. Kitap tam da bu yüzden aşk üzerine bir diyalogdur.

Ne ki, tıpkı "biz"de olduğu gibi, aşkın da tanımı genelgeçer beklentilerden taşar:

"Ah, doğru, hep unutuyorum, dünya üzerindeki bir sürü insan için 'âşık olmak' mefhumu (o kadar şey arasında) cinsel çağrışımlara sahip. Hayır, bence olan bu değil. Bana göre, âşık olmanın anlamı farklı. Bu, aniden, bütünlüklü olarak 'bilme' meselesi; başka birinin yegâne erişimi sağladığını bilmek, hayati

* Bu sözcüğü Türkçe'ye çevirmek çok zor. Bugün akla gelen ilk anlamı "farklı partnerlerle sıkça ve partner ayrımı gözetmeden cinsel ilişkiye girmek" olsa ve bu anlamıyla *queer* metinlerde çeşitli şekillerde atıf yapılsa da, sözcük kökeninde gelişigüzel, ayrım gözetilmeden bir araya gelmiş kişiler ve şeyler anlamına geliyor. Burada 'biz'in biraz gelişigüzel karmaşıklığını ve çoğulluğunu ifade ettiğini düşündüğüm için bu şekilde çevirdim. Öte yandan yazarın *queer*'le ilişkisi ve kelimenin ilk anlamı düşünüldüğünde, şehveti çağrıştıran yönünün de akılda tutulması uygun olabilir. Kelimenin anlamı ve kökeni için bkz. Online Etymology Dictionary, "promiscuous" maddesi, http://www.etymonline.com/index.php?term=promiscuous.

aktarılabilirliği olan bir hakikate
veya göz alıcı biçimde
yükselmiş bir algı biçimine

ve bilmek, bu mahrem ipi kaçırırsan hem ruhunun hem de bütün dünyanın çölümsü bir varoluşsal fakirliğin içinde sonsuza kadar varlığını sürdürebileceğini bilmek" (s. 230).

Aşk da "biz" gibi zenginleştirici, çoğullaştırıcı, geçirgen ve heterojendir, Sedgwick için adeta dışa açılır, belki bir nevi merkezkaç kuvveti gibi işler. "Proust-sonrası aşk" olarak andığı mefhum tam da bu açılmayı tarif eden bir keşiftir:

"Evet, geri döndü bu mefhum. *The Once and Future King*'i okuduğum veya *Jules ve Jim*'i izlediğim zamanlarda olduğu gibi, aldatmalı [*adulterous*] romanslarla evvelce ilişkilenişim hep bir nevi dar cinsel üçlü barındırmıştır veya hiç değilse,

yeterince küçük bir çember,
ki cazibesi
er geç

sana geri gelmesidir
etrafa saçtığın tüm
erotik enerjinin (böylece

bu fantezinin ana
fikri *hiçbir şey*
hiçbir zaman kaybolmaz olurdu),

Proust-sonrası
aşkta ise,
büyük olabilirdi çember.

Düşünsene büyük
olduğunu, asla
bilmenin bile mümkün olamayacağı kadar,

sistemin nihayetinde kapalı mı
açık mı olduğunu. Bu yüzden
asıl mesele, ancak her yöndeki

tüm dönüşümleri
ve geçişkenlikleri;
el üstünde tutmak olabilir.

farklılıkları,
öte-lik-leri [*trans-i-ness**] ve mahir
tabiatları için" (s. 163).

Elbette bu metnin başka birçok okuması yapılabilirdi. Foucault'yu anımsatır bir tereddütle yaklaştığı terapi sürecinden (ondan "disipliner bir makine" olarak söz ediyor, s. 35) gerçek bir dönüşümün anahtarı olarak gördüğü haz meselesine (s. 35); ailesinin farklı özelliklerinden, özellikle annesi ve ablasıyla ilişkilerine (örneğin s. 174 ama neredeyse kitap boyunca), annesinin yaratıcılığına, başka bir kadınla ilişkisine (örneğin s. 53); bedeninden söz etme biçiminden (örneğin şişmanlık, s. 107) sekse (s. 75 ve devamı), fantezilere, SM'e, AIDS'e, kanserle ilişkisine, yaralanma, ölüm üzerine düşüncelerine (kendi hastalığı üzerine özellikle son bölüm), Gary'nin ölümüne (s. 192); Budizm'e duyduğu ilgiden pandalara duyduğu sevgiye (s. 290), el işlerine, dokunma duyusuna (dokuzuncu ve onuncu bölümler, örneğin s. 268) çeşit çeşit konu çeşit çeşit sırayla ele alınabilirdi. Eldeki, benim şu an açık bulunduğum etkiler, geliştirdiğim ilgiler uyarınca şekillendi. Biraz da -benim ter-

* Başka bir ifadeyle "trans" olma, bu niteliği barındırma hali. Bu sözcüğü de çevirmek çok zor (burada çevirmenin önerisine sadık kalıyorum). Öncelikle 'diyalog'la ilişkisi hatırlanabilir. İkinci olarak "ötesine geçmek", "bir taraftan diğerine geçmek", "aşmak" gibi anlamları düşünülebilir. Son olarak cinsiyet kimliğiyle ilişkili olarak "trans" öneki veya sözcüğünün kullanımı akla gelebilir.

cih ettiğim türde- *queer* bir perspektifi öne çıkarmaya çalıştım: katmanlı, ilişkisel bir kendilik, içine/üstüne kapanmayan bir aşk fikri, geçirgen ve heterojen bir "biz". Kitabın sonunu takip eden dipnot(t)a saklamak* ve eldeki önsözü de biraz bu vurguların öne çıktığı bir alıntıyla bitirmek istiyorum. Eve'in Shannon'la değil de David'le yazışmalarından mülhem şu satırlarla:

"Pek de atak olmayanların katran çukurundaki dinozorlar gibi batıp kaldığı o hantal ikilikler bize göre değil.

İlk günah yok. İnsanlara doğumdan çok önce yazılan kadim kavgaların hiçbiri yok.

Bu elbette yetişkin karşılaşmalarımıza bir tazelik katıyor!

Yavaş öğrenenlerin tazeliği. . ." (s. 60)

Sibel Yardımcı
Ekim 2013, İstanbul

* Kitap aslında Shannon'ın sesi ve notlarıyla bitiyor:
BİRİNİN ONA "ARTIK DURABİLİRSİN" -YANİ "ÖL"- DEMESİNİ NASIL BEKLEDİĞİNİ BANA ANLATTIĞI ZAMANI HATIRLIYOR [bkz. dipnot 4]. GELECEKTE BİRGÜN BENİM BUNU YAPACAĞIMI HAYAL EDİYOR. AYNI ZAMANDA DA SESSİZLİK ANINDA, GÜVENEBİLECEĞİ VE İYİ HİSSETTİREN, SESİME BENZER BİR SESİ KENDİ İÇİNDE DUYABİLİR HALE GELDİĞİNDEN BAHSEDİYOR. BU SESİ, ONA DURABİLECEĞİNİ SÖYLERKEN HAYAL EDEBİLİYORUM.

1

1992

Görünen o ki, bir hasta olarak görülmek istiyorum. "Ah, sanırım sana danışanım demeliyim, hastam değil" demişti Shannon bir keresinde, "ama bize okuldayken böyle öğrettiler, değişmesi zor gibi gözüküyor."

Kaldı ki ben "hasta" denmesinden hoşlanıyorum. Doğru, çok hasta olabiliyorum. Ve Shannon da bundan hoşlanıyor; yani bu kelime bende dışlandığım yönünde bir his yaratmıyor. Aslında,

mutlu olmak dışında
hiçbir şey istemeyen
mütevazı bir kelimeye

benziyor hasta; mutluluk konusunda mesuliyeti sırtlanacak başka birini istediği de doğru.

&

Mesajı bıraktığımın ertesi günü telefonda dostça, maskülen bir ses vardı,

sert Ortabatı ağzıyla,
Eve Sedgwick? Shannon Van Wey.
Aha! Sanırım sizi buldum?

&

Sonra, bekleme odasındayız; onun nasıl göründüğünü hiç hayal etmiş miydim? Bu geniş muayenehanede yakışıklı, sıska, iyi giyimli kadın ve erkek terapistler, süzülür gibi güneşli odaya giriyor, hastalarını selamlayıp onlara yer gösteriyorlar, üst kata ya da karşı tarafa geçiriyorlar…

İçeri giren her erkeğe ümitle bakıyorum.

Şimdi hatırlamaya çalışıyorum, Shannon'ın gri yumuşak saçlarıyla, mülayim ve ürpertici bir biçimde, süzülür gibi birkaç adım atarak bu görüntüye girişinin yarattığı o grotesk ama temin edici şoku,

koca yüzlü, nur topu gibi,
geniş göğüs kafesi, uzun kollar, kısa bacaklar,
*Rumpelstiltskin** gibi;

gömlek giyiyor, bundan kuşkum yok, güzelce ütülenmiş

kısa kollu keten bir gömlek;
yemek üstüne yenen
nane şekerinin renginde, sokuşturulmuş

* Rumpelstiltskin: Grimm Kardeşler'in cüce masal kahramanı. (ç.n.)

tombul beline. Durham'da eylülün ilk günlerinde hep olduğu gibi sıcak olsaydı hava, alnını silmek üzere bir mendili de olurdu elinde.

İlk karşılaşmalardaki gibi şaşaalı selamlaşmalar olabilirdi. Belli belirsiz selamım belki arada kaynamıştır. Bu onun için olağan mıydı, bu tanıdık odada yumuşak ses tonlarıyla yadırganan iri, orta yaşlı, dişi bedenlerle ilk kez karşılaşmak? Belki de, bazı el kitapçıklarında "depresyon"un gizli tanımıdır bu.

Yine de, (üst kattaki odasında karşılıklı otururken ona dedim ki) içinde bulunduğum durumu tanımlayacak en doğru sözcüğün "depresyonda" olduğu kanısında değilim. Depresyonda,

Hani derler ya,
ağlıyorum her girdiğim
odada bu aralar

(eminim bunu söylediğimde gözlerim sulandı). Fakat sanırım ben depresyonu *biliyorum*, benim de bir depresyon geçmişim var; yirmi yıl önce, tam anlamıyla depresyona ilk girdiğimde, bundan çok daha katlanılamaz bir şey gibi gelmişti bana. Çok ama çok katlanılmaz.

"Ama şimdi ağlıyorsun."

&

Masraftan hiç kaçınılmadan restore edilmiş eski bir binanın içinde bir yer. Yüksek tavanıyla, neredeyse bir küpü andıran geniş, çıplak bir oda. Az raflı kitaplıklarda öyle fazlaca kitap yok; alçak masa üzerinde kendi haline bırakılmış bir kâğıt yığını; yerde duvara asılmayı yıllarca bekleyecekmiş gibi duran, muntazam biçimde yerleştirilmiş birkaç çerçeveli belge.

Yüksek pencerelerin altında, sanırım insanların terapistlerine verdikleri çoğu camdan yapılma çeşitli anlamlı eşyalar

var. Büyük sandalyeler, pastel renkli minderleriyle bir sofanın iki yanına serpiştirilmiş.

Oda sadece güneş ve spot lambalarıyla aydınlık olmakla kalmamış, kelimenin tam manasıyla "hafif" de, metafiziksel olarak hafif. Merak ediyorum acaba bu

bir kişiliksizliği mi
yansıtıyor,
yoksa başlı başına bir kişilik mi.

&

Kayıtlara göre, tetikleyici olay on sekiz ay önce meme kanseri teşhisi konmasıydı.

Shannon, bunun karşısında anlayışlı bir yüz ifadesi takınmıyor veya "Senin için zor olmalı" demiyor. İhtiyatla kafasını sallıyor sadece.

"Yine de bununla fena baş etmedim. Mastektomi'den* sonra kendimi toparladım ve hastalık lenf nodülüne çevirdiğinde, yan etkilere çok maruz kalmadan altı ay boyunca kemoterapiye dayandım. Yani, bundan *nefret ettim* ve gücümü tamamen tükendi, ama...

Beni kurtaran şey, durumun benim için korkudan ibaret olmamasıydı. En derin korkusu kanser olmak, ameliyata girmek, ölüm ihtimaliyle baş etmek olan insanlar olduğunu biliyorum." Kafamı defalarca sağa sola sallıyorum.

Bunlar benim en derin korkularım değil. Korkuyorum

sevdiklerimi ürküten
her kötü şeyden;
bana göre korku sadece

* Bir ya da iki göğsün ameliyatla alınmasını imleyen medikal terim. (ç.n.)

etrafımdaki dünyayı
nasıl sevip arzulayacağımı
bilemez hale gelmemdir.

"Senin gerçek depresyondan anladığın bu mu?"

"Evet öyle."

Kanser teşhisi, bir bakıma, olabilecek en iyi anda kondu.

—Eğer ölmeye hazır olmak bir ölçütse, en iyi andı bu. Kitabım yayımlandıktan iki ay sonra falandı.

"Ne tür kitaplar yazıyorsun?"

Shannon'a bir edebiyat eleştirmeni olduğumu anlatıyorum; gey ve lezbiyen çalışmalarıyla meşgulüm.

Bahsettiğim kitap *Epistemology of the Closet*'ti* yazma ve düzenleme süreci nedense bana çok zor gelmişti. "Bu yüzden yayımının ardından aldığım tatmin edici tepkiler karşısında şaşırdım. Bir nesne olarak kitabın kendisi sevimli görünüyordu; herkes böyle dedi. Akademik bir kitap için haddinden fazla dikkat çekti, çokça da övüldü.

Bu, insanın kendi kendine 'tamamdır, böyle iyi, yetti bana, artık gitmeye hazırım' diye mırıldandığı o mutlu zamanlardan biriydi. Teşhis konulduğunda, bir entelektüel olarak sevilmiş, kullanılmış, takdir edilmiş hissediyordum. Yolumu tutmuş giderken her şeyi bırakmak beni çok ama çok memnun ederdi."

"Böyle hissetmek seni şaşırttı mı?"

"Hayır. Hayır."

Hayır.

Sevilmiş ve takdir edilmiş hissetmek, buna zamanla alıştım. Yaşamak istemediğini hissetmek! Bu, hatırlayabildiğim en eski duyumsamalardan biri.

&

* Eve Kosofsky Sedgwick, *Epistemology of the Closet,* California University Press, Kaliforniya, 2008. (y.h.n.)

"Ama dileğin gerçekleşmedi."

"Yo, hayır, meme kanseri genelde böyle işlemez. Hasta *hissettim* ama bu tedavi yüzündendi, hastalıktan değil; eğer kanser beni bir kez yakalarsa, son noktaya gelmem yıllarca sürmez. Bu ihtimal yarı yarıya gibi."

Bunu söyledikten sonra herhalde Shannon'ın yüzüne bir gülümseme yerleşmiştir. Elbette, hasta olmamı istediğinden veya iyi oluşumdan memnuniyet duyacağından değil. Hastalığın kaygılı ve çelişken bir benliğe inşa ettiği tuzağın o mekanik zarafetiyle anlık olarak özdeşleşeceğinden. Yarı yarıya, bence şöyle düşünüyor: Bu özel insanın içini dışına çıkarmak için harika bir oran.

İlk seansların birinde Shannon, neden terapist olduğundan bahsediyor: "Makineler beni hep büyülemiştir. Çocukken, sadece nasıl çalıştıklarını bilip bilmediğimden emin olmak için onları parçalara ayırır ve tekrar birleştirirdim. İşimi de hâlâ büyük ölçüde bu yüzden seviyorum."

İlk karşılaşma:
Terapistimin erkekçe bayağılığa
olan eğilimi.

&

Kırk iki yaşındayım, bu görüşmeye nasıl beklentilerle geliyorum? Hasta olarak deneyimlerim sigara içicisi olarak deneyimlerime benziyor. Yıllar önce çok kez denedim ama içime çekmeyi hiçbir zaman öğrenemedim. Onlu ve yirmili yaşlarımda depresyon sadece yıllar boyu bir dizi terapiye başlamam anlamına geldi. Özellikle en zor yıllarımda, yüksek okuldayken, terapi almak konusunda epeyce girişimim oldu, bir tanesi de altı ay sürdü. Hepsi de benzer bir hüsranla bitti. O kadınlara gidip dururdum (kadınlar elbet: bir kadındım ve kim anlayabilirdi

bir kadından başka?)
göz yuvalarımdan acıyla
dökülüveren yaşlarla

ve en fazla üç ya da dört seansta, muayyen bir çıkmaz sokak aramızdaki iletişimi ortasından ikiye yarabilirdi; ikimiz de kıpırdayamazdık.

Shannon sorularına ısrarla devam ediyor.

"İyi hatırlamıyorum" diyorum, "aslında hatırlamak da istemiyorum ama her zaman 'kuramsallaştırmak'la suçlanırdım. En karakteristik ifadem 'Kızgın değilim, sadece durumun şu ya da bu kuramsal yönüyle ilgili kafam karışık' minvalinde bir şey olurdu ve karşımdaki de 'O zaman niye iki yumruğun da sıkılı?' diye sorardı. Tabii yumruklarım sıkılı da olurdu. Bu nasıl olur da bir açmaz olarak kabul edilebilir?.."

...Şey, duygularıyla temas halinde biri olmadığım doğru, bundan eminim. "Titizlikle tasarlanmış sahnelerde, karşımdaki kadın *düşünmeyi bırakmamı ve ona hislerimi anlatmamı* isterdi. Bana sorarsanız, normalde his denilen şey bende yoktu bile! Olabileceğim kadar dürüsttüm. Bu talebi karşılamamın herhangi bir yolu yoktu; bundan nefret ediyordum, tek hissettiğim şey yıpranmışlıktı. Bunun gibi pek çok şeyin ardından, depresyonun azar azar dinmesi zaman alırdı ve bu terapi saatinin haftanın geri kalanından bile daha yorucu hissettirdiğini fark ederdim.

Nihayetinde kararlı olup terapiyi bıraktım. Olay hep aynı sahneyle biterdi: haşinliğim karşısında olduğu yere çakılıp kalan kadın hayretle bana 'Niçin başından beri böyle davranamadın?' derdi."

"Peki sence sadece *eskiden mi* kuramsallaştırıyordun meseleleri?"

"Ah, bilmiyorum! Çok uzun zaman önceydi, epey kırılgan bir vaziyetteydim ve gerçekten kırılabilirdim de. Peki ya bunu şimdilerde sıkça yaptığımı sanmadığımı söylesem, deli olduğumu düşünür müydün?"

"Hayır. Garip ama ben de öyle düşünmüyorum. Ben de buna dikkat kesilmiştim ve nasıl desem, kuramsallaştırmak özel bir savunma şeklidir, kendine ait bir tınısı vardır. Şimdiye dek duyduğum ses bu değildi."

Bu sesin nereye kaybolduğu konusunda bir fikrim olabilir.

Düşünüyorum da, geçtiğimiz yıllarda karşısında zerre kadar savunmaya geçmediğim bazı şeyler oldu. Maginot Çizgisi* gibiydi: Aşılması zor olanı hizaya dizdim, depresif halime karşı on yıllarca yıpratma savaşı tekniklerini uyguladım ve bunlar tamamen işe yaramaz şeylerdi. Hemencecik dağılıverdiler.

Sanırım bir yıl önce, kemoterapi bitip saçlarım uzamaya başladığında, neredeyse bilinçli denebilecek bir karar verdim. Bu benliğin parçalarını herhangi bir şekilde tekrar bir araya toplayabilirsem, daha önce durdukları yere gerisingeri koymazdım. Daha iyi savunulacağımı düşündüğümden değil, şöyle: istediğim şey daha gerçek olmaktı. Şimdi korktuğumsa

susamayı istemek
bundan böyle, taşlı
çölünde bu

kendini aynı biçimde, aynı şaşkın ve yorucu yerde yeniden kurmakla tehdit eden benliğin.

Bu Shannon'ın ilgisini çekti: "Bana sadece acıdan kurtulmaktan bahsetmiyorsun, değil mi?" diye nezaketle soruyor, "Bence sen bana kanserle ve ölüm travmasıyla da ilgili bir hikâye de anlatmıyorsun.

Doğru anlamış; kafamı sallarken gülümsüyorum.

* *Ligne Maginot*: Birinci Dünya Savaşı sırasında Fransız savunma bakanı André Maginot tarafından isimlendirilmiş, beton surdan oluşan sınır çizgisi. (ç.n.)

&

İhtiyaç listemi getirdim. Lütfen, taklit ve kopya yok. Söylüyorsam

huzur bulamadığımı ve bütün savaşımın bittiğini,
korktuğumu ve umduğumu, yandığımı ve buza kestiğimi,

Yüksek lisans yıllarımda danıştığım bütün terapistlerin verdiği tepkiyi vermesini istemiyorum,

Sanırım söylediğin şeyde bazı çelişkili duygular sezinliyorum.

Başını sallıyor. Ama "Bunu sana yaptım mı?"

"Hımm, önemli bir şey sorduğunu düşündüm; sadece benim yararıma yeniden ifade etmiyorsun söylediklerimi. Soru sorman harika, bunu sevdim, lakin biri böylesine sıradan biçimde söylediklerimi yeniden ifade ediyorsa, sözlerim arka plana atılıyormuş, hürmet edilmiyormuş gibi hissediyorum."

"Doğru, soruyor*dum*. Tamam. Bunu biraz daha düşünmeliyim ama sanırım sana hak vereceğim."

"Bir de hazza dair önemli sayılabilecek bir şey var. Nasıl söylesem bilmiyorum: Benim açımdan durumlar değişirse eğer, bunun çok da acımasız bir süreç aracılığıyla olmayacağına dair bir sezgim var. Eskiden hayal ettiğim gibi, yani kendimi adalete büsbütün teslim etmem aracılığıyla olmayacak. Derin, mazoşist bir nefes alır ve bunu yapmak zorunda olmanın verdiği acı içinde, cezalandırıcı makineye teslim olmaya hazır olduğuma karar verirdim; fakat tabii, bir de nasıl yapacağımı bilmiyordum ve azmimi de sürdüremedim ve terapi de hiçbir işe yarayamadı. Şimdi görünen o ki, beni herhangi bir şey gerçekten değiştirecekse, bu yalnızca bir tür haz olabilir. Bu senin için bir anlam ifade ediyor mu?"

"Ah, evet, çok şey ifade ediyor. Bunun bana nasıl hissettirdiğini bir düşüneyim... Hayır, acımasızlık değil asıl hissettiğim. En azından hiç de öyle uzunca bir süre acımasız olmadı. Sık sık *acıtıcı* olduğunu söylemeliyim."

Hafif, gizliden gülüşüm. "Acıya katlanabiliyorum, sorun değil."

"Fakat beni ayakta tutan şey de haz, büyük miktarda haz. Çeşit çeşit haz. Hasta olarak kabul ettiğim insanlar, hoşlanacağımı ve beraber eğlenceli vakitler geçireceğimizi umduğum insanlar. Seninle de iyi vakit geçirebiliriz, bundan gayet eminim. Kendi yolumuzu buluruz."

"İyi, o halde senin benimle yaşıt veya daha yaşlı olman gerekiyor."

"*Bu* da nerden çıktı?"

"Bilmiyorum, bir şey bana aylar süren terapinin ardından senin otuz iki yaşında filan olduğunu öğrenmeye dayanamayacağımı söylüyor."

"Hayır, ben kırk sekiz yaşındayım. Sanırım daima senden yaşlı olacağıma söz verebilirim."

"Ayrıca, şimdi anlatacaklarım çok daha mühim, ne anlama geldiğini öğrendiğimden bu yana feministim ve terapistimin de feminist olmasını beklerim. Bunu tanımlamak için uzun bir listem veya bir turnusol kâğıdım yok ama eğer feministsen bunun ne olduğunu bildiğini varsayıyorum."

Karşılığında iki adet neredeyse ifadesiz baş sallaması alıyorum.

"Ve sana cinsel yönelimini sormadığımı zannediyorum ama *queer** konusu hayatımda çok merkezde bir yerde duruyor. Hatta cinselliğim şöyle dursun, bir yetişkin olarak eylediğim ve sevdiğim her şeyin tam da ortasında yer alıyor. Dahası, eğer dünya AIDS salgını deneyiminin içerisinde ve dışarısında yer alanlar diye ikiye bölünmüşse –ki öyle görünüyor, öyle değil mi?-, o zaman ben bunun gayet içindeyim demektir.

---

* Türkçe'de *queer* kavramının tam bir karşılığı yok. Benzer anlamlara gelebilecek "acayip, garip, tuhaf, ibne" gibi sözler çoğunlukla pejoratif anlamı tersine çevirmek açısından bir dönem kullanıldı, hatta "terso" gibi yeni sözcükler de türetildi ama Türkiye'deki literatüre bakılacak olursa görülecek ki, kavram artık orijinal haliyle korunmakta, çevrilmemektedir. Türkiye LGBT hareketinin bir kısmı ise "kuir" biçiminde telafuza referansla çeviri yapmaktadır.(ç.n.)

"Yani, seninle en ufak şekilde rahat hissedeceksem, tüm bunlara dair fobik bir tavrın olup olmadığını mümkün olduğunca bilerek yola çıkmam lazım. Esasen, bununla sorunun olmadığını ve yadırgamadığını bilmeliyim."

&

"Sana cinsel yönelimini sormadığımı zannediyorum" dedim ve başını ölçülüce salladı. Bunu neye yormalıyım bilmiyorum. Shannon'a gitmem yönündeki hayli duygudaşça tavsiyeyi, beni oldukça iyi tanıyan başka bir terapist vermişti. Deneyimle sabit, biri bana

"X ile fevkalade iyi anlaşacağınızdan
hiç kuşkum yok"
dediğinde

o zaman X geydir, diye düşünecek insanlardan biriyim.

Fakat Shannon'ın vaziyeti hemen anlaşılmıyor. Doğrusu, elinde evlilik yüzüğü, masasında da herhangi bir eş ya da çocuk fotoğrafı olmaması memnuniyet verici. Ama bu suskunluk ve nezaketten olamaz mı?

Yine de, mesele nezaketse bu beni memnun eder ve hoşuma giderdi.

Nazik ya da gey *görünmüyor*.

Daha çok bir adama benziyor. Bedenine bir arzu nesnesi gibi bakmamış, bakılmamış, bakılsın istememiş birine. Benim ve sevdiklerimin çoğunun aksine, var olma hakkı, kendi ve kendi gibi olma geçerliliği, kendisi için dahi belki de hiçbir zaman ciddi olarak tartışılmamış görünen biri.

Bu beni endişelendiriyor: böyle bir insan düşünmeyi veya hissetmeyi nasıl öğrenmiş olabilir? Anlaşılan Yahudi de değil. Zihinsel sağlık alanındaki insanların demografilerinin, varsa-

yımlarından ve eğitimlerinden daha da karışık olduğunu halihazırda biliyorum; Viyanalı mültecilerle karşılaşamam, istemem de. Yine de

bu burnundan konuşan, mısırla beslenmiş
Avrupa'nın bağrından kopmuş, Hollandalı'nın:
bir *ruhu* var mı?

'En iyi arkadaşlarımdan bazıları... demek istemiyorum" diyor.

Sonrasında sakınmasız, halinden memnun bir gülüş. Lezbiyen ve gey danışanlarla epey çalıştığından bahsediyor; hatta Dokuzuncu Cadde'deki Lezbiyen ve Gey Sağlığı Projesi'ne destek veriyormuş.

"Fakat dürüst olmak gerekirse, insanları içine yerleştirdiğim herhangi bir şablon yok. Şüphesiz, sigorta satıcısı olmak istediğim için burada değilim" diye de ekliyor. Daha önce bin hastaya büyük başarıyla söylemişçesine, bu net ifadeyi kendinden emin bir tavırla kuruyor. Telaffuzuna eşlik eden tanıdık gülüşüyle.

"Ya da en azından" diye düzeltiyor, "bu benim insanlara hep söylediğim bir şey. Sonra bir gün kendimi sigortacılık yapan fevkalade bir adama bunu söylerken buldum. Belki de gerçekten iyi bir şeydir ha?" Bir kıkırdama.

&

Shannon'ın beni Aetna'ya ya da All-state'e* yerleştirmeye çalışmaması iyi bir şey zira o zaman kendisine en uygun işi bulmuş olurdu.

Finansal araçları Amerikalı ev sahiplerine pazarlamak için pantolon giyen, asker tıraşlı, 120 kilo çeken, utangaç, depresyonda olan ya da olmayan orta yaşlı kadın yazarları işe almaya heveslilerse, ben haber diye buna derim.

* Amerika menşeli sigorta şirketleri. (ç.n.)

Ofisin kapısına doğru ilerlerken gelecek hafta için muhtemel bir gün tayin ediyoruz ve netleştirmeye karar verirsem onu arayacağım konusunda anlaşıyoruz. Umarım arayacağım diyorum fakat "görüşme" ayarladığım dört terapistten görmediğim bir tanesini görmeme nedenim önyargı değildi. Dördüncüsü bir psikiyatristti, onu görmenin olası bir avantajı, zaten başlamayı düşündüğüm antidepresanları yazabilecek olmasıydı. Bu Shannon'un aklına yatıyor ve müşterek bir cana yakınlık ve belirsizlikle ayrılıyoruz.

Ama heyhat. Bekleme odasına doğru inerken, daha şimdiden üzerimde bu karar etrafında dönen dengesiz bir çifte baskı hissediyorum.

Bir taraftan, bildiğim en kötü sözler, hiçbir zaman söylemeyeceğim, küçümseyen gizli sözlerim aklıma geliyor. Budala ifadesi bunlardan biri. Kayıtsız diğeri. Aptal kapsayıcı kavram. "Bir insanın ne kadar aptal *olması* gerekir ki..." lafı aniden beynime hücum ediyor, birinin beni böyle büyülenecek veya güvenle dolacak biri gibi görmesi için ne kadar aptal olması gerekir?

Shannon aptal *mı*? Genel olarak parlak zekâlı ve hatta entelektüel bir terapistle ilişkilenmenin ihtimal dışılığına kafamı taktım. Böyle biriyle uğraşmayı seçeceğimden bile kuşkuluyum. Ama bu teoride böyle, gerçek hayatta aptallık bir eksiklik değil, didişken bir pozitiflik, haklı bir mevcudiyettir ve karşısında zihnimi ve benliğimi aşındırmak hoyrat bir ilaç olurdu.

Şu acımasızca küçümseyen ifadeler:
Bir fırtına,
dolu taneleri ve kar parçacıklarını
sürükleyen, engin tepeye doğru.

&

Diğer cepheden hiç ses çıkmıyor.
Savunma uyku halinde mi?

Evet, anlayışlı Shannon'ın lehine sözler sarf edebilirdik: bazı cevaplarındaki sessiz nezaketi, hepsindeki kibarlığı, çekici *queer* ağırlığı, onun olmayan bir ifadeye saygı göstermekle kalmayıp tadını da çıkaran aşikâr hevesliliği. Fakat bunun yerine bulduğum, sözsüz bir ifadeyle, şu: hayatın bir gerçeği, afallatıcı çekim gücüyle

bana sunuluyor, yeryüzü gibi,
yeni bir ihtiyaç halinden çok
yeni bir element olarak.

Kalbim bir imgeye saplanıp kalmışsa, bir ihtimal bu onlu yaşlarımın başında *Scientific American*'dan* geliyor. Hatırlıyor muyum yoksa hayal mi ediyorum? Harry Harlow'un bebek maymun çalışmalarıyla ilgili bir makale bu. Acıyla parlayan siyah-beyaz fotoğraflar, beraberinde derginin hafiften pütürlü, dokunsal tarzına eklenmiş çizimler, sırf dikenli gövdesine sürttüklerinde süt verecek biçimde donatılmış deneysel kablo "annelerinin" yokluğunda köşeye sinmiş tüylü bebekleri gösteriyor. Yapmayacaklar. Bunun yerine kız kardeşinin süt vermeyen, beyaz yumuşak göğsüne yapışıyorlar, o da kablodan ama sarıldıklarında çukurlaşan katetik dokulu kumaşla kaplanmış...

Kim yumuşacık kumaş sineden ayrılmaya cesaret edebilir ki, o cılız, bekleyen, kuşatıcı, sevgi dolu parmaklardan?

Sonra, diyelim, aynı korkusuz kimse, şakayık gün ışığında o odayla olan gelecek haftaki randevumla aramıza girmeye yeltense, ki ben o odanın hava dolaşımının

yumuşak kucağına
şimdiden atlamış gibiyim.
Ne tuhaf şey!

* *Scientific American*: Yayım hayatına 28 Ağustos 1845'te başlamış bir popüler bilim dergisi. ABD'de sürekli yayımlanan en eski tarihli dergidir. Yeni ve yenileşimci araştırmaları amatör ve ilgili okurlara sunar. (y.h.n.)

&

Evet demek için aradığımda

...yemin edebilir miyim
"Ah, tatlım" demediğine?
Tarihi kaydet, *orada* olacağım.

2

Bu kısım zor. Çocukken, tutacağım yeni günlüklerde her Ocak ayının ilk birkaç günü, oyunun tüm *karakterlerini* [*dramatis personae*] bir çırpıda tanıtacağım diye kendimi paralardım. Ablam Nina bu işte iyiydi gerçi. Bu onun 1958'de tuttuğu günlükten: "Ben 11 yaşında, Nina Kosofsky adında bir kızım. 34 kiloyum, koyu renk saçlarım ve gözlerim var. Çoğu

zaman biraz
çabuk öfkelenirim. Bendeniz
severim okumayı, bebekleri

dans etmeyi, öyküler, şiirler, oyunlar yazmayı. Yürüyüş de ilgi alanımda.

Buttons, yedi yaşına basmak üzere olan kedimiz. Çok şişman, bu yüzden herkes daima onun yavruları olmak üzere olduğunu düşünür (ama olamaz, o kısırlaştırılmıştır). Her iki cinsten diğer kedilere oldukça düşmanca davranır. Vücudu siyah, gri ve beyaz çizgilerle kaplı, sarı göbeği dışında.

David, 4 yaşında –nerdeyse 5– olan erkek kardeşim. Bana çok benziyor. David istediğinde çok tatlı olur (hemen hemen her zaman), bunu bilir de. Bebek gibi veya peltek peltek konuşmaz ama bazen j'ler d'ye ve th'ler de v'ye döner.

Anneciğim.

Annemin adı
Rita Goldstein Kosofsky
ve o 36 yaşında.

O da bana çok benzer. Anneciğim çok soğukkanlıdır. Birçok annenin aksine o (neredeyse) her zaman yeni fikirlerden hoşlanır, çoğunlukla bunları kullanır. Onu çok, çok seviyorum.

Babacığım. Leon J. Kosofsky, babam 38 yaşında. Şişman değil ama biraz iri. Kafasının iki yanındaki birkaç tel saçının dışında kel sayılabilir. Bazen

bir hayli asabidir,
bunun benim hatam olduğunu düşünürüm ama,
genellikle o

çok nazik ve anlayışlıdır. Babacığım bazen Yul Brynner'in aynısıdır. Onu çok seviyorum.

Eve, kız kardeşim, 8 yaşında. Açık renk saçları ve çilleri var. O *gerçek* bir 'kitap-kurdu'. Yaşından büyük görünmesinin sebebinin biraz da bu olduğunu sanıyorum. Eve oldukça tombuldur (benden yaklaşık 2 kilo daha ağır). Anımsar

gibiyim
onun gençken daha da fazla olan
soğukkanlılığını,

halen uyumlu biri olsa da."

&

Esasen ilk sahneyi kurma işi hiç zorlanmadan halloldu. Bu noktada zevk aldığım bir şey yok, sadece korku var, burada ya da şurada bir Kosofsky dünyasını yaratmanın korkusu. Ama *Shannon*'a bir şeyden söz etmenin, aslında Shannon'a herhangi bir şeyden söz etmenin, tamamen ve utanmadan kendimi bıraktığım, bütünüyle yeni bir hareket noktası oluşturduğunu keşfediyorum.

Hayır, daha zor olan kısmı şimdi bunu anlatmak; şu an hangi iç organına yürüyeceğimi seçmekte,

bilmediğim bir şeyin
ve bilmediğim bir zamanda
ve *ne* hissettirdiğini de

bilmediğim labirentinde, bilmemek; çok büyük şeyleri de değil, gayet sıradan şeyleri.

&

"Geleneksel alanlar, aşk ve iş, bunlar benim için tuhaf biçimde iyi. Yani, elbette sorunlar var, bazı büyük sorunlar ama Sorun'un bulunduğu yer bu alanlar değilmiş gibi geliyor. Sorun diye bir şeyin varlığını varsayıyorum."

"Sorun?.."

"Ah, sanırım... varoluşsal sorun. Eve'in Nesi Var." Niçin o ve hayat birbirlerini reddedermiş gibi görünüyor. Zira, her şeye rağmen

mesele şeylerin
benim için *yolunda gitmemesi* değil. Gidiyorlar!
gidiyorlar, pek çok bakımdan

oldukça güzel:
beni korkutan *herhangi bir şey* varsa,
o da şu: durumlar değişirse

(ve değişmeleri de lazım), bu daha kötüye doğru bir değişim olmaz mıydı?

Burada gözyaşları olmalı. Sel gibi değil ama sızıntı halinde: Bunların ayrıcalığın gözyaşları olduklarını düşünüyorum, küçümseyerek.

"Diğer insanların arzuladığı şeylerle dolu bir yaşama en ufak bir bağlılık hissetmemek, hakkını vererek arzulamamak korkutucu bence: çokça samimiyet, yeterince para, huzur ve mahremiyet, entelektüel teşvik, gereğince tanınma, işim için zaman, şiddetsizlik, her iki ebeveyninin sağ olması, bilhassa yerinde bir sağlık, yakın arkadaşınla hassas bir ilişki, pek çok mükemmel arkadaş... Tüm bu şeyler mucizevi görünmüyor değil. Öyleler: çocukken elbette ki bunların çoğunu istemiyordum. Bir kadın olmak, hiç tecavüze maruz kalmamış olmak veya dövülmemiş veya istenmeyen hamilelik yaşamamış olmak neredeyse mucizevi görünüyor. Sadece durumların sonsuza dek daha kötü olabileceği değil, bunun esasen insanların çoğu için de böyle olabileceğine dair son derece güçlü bir hisse sahibim. Gerçi bunu fark etmek neden sevindirici olsun anlayamıyorum!

Fakat her nasılsa, bu iyi şeylerin iyiliği içimdeki karşılıklarını bulamıyorlar. Bunların ardı sıra yeterince azimle koşuyorum ama yetiştiğimde nasıl elimi uzatıp onları içeri alabileceğimi bilmezmiş gibiyim."

Dizelerine bayıldığım bir Hıristiyan ilahisi var,

Dünyanın güzelliğine,
Göklerin güzelliğine,
Doğumumuzdan bu yana
Üstümüzde ve etrafımızda olan sevgiye

—Belki de sapkınca bayılıyorum çünkü bu dizelerde güzellik ve aşkın dünyanın her yerinde değil de içimizde olduğu betimlemesinin dokunaklılığı hoşuma gidiyor.

&

Marazi, hisli bir çocuktum,
bundan eminim
ve düşüncesi

genç ölmenin
bana iyi bir arkadaştı çok zaman.
komik geliyor tabii,

ama ölümü düşünmek
bir güven duygusu veriyordu.
Soluklanma. Sarmalanma.

"Belki de asla bir çocuğum olmasını istemeyişimin kendini başka şekilde ortaya koyuşu."

"Hiç çocuğun var mı?"

"Hayır! Hiç *istemedim*. Beni en eskiden beri tanıyan arkadaşlar bunun hep böyle olduğunu söyler. Bununla ilgili en rahat hatırlayabildiğim, ebeveynlerimin beni dünyaya getirmiş olmalarına dair sitemlerimin uzun, anlaşılmaz, ağır yükü. Ha bir de düşündüğümü, açıkça şöyle düşündüğümü hatırlıyorum, belki sekiz belki on bir yaşındaydım; *hiç kimsenin,*

doğuracağım hiçbir çocuğun,
bana karşı bu cevap verilemez
sitemi hissetmesine katlanamam.

&

BULUR BULMAZ KANSERLE İLGİLİ DÜŞÜNMESİNE YOL AÇAN BOYNUNDAKİ YUMRUYLA BAŞLAYAN ÖLME İSTEĞİNDEN VEYA ARTIK OLMAMAKTAN SÖZ EDİYOR. SADECE KOCASINA VE BİR ARKADAŞINA BAHSETMİŞ. ANLATMADIĞIYSA KAFASINA TAKTIĞI VE "HABİS" BİR DÜŞÜNCEDEN DUYDUĞU SUÇLULUK, BİRAZ ÇARE, BİRAZ DA KAYGI GİBİ SAYISIZ YÜZEYİ OLAN, KANSER VEYA ÖLME İHTİMALİNDEN DUYDUĞU HEYECAN. DİKKATİMİ ÇEKEN, DİRENÇSİZLİK VE ÖLÜMÜN ONU KURTARACAĞI HİSSİ. KURTULMAYI YANKILIYOR, SANKİ BEYAZ ATLI BİRİ ELİNDEN TUTUP ÇEKERMİŞÇESİNE ÖLÜMÜN ONU ÇEKİP ALACAĞINI. *ARABİSTANLI LAWRENCE, AT THE BACK OF THE NORTH WIND** ÇAĞRIŞIMLARINDAN BAHSEDİYOR; SINIRLARIN YOK OLMASI VE ŞU AN ERKEK OLAN AMA BELKİ DE HER DAİM ERKEK OLMAMIŞ SESSİZ BİR FİGÜRLE ÖZDEŞLEŞME İMGESİNE DEĞİNİYOR. BU, BENLİĞİNİ BİR BAŞKASIYLA ETKİLEŞİM HALİNDE KURMA ZORUNDALIĞI İMGESİNİN ZIDDI. HER İKİSİ DE, HÂLÂ KURTARILMA FANTEZİLERİNİN DAHA ERGİNCE EVRİLMİŞ BİR HALİ GİBİ GÖZÜKSE DE, ARKADAŞLARLA SICAK, SEVGİ DOLU, ŞEFKATLİ BİR İLİŞKİ İMGESİNDEN UZAK.

&

Shannon, gerçekte yokmuşum gibi hissedip hissetmediğimi bilmek istiyor; ya da belki sadece varmışım gibi yapıp yapmadığımı veya kendi yaşamımı başka birinin gözünden izliyormuşum gibi hissedip hissetmediğimi. Ama bu o bildik kusurlardan değil. Farklı bir kusur bu.

Bir düzenbaz gibi mi hissediyorum? Hayır, özel olarak değil. Ha bir de, hiç intihar eğilimim oldu mu?

* George MacDonald'in 1871'de yazdığı fantastik bir çocuk kitabı. (ç.n.)

Hiçbir zaman intihara kalkışmadığımı biliyorum. Haliyle şimdiye kadarki deneyimimden hiçbir zaman da kalkışmayacağımı veya kalkışamayacağımı da bildiğimi sanıyorum. Çünkü intihar düşüncesi her saat, her daim benimleyken ve kendimi bu yıllanmış korkuya epey kaptırmışkenki o yılların, onlu yirmili yaşlarımın gerginliği vardı. Hayır, bu konuda şimdiye kadar gerçek anlamda düşünmedim bile.

Ve neden bu hiç gerçekleşmedi. . Diyorum ki, bir intihar aynı anda birkaç şey birden olmalı:

olmama isteği,
yaşamın karşısında bir ihlal,
bir mesaj:

bana kalırsa
burada mesaj yoktur, ölümün
sunacak sözleri yoktur.

Saldırı değil bu
diğerlerinin yaşamına. Bu sadece
olmama isteği.

&

Anlatacaklarımı gösterebileyim diye fotoğraflarla gittim. Çekinerek ama Shannon bunlar için bir av. Bu resimleri seçmemin ardındaki gurur ve titizlikle karışık hayranlık (şimdi düşünüyorum)! Terapinin, eski çöreklenmiş acıları erginlenmeye, avazı çıktığınca bağıran kindarlıklara dönüştüren bir yer olduğunu düşünüyordum sanırım. Ayrıca Shannon'ın görmesini istiyorum fotoğrafların açıkça gösterdiği

aynı el değmemiş birliğini
güzel, taşralı
Yahudi ailenin.

Nina'nın hafifçe gözleri kaymış halde dumanı kaset çalara doğru üflemesinin, Dayton Dans Okulu'nda bir bale resitalindeki "İspanyol dansçı"ya kastanyet bakışınının, üç çocuğun bir örnek kıyafetler içinde bir masa etrafında, kör makasla el işi yapışının tadını almasını istiyorum Shannon'ın.

Ufak bir oturma odasında, babamın bu el işlerinin çoğunu bir araya getirdiği çift kişilik kanepe: Nina ve Evie için bir örnek kız kardeş elbiselerinin sonsuz geçidi. Bir de okuryazarlığa kendini adama silsilesi: annem Nina'ya okuyor, Nina bana, ben (büyümüş de küçülmüş) kendi kendime yorumluyorum. David, orada halen mutlu bir dobişko, o dile gelene dek kimse metne burnunu sokmuyor.

İkincil bir olay örgüsü. Çift kişilik kanepenin arka duvarından aşağıya, endişeli bir ardıllıkla hahami, sefil varoluşlu yüzlere doğru. Resimler Cézanne-vari'den* Rouault-vari'ye** değişiyor; Dayton Sanat Enstitüsü'nün gezici koleksiyonundanlar ve onlar da Brooklyn'in çok uzağından geldi.

&

Güzel*iz*.
Hepimiz Akdenizli,
güzel esmer bedenlerimizle hepimiz
ve o ışıl ışıl ya da
hisli, abartılı kirpiklerle
çikolata renkli gözler

—Adeta ahmakça şişman, pembe, kemiksiz bir ortanca çocuk; en berbat lakaplarımdan biri "Marşmelov."

&

* Paul Cézanne (1839-1906): Fransız post-empresyonist ressam ve gezgin. (y.h.n.)

** George Henry Rouault (1871-1958): Fransız fovist ve ekspresyonist ressam, litograf ve gravürrü. (y.h.n.)

Doğrusu, annemin gözlerine bakmak zor. Yirmilerinden birkaç hevessiz çekim dışında, "yüz fotoğraf"ının çekilmesinden muzdarip, acılı, kenetlenmiş gözleriyle garip sırıtışı

gererek boynundaki
damarları, göstermek üzere onu
Nancy Reagan* gibi

ya da minik Anne Sexton**. Bu gerginliğin başka bir sonucu da, kucaklanabilecek kadar genç herhangi bir çocuğun belirsiz bir açıdan üzerine gelen bir flaş patladığında donakalması veya annemin kucağından kızartma makinesindeki tost ekmeğiymişcesine fırlar gibi görünmesidir.

Shannon fotoğraftaki yüzün nereye baktığını merak ediyor. Tahminimce hep flaşın arkasında duran babama? Ama aslında bu fotoğrafın hedef kitlesi dört New York nine ve dedesi; özellikle de tüm giysileri dikmiş ve diktiklerinin genç aileyi ne kadar ailemsi gösterdiğini görmek isteyecek (en azından, görmeyi istemesi beklenecek) olan annesi, yani Anneannem.

Öte taraftan Nina platonik ideallikte ve şimdiki Batı kültürünün "Annette Funicello"ya*** benzettiği bakışlarıyla kesik atıyor. Yeni yürümeye başlamış ya da daha büyükçe bir çocukken, böylesine kâh sevimli bir halde kâh baştan çıkartırcasına, cepheden görüntü verebilmeyi başarması çok tedirgin edici;

mükemmel bir şey var
onda,
şipşakları şaklatan bir şey.

---

* Nancy Davis Reagan (d. 1921): ABD Başkanı Ronald Reagan'ın eşi. (y.h.n.)
** Anne Sexton (1928-1974): ABD'li şair ve yazar. (y.h.n.)
*** Annette Joanne Funicello (1942): Çocuk yaşlarda meşhur olmuş Amerikalı oyuncu ve şarkıcı. (ç.n.)

Bebek kız kardeşini de sevdiği açık, acemice olsa da. Gözler kameraya dikili, belimi veya bacağımı sanki ömür boyu tutmaya devam edecek gibi; bense resimden, dikkatinden kaçma mücadelesi veriyor gibiyim. Dayton'da çekilmiş resimlerin hiçbirinde tam anlamıyla orada değilim. Tüm varlığımı parmak uçlarıma havale edebilirmişim gibi ve onlardan başka bir şeye doğru seğirterek: doldurulmuş panda, diğer elim, bir kitap veya kedi, bir eteğin kumaşı.

Şimdi, ortadan kayboluşundan on beş, yirmi yıl sonra Shannon'a ondan bahsediyorum, kız kardeşimin gözlerini hiç düşünmemiştim. (*Kayboldu*, bilmek istiyor mu? Peki o zaman, bizden uzaklaştı. Bizimle, diğer dördüyle herhangi bir iletişim kurmayacak: o, üç çocuğu, kocası, Georgia veya Güney Karolina'da bir yerlerde. Bir keresinde annemle babam onun kapısına dayandığında polis çağırmakla tehdit etti.) Ama bazen, onlu yaşlarında giydiği hafif şuh düz dans ayakkabısını bir başkasınının, parmak ayrımlarının üzeri seksi bir şekilde gölgelenmiş kahverengi, sert kıvrımlı küçük kek gibi ayağında gördüğümde, şey oluyorum, neyse sanırım bu konuda biraz düşünmem gerekiyor. Hayatımdan çıktığına dayanamayışımdan kaynaklanmıyor bu. Aslında onu özlemiyorum, çok zor biriydi.

Pek de his sahibi olmadığımı söylememin nedeni böyle şeylerdi.

&

İlk gençlik dönemine ait resimler getirmedim. En erken tarihlisi, on dokuzumda çekilmiş, gözlerim ağzıma düğün pastamızdan bir lokma yediren, yirmi üçündeki Hal gibi gülümsemeyle ve utangaçlıkla büzülmüş, stili olan bir kare. Ağzı anlayışla, teşvikle, bir anne kuş gibi benimkine doğru açılmış.

Bir yol var mı
bu Hal'in göründüğü gibi
tatlı olabildiği? Evet. Sonra,

birkaç yılın ardından, dillendirilemez halde hassas olanın ufak sarmalında, ebeveynlerimin evini ziyaretlerimizden birinde benim için oluşturduğu hafif mahzun koruma hali. Benim için akut depresyon yıllarıydı o yıllar, zihnimi Kosofsky dünyasına tekrardan adapte etmeye katlanamayacağıma beni ikna eden yıllar.

Hal'e gelince, onun tatlılık kalkanı benim fotoğraf makinesinin arkasında duran iriyarı, düşük çeneli babamın birkaç Dayton fotoğrafında etrafa yaydığından çok da farklı değil. Hal'inkinin aksine onun tatlılığı utangaçlıkla karışıktır. Nadiren, annem değilse de, bir insanda yoğunlaşır; adeta görünmez ama halinden memmun olan Evie ise, yapabilirse yalnızca babamın parmağını yakalamayı, geniş pantolonunun kırışıklıklarını sıkı sıkı tutmayı ister, kim istemez ki?

Bizimkilerin ellinci yıldönümünden kalma daha yeni tarihli fotoğraflar, bunlar daha profesyonel. Annem babacığıma basit bir yüz fotoğrafını yolluyor. Meraklı, muzip ve arzulu olan gerçek yüzü, çaresizce (gerçi buna çare bulmaya da çalışmıyor) W.'nin dağınık, beyaz çerçeveli, hissiz çehresine doğru çekiliyor; biraz yaşlı, Alman-Yahudi bir fotoğrafçı ve iş kadını olan W., annemin yeni ahbabı, ağır gerçekçi havası ve büyük gözleri de babamınkilerden çok farklı değil.

Benim gömleğimin meneviş mavisiyle mavileşmiş gözlerim de mıknatıslanmış: masummuşçasına sindirerek üçünü de, tek tek.

&

"Evet, evde her zaman
şaka yapardık, annemin
lezbiyen olduğuna dair."

"Şakayla neyi kastediyorsun? Hatta 'her zaman' ile neyi kastediyorsun?"

"Şey, hatırlayabildiğim kadarıyla, en azından ilk gençliğimden, bu bir aile... şakasıydı. Gerçekleşebilecek bir şeymiş gibi muamele görmeyen bir şaka. Lakin anneme dair gerçeklik payı olan bir şey*di*, bu onun ilgisini çekiyordu, kesinlikle."

"Ne gibi? Ne gibi geliyor kulağa?"

"Bu özel aile şakasını daha önce duymamış gibisin.

"Hayır, duymadım. Ama duymuş olmayı isterdim! Bunun çok Kosofsky'lere özgü bir şey olduğu duygusuna kapıldım."

"Evet, bu doğru, bir kızın Kosofsky olmakla gurur duyacağı şeylerden biri."

"Bunlar zalim şakalar mıydı? Üstüne alınır mıydı?"

"Hiç de zalim olduklarını düşünmüyorum. Şunun gibi: Y'den yüzmekten geliyorsa, çıplak kadınlara kesik atmak üzere soyunma odasında dolandığı üzerine çokça şaka olurdu."

"O da böyle mi söylerdi?"

"Ah, evet, tabii ki, bu onun kendi beyanıydı. Veya kendisi henüz bir çocukken öğretmenlerine ya da kadın atletlere duyduğu tutku üzerine şakalar yapardı. Babe Didrickson* hakkında sanırım çoğu İngilizce öğretmeni kızlarının duyduğundan daha çok şey duydum."

"Ciddiyetli konuşmalar var mıydı yoksa sadece bu şakalar mı?

"Sadece şakalar. Yemin ederim, bu bizim cinsellikle ilgili olan her şeyin üstesinden gelme biçimimizdi. En azından o yetmiş yaşına gelinceye ve W. ile tanışıncaya dek."

* Mildred Ella "Babe" Didrikson Zaharias (1911-1956): Amerikalı atlet. (ç.n.)

"Bana biraz daha onlardan bahset."

"Ah, bu benim için hatırlaması zor bir şey. Onun saçlarını nasıl kısa sevdiğine ve kuaförlerini saçlarını gerçekten kısa istediğine ikna edemediğine dair konuşmalar daimi bir rutindi. Bir de, babam veya bir başkası saçlarının güzel göründüğünü söylediği anda, onları kestirmenin vakti geldiğini söylerdi."

"Ama bu resimlerde erkeksi görünmüyor, değil mi?"

"Hayır! Narin ve nazik görünüyor."

&

"En iyi şey" diyorum günün birinde Shannon'a, "sanırım, birinin nasıl yaşadığım hakkında en çok bilmesini istediğim şey... Ah, sana günahını çıkarırmış gibi görünüyorum

gizli ahlaksızlığı,
zihnimde yazıyor olmanın
kendi ölüm ilanımı!

Buna dayanabileceğini düşünüyor musun?"

Shannon eliyle davet edermiş gibi yapıyor.

"En gururlandığım şey, sanırım, iş ve aşkın birbirinden ayrılmasının imkânsız olduğu bir hayata sahip olmam. Akademik çalışmalarımın çoğu eşcinsel erkekler hakkında, yani bunu söylemem sana garip gelecek belki ama erkek olmak, hatta eşcinsel olmak hakkında olduğunu düşünmüyorum çalışmalarımın. Ama bu yine de doğru. Çalışmalarım her şeyden önce seks ve aşk ve arzu *hakkında*, bu yüzden de sanırım senin yaptığın iş gibi, iç içe geçmeyi gerektirmesi neredeyse kaçınılmaz bir çalışma. Ama bunun da ötesinde, ah nerden başlamalı!"

"Doğrusunu istersen, kendim hakkında net bir şey söylemeliyim, o da sevgimin geylerden *yana* olduğu."

"İbne sever"* deyimini pek de anlamıyorum. Her neyse, bugünlerde bununla ne kastedildiğini bilmiyorum. "İbne sever"in bende uyandırdığı, kendinden nefret eden sürüsüne bereket sarhoşun içine doluştuğu, 1950'lerde bir bardan bir sahne; ben mi, ben içmem bile.

Neyse, bazen "ibne sever" deyiminin yalancı bir özgünlüğü olduğunu düşünüyorum. Belki 50'ler ve 60'larda "zenci sever"**le aynı işi görüyordu: yalnızca toplumunun ona hissetmeye zorladığı bir kısım hor görüye sahip olamayanları cezalandırmak. Deyimin beni tarifleyip tariflemediği hakkında hiçbir fikrim yok yani. Ve elbette "bu her geyden hoşlanıyorum veya seviyorum demek değil, tabii ki değil. Gerçekten sevdiğim özel insanları seviyorum."

"Halen...halen...hayatımın tüm bu yönleri birbirleriyle epeyce iç içe geçmiş durumda."

"Bana bir örnek verebilir misin?"

"Pekâlâ, vereyim, sana Michael'dan bahsedeceğim. Michael Moon. Şu an beraber yaşadığım kişi."

"Bu bir süre önce bahsettiğin 'delikanlı' mı?"

"Hayır, hayır! Hal hâlâ benim delikanlım. Ama New York'ta ders veriyor, bu yüzden birbirimizi sadece hafta sonları görüyoruz, bunu on yıllardan beri yapıyoruz. Hayır,

O Michael Moon değil,

Michael bir gey,

kendi delikanlısıyla birlikte

ve bizim ilişkimize 'en yakın arkadaş' dense gerek. Lakin bu yanlış olur, Michael'la olan dostluğumuzu betimleyen bir kategori bilmiyorum." Ona âşık olduğumu söylesem yalan olmaz. Aramızdaki bağ çok tutku dolu, en azından benim için; zihnimi çok meşgul ediyor; bu çok fiziksel bir şey, gerçi seks yapmı-

* *Fag hag*: Normatif anlamıyla, eşcinsel erkeklerle takılmaktan hoşlanan heteroseksüel kadınlar için kullanılıyor.(ç.n.)

** *Nigger lover*: Siyah adamlardan hoşlanan beyaz kadınlara verilen isim. (ç.n.)

yoruz ama sanırım gündelik yaşamımın hissi yönü sıkça Michael'ın hissi gidişatıyla belirleniyor.

"Peki, bu ilişki sana ne getiriyor?"

"Bu inanılmaz bir şey, beni irili ufaklı yüz ayrı açıdan değiştirdi. Çok zevk alıyorum bundan! Hayatımda daima komik tipler oldu, hatta intihara yakın olduğum zamanlarda da; Michael'dan önce beni hep yüksek sesle, bütün bedenimle, aklıma her gülmek gelişinde güldürebileni bilmiyorum. Önceden bunun nasıl bir his olduğunu bildiğimden bile emin değilim.

Hayır, Michael'da var
bu büyük, *queer*, dışavurumcu yetenekler;
vantrilokluk,

ezoterika,
hikâyeler anlatır ki tarihe yazılır
onun insanları daha gerçek

gibidir gerçeklerinden,
bir kitabı okurmuşum gibi
hissetmem hiç,

Michael bana o kitabı
yorumlayıncaya dek;
ciddiyim, bu hayatım için de geçerli.

En nadide yönü ise, sahip olduğu şeyleri sevdiği insanlarla paylaşmak için bir dünya, bir nevi sıcak, müzikal, neşeli bir kültür yaratmak için kullanması.

"Ama tüm bunlar karmaşık, kasvetli bir adam olmasına da yol açıyor. Geç açıldı, üniversiteyi geç bitirdi, kariyerine geç başladı; hayatında halen iğrenme ve öfkeyle yaralı yerler var. Ki bunlara benim katlanabilme ihtimalim imkânsıza yakın."

Michael'ın ışığına bağımlıyım. Ona kavuşmak ve korumak için her şeyi yapacağımı düşünüyorum sık sık.

Shannon, bunun gibi yolunda giden başka arkadaşlıklarım olup olmadığını merak ediyor. Gariptir, evet var: bir akademisyen olarak pek çok iş değiştirdim, az çok bu ilişkide olduğu gibi, yolum sevdiğim arkadaşlarla süslendi. Bu tür samimiyetler konusunda neredeyse edepsizce bir yeteneğim var.

"Utangaç biri için garip bir kader; sanki çoğu zaman sahte bir samimiyete yeteneğin yok da, hakiki samimiyete *zorlanıyorsun*, öyle mi?"

&

ONA, BU AİLE İÇİNDE OLMANIN DİĞER AİLE ÜYELERİ İÇİN NASIL BİR ŞEY OLDUĞUNU SORDUM.

&

Annem, annem, annem, annem, annem!

"E-evet? Bana annenle ilgili bir şey mi anlatmak istedin?"

"Ah, *anacığım*. Ona '*anacığım*' diyorum ama bu pek de gerçeği yansıtmıyor."

"Ona hiçbir zaman '*Ana*' demedik. Bundan nefret ederdi. Bu kelimeyi sadece şimdi kullanıyorum, başkalarına ondan bahsederken, normal olmaya ve görünmeye çalışmak için. Erkek kardeşim hâlâ kullanmaz."

"Neden nefret ediyordu bundan?"

"Amerikalı? Argomsu? Kültürsüz? Bilmiyorum neden ama öyle. O ve babamın şu çocukların hâlâ çocuksu olduğu ve esasen tam da bilmiyorum, herkesin birlikte piyano sonatları çaldığı 'eski moda aile' ideali vardı herhalde."

"Peki, ne diyordun ona?"

"Anneciğim."

"Sonra, yaşlandığında?"
"Anneciğim!"
"Gerçekten mi?"
"Yok, hayır, demiyorum. Çok iğrenç geliyor. Şimdilerde hiç böyle söylemiyorum. Ama üniversiteye gitmek üzere okuldan ayrılana kadar böyleydi. Tek alternatif 'anne'ymiş gibi göründü hep,

fakat bu da çok
ölü ve duygusuz."
"Peki ne
diyorsun ona?"
"Anne"

&

ÇOĞUNLUKLA BABASINDAN BAHSETTİK. BİLİNMEDİK AMAÇLAR İÇİN BİLGİ EDİNMEYLE HAŞIR NEŞİR GÖRÜNÜYOR. BUGÜNE DEK ADETA HER ALANDA HER SÖMESTRDA BİR DERS ALMAYA DEVAM ETMİŞ. E ONDAN KORKARMIŞ AMA FİZİKSEL ŞİDDETİN DIŞINDA BABASININ NASIL SİNİRLENDİĞİNİ –PATLAMAK ÜZEREYMİŞ GİBİ ŞİŞİP KIRMIZIYA DÖNMESİ– NEDEN HATIRLADIĞINI BİLMİYOR. ŞİMDİ DAHA ÇOK KORKTUĞUNU HATIRLIYOR. E GİBİ BABASI DA UTANGAÇ. BABASI HAKKINDA KONUŞTUĞUMUZDAN MEMNUN OLDUĞUNU AMA NEDEN MEMNUN OLDUĞUNA EMİN OLMADIĞINI SÖYLEYEREK BİTİRİYOR.

&

BABASINI BANA BİRAZ DAHA ANLATTI AMA GÖZÜMDE BÖLÜK PÖRÇÜK DEĞİL DE BİR BÜTÜN OLARAK CANLANDIRMAKTA EPEY ZORLANDIM. BU

ZORLANMAMI NASIL ALGILAMALIYIM, EMİN DEĞİLİM. BABA MÜHİM VE CANLI GÖRÜNÜYOR, BİLHASSA DEPRESİF YA DA KIRGIN DEĞİL FAKAT E'YE KISMEN YABANCI BİRİ GİBİ. MUHTEMELEN İÇSEL YAŞAMI ÇOK PARÇALANMIŞ YA DA FARKLI BİR BİÇİMDE AÇIK YÜREKLİ. AYRICA ÖFKE NÖBETLERİ VAR VE ONDAN KORKUYOR.

(ÇOCUKLUĞUNDAN BERİ) DUYDUĞU KORKU, PATLAYACAKMIŞ GİBİ OLMASINDAN, SÖZGELİMİ KALP KRİZİ FİLAN GEÇİRECEK OLMASINDAN DUYDUĞU KORKUYA BAĞLI FAKAT BABASININ ÜÇ ÇOCUĞUNU DA, ANNEDEN FARKLI SAĞLAM BİR SEVGİYLE SEVDİĞİNDEN E HİÇ TEREDDÜT ETMEMİŞ. E'NİN ERKEK KARDEŞİ BABASINI "HASSAS BİR DEV" GİBİ GÖRÜYOR, TÜM BİLGİSİNİ TAKDİR EDİYORMUŞ. YALNIZ BİR MESELE VAR Kİ, E'NİN BABASININ ONA ÖĞRETMEYE ÇALIŞTIĞI MATEMATİK KAVRAMLARINA DEK GERİLERE GİDEREK HATIRLADIĞI BELİRGİN BİR MATEMATİK ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ VAR. AYRICA HAFIZASININ ZAYIF OLMASINI, "BİLGİYE ALERJİSİ"Nİ BABASININ BAY BİLGİ OLMASIYLA İLİŞKİLENDİRİYOR. BENSE ONU OLDUKÇA MERAKLI VE BİLGİLİ BİRİ GİBİ GÖRÜYORUM??

&

ANNEYE DAİR HİSSİ GERÇEK KARŞISINDA HAYALCİ VE "YARATICI" SANA MAĞAZANIN BİRİNDE KAYBOLURSAN NE YAPMAN GEREKTİĞİ HAKKINDA ANNEMİN TALİMATLARINDAN BAHSETTİM Mİ? BİRİNDEN BENİ KAYBOLAN EŞYALARIN BULUNDUĞU YERE GÖTÜRMESİNİ RİCA ETMEMİ VE ONU BEKLEMEMİ SÖYLEDİ. ASMA KATIN BİRİNDE BİR YIĞIN ÇOCUK SODA İÇİP BEKLİYOR. SONRA ALIŞVERİŞ MERKEZİNDE KAYBOLDUM, ANNEMİ BULAMADIM; NE DEMEK İSTEDİ-

ĞİMİ ANLAYAMADILAR VE KAYIP EŞYALARIN DURDUĞU YERİN, İÇİNDE BIRAKILAN ŞİŞE VE ELDİVENLERİN BULUNDUĞU BİR ÇEKMECEDEN İBARET OLDUĞUNU ANLATTILAR; KORKMUŞTUM VE HATALIYDIM. BAŞKA BİR DEFA E YANINA YETERİNCE PARA ALMADAN OTOBÜSE BİNMEK ÜZERE EVDEN ÇIKMIŞ, "SORUN DEĞİL, OTOBÜSLERİN ÇOCUKLARA ÖZEL FİYAT TARİFESİ VAR" PEK DEĞİL. ANNENİN YARATICI OLUP "HAYAL GÜCÜNDEN YOKSUN" OLMAMASINDAN ALDIĞI ZEVK VE DUYDUĞU GURUR, KARŞILIĞINDA BABANIN AŞIRI DETAYCILIĞI, HAYAL GÜCÜNDEN YOKSUNLUĞU.

&

Yıllar önce David bana ikimizin de yetişkin yaşamlarındaki belirli önemli anların muazzam bir analizini gönderdi, sınıflandırdığı anlar

"gerçekliğini kabullenmek."
Yoksulluğun mesela. Hava durumunun.

Ölümün veya acının, sistemli adaletsizliğin. Ya da bilfiil zaman alan bazı süreçlerin.

Çocukken büyüyle defetmeyi öğrendiğimiz her şey, Rita unvanlı sihirli "belirsizlik" değneğini sallamak, hayal gücü.

Pek de atak olmayan kimselerin dinozorlar gibi katran çukuruna batıp kaldığı o hantal ikilikler bize göre değil.

İlk günah yok. İnsanlara doğumlarından çok önce yazılan kadim kavgaların hiçbiri yok.

"Bu elbette yetişkin karşılaşmalarımıza bir tazelik katıyor!"

Yavaş öğrenenlerin tazeliği...

&

Kelime dağarcığı:
Nüans. Belirsizlik.
Başbelası. Hayalci. Kıvrak.

&

Çocukken üç ayrı oluş tarzım vardı sanırım.

"Bir: ortadan kaybolabilirdim; ortanca çocuğun en kötü korkusu ve muazzam bir korunma ihtiyacı.

İki: bakıcılık yapabilirdim.

Ya da üç: etkin bir şekilde ebeveynlerimi tehdit edip korkutabilir, şimdi anladığım üzere onları gün be gün hissetmiş olmaları gerekenden daha bile fazla kaygılı ve savunmacı hale getirebilirdim.

Feci hırslıy*dım*. Kesinlikle annemin teninin epey derinliklerinde yaşamış olmalıyım."

Shannon buna şaşırmış görünüyor. İlgisini de çekiyor; ama "Bu konuda biraz iknaya ihtiyacım olacak" diyor, "çünkü bir çocuğun bir yetişkine korku salabileceğini nasıl peşinen kabul edebileceğimi bilmiyorum."

"Çocuklarımla ilişkim üzerinden düşünüyorum; pek çok şey hissettim ama tehdit, hayır, bir çeşit meydan okuma, hayır böyle hissettiğimi zannetmiyorum, birinin kesinlikle böyle hissedeceğini sanmıyorum."

Tabii diyorum ki,

sen çok daha iyi analiz edilmişsindir,
biz Kosofsky'lerden!

&

Hal'e Shannon'ın kuşkuculuğundan bahsettiğimde,

gülüyor ve gülüyor ve gülüyor.
onu durdurmak için
sırtından çekiçlemem lazım.

Beni çok eskiden beri tanır Hal, mavi kurdeleyle bağlanmış uzun kızıl saçlı bir kızkenden beri ve tekinsizliğe alışıktır.

Bu çocuğun delişmenliğinin ne kadarının, halihazırda azan depresyon ile vahşi sözel kabiliyetinin karışımında yattığını merak ediyorum. Bu her iki özelliğin de gücünü küçümsemek veya köreltmek adına sürdürülen daimi çabalar onu hepten garipleştirmiş olmalı. (En azından aynı frekansta olan insanlar için.)

Rita da onlarla aynı frekansa girebilirdi, eminim.

&

Erken gelişmiştik, bunun *queer*, tekinsiz yansımaları. Shannon, içtenlikle "Tariflediğin gibi bir çocuk için durumun nasıl daha farklı olabileceğini anlamaya çalışıyorum sadece. Anladığım haliyle, sonuçta, bu hâlâ bir çocuk ve çocukça şeyler seviyordur, çocukça ihtiyaçları vardır diye tahmin ediyorum..."

"Evet" diyorum, muğlak bir öfkeyle, "bunun tamamen farkındaydım. Bundan nefret ediyordum! Aşağılayan bir şaka gibiydi."

"Ama" diyor, "ebeveynlerinden biri olsaydım, böyle birine nasıl davranabileceğimi hayal ediyorum şimdi. Anlarsın işte, ilgilenmek ve desteklemek isteyeceğim, çocuk olan bir yanın olduğunu düşünüyorum" diye devam ediyor, bir elini diğerinin üzerine vuruyor hafifçe "oyun oynamak isteyeceğim bir yanın. Öte yandan, diğer yanın, çok parlak ve çok da eğlenceli olabilir. Verilecek tüm teşvikleri vermek ve bilmiyorum, kimya setleriyle oynamak veya balerin tutamaçları kurmak."

Evet, diyorum, bu açıdan çok teşvik edildim.

"Fakat" diyerek açıklıyorum, "bu çocuğun her iki yönüyle alakalı olarak tam anlayamadığın şey şu ki bunlar birbirinden *apayrı şeyler değildi.* Bunlar durmadan girdap gibi birbirinin içine geçiyordu, temel olan şuydu: her biri diğerini zehirlemekte muktedirdi. Yani benim için çocuk olmak demek, aynı anda hem kötü kılık değiştirmiş bir yetişkin olarak çocuk hem de kötü kılık değiştirmiş bir çocuk olarak yetişkin olmak demekti." Ben *iğrenç*tim, beceriksiz ve acizdim. (Hüngür hüngür ağlıyorum bu sırada, kendimi zar zor ifade ederek.)

Tüm bunları Shannon'a anlatmak zorunda kalmaktan dolayı kızgınım. Söylediği net cümlelerin içtenliğine hem kızgınım hem de onlardan korktum. Öyle söylemese bile, içinde saklanan büyüdüğü ailenin bir betimlemesiydi, bundan eminim ve bu duamsı betimlemeler bende küçümseme ve imrenme arası sesler olarak çınlıyor.

Tuhaf olan şu ki, aslında onu biraz düşündürdüğümü zannediyorum, "Sanırım şimdi bunu gerçekten duyuyorum" diyor. "Bundan biraz daha bahsetmen lazım, sanırım yeni yeni gözümde canlandırmaya başladım anlattığın şeyi."

Şeyleri birbirinden ayrı alanlarmış gibi tasavvur etmek benim için çok daha kolay. Ama sen bir şey söylüyorsun ve tüm sınırları muğlaklaştırıyorsun, bu farklı bir şey. Senin için bunu sürdürmek önemli ve bu hakikaten kavrayışımı kolaylaştırıyor.

Yapıbozum'a giriş 101 dersi. Bunu sabırsızca söyle*mi*yorum.

Ardından bana, kendimi hoyratça değersizleştirdiğimde, kafamda çınlayan sesin kimin sesi olduğunu soruyor.

Ben: "Bence bu mühim bir soru" –cevaplayamayacağım demek bu– "ama buna dair söylemek istediğim başka bir şey var. Böylesine bir çocuk olmanın muazzam özelliği, her çeşit sesi barındıran, gayet özenli bir içsel alandan konuşmaktır. Seslerin belirsiz yerlerden geldiğini söylemiyorum, yerleri belli ama *doğrudan* bir yerlerden gelmiyorlar. Kendi yaşam dillerini

edinmeleri için epey zaman ve yankılamaya, deneysel bir alana ihtiyaçları var. Ne demek istediğinle (bir çocuk olarak) neyi söylemeyi başarabildiğin arasında korkuyla dolu ve daha kötüsü umutla dolu boşluklar var. Kim olarak ya da ne olarak bir şey söylenebilir sorusu aşılması güç bir problem olarak karşımızda; doğrusu, herhangi bir menzili yokmuş gibi görünen bu seslerin tümünün yankılarına içeride epeyce yer var."

Yani, demek istiyorsun ki, diyor, bir şeyi düşünüyordun ama kendi kendine "Bir çocuk gibi davranmadıkça onlardan istediğim şeyi yapmayacaklar" mı diyordun?

Ah, hayır, daha da kötüsü. Hiç ama hiçbir zaman müstehzi biri olduğuma inanmıyorum. Yaşamış olduğumdan daha kolay yaşanabileceğini sanıyorum. "Çocuk" görünümümün içerisinde şu ya da bu biçimde davranmam gerektiğini *bilebiliyor*dum ama *kendime itiraf edemiyordum.*

"Metot oyuncusu* gibi davranıyordum: dürüstlüğümün gereği olarak kendimi bir 'çocuk' olarak lanse etmekti işim, 'çocuk' olmayı *istemek* zorunda olurdum. Fakat aynı nedenden bunda başarısızdım da, çocuk gibi oluşum çok fazla, çok ısrarcı veya şu ya da bu şekilde meselenin uzağındaydı. Bu yüzden de kendi merkezinde duran bir şey olamadım, öylece ortalığa fırlatılmış gibiydim. Varlığım daima oyuluyor, girdaplara dalıyor veya sel gibi akıyordu. İntikamcı olduğumu düşünmüyorum ama demek istediğim şu ki, yaptığım ya da hissettiğim her şeyde bir 'öç alma' durumu olmalı. Tüm bu yalanlardan cılkı çıkmış gibi hissetmeyen bir varoluş hali yoktu."

Herhalde bu hikâyeyi anlatırken nemrutça bir mesafeyle bakıyordum. Çünkü anlatmam bitip de Shannon'a döndüğümde, beni her an sakin ve arkadaşça selamlayan surat ifadesini aranırken, yüzünü bir eline dayamış, alaycı keder, hakiki keder ve kuşkunun tuhaf bir birleşimiyle kafayı bir öne bir arkaya sallayan Shannon'la karşılaştım.

---

* *Method actor*: Metot oyunculuğu, Stanilavsky'nin ortaya attığı oyunculuk yöntemidir. Karakterin iç dünyasını oyunculuğa yansıtmayı hedefler. (ç.n.)

Hâlâ daha nedenini anlamış değilim.
Ama bu güçlü bir şey.
"Yangın yeri gibiydin!" diyebildi ilk olarak. "Tam bir çorba! Bunu kulaklarımla duydum!
"Sana bakarken gördüğüm, orada koltukta pek kibarca oturan, zahmetli ve adeta bitimsiz bir emeğin ürünü olarak sen. Şimdikinden gerçek manada çok ama çok farklıydın, benim tanıdığım kimse zoraki cilalı, çitili,

endamlı, boyalı, oyalı,
kalıplı... hep böyle yapmıştın!
Gerçekten,
bundan farklı birisin.

&

BANA KARŞI; OLAYA DAHİL OLMAMDAN, ONUNLA ETKİLEŞEBİLMEM İÇİN BİRİNCİ SINIF İLGİLERİMİ VE ZEKÂMI ORTAYA ÇIKARMAKTAN SORUMLU HİSSETMESİ ÜZERİNE KONUŞUYOR. KENDİSİYLE BİR SÜRELİĞİNE YETİŞKİNMİŞ GİBİ İLİŞKİLENMİŞ, ARDINDAN KEYFİYETLE BU İLİŞKİYİ KOPARMIŞ VE ONA YAPMACIK BİR ŞEKİLDE ÇOCUK GİBİ DAVRANMIŞ OLAN ANNESİYLE BAĞ KURMAYA ÇALIŞMASINA BENZİYOR. "ANAOKULU ÖĞRETMENİNİN SESİ" TEKDÜZE RİTİMLER, AŞIRI NET İFADELER, SAKARİN.

—huzursuzluk yayan
uzaklık duygusu,
"annenin" "çocukla" yaşadığı.

Nefret ediyorum: gerçek
nefretin ilk hatırası.
Bir bıçak ağzı. Camdan bir duvar.

&

Anaokulunda mı öğretmen*di* annen?

"Evet, bir süreliğine, yarı zamanlı çalışıyordu, ben yedi ya da sekiz yaşındayken bir Yahudi okulunda."

"Ama büyük bir başarı kaydedemedi. Kanayan ülseriyle hastanelik oldu. Cidden korkutucuydu."

"Sebebi öğretmenlik yapması mıydı? Üçünüzle beraber idare etmesi zor olmalı; erkek kardeşinin yaşı kaçtı, beş mi?"

"Tüm bildiğim bir aile efsanesiydi. Düşün bir kere, ülseri üzerine iki tane efsane var ve her biri de sebebinin bir kadın olduğunu söylüyor aslına bakarsan.

"Bunlardan biri anaokulunu işletiyor –mükemmeliyetçilik, düzensizlik ve pasif saldırganlıkla karışık bir tavırla, farkında olmadan annemin çanına ot tıkayan Ortodoks bir kadın. Pek iyi hatırlamıyorum ama sekiz yaşımdayken bile bunu yapabilecek biri olduğunu görebilmiştim."

"Sonra diğer efsane var, en iyi dostumun annesi hakkında. O okuldan değildi ama bence annem için bir diğer nahoş süper ego olmalı. Daha iri, daha çok sesi çıkan, daha güvenli, daha sezgili, hatta geriye dönüp baktığımızda daha da zengin olmalı ve ayrıca bahçecilikle uğraşıyor, dikiş dikiyor, kıvrak hareketlerle ve *becerileriyle* ortaklıkta dolanıyordu. Dikiş meselesi daha da kötü çünkü büyükannem dikişte şeytanın ta kendisiydi ve annem pek bu işle ilgilenmedi. O ve Jane, Cadılar Bayramı için bize palyaço kostümleri hazırlama projelerine girişti. Bu da annemin ülserini körüklemiş olabilecek şeylerden bir diğeriydi."

"Annem çalışmak *ve* annelik yapmak konusunda bir faciaydı."

"Bu bir mesaj olmalıydı. Kulağa kötü geliyor."

Fakat birkaç sene sonra daha makbul bir görevdeydi: lise İngilizce öğretmenliği. Dehşet bir öğretmen olduğu çok aşikârdı. Öğrencilerine pek düşkün görünüyordu. Kıskançlık numarası yapıyorduk ama David ve ben, onunla gurur duyuyor da olmalıydık. Hiç değilse bugün ikimiz de İngilizce öğretiyoruz.

"O peki?"

"Ah, o da! Emekli olduğundan beri, o ve babam bu öğretme ve öğrenme dünyasının içinde derin düşünce halinde. 'Zihinlerini geliştiriyorlar.' Okuma grupları temel birlikleri olmalı, annem en azından bir tanesini idare etmekteydi ve bunun dışında lideri olmayan başka gruplarda da çalıştılar, annem yetişkin eğitimi dersleri verirdi ve ders de *alırlar*dı. Sonra Yaşlı Konukevleri* yönettiler ve bunlar...oldukça şaşırtıcıydı. Anneme sahiden değer vermişlerdi. O bu işte çok iyiydi."

"Garip olansa tüm bu yıllar boyunca hep aynı yerde yaşadılar, yani ne zaman annemle bir yere gitsek, karşılaştığımız insanların neredeyse yarısı, üç, on yedi veya seksen beş yaşında olsun, en az bir kez onun öğrencisi olmuşlardır. Hepsi de minnet ve hayranlık gösterirdi."

Shannon bilmek istiyor
tüm bunlar bende nasıl bir iz bıraktı. Bense
kafamı sallıyorum yalnızca.

Hiç de basit bir yol
yok. Hor görmeye alışkındım
sıradan orta sınıf

kültürünü ama onunki
bu değil, gerçek mi gerçek;
tükettim türlü biçimlerini

* Yaşlı Konukevleri (Elderhostels): 1975 yılında Birleşik Devletler'de kurulmuş, yaşlı kimselerin seyahat etmesi ve eğitim programlarına katılmasını sağlayan kâr amacı gütmeyen kurumlar. (ç.n.)

onu horlamanın
veya kendimi ondan ayrı tutmanın;
üretmeye pek ateşli olmam,

tüketeni olmak için
sabırsızlığım
dışında

bu müşterek kültürün.
Ütopik görünüyor *sahiden.*
Sahiden paylaşıyoruz türlü

değerleri, etrafımızda
arkadaşça öğrencilerin
dolu olduğu rüyalar

ve tersi de
ve içten okumalara zemin
hazırlamak

ve haz,
kamusal hayatların zalimce kuşattığı
ve hınç

&

ARALARINDAKİ GERİLİME RAĞMEN, ANNE VE BABASINDAN GENELDE TEK BİR ŞEY OLARAK BAHSEDİYOR, "BİZİMKİLER" (ASLINDA HEMEN HEMEN HER ZAMAN = ANNE). BELKİ DE ANNE VE BABA YERİNE TÜMDEN BİR EBEVEYNLER ÖĞESİNDEN KONUŞMAMIZIN DAHA İYİ OLACAĞINI DÜŞÜNMEKTEYİM; AMA ÖTE YANDAN, CEZALANDIRABİLEN AMA BUNU YAPMAYAN VEYA İYİ İLİŞKİLER KURULURSA YAPMAYACA-

ĞINA İNANILAN, (MADDİ VE MANEVİ) KORUYAN VE KOLLAYAN BU BABA FİGÜRÜNE EĞİLMEKTEN DE VAZGEÇMEK NİYETİNDE DEĞİLİM.

&

"Yaramaz bir çocuk muydun, merak ediyorum" dedi Shannon bir keresinde. "Pek çok açıdan ebeveynlerinin tam da zor çocuk olarak algılayacakları biri gibi geliyorsun. Ama aynı zamanda uysal ve pasif gibisin de. Sizinkilerin seni *iyi* bir çocuk olarak gördüğünü düşünüyor musun?"

"Umarım öyledir!" dedim şevkle, "Bu kesinlikle olmak istediğim şeydi."

"Öyle *miydi?"*

"Ah, evet. Bu *queer* bir şey mi? Kasten sorun çıkardığım tek bir anı bile hatırlamıyorum gerçekten. Ne garip. Biliyorum, zeki, yaratıcı bir çocuk olsa gerektim, bu kâinatta bir yerde aktif, saldırgan, hatta sadistçe olmak demekti." Bende olduğunu hatırladığım tek gerçek dürtü nerdeyse iğrenç bir şeydi. Ebeveynlerimin sevgi ve takdirini kazanıp, beladan uzak durmak için her şeyi yapabilirdim.

"—Ha bir de sanırım *herkesi* beladan uzak tutmak için. Ablamın ilk gençliğinde bizimkilerle yaptığı kavgaların bana çok endişe verici gelmesi gibi. Çok tedirgindim ama yine de araya girmekten kendimi alamıyordum. Ortanca çocuk olma hali ha?"

"Ah, doğru, o zaman sen ortancaydın.

"Evet, tabii, üç yıl arada kaldım. Doğum sırası meselesi büyük bir fark yaratıyor, öyle değil mi?"

"Hiçbir zaman tamamen emin olamadım bundan. Hiç de öyle kontrollü deney falan yapmıyorum, anladın mı? Ama sana böyle gibi mi geldi?"

"Ya bu bana düpedüz şöyle gibi geldi,

'ortanca çocuk' olmak
bir kimlikmiş,
ya da olmayışı bir kimliğin

gibi zira ortanca çocukluğun esas niteliği kimseyle değil *de* kendimle özdeşleşmem gibiydi." Dördüncü sınıftayken, kız kardeşimin aritmetik ödevini bir sunuş halinde açıkladığımı hatırlıyorum.

"Ah şu sendrom, sanırım bunu biliyorum" diyor Shannon ve gözümde canlandırmam için bir *Alacakaranlık Kuşağı** hikâyesi anlatıyor.

Ama hayır, bunu hiç görmedim. Ben bir kız çocuğu hikâyesini düşünüyorum: *Küçük Kadınlar*.** (Shannon bunu okumamış.) Bu romanda imrendiğim ukala *butch**** Jo değil, hayli sanatçı ruhlu Amy de değil; herhalde Meg ile özdeşleşen yoktur ha? Bunlardan ziyade

aheste müzik aşığı Beth,
babasının "Küçük Sükûnet" dediği,
kızlık çağının son

dönemindeki ölümü
sessizlik mührü vuran
fırtınalı ailesine.

"Uyum içinde küçük yuvalarında
kuşlar" en sevdiği şarkı,
o zamanlar bile

* The Twillight Zone: Her bölümde kısa hikâyelerin anlatıldığı fantastik dizi. (y.h.n.)

** Louisa May Alcott, *Küçük Kadınlar*, İnkılap Yayınevi, İstanbul, 2001. (y.h.n.)

*** *Butch* kelimesi ilk kullanımından bu yana argoda erkeksi lezbiyeni ifade eder görünse de, Sedgwick'in de sahiplendiği *queer* bir yorumla cinsiyetten bağımsız bir erkeksiliğe tekabül eder. (ç.n.)

okurken merak etmiştim,
bu kız zihinsel özürlü mü
değil mi yoksa sadece

benim gibi uyarandan kaçınmacı* mı.
Ah ama ölüm döşeğini
saran bu sessizlik!

Sevginin bedeli ne kadar da az:
o yegâne kız kardeş,
öyle gönüllüce, kayboluşu.

&

NEDEN E'NİN EVVELKİ DEPRESYONUNA DA DANIŞMANLIK ETMEYEYİM? "TERAPİ KÜLTÜRÜ"NDE YER ALMAYAN EBEVEYNLER; ÇOK HASTA KİMSELER VEYA ALIŞILMADIK DURUMLAR İÇİN GEÇERLİ (MESELA, MUHİTİNDEN TEŞHİRCİ BİR KİMSENİN İSTİSMARINA UĞRAMIŞ OLAN ÇOCUK). AYRICA TERAPİSTLERİN ÖNÜNDE SONUNDA ADİL OLMAYAN BİR ŞEKİLDE EBEVEYNLERİ YARGILAYACAĞI VE SUÇLU ÇIKARACAĞI ALGISI. EVVELCE YAPILAN "BİR GÜN TERAPİSTİNE BİZİ ANLATIRSIN" ŞAKALARI, HATTA SPCC'YE** EBEVEYNLERİNİ ŞİKÂYET EDEN ÇOCUKLARA DAİR ŞAKALAR. E, BU TUTUMU BAZI BAZI SÜRDÜRDÜĞÜNÜ SÖYLÜYOR: EBEVEYNLERİNİN SUÇLAYICI-KORUMACI DİNAMİĞİNİN İÇİNE HAPSOLMUŞ HİSSEDİYOR VE DE KENDİNİN YARDIMA DEĞER OLMAYACAK DENLİ KÖTÜ OLDUĞUNDAN ENDİŞE DUYUYOR.

* "Stimulus-averse" negatif bir uyaranı yadsıyarak bertaraf etmeyi anlatır. (ç.n.)
** The American Society for the Prevention of Cruelty to Children: Amerika'da çocuklara kötü davranılmasını ve çocuk istismarını engellemek üzere çalışmalar yapan kuruluş. (ç.n.)

&

Bir gün cesaretimi toplayıp bu hikâyeleri anlatış şeklim hakkında ne düşündüğünü soruyorum Shannon'a.

"Ne düşündüğümden emin değilim" diyor, "Bu hafta sonu senin hakkında düşünürken nasıl etkilendiğimi tariflemeye çalışıyordum."

(—beni başkalaştıran
varoluşsal ağ: hafta sonları
da var mıyım?)

"Anlattıklarının pek çoğu beni dehşete düşürüyor ve sanırım bu, senin tam da olmasını istediğin yerde oluyor. Sen iyi bir anlatıcısın, gerçek manada kuvvetlisin ve iyi anlamda gerçekten zekisin de."

Aha, "gerçekten zeki" bu, Shannon'ın nazik yorumuyla, bana hayatımla ilgili ne kadar çok şey hatırlattı, "güzel".

"Lakin bu mevzuları anlatma biçiminde kafamı karıştıran bir şey de var. Yakın gelecekte bana daha çok şey ifade edeceklerine eminim ama şimdi etmiyorlar. Benim mesleğimdeki kişilerin ruhsal gelişim hakkında düşünme biçimleri çiğdir fakat birinin kişiliğinde bir araya gelmiş belirli, epeyce alışıldık ve muteber hasar belirtilerinin varlığını da farz etmeye alışkınız. Bunlardan yığınla var ve kuşkusuz, depresyon bunların birçoğuyla ilişkili. Ama bazı mühim olanlar, belirsizliğe tahammülsüzlük veya duygudaşlık kurmada yetersizlik gibi şeylerdir."

Gülüyorum, "Sanırım sorununun nerede olduğunu görebiliyorum."

"Evet, elbette! Bahsettiğin bu saf mutsuzluk halinin toplamı, beklenmedik bir açı yaparak şurayı gösteriyor...

"Aa, sanırım biliyorum. Anlattığım şey bir yeterlilik hali. Kişilerarası yeterlilik de dahil, kanımca. Belirsizliklere doğru *topyekûn* yönelişim. Ve hatta duygudaşlık."

"Hı hımm. Şimdiye dek anlaşılan bunun gibi bir şey."

Uzun, upuzun bir sessizlik
doğuyor. Debeleniyorum. Başka bir sesle
soruncaya dek,

"Bu söylediğinin bana ne kadar berbat hissettirdiğini fark ettin mi?"

İlk defa, aniden yitmekte olan bir hissin gerçek zamanlı bir açıklamasını soğukkanlılıkla dile getirdim.

Ve ilk defa Shannon'ın acıyan bakışını görüyorum. Bu bakıştan pek hoşlanmadım, bu bakışla iki yaşında birini sinir krizinden kurtarabilirsiniz. Ama o sadece şöyle diyor: "Öyle mi yaptım? Üzgünüm. Hayır, bunu yaptığımı fark etmedim. Nedenini anlatabilir misin?"

Nedeni utanç verici derecede aşikâr geliyor bana. Fakat anlıyorum ki,

Bir tekmeyle bu
kapıyı açamazsam, açmaya
umudum kalmayacak.

"Hasta numarası yaptığımı düşünüyormuşsun gibi hissediyorum.

"Gerçekten mi?"

Bakışlarında şaşkınlık ve merak var.

"Böyle hissetmen ilginç. Ama hayır, bunu hiç düşünmedim. Bu, anlamadığım bir şeyle karşılaştığımda, genelde meseleyi açıklamak üzere meylettiğim ilk on hipotezden biri değil. Dahası, bunu hakikaten senle ilgili olarak hiç düşünmedim."

"Hakikaten mi?"

"Hakikaten. Aklına bunun gelmesinin sebebi ne olabilir sence? Hasta numarası yapıyor olabileceğinden mi endişeleniyorsun?"

"Kesinlikle! Sen endişelenmiyor musun bundan sahiden?"

Shannon başını sallıyor hafifçe. "Bunun ne anlama gelebileceğinden bile emin değilim. Gerçi, tahminimce kanser olmak lotoyu kazanmakmış gibi hisseden birinin durumunda bir anlamı olabilir."

Ah, *evet*. Başımı hevesle sallıyorum. Anlamayacak mı bunu? "Ne tuhaftır ki" diyorum, "sana karşı dürüst davranmak için çok çabalıyorum, ben genelde dürüstüm zaten, özellikle de sana karşı. Fakat hasara uğramak gibi olağanüstü bir şey ileri sürmediğim sürece, şimdiye dek alakana mazhar olamadığım yönündeki hissim bir türlü geçmiyor. Mazhar olmam da gitgide daha olasılık dışı görünüyor ve bu durum gerçekten konuşmalarımızın yönünü saptırıyor gibi."

Shannon düşünceli. "Söylediğin şey üzerine sormak istediğim temel soru bu değildi" diyor, "ama şimdilik, dikkatimi çekmeyi sevdiğini duyduğumu zannediyorum?"

Ona doğru bakıyorum. Alçak sesle; "Buna bayılıyorum."

"Aslında, sana bu dikkati vermek konusunda, senin benden faydalanabilme becerin konusunda pek de sıkıntılı değilim."

"Öyle mi, emin misin?"

"Hımm. Beni epey rahatlatan bir his bu. Doğrusu, mesele 'çok çalışmak' (dediğimiz şey) manasında bir rahatlama olunca, neyin uğraşmaya değer olduğunu ve nasıl üstesinden geleceğimizi gerçekten anladığımı düşünüyorum."

Zevkle dalıyorum
derin düşüncelere "Ah,
senin 'çok çalışmak dediğin şey' dediğimiz şey üzerine...

3

Elbette rüyaların bu işin bir parçası olduğunu biliyorum ama yıllar var ki rüya görmedim. Sonra bir gün şu rüyayla çıkageliyorum.

"Tamam, babamla yataktayım, nasıl olduğunu sorma. Bana döndü ve dedi ki 'beni çileden çıkartıyor

sadece baştan çıkarılıp
sonra hiç seks yapmadan
uykuya dalmak. Hadi seks yapalım!'

İsteksizim ama 'Pekâlâ, tamam, tabii ki...' diyorum. Sonra o işemek ya da başka bir şey yapmak üzere kalkıyor. Odaya tekrar geldiğinde diyorum ki 'bunu düşündüm ve gerçekten yap-

mak istemiyorum. Terapistime ne söylerim? Shannon'a anlatmam gereken milyonlarca şey dururken babamla seks yaparsam, aylarca bunun dışında hiçbir şeyden söz edemeyiz."

&

Bu sessizliği, benimkini ve Shannon'ınkini, yaratıcı yazarlık derslerinden biliyorum. Biri bir parça okurken endişe veren bir duraksama olur, kesintinin uzunluğu gitgide gülünçleşir ve yayılır; ta ki ben mırıldanmaya başlayana dek bu sessizliği devam ettiririm,

"Bu kısa anlatının meselesi ne?"
veyahut "İçinde ne saklı?"
Rüyamda saklı olan ne?

Öyle geliyor ki, sanki en iyi bildiği şey beni mutlu etmek,

hem de bana
etine dolgun bir fare vermek,
efendime çamur atayım diye.

&

"Ama bu doğru, yani benim için seninle seksten konuşmak çok zor bir şey."

"Evet, tahmin ediyorum." Ses tonunu karakterize eden şeyin heveslilik olduğunu düşünmüyorum. Asla. Onaylarcasına, "Gördüğüm pek çok kişi seks hakkında konuşmaya hiçbir zaman vakit bulamıyor. Uzun bir süre geçse bile. İyi kötü işlerinden, ilişkilerinden, krizlerinden, ebeveynlerinden ve çocuklarından konuşuyoruz, seksin hiç bahsi geçmeden...

"Gerçekten mi? İnsanların çoğu seksten bahsetmiyor ha?"

Bir gözlemci edasıyla kafasını sallıyor.

"Yani, bir edebi eleştirmen olarak bunun daha çok benim Freudcu hükümlerim olduğunu mu düşünüyorsun? Bazı insanların eleştirmenlerin daha çok Freud* kullandıklarını ve libido gibi kavramlara psikologlardan daha bağlı olduklarını söylediklerini duydum."

"Hayır, pek değil. Bu mevzularla oldukça ilgiliyimdir de. Bir şekilde bu kadar çok insanı etkileyen bir durum olmadığını söyleyebilirim."

Vah vah! Benim komik
sevgilim! böylesine bir düşüş,
çok incindim.

&

Sekse dair konuşma eşiğimin böylesine yüksek oluşu da beni son derece endişelendiriyor. Seksten bahsetmek istediğimi biliyorum; hayatta yaptığım şey bu (konuşmak yani) ve bunda iyiyimdir de, alışkınım. Ama kendi cinselliğim, bir cinselliğim var mı hatta? Şaşkınlıkla kaskatı kaldım. *Bunun* ne olduğunu bilmiyorum, *benimle* ne ilişkisi olduğunu da.

Freud, bir yerde hastalarının seks üzerine yoğunlaşan bir dil kullanmayı sakıncalı bulmadıklarını çünkü ilk olarak onlara "kuru" bir tutum takındığından, ikinci olarak da bunun bir biçimde kaçınılmaz olduğuna onları ikna ettiğinden bahseder. Her okuduğumda düşünmüşümdür bu paragrafın

bir tecavüzün,
hatta kayganlaşmamış
bir tecavüzün tasviri olduğunu

* Sigmund Freud (1856-1939): Psikanaliz öğretisini geliştirmiş, Yahudi kökenli Avusturyalı nörolog. Psikoanalitik Kuram'ın kurucusu. (y.h.n.)

Korkutucu da olsa, terapide bu yöntemlere bel bağlamışlığım vardır (bu bir tecavüz fantezisi mi?).

Ama Shannon hiçbir kural koymadı; seks hakkında konuşmanın kaçınılmazlığını belirten net bir kural yok. Bana hep söylediğinden daha fazlası yok, neymiş bu? Birbirimize dokunamayacağız veya kafamdaki her neyse onu söylemek zorundayım.

Bu belirsizlik, giderek onun "birazcık tembel" olduğunu düşünmeme neden olan şeylerden biri. Yer yer onun adına utanıyorum, *hata yaptığına* ikna oldum. Tarifsiz bir biçimde de kendim için kaygılıyım, çok fazla sorumlulukla baş başa kalakaldım (öyle hissediyorum). Böylesine gevşek örülmüş bir konuşmanın içinde arzuma nasıl bir yer bulabilirim? Ya da öfkeye?

&

Bir sonraki saat kalbim küt küt atıyor azimle, kendimi dosdoğru ona fırlatıyorum.

"Bu yüzden seninle cinselliğin bazı ana hatlarının üzerinden geçmeyi denemek istiyorum. Senin için uygun mu?"

Kafa sallayışı, daha fazlası yok. Geriye dönüp bakınca, buradaki cesaretim hoşuma gidiyor; uzun sessizliğim aklıma geliyor.

"Birkaç sene önce, ilk *queer* kitabımın giriş bölümünü yazarken, belki de kendi cinselliğimin ne olduğunu açıklasam iyi olacak diye düşündüm. Ama yazmak üzere masa başına oturduğumda, aklıma gelen yegâne şeyler, aşırılıklardı. Tüm o çelişkili aşırılıklar."

Shannon'ın ölçülü kafa sallayışı. Bu hoşuma gidiyor ama bu safhada yardımı dokunmuyor.

"Bir açıdan bakarsak, akıl almaz bir biçimde seksüellikten ve keşif severlikten uzak olduğumu söylemen gerekebilir. Hayatım boyunca sadece üç tane seks partnerim oldu!

Ve esasen 'seks yapmak' söz konusu olduğunda, mevzu benim için herhalde daha sıhhi veya tek düze olamazdı. Seks

yaptığımda, ki bu vanilya seks, haftalık bazda, misyoner pozisyonunda, günışığında, ardından hemen duş alınan, kendisiyle neredeyse çeyrek asırdır yasal olarak evli olduğum sözüm ona karşı seksten biriyledir."

"Bunu sevmeyi öğrendim, yani işte, orgazm oluyorum ve iyi hissediyorum ama bu benim cinsel olarak düşündüğüm şey değil. İçimde yankılanmıyor, devindirmiyor. Sanki tek bir yerde, sonra başka bir yerde, hakikaten derin duygularla, hatta partnerim için beden merkezli hakiki bir aşk ve duyarlılıkla gerçekleşiyor; ama aralarında herhangi bir bağlantı göremiyorum."

"Bu" diye soruyorum aniden talepkâr bir şekilde ayaklanarak, "sana bir şey ifade ediyor mu?"

"Emin değilim" diyor
sakin Shannon, "muhtemelen hayır.
Bekle bir dakika. Edecek.

Tüm o çelişkilerden bahsetmeye devam et yine de."

"Tamam, şu seks *eylemleri* mevcut, tamamen yalıtılmış, yıllar yılı süren seks eylemleri. Bu yönden bakarsak, seks yapıyorum ama seksüel değilim. Aynı zamanda, yaptığı iş, savunduğu politika ve arkadaşlıkları, yorumlayıcı, öğretici ve ders veren hayatı, konuşmaları, şakalaşmaları, okumaları, düşünceleri falan filan, muhtemelen, hayatınızda tanışacağınız herhangi birininki kadar seksüel (*gey*) anlamlar, devinimler ve bağlantılarla dolu olan epeyce seksüelleştiren bir *kişi* olarak da buradayım.

Ne gariptir ki, her ne kadar evcil görünsem ve utangaç olsam da, bir sürü insan benim acayip seksi olduğumu düşünüyor. Ve bu sadece görünüşten ibaret değil. Seks etrafında dönen bütün o düşünceler, yazılar, konuşmalar, sosyalleşmeler ve politik mücadele: bunlar yaşamımdaki en parlak şeyler. Sadece benimle cinsel açıdan bir alakaları yok."

"Hiç mi yok?"

"Bence yok, hayır. Herhangi bir biçimde olabileceğini düşünemiyorum."

"Bu mu yani? Sen ve cinsellik
arasındaki ilişkinin
hepsi bu mu?"

Doğrusu. Hayır.

&

Tüm bunlar olup biterken, artık geçerli değil gerçi ama yakın bir zamana kadar, çocukluk dönemime kadar gerilere giderek hatırlayabildiğim kadarıyla, fırsatını bulduğum anda, gün içinde yatak odamda saatlerimi mastürbasyon yaparak harcayan biriydim. Gerçekten. Saatler boyunca.

"Çocukların çoğu bunu yapmaz mı zaten?"

Ya yetişkinlerin çoğu? Anında kendimi engellenmiş hissediyorum.

"Sanırım beni bu konuda konuşmaya iten şey, bunun bana göre seks *olması*. Bu öyle bir şey ki,

Hasretini çekiyorum ve
atmosferinde kayboluyorum.
Bana göre, dünya demek bu."

—Onun bilmek istediği, bu dünyanın nasıl olduğu mu acaba?

Ki, bu en zoru.

Uzun bir duraksama oluyor.

"İki şey söyleyeceğim ve bu ikisi birbirine uymuyor, şimdi anlıyorum bunu. Ama tüm yapabileceğim bu."

"Bir tanesi bir tasvir,

bu fantezi dünyasının aurasına dair.
Sıcak. Altın.
Sarhoş edici.

Oyunbaz da; ve özenli, leziz bir biçimde özenli."

"Peki diğeri?.."
"Neler oluyor bu fantezilerde."

&

Şiddet ve acı.
Aşağılama. İşkence.
Tecavüz, sistematik.

Bakışlarımı kasten Shannon'dan kaçırıp odanın en uzak köşesine yöneltiyorum, bunu söylerken yüzünü göremiyorum. Bakışlarımı daldığım noktadan zorla ayırıp tekrardan ona yöneltiyorum ve alçalan bir tonda diyorum ki: "Sado-Mazo konulu çok standart bir liste esasında;

Biliyorum ki,
hiçbir şey bu fantezilerden
daha sıradan olamazdı."

Bundan da utanıyorum. Kendi özel alanımdan dışarı adımımı atar atmaz, anlattıklarıma dair utanmadığım tek bir şey bile yok. O alandayken, onları seviyorum.

Shannon'a açıklanabilir olmayışlarından utanıyorum.

Korkarım bunların hiçbiriyle de ilgilenmeyecek; beni dışarıda, soğukta öylece yalnız bırakacak.

Ayrıca kokarım ki bana, kupkuru bir tonla, daha fazlasını soracak

bunlara dair: odanın
yeterince uzak bir köşesi yok
bakabileceğim.

Uzun bir duraksama.

"Ama emin olduğum ve tecrübeyle sabitmiş gibi gelen bir şey var: bu fanteziler yerli yerindeler. Onlar sadece ve tümüyle fantezi. Gerçek hayatla bağları yok. Gerçekte biriyle bunları icra etme düşüncesi, titizlikle biçimlenmiş sahnelerde de olsa, söz konusu bile değil."

"Elbette sahip olduğum bu fantezilerin kaçınılmaz bir şekilde hayatımın geri kalanına da sirayet edebileceğinden korkuyordum. Özellikle de, diğer insanlarla ilişkilerimin benim sadist veya daha büyük olasılıkla mazoşist eğilimli biri olmamdan ötürü zedelenmesinden korkuyordum. Şiddetten *nefret etmeme*, kendimin ya da başkasının utancı ve acısına *katlanamamama* rağmen. Fakat hayatıma, en azından son on beş yıla falan baktığımda, bunların hiçbirinin doğru olmadığına çok emin oldum."

Herhangi bir şekilde anlamamış olmasına rağmen, Shannon buna katılıyor.

Neyse, diyorum, bu bir tartışma konusu. Hakikaten artık Sado-Mazo fantezilerim yok. Aslında artık kendimle erotik bir yaşamım bile yok.

Kansere yakalanınca, hiç belli etmeden, merhametsizce kayboldu hepsi.

Kaybettiğimi de fark ettim.

&

Bu Shannon'ın dikkatini çekiyor. "Hiç fantezin yok öyle mi? Sence nereye gittiler?"

Başımı umutsuzca sallıyorum.

Sonra kendime geliyorum. "Fakat bu fantezilerin, benim için etkisi katlanarak artan ilginç bir yönü var. Umarım bu

söyleyeceğim çok kuramsal değildir; şaşırtıcı biçimde somut bir etkiydi bu. Biri fantezilerinde nasıl hisseder bilirsin; hem sensindir ama aynı anda sen değilsindir. Açıkçası, bu aslında bir fantezide gerekli bir şey haline geldi, en azından benim için.

Çünkü bedenim tedaviyle birlikte garipleştikçe, bir seçim yapmam gerektiği duygusu beni kapladı ama yapamadım. Fantezimdeki kızın ya bir memesi olacaktı ya da iki. Ya saçları olacaktı ya da kel olacaktı. Görünen o ki her iki şekilde de olmadı. Ama o ben olsaydım, tek meme ile kel bir kadın, bu fanteziyi bozacaktı; olmasaydım, bu yolla göze çarpmasaydım, yine fanteziyi bozacaktı."

Garip bir şey de var gerçi: kanser tedavisinin fantezilerime öyle korkutucu, kinci olmayan, "içten" bir biçimde cevap verdiği durumlar da var.

Çünkü çeşitli sebeplerden, fantezilerin hep bir kurumsal, neredeyse bürokratik bir bahanesinin olması önemlidir. Fanteziler kız okullarında, bir hapishanede veya bir ajanlık bürosunda, yani her zaman bekleme odaları olan yerlerde geçer.

Cezalandırma mekânlarının birçoğu yarı tıbbidir. Resepsiyondakiler ve soyunma odaları büyük önem taşır. Kapılar açılır ve kapılar kapanır; insanlar içeri bakar. "Muayene": korkunç kelime!

Kanser kliniğinde bekleyen hastaların kambur, çekingen refakati, her birinin çekinmeyle yoğunlaşmış özel ağırlığı: tıpkı fantezilerimde cezalandırılmak üzere bekleyen insanlar gibi. Dahili telefonda sayılan isimler bir kadere, özel yaşamın kırılgan yalanına vurulan kırbaca teslimiyeti çağırıyor.

El değmemiş yeniler, onuru kırılmış ve zarar görmüş eskileri, deneyimlileri izliyor utangaçça. O berbat rutinleri deneyimlemiş halimizden

aynı anda
hem gurur duyan hem utanan emektarlardan
durmadan akan başka duygular.

"Bunu kendimden geçercesine, en çok hissettiğim bir andan bahsedeceğim sana, tamamıyla apayrı iki dünyanın birbirine değdiği andan.

Kemoterapiye başlamadan altı ay önceydi sanırım, damarlarımdaki sorunlardan endişeleniyordum. Bazı doktorlar bir şey için kan alma gereği gördüler ve böylece kan aldıkları küçük bekleme odasına gittim.

Oda, minyon, orta yaşlarının sonlarında, resmi tavırlı, bir bakıma haşin Jamaikalı bir kadının denetimindeydi o gün. Onu ilk kez o zaman gördüm.

Ve her zamanki gibi kolumda kan almaya uygun bir damar bulmak zordu. Bir süreliğine kolumla dart oynamak zorunda kaldı ve sonunda ona bayılmak üzere olduğumu söyledim; bunu biliyordum çünkü şıp diye bayılırdım.

Tedirgin görünüyordu. İşlem boyunca benimle göz kontağı kurmadı.

Hal böyle olunca, beni kaldırdı, uzun bir odaya, uzun, loş, her iki tarafında yatak bulunan, açılır kapanır perdelerle yatakların ayrıldığı, yurt odası benzeri odaya giden koridora doğru itekledi. İçeride biri var mıydı, bilmiyordum.

Ve beni yatırdı, yatağın yanındaki sandalyeye oturdu. Sabırsızlıkla atan nabzını duyabiliyordum.

Hışır hışır seslerle gelen bir başkası vardı odada. Sonunda kalp atışlarım kontrollerini tekrar bana devrettiler ve fark ettim ki odada biri ağlıyor ve sesi duyulmasın diye çabalıyordu. Sessiz hıçkırıklar, sessiz hıklara ekleniyordu. Bir yerde bir başkası fısıldama halindeydi. Kelimeleri neredeyse anlayabiliyordum.

Hemşirenin rahatladığı anı duyabiliyordum. Kendi zamansal akışından sıyrılmadıkça benden hiçbir biçimde kan alamayacağını anlayınca, durdu sadece. Sessizce elini elimin üzerine koydu.

Bir şeyi daha fark ettim: Ona kan verebilmek için ondan nefret etmeyi bırakmalıydım. Yoksa bu işin sonu gelmezdi.

Gözlerimi kapattım, dikkatimi topladım, bütün kaslarımı tek tek rahatlatmaya çalıştım, 'beyaz yatağın' çocuksu duyarlılığına kendimi serbestçe bırakmaya çalıştım,

devam etmeye ve hatta
bayılmaya çalıştım, sanki bayılmak
teslim olma halim olabilirmiş gibi.

Bunun bir başlangıç
olduğunu hissettim,
yeni, kanserli hayatıma.

Şimdi, bana dokunuşundan anlıyorum ki bana yardım etmek niyetindeydi.

Ve yakınımdan değil ama bir yerden, birine bir hayli kararlı bir tonda 'Bacaklarını aç' diyen kısık bir ses duyduğumda, bunun bir halüsinasyon olmadığından emin değildim (ama değildi)."

&

"Tüm bunları bir biçimde *duyabiliyor* musun? Bunların bana nasıl etki ettiğini anlayabiliyor musun?"

"Evet, sanırım, belki.
Ama maalesef
şimdi bitirmeliyiz."

&

"Şimdi bitirmeliyiz" lafına karşılık çoktandır bir strateji geliştirdim. Esasen, bu seferkinde değil ama seansların çoğunda, bu cümlenin geleceği anı tahmin ediyorum.

Geldiği zaman, adeta hevesli bir çabuklukla koltuktan fırlıyorum. Aynı şekilde, bana âşık olmayan birine âşık olduğumda yaptığım gibi bir pantomime başlıyorum: "Ama sana hiç yük olmayacağım." Bu benim talep ve varlığımın sözüm ona hafifliğini gösteriyor.

Ama Shannon böyle anlarda biraz oyalanıyor. Konçlu ayakları masa ayaklığında hareketleniyor, makosenlerini dolduruyor; bedeni büyük, arkaya yatabilen sandalyesinden bana kapıya dek eşlik etmek üzere doğruluyor.

Bazen konuşulacak daha fazla şey oluyor, bu da bende büyük bir kaygı yaratıyor.

Bu sefer düşünüyor derince
karşımda oturup,
dostça bir tavırla,

"Cinsel fantezilerin öylelikle kaybolabilmesi de çok enteresan. Merak ediyorum, insanlar yerlerine yenilerini koymak için işe nereden başlıyorlar."

Bir omuz silkmeyle yanıtlıyorum, hafifçe dudak bükerek: "Bulduğunda bana da haber ver."

"Pekâlâ" diyor, "Sanırım alternatifleri keşfetmeliler, öyle mi?

"Düşünüyorum da, acaba porno video kiralamak iyi bir yöntem olabilir mi. Sadece farklı fanteziler dizisini denemek adına, hangisi harekete geçirecek diye. Ne düşünüyorsun?"

Sanırım kapıyı açarken komik bir telaşlı yüz ifadesi takınıyorum. Ya da bunun gibi bir şey.

Devam ediyor: "İnsanlar muhtemelen *Blockbuster*'dakileri değil de *Visart*'takileri* evlerinde bulunduruyorlar belki de ha? Ya da dergiler, daha özel ve daha az saldırgan hissettiriyor olabilir. Özellikle de belirli bir fantezi işe yaramadığında. Ben muhtemelen bunu denerdim, herhalde."

* Blockbuster ve Visart, video kiralama dükkânlarıdır. (ç.n.)

"Her neyse, keşfetmek iyi bir şey gibi görünüyor."

Bu noktada yüzüm ne söylüyor bilmiyorum ama sesim sert. Perşembe görüşürüz.

&

Eve vardığımda huzursuzluğum iyice belirginleşiyor; yatma vaktine dek tüm sesleri bastıran bir gürültüye dönüşüyor. Yatma vakti gelince sadece huzursuz olmakla kalmadığımı anlıyorum: korkuyorum ve öfkeliyim.

Öfkeli *hissetmek*, bunun derinlerdeki duygularıma sirayet ediyor oluşu, arkasında ne olduğunu artık göremiyor oluşum beni korkutuyor; onu,

Shannon'ın aptalın teki
olduğuna dair endişelerimi,
savdığım gibi

başımdan savamıyor oluşum. O saatlerde, mutluluktan yerimde duramazken, onun nazik, kiralanmış refakatindeyken aptalın da tekiydi. Çok aptal veya çok iyiydi, dişsiz gibiydi ya da en azından bana geçirecek dişi yok gibiydi.

Beni değiştirmen lazım (karanlığın ortasında mırıldanıyorum). Yapma, katışıksız bir aptal olmaya kalkma. Düşmeme izin veremezsin.

Fakat eminim, bunu yaptı bile.

&

Yüksek lisans yaparken danıştığım o terapistler; nasıl da hiç gelmeyecek aktarımsal teşviklerin peşinden koşarlardı.

"Belki de bu...senin
benim hakkımdaki hislerindi?.."

Üzgünüm, umutlarını yükseltemedim.

Bir tanesi beni annemin ona benzediğini söylemeye teşvik etti. Ama hepsi buydu.

Oysa bu gece terapistime "dair hislerim" ile aklım neredeyse başımdan gitmek üzereyken, bunları dile getiremeyeceğim ortada. Ne diyebilirim ki? Seni delicesine sevebilirdim ama bunun üzerine yeterince *düşünecek* misin? Hiç olmazsa ağzından çıkan çerçöpe özen gösterir misin?

Şunu da diyebilirim: başka biri ol.

Uzmanlara danışma vakti; en başta, perişan arkadaşların terapi maceralarının hikâyeleri beni bir daha denemeye razı etti. Ertesi gün yorgunum, telefona sarılıyorum, elektro dalgaların içine dalıveriyorum.

Amherst'te Andy çaresiz, Laurie onun tanrıçası; onu yarı yolda bırakması imkânsız gibi. Ditto Simon ve papaz sınıfından terapistiyle Londra'da. (Simon'ın bir keresinde çarşambaları sevmesinin nedeninin o gün *New Yorker*'ın piyasaya çıkması, ayrıca aynı gün bu kadını görmesi olduğunu söylemesi ilham vericiydi. Terapi ve hazzın aynı yerde buluşması gerektiğine dair aldığım ilk ipucu buydu.)

Öte yandan Mary, üç yıldır Boston'daki analistiyle hırgür halindeydi ve neden bahsettiğimi kesinkes anlayacaktı. Mary bundan söz etmişti bana: "Yaptığı çözümlemeyle *bir yerlere* vardığımızı hiç hissetmedim; bu

bende de böyle gibi,
bir şey hissetmedim
can sıkan düş kırıklığından başka.

Başlarken bir dilek listem olsaydı şayet, burada Sigarayı bırak, Bir sevgili bul, Egzersiz yapmayı öğren ve bedeninin tadını çıkar yazardı. Ve her nasılsa, onunla benim aramda olan herhangi bir şey ile hiçbir bariz bağlantısı yokken, tüm bunlar gerçekleşti."

Tim Gould benim Denver'daki e-posta bağımlılığım ve MR de onun yalnızca haftada bir kez görebildiği analisti. Tim'i on yıllardır tanırım ve bence son derece yetenekli bir terapist.

"Shannon'ın söylediklerimi iyice dinlediğini düşündüm" diye yazıyorum ona, "açıkçası, dinlemek onun muazzam bir yeteneği, beni büyüleyen muhteşem sakin dikkatli bir bakışı var, amma velakin, tüm bunları söylemek konusundaki kaygımın üstesinden geldiğimde, sanırım ben *onu* kaygılara sevk ettim... en azından, nihayetinde söyledikleri ahmakça, aşırı aceleci ve sıradandı.

Seks veya ben öyle sınıflandırmasam da, 'cinsel sorun' addedilebilecek bir şey konuşmamıza dahil olur olmaz, sorun çözen bir edaya bürünüşünden rahatsız oldum. Seks ile ilgili bu tartışmanın başlangıcına hazırlıksız yakalandım ve neden bu hazırlıksızlığımı keşfedip daha saygılı davranamadığını bilmiyorum. Onunla bunun hakkında konuşmasa mıydım ya da, her nedense, *şimdi* konuşmasaydım daha mı iyi olurdu diye düşünmekteyim...

Uzun rüyaların gecesi (2 Benadryl aldıktan sonra kütük gibi uyudum sonunda, ama... alevler içinde bir kütük gibi!). Birini bile hatırlamıyorum."

Bu yüzden, Tim bana, "Bana kalırsa, şu an terapi sürecine dair en ufak bir şey yakalayabildiysem, ilerleme gösteriyorsundur demesi manidar.

O kadar mülayim bir
arkadaş ki Shannon, daha şimdiden
dünyayı yerinden oynatmak için,

bu denli ve bu kadar keskin bir şekilde."

&

"Sanki beni
hiç duymuyormuşsun
gibi hissediyorum"

son görüşmemizde söylediğim şey buydu. "—Sanki Sears, Roebuck'u* arayacak ve katalogdan kendime yeni fanteziler sipariş edecekmişim gibi davranıyorsun. Benim cinsel konularla olan münasebetim sana böyle gibi mi geldi?

Öylesine serbest,

öylesine rastgele,
bendeki kökleri pek derinde değil,
Bunu mu düşündün?"

Shannon emin olmadığını söylüyor. "Sanırım Sado-Mazo fantezilerinden bahsediş şeklinde bana çok soyut gelen bir şey vardı."

"Soyut mu? Bunu nasıl ciddi ciddi söylersin anlamıyorum. Bu benim için o kadar devasa, gerçek bir mesele ki. Kanser kliniğine dair söylediklerim, kurumsal ortamlar hakkındakiler, bunlar soyut mu geldi sana?"

"Evet, bana öyle geldi."

Benim uykusuz, üzgün gelişimden, birkaç gergin beylik lafın ardından öfkemin ufak sesiyle konuşmaya devam edişimden ürkmüş gibiydi. İddiam şu: "Seksten bahsetmeyi isterken ben, benim duyduğumdan daha fazla kaygı duyduğun hissine kapıldım."

"Pekâlâ" diyor Shannon ılımlı bir şekilde, "bu kuvvetle muhtemel doğru. Beni kaygılandıracağını zannettim. Bu yüzden muhtemelen çok iyi dinlemedim de."

Beni durdurup düşündürmesi sebebiyle yatıştırıcı bir söz bu. Samimiyet veya güven açısından değil; gerçi tutumu böyle bir şeyi imliyor. Neden bu meseleyle ilgili kaygılısın diye sor-

* İnternet üzerinden alışveriş yapılabilen e-mağazalar. (ç.n.)

mak aklıma gelmiyor. Bunun yerine, verdiği cevabın tatsız engeliyle karşılaştığım anda ortama hâkim olan şey sessizlik; onu içime çekiyorum.

&

BU, KARMAŞIK BİR DİNAMİK. E BİRİNDEN YARDIM VEYA ÖĞÜT VEYA KENDİSİNİN YA DA İÇİNDE BULUNDUĞU DURUMUN ANLAŞILMASINI İSTİYOR. BU KİŞİ, UYGUN, DÜŞÜNCELİ BİR YARDIM SAĞLAMIYOR YA DA SAĞLAYAMIYOR. APTAL GİBİ VE E'YE VERMEKLE YÜKÜMLÜ OLDUĞUM DESTEĞİ VEREMEDİĞİMDEN DOLAYI DA ÜZGÜN HİSSEDİYORUM. E DURUMU DAHA GENİŞ ÇAPTA BİR TERK EDİLME OLARAK YAŞIYOR; KENDİ BAŞINA (ÇOK?) ZEKİ YA DA ALIŞILMIŞIN DIŞINDA OLDUĞU SÖYLENEN VE MESELEYİ KENDİ KENDİNE ÇÖZMESİ İÇİN YALNIZ BIRAKILDIĞI O BENZER DURUM GİBİ. SADECE BİR TERK EDİLME DEĞİL, AYNI ZAMANDA AŞIRI BİR YORGUNLUK OLARAK DENEYİMLİYOR O BUNU. HİSSETTİĞİ BU TOPTAN BIRAKILMA HALİ, BANA ÖYLE GELİYOR Kİ, DİĞER İNSANLARIN, BELİRLİ BİR ŞEKİLDE YARDIM EDEMEZLER AMA HALEN İLETİŞİM VE DESTEKLERİNİ KORUYABİLİRLER DİYEBİLECEĞİ, EBEVEYNLERİNDEN KAYNAKLANAN BİR ŞEY; AMA ONUN DENEYİMLEDİĞİ BU DEĞİL. AYRICA, TEK ÇIKAR YOL, KAFASINDAKİLER ÜZERİNE DEVAMLI VE YALNIZ BAŞINA ÇALIŞABİLECEĞİ, ENTELEKTÜEL AKTİVİTELER GİBİ GÖRÜNÜYOR.

&

BİR RÜYA ANLATIYOR BANA, AVUSTRALYA'DA GEÇİYOR; ALICE SPRINGS'E VARANA DEK SÜREN MACE-

RALAR; BİR KONFERANS, *DORIAN GRAY'İN PORTRESİ*'Nİ* TARTIŞIYORLAR; SONRASINDA BİRİ "EVE SEDGWICK'İN YAZDIĞI BU MUHTEŞEM DENEMEYİ OKUYACAĞIZ" DİYOR, HADİ BUNU ŞİMDİ YAPMAYALIM, HADİ HERKES *DORIAN GRAY*'DEKİ POZİTİF VE NEGATİF STEREOTİPLER ÜZERİNE BİR ŞEYLER YAZSIN. ÇİLEDEN ÇIKMIŞ DURUMDA, KAFASININ İÇİNDE BUNUN NE KADAR APTALCA OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜ BİR ATEŞ FIRTINASI. ÖYLE YOĞUN Kİ, SORUYA DAİR YAZAMIYOR, DAHASI, ÖFKESİNİ YÜKSEK SESLE İFADE ETMEYE BAŞLIYOR, SONUNDA KIZGIN OLDUĞUNU, ÇIKACAĞINI VE BİR DAHA BU KONFERANSA GERİ GELMEYECEĞİNİ SÖYLÜYOR; ONLAR DA YOL PARASININ ÖDENDİĞİNİ VE BURADAN BİR YERE AYRILAMAYACAĞINI BELİRTİYOR. HER NASILSA ORADAN AYRILIYOR.

&

[BİR SONRAKİ BULUŞMA] RÜYAYI ANLATMAKTAN DUYULAN HAYAL KIRIKLIĞI, SONRADAN ANLADIM Kİ BU BENLE VE TERAPİYLE İLGİLİ.

&

ONLU YAŞLARININ SONUNDA, EVLİLİĞİNİN İLK YILLARINDA YAŞADIĞI YAZMA YETİSİ KAYBIYLA, BASTIRILMIŞ ÖFKEYLE, KEDERLE ORTAYA ÇIKAN DEPRESYONDAN BAHSEDİYOR. BURADA CİNSELLİĞİN BAZI YÖNLERİNİN NEDEN ÖNEMLİ OLDUĞU NET DEĞİL, ÖZELLİKLE E'NİN DAHİL OLMAYI İSTEMEMESİNİN YANISIRA GENEL OLARAK EMİN OLMAYIŞI BUNDA ETKİLİ.

* Oscar Wilde, *Dorian Gray'in Portresi*, Çev. Nihal Yeğinobalı, Can Yayınları, İstanbul, 2003. (y.h.n.)

&

"Sado-Mazo mevzuların sana çok soyut geldiğini söylediğinde" diyorum Shannon'a daha sonra; başını öne arkaya sallıyor.

"Sana yeterince detaylı anlatmadığımı mı söylemeye çalışıyordun? Çünkü şu da doğru ki, pek anlatmadım; ama beni anlatmaya da teşvik etmedin. Ya da aslında sana pek tat veren şeyler olmadığını mı söylüyordun? Senin duygu dünyanda bir hareketlenmeye yol açmadığını mı?"

Biraz düşündükten sonra şöyle cevapladı: "ikincisi"

"Gerçekten mi?"

"Hıhı. Sanırım." Hemen ardından, "Soyutu kötü manada söylediğimi düşünmedin, değil mi? Sadece anlayamadığımı belirtmek için kullandım soyut kelimesini."

"Hayır, uygun bulmadığını düşünmedim. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, bunu anlamadıysan, o zaman, bence, pratikte Sado-Mazo'ya hiç değinmemelisin. Çünkü bunu pratikte hayatına dahil etmiş biri için bu söylediğim hayli mükemmel ve iç titreten bir şey gibi gelirdi."

"Bence de, muhtemelen haklısın. Demek istediğim de buydu. Ve esasen elimden gelmeyen şey de buydu."

Sanki üstünkörü bir ifadeyle oksijen yokluğundan bahsediyormuş gibi hissettim. Bazı insanlar kimsenin bir şeye inandırılamayacağına derinden inanır; benim derin inanışıma göreyse, bir ceza sahnesi karşısında kimse tamamıyla tepkisiz kalamaz.

Bütün gece düşündükten sonra, beni en fazla şaşırtan şey şu oldu: Ona inanıyorum. Bunun bana gösterdiği mizaç ışıltısı, onun şuuru olması gereken o berrak akıntıları hatırlatıyor; insanın ne olduğuna dair fikrime bile meydan okuyor.

Birbirine katiyen yabancı zihin akışlarımız

yüzüyor öylece özgür
tanıştığımız odaya doğru!
Bana verilmiş bir söz bu.

&

HAL İLE 5-6 A. KADAR SÜREN İLK CİNSEL UVERTÜRDEN BAHSEDİYOR. İLŞK. İÇERSİNDE DÜŞ KIRIKLIĞI/KORKUYLA SONLANMAMASINI UMMAYA ALIŞTIRMIŞ KENDİNİ. NE O ZAMANLAR (KARŞILIK VERMEME/YETERSİZ/SUÇLU/AKABİNDE ÖFKELİ HİSSETME) NE DE DAHA GENÇ BİR ÇOCUKKEN DAHİ HİÇBİR HEVESİ OLMADIĞI AÇIK. TIPKI ANNE BAKIŞI'NA MAZHAR OLMADIĞINI HİSSETMESİ GİBİ, HAL'İN İLGİSİNİN NESNESİ OLDUĞUNA İNANMADIĞI/KABUL ETMEDİĞİ YÖNÜNDE MÜPHEM BİR HİSSİ VAR.

—Fakat sonra o büyük
sorun : nasıl bu odadan
çıkıp da

eski acıların ve umutsuzlukların diyarına dönmeyeceğim. Bunun bir çeşit başarının öngörüsü olduğunu anlıyorum; uzun bir süredir görmeyi reddetmişken, şimdi ona fazlasıyla erişebilir olmak; demek istediğim, ona Shannon'la erişmek. Ama bununla bu oda dışında uğraşmaya gücüm de yok; önümüzdeki bir yıl içinde de olacağından şüpheliyim.

Bir sonraki buluşmada bunları söylüyorum ortaya, ta ki sonunda, "Sence seni daha güçlü hissettirecek, yapmam gereken daha fazla ya da daha farklı bir şey var mı?" diye sorana kadar.

Kendime kızgınım, "Menüde daha başka ne var, söyle" demediğim için. Yani, demem o ki,

Sakıncası yoksa,
lütfen beni katlayıp

koyar mısın cüzdanına,

taşır mısın cebinde beni
gittiğin her yere
birkaç haftalığına?

Biliyorum, buna verilecek cevap neşeli bir şey olamaz, evet. O yüzden, bunun yerine *kendi kendime yapabileceğim* (kendime onun hakkında veya benim hakkımda anlatabileceğim) şeyler alanına çekildim hemen, acıya dayanabilmek için, bu her şeyi kolaylaştırabilir.

Halbuki bazı somut yardım önerilerinde bulunabilirdi aslında, değil mi? Hiçbir zaman öğrenemeyeceğim bunu çünkü sormam, zahiren soramam.

&

ÇARŞ. GİDERKEN KENDİNİ HALEN BAHSETTİĞİ ACI VE DEPRESYONUN TAM ORTASINDA HİSSEDİYORDU; RAHATSIZ BİR HALDE. BUGÜN BU DEPRESYONUN NASIL İLERLEDİĞİNİ ANLATIYOR, İLKİN T.'YE DÜPEDÜZ ÂŞIK OLUŞU, AŞKIN KARŞILIKSIZLIĞI, SONRA K.C. İLE BEŞ YIL SÜREN İLİŞKİSİ. BELKİ DE EVLİLİK VAZİYETİNİN TUZAĞINA DÜŞMEDİĞİNİ, AYNI ZAMANDA BU SÜREÇTE HAL'İ KAYBETMEDİĞİNİ KEŞFETMESİ DEPRESYONU DİNDİRMEYE YETMİŞTİ.

&

BUGÜN DAHA İYİ HİSSEDİYOR. HAL İLE SÜRDÜRDÜKLERİ PANDA RİTUELLERİNDEN BAHSEDİYOR. BUNLAR, MÜZAKERE EDİP ONUNLA ETKİLEŞİMİNDE BECERİKSİZ VE CİNSELLİK DIŞI VESAİRE OLDUĞUNDA BİLE ÇEKİCİ, ENDER RASTLANIR VE DEĞERLİ OLDU-

ĞUNU HİSSETMESİNİ SAĞLADIĞIMIZ SIRADA GELİŞTİ. HER İKİSİ DE BU HAYVANDA KENDİLERİNDEN BİR ŞEYLER BULUYORLAR. HENÜZ ONLU YAŞLARININ SONUNDA, YİRMİLERİN BAŞINDAYKEN: BU KEZ ÇOCUKLUK DÖNEMİNİ BELİRLEYEN AŞIRILIK VE ÇARESİZLİKLE AYNI "BALIKLAMA ATLAMA" HALİNDE EVLİLİĞE GEÇİŞİNDEN BAHSEDİYOR.

&

YARALANDIĞINDA İLGİLENECEĞİ BİR İSKOÇ ÇOBAN KÖPEĞİNİN [*COLLIE*] OLDUĞU BİR YERDE YAŞAMA DÜŞÜ. ONUN İÇİN BİR ŞEY YAPMASI GEREKTİĞİNİ DURMADAN UNUTUYOR, SONRA HATIRLIYOR YİNE. HAL'LE İLK YAŞADIKLARI KOMÜNDE BİR ÇOBAN KÖPEĞİ VARMIŞ, BİR MAVİ ÇOBAN KÖPEĞİ [*BLUE COLLIE*]; BU YÜZDEN ONA "MELANKOLİ" ADINI KOYMUŞ.* SIK SIK BİR ŞEY YA DA BİRİYLE İLGİLENMEYİ HATIRLAYAMADIĞI RÜYALAR GÖRDÜĞÜNÜ SÖYLÜYOR; GENELLİKLE SÖZ KONUSU OLAN NE İSE ONUN ÖLÜMÜ YA DA ÖLÜM TEHLİKESİ VAR BU RÜYALARDA. BU RÜYAYI MICHAEL'IN BİR BAŞKA KORNEA ABRAZYONU AĞRILI ATAĞI GEÇİRMESİYLE İLİŞKİLENDİRİYOR. ÇOCUKKEN ONA GÖSTERİLEN İLGİDEN BAHSEDİYOR, GECE ÇOK KORKMUŞSA TEREDDÜTLE EBEVEYNLERİNİN YATAĞINA GİDERMİŞ. BU, KIZ KARDEŞİNİN HEP ONUN YATAĞINA GİRİŞİNE DAİR BİR ŞEYLERE BAĞLANIYOR.

* Burada "Collie (çoban köpeği)" ve "Melancholy (melankoli)" sözcükleri arasındaki ses benzerliğiyle oynanmış. (ç.n.)

4

Çekingenlik, çekingenliğim ve birinin nasıl "yüreklendirileceğine" dair çoğunlukla bildiği tavsiyelerin bende işe yaramaması üzerine bir konuşmaya girişiyoruz. İşe yarayacağına tüylerimi diken diken ediyor ya da bırakılmışlık hissi yaratıyor bu tavsiyeler bende. Ona bir örnek anlatıyorum birkaç hafta önceki bir görüşmeden: "...Yani, düşününce, elbette ki ilk tepkim 'Böyle davranmasını nasıl engelleyebilirim?' idi. Fakat sonra anladım ki, enteresan soru işaretleri de türedi..."

"Ah, ne olur böyle davranmamı engellemeye çalışmaktan vazgeçme!"

Bu Eve-için-ne-yapacağız konuşmalarında beni sevindiren bir şey var. Sanki Shannon ve ben, Eve'in, uyguladığımız peda-

gojilere direnişine yarı bezgin yarı hayran bakan ebeveynleriymişiz gibi. Kızımız gerçekten istisna olsa gerek, ha?

Ya da belki de ebeveynden ziyade (çocukluğun en fanteziyle dolu, saklı sahnelerinden biri olan) ebeveyn-öğretmen toplantısındaymış gibi davranıyoruzdur.

Farz edelim çocuklar konusunda
uzman olmak açısından
ben ebeveynim,

—Aynı anda Shannon, yani öğretmen, onu farklı bir bağlamda görebiliyor. Bükülecek, uyarlanacak, aşılacak ve hatta kırılacak metodolojilerin, "becerilerin" ve karşılaştırmalı çerçevelerin uzmanı olan o.

&

"Eve'in tarihçesine dair" diye soruyorum, "ne tür bir hikâye kurmaya çalışıyoruz ya da kurmamız gerektiğini mi düşünüyoruz? Yani, bunun amacı nedir, bundan ne bekliyoruz?"

Günden güne yabani bir ot gibi büyüyen aktarım meselesinin aksine (ben demiyorum).

"Pekâlâ" diyor o, "seni nasıl farklı yönde ilerletmek istediğimi düşündüğümde, her an kendi kendini suçlamanla ilgili davranışın listenin en tepesine yakın bir yerde duruyor."

Buna şaşırmıyorum, bu çok aşikâr ama beni nasıl farklı görmek istediğinin listesini tuttuğunu kabul edişine biraz şaşırdım.

Şunu da diyor aynı zamanda:

zamanda ilerleyişe dair
daha süreğen bir hisse
sahip olmak istiyorum.

"Daha az kasılmanı istiyorum" diyor kibarca tarif ederek.
"Kendini gitgide daha fazla aynı kişi olarak görmeni."

kendimle özdeş,
kendime sımsıkı sarılmış değilim,
sadece ileriye doğru süzülüyorum.

&

"Sana 'ayna' tutmayacağıma
söz verdiğimi biliyorum ama
alamıyorum kendimi" (diyor Shannon

bir gün) "belirtmekten
ne kadar keder dolu olduğunu
söylediklerinin."

kederli değil
ama ilgili bunu
derken "—Sana

ne kadar soru sormak istiyorum
bu keder üzerine!"
muhtemelen sırıtıyorum

küçümseyici bir şey söylerken
şu berbat kendime
acıyışım hakkında,

ama ciddi bir şekilde,
kendine acıma değil diyor,
dikkatini yönlendirdiği.

"Peki" diyorum, "sor."
"İyi o halde" diyor bana, "birincisi,
tüm bunlar nereden çıktı?

Bana anlatmayı düşünmediğin şey ne? Yani, biri gerçekten ölüyor mu orada, Dayton, Ohio'da? Ölüm ve kayba dair mevzuları öğrendiğin aleni bir durum var mı? Senin için anlamı ne kaybın, ölümün? Peki ailen içinde anlamı ne? Tüm bu soruları bir kerede cevaplamak zorunda değilsin ama aklımda bunlar var."

&

Kimsenin öldüğü yok ama. Katiyen ölen yok. Eminim bundan. Büyükanne ve büyükbabam, her ikisi de ben evden ayrılıncaya kadar sağdı. Annemse, ben ve küçük erkek kardeşim arasında, bir düşük ya da ölü doğum yaptı. Bunun onu depresyona sokup sokmadığını ve benim de bir çeşit içe yansıtmaya dönüştürüp dönüştürmediğimi merak etmiştim hep. David babama bir keresinde sormuş, o da bebeğin kaybedilişinden sonra bilakis ferahladıklarını söylemişti.

Shannon memnun olmamış görünüyor. "Bununla ilgili çözülecek daha çok şey olduğundan eminim. Başka bir şeyin olmuş olmasını istiyorum, her nedense; büyük ve korkunç ve zamansız bir şey. Tabii haksız da olabilirim ama benim desteklemek istediğim şey bu ölçekte bir şey."

"Kararsızım. Böyle bir şey varsa bile, hakkında bir şey bilmediğimi söylemek zorundayım." Elbette uzunca bir süredir ne olduğunu merak ettim. "Ne olduğunu bilmek istiyorum. Sanırım istiyorum. Ne var ki, ben *böyleyim* gibi geliyor; hep böyleydim. Hatırladığım kadarıyla kuşkusuz böyleydim. Keder hayatımdaki ana renk. Yalnızca kederliyken kendim olmaya oldukça yakın hissediyorum."

Bana göre tamamen mantıklı olan bu cevap, Shannon'ı mutlu etmiyor. "Kafamı kurcalayan şey *senin* böyle biri olman değil, hayır. Hatta uzun zamandır böyle olman da değil. Fakat gerçekten inanmaya meyyal olduğum bir prensip var ki, o da her sonucun bir nedeni olduğu. Eğer bunun kulağa biraz me-

kanik gelmesi seni rahatsız etmiyorsa, bunun makul bir neden olduğunu bile söyleyebilirsin. Yani, biri 'ben böyleyim sadece' dediğinde, bu daha da ilgi uyandırıyor bende."

Bu düşünce
çok heyecan verici
gelmeye başladı şimdi bana;

gıkım çıkmayacağı
anlamına gelmiyor ama bu,
daha iyisini biliyorum:

Öğretmence bir sabırla, "Hangisi 'makul'den sayılıyor?" diye soruyorum. "Bu kişiye göre değişmez mi; kimin neyi nereye koyduğuna göre? Bu yüzden büyük bir sonucun 'nedeni' dışarıdan bakınca kocaman ya da minik bir şey gibi görünebilir..."

Aynı alıştığımız şaplaklar gibi olduğunu düşünüyorum.

"Ah, elbette. Bu yüzden başlarken birini iyi tanımak, duygusal yaşamını üzerine kurduğu yüzeyin hacmini bilmek istiyorum."

Keçi gibi inatçıyım ("hep olduğum" başka bir hal). "Fakat çocukken hissettiğim tüm o kederlilik ve maraziyete rağmen, bir diğer şey de, kaybı bir yetişkin haline gelene kadar gerçekten yaşamamış olmam. Ölümü hiç takmadım. Yetişkinliğe eriştiğimde ölüm bana geldiğinde bu, çok *yeni* bir bilgiydi benim için."

"Bunun olduğu birkaç anı anlatsana bana?" Gönülden, sessiz, kaygılı bu defa; vitesi elinden kaçırıyor Shannon. "Ölüm biçiminde mi çıkageldi, başka biçimde mi?"

Birkaç saniye ben de sessiz kalıp düşünüyorum, kafamı toparlıyorum. "Pek çok biçimde çıkageldi. Bana göre en kötü olanlarını anlatayım sana; bana kaybın nasıl bir şey olduğunu öğretenleri. Bunlar epey orantısız örnekler; en azından birbir-

lerine orantısız. Çoğunun *büyük* ve *korkunç* olarak düşündüğün şeylerden olduğunu sanmıyorum. Ne var ki bana böyle geliyorlar."

"Beni boş ver. Söyleyeceğin herhangi bir şeyi söylemene engel olmama izin verme."

&

Birkaç ölüm oldu. On sekiz yaşındayken Büyükbabam birden ölüverdi ama hiç değilse "yaşlıydı" gerçi şimdi pek de yaşlı olmadığını anlıyorum. Bundan iki yıl sonra, Hal'in en yakın arkadaşı Vietnam'da bir kara mayınıyla parçalandı.

Ertesi sene, Hal ile yaşadığımız çiftlik evinin sahibi olan profesörü Frank Rosenblatt, bir tekne kazasında öldü. O ev bir komündü, kendisi de bir nevi dalgın babacan bilim insanıydı. Bu, en sersemletici ve en damdan düşercesine meydana gelen ölümdü ve Frank sevdiğimiz biriydi, aynı zamanda günlük hayatımızın merkezinde duran biriydi. Bu olaydan sonra herhangi bir şeyin aniden ve mutlak suretle kaybolabileceği ihtimalinin olduğunu aklımdan hiç çıkarmadım.

"Üç ani ölüm, öyle ani ki hazmedemedim bile. Bana göre ölüm böyle bir şeydi, ani hissizleştiren şoklar, korku dolu ama heyecan verici de; yani, bana göre birinin ölümü böyle bir şeydi; AIDS'e kadar."

Yeniden sessizlik; salgının meydana getirdiği kayıp biçimlerine dair ne söylemem gerektiğini düşünüyorum. Shannon da sessiz, geri vitese takıyor. "Bu kayıplar ölen insanlar değil miydi? Orantısız hissettirenler bunlar mı?"

Zihnimi toparlamaya çalışıyorum.

"Evet. Esasen bunlardan bahsetmek çok zor."

Shannon, oyunbaz bir tonda, bana absürd gelen bir şey öneriyor: "Bir keresinde bir hastamın, gözlerimi kapayacağıma ve o bitirene kadar bakmayacağıma söz verene dek anlatamadığı özel bir şeyi vardı." Aleni bir öz beğeniyle gülümsüyor.

Öfkemin ve çilemin
alevlenişi, bu soytarıca
öneri karşısında;

çocuk yerine koyduğu kadar
çocukça da.
Rahatsız sessizliğim,

Kilitli kasa gibi, ayarsız,
kemoterapiyi hatırlayış,
saçlarımı yitirmenin şoku

("meme *yanında hiç kalır*!"
iyi olan şu ki, elbette
bu saçlar geri gelecek,

ama altı aylık bir ucubeliğin bitimine kadar böyleyim,

kaçış yok); veya
yüksek lisans yıllarını hatırlayış,
sözlülerden kalışım

—yara ve tuz;
Dickensçı okulumda,
bir beyin odasında,

benliğin içerisindeki
şiddetli kanamayla
aynı anlama gelmiyor mu bu

ya da dört yıl önce, benim için Michael'inki kadar samimi ve tutkulu bir arkadaşlığın katıksız sonu olan dehşetin giyotini gibi—

"Öylece ansızın, hiç haber vermeden. Onda yer etmiş her bir parçam benim için kayıp; sanırım hep kayıp kalacak. Çok

netti: Benj'in bende yerleşmiş her bir parçası bende kaldı. Gidecek başka yeri yoktu. Ama şimdi benden nefret etti, varoluşunu kaplayan her bir molekülle benden nefret ediyor gibiydi."

"Kendi kafandakilerden bahsediyorsun.

"Benim kafamda, evet. Aylar boyunca neredeyse sanrılar içinde hissettiğim zamanlardı; bu kendimi özdeşleştirmekten aciz olduğum anlamına geliyordu esasen.

—Sanırım daha önce bu kadar nefret edilmemiştim."

"O zamandan beri hiç konuşmadınız mı?"

"Hiç konuşamadık." İki kez gördüm onu, tüm hissedebildiğim, bakışlar öldürebilirse eğer...

Sonra bana
teşhis konulduğunda,
"Ah. Elbette. Öldürebilirler."

&

Veya şiirin yitimi gibi, diyorum.

"Şair misin? Ya da şair miydin?"

Ah, evet. Afalladım; nasıl bilmez ki bunu? Benim ilk mesleğim, ilk kimliğimdi; çocukluğumun ilk yıllarından otuzlu yaşlarıma kadar. (Büyükannem hafızasını kaybettiğinde ve isimlerimizi ya da ilişkilerimizi hatırlamadığında, yine de beni göstererek "Şair?" derdi.) Şiir hem sanırım, ilk aşkım ve hem de yıllardır yerinde yeller esen -hep en acı veren tıkanıklıklarımla birlikte- ilk benliğimdi. Gerçekten son on yıldır yerinde yeller esiyor. Şiiri düşünemiyorum; düşünmüyorum; eskiden düşünürken, delirecek gibi olurdum. Bu ilham perisini kaçıran depresyon muydu ya da perinin yok oluşunun uzun taşlı kıyısı mı depresyona yol açtı, bilmiyorum.

"İkinci aşkımda inanılmaz derecede şanslı olduğumun epey farkındayım. Kendimi ve enerjimi eleştirel yazıya verebileceğimi, burada aradığımı bulacağımı hiç ummazdım..."

&

RÜYA; BİR GRUP İNSANLA BERABER AMA E BAŞKA HAVALARDA. MAHARET VE DÜŞÜNCE GÜCÜ İSTEYEN BİR OYUN SÖZ KONUSU. KAYBETSE BİLE MEMNUNİYETLE OYNAMAYA DEVAM EDİYOR. SONRA BİRİ ONA ÇOK FAZLA KEZ (6?) KAYBETTİKTEN SONRA BİR DAHA OYUNU OYNAYAMAYACAĞINA DAİR BİR KURAL OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. KIRILIYOR. RÜYANIN DEVAMI BOYUNCA BUNUN GERÇEKTEN BİR KURAL OLUP OLMADIĞINI, BU KURALIN NEREDEN GELDİĞİNİ, BU İNSANLARIN ONU CİDDİYE ALIP ALMADIĞINI KAFASINDA ÇÖZMEYE ÇALIŞIYOR. EN ZORU DA KAFASINDAKİ SORULARI BAŞKALARINA AKTARAMAYACAĞINI HİSSETMESİ; EĞER GERÇEKTEN BU KURALI CİDDİYE ALIYORLARSA, BİR DAHA OYNAYAMAYACAK, ALMIYORLARSA SORDUĞU İÇİN APTAL GİBİ GÖZÜKECEK. BUNLARIN YANINDA BİR DE OYUNA DAİR BÖYLESİNE ÜZGÜN HİSSETMEKTEN UTANIYOR. TÜM BUNLARLA KENDİ BAŞ ETMEK ZORUNDA./// RÜYAYA DAİR BAZI ÇAĞRIŞIMLARIN YANINDA ONA ATFEDİLEN ÖZEL BİR ÖNEM VAR. EBEVEYNLERİ O ÜZGÜNKEN NASIL TEPKİ VERİRDİ DİYE SORUYORUM. BABANIN YARARLI AÇIKLAMALARDA BULUNABİLECEĞİNİ VEYA AÇIKLAMA KONUSUNU ABARTABİLECEĞİNİ, GÖRMEZDEN GELEBİLECEĞİNİ SÖYLÜYOR. ANNESİNİN DOLAMBAÇLI, ÇELİŞKİLİ VEYA İLGİSİZCE MORAL VEREN AMA RAHATLATMAYAN BİR ŞEY SÖYLEYEBİLECEĞİNİ SÖYLÜYOR. SORUM, BUNUN BİLMEDİĞİN BİR KURALI ANLAMAYA DAİR YAYGIN BİR ÇOCUKLUK DENEYİMİNE BENZEYİP BENZEMEDİĞİ. ÖYLEYSE NEDEN ONUN İÇİN BU KADAR TRAVMATİK; BU DENEYİMİ BİR ÇOCUK İÇİN NASIL BU KADAR TRAVMATİK HALE GETİRİRSİN?

&

Durham havasında geçirilen sevimsiz birkaç hafta ve terapi hakkındaki kanaatim bir çeşit ılık banyo gibi olduğu (ılık banyo severim). "Ilık" hem gerçek konuşmalarımızın sık sık büründüğü yavanlığa hem de bir ferahlama ihtimalinin taze hissiyatına atıfta bulunuyor.

—Büyük hantal gövdemi
yavaşça içine bıraktığım ılık su,
iyi hissetmek için

(Winnicott'un meşhur terapötik ilişki imgesindeki gibi*) "sarılma" ediminin ima ettiğinden daha az insancıl bir çevre içinde.

Yani, *gayrı şahsi* olmayla ilgili bir şey var burada ve bunun gayrı şahsi olmasının sebebi Shannon'ın mesafeli olması (aksine çok vıcık!) değil; tam da söylediği şeylerin pek çoğunun özünün oldukça tutarlı bir biçimde, "ilgi" eşiğimin altında bir yere tekabül etmesi.

&

ÇOCUKLUĞUN DENGESİZ ANLARINI ELE ALIYORUZ. AİLENİN GERİ KALANIYLA BİRLİKTE YÜRÜYÜŞE ÇIKMASININ BEKLENDİĞİ BİR DURUMU HATIRLIYOR; BAŞTA SEÇME ŞANSININ OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYOR

* Donald Winnicott (1896-1971): Terapötik "sarmalayan çevre" [*holding environment*] kavramıyla bebekliğinde kişiyi kucaklayan anne imgesinin sembolik bir benzerini terapi odasında danışanlara da yaşatmanın önemini belirtir. Buna göre, terapist şefkat ve duygudaşlık ilişkisi kurarak, uygun bir tedavi çerçevesi tanımlar. Makul sınırlar dahilinde kurduğu bu çerçevede hep vardır, süreğen ve açıktır, sınırları belirlidir. Sınırların kesinliği beklenen bir şey olsa da, örneğin sınır ihlallerinin çok olduğu aile hikâyelerinde bunun epey iyileştirici olduğu söylenir. (ç.n.)

AMA HEMEN SONRA ANLIYOR Kİ YÜRÜYÜŞ ZORUNLU. BU "YÜRÜYÜŞ" MESELESİNİN BİR KISMININ AİLEDEKİ ŞİŞMAN ÇOCUK KONUMUYLA ALAKALI OLDUĞUNU BELİRTİYOR.

"Şişman çocuk! Hayır. O resimlerin bazılarını düşündüğümde ... ancak 'balık etli' olduğunu söyleyebilirim. (Balık etliyi hatırlıyor musun?) Ama yok, gerçekten şunu söylemek zorundayım, ailenin o resimlerdeki çocuğun şişman olduğunu düşünmesi, sanrı eşiğine yaklaşmaları demek."

"Evet ama sen şimdiki halimle karşılaştırarak bakıyorsun. O zamanlar onların gördüğü bu değildi."

Bunu söylediğimde neredeyse üzerime atlıyordu. "*Hayır*, benim gördüğüm bu *değil*. Bu çocuğu şişman olarak görmek için gerçekten ama gerçekten hakikatle temasın epey eşiğinde durmak lazım." Sonra bu toplu sanrıyı dayandırabileceğim bir günah keçisi sistemi veya benzer başka bir aile mekanizmasının olup olmadığını soruyor.

Bunun için bir açıklamam var: "kilo problemlerinin" ilk mağduru olan babamın babasıyla başlıyor mesele; babama devroluyor, sonra (ben sahnelerde göründüğümde) bana devroluyor.

"Peki çocukken bu mekanizmanın nasıl işlediğini anlayabiliyor muydun?"

"Ah, evet. Hatırlayabildiğim kadarıyla çok net anlayabiliyordum."

"Tüm bunlara inanmayı reddeden bir yanın var mıydı peki sence?

"Evet, olmalı; azıcık yaralı bile olsam hayatta kalmış olmamdan belli bu."

Kafasını sallıyor; memnun. "Yani bir yanın 'Bir dakika, o kadar da şişman değilim! Böyle iyiyim!' diyebiliyordu."

Ben. Bilakis sertçe. "Şey, sanırım, aslında umarım ki, Evet şişmanım ve harikayım diyen bir yanım vardı."

"Şişman olmadığın hiç aklına gelmedi mi yani?"

"Hayır. Sonradan epey kilo almamdan bile bu sonucu çıkartıyorum yine; evet, benlik algımla özdeşleştiğim sonucunu çıkarıyorum. Bir de mesele hiçbir zaman şişman olmak ya da olmamak meselesi değildi; ancak şişmanlık dikkate alındığında, bir değeri var mı yoksa değersiz mi?

Daima, bence bedenim daima bir sorun gibi gözükecekti. Sözgelimi sekiz ila on dört yaş arasında, ne sefil bir halde bunu düşündüğümü hatırlıyorum; sırt desteği kullandığım yıllardı *ve* etrafımdakiler bana istemesem de lens almışlardı *ve* tüm sohbet burun estetiği olmam için doğru zamanın ne zaman olduğu üzerineydi. Şişmanlık meselesini boş ver. Bedenime dair her şeyin kabul edilemez olduğunu çok net görebiliyordum."

Üstelik etrafımdakilerin gördüğü ben ile benim deneyimlediğim benin birbirinden farklı olduğu açıktı.

Bu esasen kendi kendime makul göründüğüm için değil (bazen öyleydi ama çoğunlukla değildi); ancak onların beni son derece uysal bir oyuncak, mükemmelleştirilebilecek bir şey gibi gördüklerini düşündüğüm için böyleydi. Ama biliyordum ben zaten öyle biriydim ki,

açıkçası
uysal değildim o anlamda.
Böyleydim sadece.

"Ve kendini bu halde güvende hissediyordun."

"Ah, hayır. Hayır. Hayır. Hayır, katmanlar var, katmanlar ve katmanlar ve her birinde farklı bir şey olduğumu düşünüyordum; her birine teslim olabiliyordum; uysal*dım*, biçimsizdim, neredeyse yoktum bile."

Bir süre sonra, işitilemez bir şey mırıldanıyorum.

"Ne?" diye soruyor hızla.

"Bu beni çileden çıkartıyor" diyorum yüksek sesle.

"Peki, *güzel*! Öfke dışında muhtemel herhangi bir şey hissedip hissedemediğimi merak ederek burada oturuyorum; uzaktan da olsa beni seninle eşitleyebilecek herhangi bir şey..."

&

Bir fark ediş anı, şaşırtıcı biçimde berrak. "Sana bazı şeylerden yakınırken ne anlama geldiklerini keşfediyorum" diyorum ona. "Ya da her kime yakınıyorsam işte. Sana ne kadar kötü olduğunu, bir şey üzerine ne kadar çok çaba gösterdiğimi, ne kadar dayandığımı anlatırken, duymak istediğim tek bir söz var:

'Yeterli. Burada durabilirsin.'
Dur: yani, yaşıyorsun işte.
Ve *yeterli*: acı veriyor.

Şunun gibi: senin için ne denli zor olduğunu fark etmedim; gayet iyi becerdin; sonuna iyi vardın; affedildin."

&

Bu kadar yeter; burada durabilirsin. Bu, rüyalarda her ıstırap feryadında sarmalayan kollara doğru koşulan kutsanma değil midir?

Benim geldiğim yerde anlamı budur en azından.

Sınırdan beş mil uzakta, der seyahat rehberleri, her şey bir başkadır.

Ebeveynlerin çocuklarını teskin etme yöntemidir bu.

&

"Bu kadar yeter; burada durabilirsin" cümlesinin karşılık gelebileceği diğer anlamları düşünmeye çalışıyorum; evet, artık

yaşamak zorunda değilsin, cümlesinin dışındakileri. Vardığım senaryo şu: biraz hiperaktifleşen bir çocuk, gösteriş halinde, yüksek sesle konuşmakta, saçmalar gibi hareket ediyor; ama o, hayır, susması filan söylendiği *yok*; bunun yerine bir noktada yok sayılarak (kasten veya boş bulunularak) zılgıtı yiyor.

Çocuk bu davranışı bir bakıma saplantı haline getirmiş, kimse bundan haberdar değil: yeterli, burada durabilirsin.

&

AİLESİNDE BİR ŞEYLERİ YANLIŞ SES TONUYLA SÖYLEMEMENİN NE KADAR ÖNEMLİ OLDUĞUNU KONUŞARAK BİTİRİYORUZ. E'NİN GEREKSİNİM DUYDUĞU HERHANGİ BİR ŞEYİ İSTEMESİNİN HEP NE KADAR ZOR OLDUĞUNDAN, HER TALEBİN HEP NE DENLİ İTİNAYLA VE UZUN PLANLAMALARLA SÖYLENEBİLDİĞİNDEN BAHSETMESİYLE BAŞLIYORUZ BUNU KONUŞMAYA. MIZIRDANMAMAK, BİR ŞEYİN YOKLUĞUNDAN MAĞDUR OLDUĞUNU BELLİ ETMEMEK, İSTEDİĞİNİ ALACAĞINDAN EMİNMİŞSİN GİBİ DAVRANMAMAK, HADDİNİ AŞMAMAK...ÖNEMLİ. BUNU ÇOCUKLAR KOROSUNA YAPILMIŞ BİR İNCE AYAR OLARAK GÖRÜYORUM.

&

Shannon'ın dinleyen yüzünde aldatıcı bir ağırbaşlılık var. Konuşmacılığından çok farklı bir dinleyici (ve hiç de öyle sessiz tiplerden değil). Ciddiyetle dinliyor, incelik diyebilirdim buna; konuşurken dönüşecek şaşırtıcı bir biçimde kutsal bir soytarıya

veya tam bir maskaraya;
dolgun, genizden bir ses,
kaba yüz mimikleri.

Hayal kırıklığına uğramaya en eğilimli olduğum türde bir fark bu iki Shannon arasındaki. "Bu" diyorum bundan ona bahsettiğimde, "seks yaptığın insanların seks yaparken senin onları görmeye alışık olduğun hallerinden tamamen farklı olması gibi bir şey. Farklı birini görmene izin çıkmış gibi. Ve sonra sen başka karşılaşmalarda bu yeni kimseyi, hiç değilse simge ve anılarını, ortaya çıkarıp çıkaramayacağını çözmeye çalışmak durumundasındır ve mevzunun içine doğru çekilirsin..."

Her nasılsa bu onu etkiliyor. "*Ben* böyle davranırım" diyor, "*sen* de. Ama sence herkes böyle mi yapar? Bu neden kaynaklanıyor sence?" Herkesin böyle davrandığını farz ederim ben. Ama belki de yanılıyorumdur?

&

Bu dinleyen yüze dair bir başka şey. Bu yüzün soğurganlığını arzuluyorum. Dikkat dışında alenen herhangi bir şeyi titizlikle, incelikle (umarım hiçbir zaman) kayda geçmeyeceği için. Heyecanı, can acısını, kaygıyı, kokmuşluğu, uyarılmayı kayda geçmeyecek.

Tüm bunlar iz bırakmaksızın
ruha doğru ilerliyor,
hatırlanmak veya hatırlanmamak üzere,

"doğru" zamanda veya sadece herhangi bir başka zamanda tekrar ortaya çıkmak üzere (sanki zaten hep oradaymış gibi ortaya çıkmak üzere).

Shannon'ın dinleyen yüzündeki
Tek duygu belirtisi:
Koyu, mosmor bir utanç.

&

E BİR SÜRE ÖNCE BAŞKALARINI AKILLILAŞTIRMA İHTİYACI HİSSEDEN BİRİ OLDUĞU MEFHUMUNU KAVRADI; BU, MERAKIMI ÇEKMEKTEN SORUMLU HİSSETTİĞİNİN FARKINA VARMASIYLA OLDU. BİRKAÇ KİŞİYE SORDU BUNU VE ONU AKILLILAŞTIRDIĞININ ALENEN FARKINDA OLDUĞU BİR MESLEKTAŞI DIŞINDA HERKESTEN TEYİT ALDI. BU ONU GERÇEKTEN SARSIYOR AMA HÂLÂ İNSANLARI AKILLILAŞTIRMA MESELESİNDEN VAZGEÇMİYOR. (E: "AKILLILAŞTIRMA" = POPOLARINI ŞAPLAKLAMAK MI?) ANNESİYLE ESKİ BAĞ KURMA PROBLEMLERİNE GERİ DÖNÜYOR. AMA ARKADAŞININ ONU TEYİT ETMEMESİNDEN KAYNAKLANAN GURUR İNCİNMESİNDEN DOLAYI BÜTÜN DİKKATİNİ BU MESELEDEKİ MEGALOMANİYE VERİYOR. BENİM YORUMUM, NORMAL İLERLEMENİN MEGALOMANİDEN HAYAL KIRIKLIĞINA DOĞRU OLACAĞI AMA ONUN DURUMUNDA BU BELKİ DE KENDİNE DAİR BİRAZ MEGALOMANCA OLAN KANILARINI PEKİŞTİRME VE KENDİ İÇİN KULLANIŞLI HALE GETİRME UĞRAŞINA DOĞRU İLERLEYECEK.

&

Çok denedim ama Shannon'ı dehanın ya da "zekâ parıltısının" varlığına ikna edemedim. Olasılıklar ve dokunaklılıklar alanı onu etkilemiyor. Körlüğünde son noktaya varınca birini "gerçekten zeki" diye tanımlıyor.

Yetenek onu cezbediyor ama. Hatta *yetenekler*; tek insanda toplanmış yeteneklerin farklılık ve özgünlüğü. Bir yeteneğin biçiminin ve beklenmedik anlarda kullanışının izini sürmeyi seviyor.

Bu alışkanlığını
denediğimde, seviyorum.
Dehaya elveda!

Merhaba, hoş geldin,
yetenek veya yeteneklerime;
bazısı büyük, bazısı küçük.

Yetenekler üzerine yazılmış meselleri hep sevdim; genç bir yeteneğin, yeteneğinin *ne* olduğunun farkına varmasıyla eğitildiği hikâyeleri okumayı istedim hep. Fakat Shannon'ın çoklu özel yeteneklere dair sorgulayıcı kavrayışına göre, bir kimsenin yetenekleri, aptalca ya da direngen olabilecek birçok karakteristik de içeriyor gibi görünüyor. İnsanların

tıkanıklıkları,
evet hatta tıkanık-kafalılığı ve
hayatı kaplayan kendini beğenmişliği
düşünmelerine ve ahmaklıklarını
sevgi ve sabırla
gidermelerine izin vermek.

&

Shannon, hikâyeyi ergenliğe doğru çekince, İzci Kızlar kampını anımsamak hoşuma gidiyor. On iki yaşındayım, rehberlerden birine âşığım; sabuna şekil verirken ve yaptığım şeyden zevk alıp rahatlamışken, başparmağımı bıçakla kesiyorum; bütün diğer kamp aktivitelerinde beceriksizim ama hâlâ katıksız şapşal Evie halimle kendime bir alan yaratıyormuş gibi hissediyorum. Tüm bunların tam ortasında aniden ve hazırlıksızca kanıyorum; utanmışım ama yine de hoşnutum; eğleniyorum; küçük bir *butch*la çadırımda samimi zamanlar (büyümeye dair hikâyelerimizi anlatıyoruz birbirimize: ölümden, seksten bah-

sediyoruz); karanlıktaki seslerden –benim gümüşi bir sesim var– alınan erken zevkler.

Bu çekici homososyal atmosfer ile ortaokulun zoraki, kuklavari heteroseksüel dayatmaları ve öz-dayatmaları arasındaki tezatı görebiliyorum.

"Fakat bu İzci Kızlar kamp yerinde cinsel bir şey varmış gibi gelmiyor bana esasen" diyor Shannon.

"Öyle gelmiyor mu?"

"Yani söylemeye çalıştığım şu ki, burası senin okulun gibi karma bir şey değil."

Divandan aşikâr tahammülsüzlük belirtileri.

"Kampa dair betimlediğin atmosfer, ruhsal doyumla ilgili gibi geliyor, cinsel değil..."

"Yani bunların birbiriyle ilişkisi yok öyle mi?"

"Tabii ki var. Ama o zaman anlattıklarının ne tip bir cinsel doyum içerdiğini, sana nasıl hissettirdiğini daha açık anlatmalısın."

"Nasıl hissettiğimi anlatmam için şu iyi bir örnek olabilir: *yani bunu bilemezsin* ama birinin regl olmak üzereyken nasıl hissettiğini bir hayal etmeye çalış. Çok benzer bir çekiliş, midene doğru bir el yaklaşıyor... Bunu menstrüal döngünle ilişkilendirmezsin, yeterince gençsen en azından... Kendi öz varlığını hissedersin daha çok, daha da çok. Sonra, elbette, sıradan bir acıya dönüşür;

ama krampların öncesinde,
bu çekiş gücü, sanki
yer çekiminden de fazla;

Bunu cinsel olarak okumak mümkün; ama *okumayabilirsin* de. Kampta oluşuma dair hatırladığım en iyi imge bu.

"Okulda olup bitenin yanında, bu daha çok (benim için en azından) bir dil öğrenmeye çalışmak gibiydi. İngilizce dışında, dil konusunda berbatım."

&

İlk gençlik yıllarıma ait sadece yarım düzine şipşak fotoğraf buluyorum gösterecek; çok şey gösterdikleri yok. Bu beden ve yüz için Shannon'ın sarf ettiği kelimeler anaç, maskevari; nedenini tahmin edebiliyorum. Fotoğraflardan bir tanesiyle bağ kuruyor; beni kendisine tıpatıp benzediğim ve kendisinden eşsiz biçimde farklı da olduğum, babamın babasıyla bir ağacın altında gösteriyor.

Aklıma şunu söylemek geliyor: bu resimde gördüğüm, hakkında konuşmadığımız şey –günün birinde belki konuşuruz– "tatlılık" konusu. Bence "tatlılık" muhtemelen çok önemli.

Shannon kalın gözlüklerini çıkarıyor, bu şipşak fotoğrafa bakıyor. Sonra, çabucak sandalyesinden kalkıyor, bense şaşkınım.

"Biraz çarpık bacaklıyım, bunu yapabilir miyim bilmiyorum ama..." diyor ve resmi incelediğini ve aynı duruşu taklit etmeye çalıştığını görüyorum: ayaklar baledeki üçüncü pozisyonu almış gibi, çene ve gözler sağa doğru yere bakıyor, eller bükülerek arkada birleşiyor.

Bunun üzerine: "Tatlılık!" diye açıklıyor. "Tatlılık! Haklısın! Tatlı hissediyorum! Bakarken ne kadar tatlı olduğunu anlamamıştım! Ama şimdi bunu omuzlarımdaki gerilimde hissedebiliyorum, oradan sırtıma doğru iniyor; bir tür gülümseyiş,

yana doğru
bakış. Evet, *tatlılık*, hissettiğim şey bu!"
Shannon büyüleniyor.

&

YEDİNCİ SINIFTAN VE FRANSIZCA HOCASININ ERKEKLERİN SOYUNMA ODASINDAKİ TACİZİ NEDENİYLE TUTUKLANMASININ ARDINDAN KOVULUŞUNDAN

BAHSETTİĞİ YERE GERİ DÖNÜYORUZ. BURADA EPEYCE TEMATİK MALZEME VAR. ANNESİ PEK ÇOK ERKEĞİN KADINLARI SEVDİĞİ GİBİ ERKEKLERİ SEVEN ERKEKLERİN DE VARLIĞINDAN BAHSEDENE DEK FARKINDA DEĞİLMİŞ BUNUN. BU İLGİSİNİ ÇEKMİŞ VE BU ALANDA DOYUMSUZCA OKUMAYA BAŞLAMIŞ; AMA SADECE GEYLER ÜZERİNE, LEZBİYENLER HAKKINDA DAHA SONRA BİLGİLENECEKTİ. FRANSIZCA HOCASINI YANLIŞ ANLAMANIN YARATTIĞI HAYAL KIRIKLIĞI BU YOĞUNLUĞA YOL AÇMIŞTI; KAVRAYIŞSAL SEZGİSİ ONU YARI YOLDA BIRAKMIŞTI. LAKİN ARAŞTIRMA VE ÖĞRENMEYLE, GİZLİ KONULARA DAİR DÜŞKÜNLÜĞÜ GÜÇLENMİŞ VE KESKİNLEŞMİŞTİ. BU AYNI ZAMANDA ERGENLİĞİN HETEROSEKSÜEL TALEPLERİYLE BAŞA ÇIKMAK İÇİN BİR ÇIKAR YOL SAĞLAMIŞTI; GELENEKSEL HETERO İLİŞKİLENMELERDEN FARKLI BİR ŞEYLER OLABİLECEĞİ VE GELENEKSELDEN FARKLI KADINLARA İLGİ DUYAN ERKEKLERİN OLABİLECEĞİ İHTİMALİNİ GÖRMÜŞTÜ. BURADA EN ÇOK DİKKATİMİ ÇEKEN ŞEY, BİR YASAK VE/VEYA KATI BİR KURALI E'NİN KENDİ DÜNYA GÖRÜŞÜNE UYARLAYIP ESNEK, ÜRETİCİ, HEYECAN VERİCİ YENİ BİR İLGİ ALANINA DÖNÜŞTÜRMEYE DAİR ERKEN ORTAYA ÇIKAN YETENEĞİ. AMA ORTAOKUL YILLARINDAKİ DEPRESYONUYLA NASIL İLİŞKİLENDİREBİLİRİZ??

&

On üç yaşımdayken ortaya çıkan o feci depresyona dair genel açıklama: "İlk olarak, hormonal salgılar, tabii ki" diyorum, "düşünsene tüm o PMS'yi* yaşıyorsun ama ne *olduğuna* dair hiçbir şey bilmiyorsun.

* PMS (Premenstrual Syndrome): Regl öncesi yaşanan fizyolojik ve psikolojik değişikliklere verilen genel ad. (ç.n.)

Ayrıca, ortaokul çok farklıydı, eylem, dikkat çekme ve başarı için daha geniş bir alan sunuyor gibiydi. Elbette bunu istiyordum. Tabii bundan o kadar faydalanamazdım; sevimli veya kişilerarası ilişkilerde başarılı değildim, atletik ya da kendinden emin de değildim ve her denediğimde yenildim; baştan çıkıp merkezimden şaştığım için, hassas dengemi kaybettiğim için kendimi hırpalardım. Sanki özsaygımın zemini mütemadiyen kayıyor gibiydi. Ve şimdi bunun o zamanlar ilk kez mi, en azından düzenli olarak ilk kez mi başıma geldiğini merak ediyorum.

O zamana dek muntazaman yaptığım mastürbasyonlar kaygımı kontrol altına almamı sağlamış gibiydi. Fakat aniden öylece içimden taşıverdi."

"Bir benliğin iplerinin tüm o mastürbasyon eylemlerine bu denli bağlı görünmesi son derece şaşırtıcı" diye ekliyorum.

"Bence de şaşırtıcı" diyor Shannon. "Sana kendini güvende hissettiren bir şey haline gelmiş gibi görünüyor; seni adeta korunaklı hissettirmiş."

"Yalnız başıma olmamdan ötürü bunun garip olduğunu mu söylüyorsun?" Shannon kafasını sallıyor. "Doğru ama bu, aslen yalnızlıktan dolayı böyle oldu."

Bir yaz sabahı,
canım istediğinde uyanmışım,
soğuk tenimle,

bunu yaparken, aynı anda bir yazı projesi bekliyor beni: bana göre bu mastürbasyonlar günlük hayatta sarmalanmanın gerçek unsurları. Birinin sana sarılmasından bile daha gerçek.

"Evet" diyorum kısa bir süre sonra, "ortada başka kimsenin olmayışının garip olduğunun farkındayım."

Daha da sonra şöyle diyorum: "Farz edelim buna ortaokul depresyonu diyoruz: o zamana değin yine de insanlar arasındayken dengesiz hissedebiliyordum, kendimle olmak hiç de-

ğilse kendim *ile* güvende olmak anlamına geliyordu. Fakat birdenbire, kendime bu kadar acımasız ve de bu kadar kavgacı davrandığımdan, o sığınma hissini de kaybetmiş durumdaydım. Kendimle kalmak, en az diğer insanlarla olmak kadar tehlikeli hale gelmişti. Hatta daha bile tehlikeli."

&

FOTOĞRAFLARA GERİ DÖNÜŞ, ÖZELLİKLE 13 YAŞINDA GÜLÜMSEYEN, KOLLARINI UZATMIŞ KIZA.

Bu fotoğrafta sevimliyim; babam çekmiş. Bir sandalyenin kenarında, kameraya uçar gibi, kollarım genişçe açılmış, çekici bakışlar, ağız kendinden geçmişçesine açık, gözler neredeyse kapalı; oldukça şaşaalı.

Feci depresyonda biri gibi gözüküyor, geçici bir coşkunluk halinde olup talihsizce düşmek üzere olan biri gibi. Bugün bu resme çakıldık kaldık. Niçin bunu korkutucu bulduğuma dair konuşmamı istedikçe, bunu korkutucu bulmamı *onun* garip bulmasından dolayı daha şüpheci hissediyorum.

—Aynı zamanda neden bunu oldukça ilgi çekici bulduğunu da tahmin edebiliyorum. Esasen, sonunda onu bu meseleyi ilgi çekici bulmakla suçluyorum çünkü içindeki genç kadın epeyce dengesini kaybetmiş ve suistimal edilebilir görünüyor; "İnsanların burada karşı koymadığı şey, Tıpkı Marilyn Monroe gibi, değişkenliğinin parıltısı."

&

BAHSİ GEÇEN 13 YAŞ RESMİNDEN KONUŞMAYA BAŞLAR BAŞLAMAZ, KENDİNİ BANA DAİR BÖYLESİNE KUŞKULU VE ALINGAN BİR HALDE BULMAK SERSEMLETİYOR BİRAZ ONU. HALEN DE BÖYLE HİSSEDİYOR BUGÜN; RESİMDEKİ KIZDA MUTSUZLUK, KIRILGAN-

LIK GÖREMEMEME ŞAŞIRIYORUM. BU RESİM BAĞLAMINDA, BU KIZDA KENDİSİNİ GÖREMEMEK İLE –BU KIZIN TAKİP EDEN YILLARDA NELER YAŞAYACAĞININ VE BU ANA KADAR NASIL GELDİĞİNİN BİLGİSİ SAYESİNDE– BU KIZI İYİ TANIMAK ARASINDA GİDİP GELİYOR. BU YILLARIN ONUN İÇİN NE DENLİ KAOTİK VE TEHLİKELİ OLDUĞUNU BANA AKTARABİLİYOR. SADECE BİR KISMINI ANLATIYOR; ERGENLİĞİN ÇALKANTILARI YÜZÜNDEN, DAHA ÇOK DA BU YILLARA KENDİNİN NE OLDUĞUNA DAİR SAĞLAM BİR BAKIŞA ERİŞEMEMESİNDEN ÖTÜRÜ.

Çocukluk resimlerinden genç kızlık resimlerine giden çizgide *sadece bir adım* ilerleyerek, nasıl Shannon'a güvenmeyen ve hatta neredeyse ondan *hoşlan*mayan bir kimseye dönüştüğüme inanmak güç. Sersemlemiş ve korkmuş haldeyim.

Ama aynı zamanda, "Deliliğe ve deli insanlara o zamanlar duyduğum ilgiyi hatırlıyorum. Aklı başında bir yetişkin haline gelmeyebileceğim ihtimali bana çok akla yatkın geliyordu.

Ve tecrübe ettiğimde bana deliliğe açılan birer kapı gibi gelen geniş bir haleti ruhiye yelpazesi (öfkeli, üzgün, çakırkeyif, coşkun, içine kapanık; katıksız huzur dışında neredeyse her şey) vardı.

Bu saplantı bana şimdi çok yabancı geliyor!"

Artık yol arkadaşımın psikoz değil depresyon olduğunu fark etmek için yeterince yol katettim.

—Fakat bu resme Shannon'la bakmak, ilişkimize getirdiği ani burgaçla o zamana dosdoğru geri giden bir boru hattı gibi;

Bir de gözümden kaçmıyor
fotoğrafın açısı,
kızın memelerini

çokça vurgulayan
ve Shannon'ı beğenirken
düşlüyorum,

babamın objektifinden çıkan
bu yeni, yumuşak,
yabancı kıvrımları

(bu özdeşleşmeye izin veriyor!)
bana gelince,
iki tane memem

varken bile,
onları zaten unutmuşum.
Benim için yoktu onlar.

BU KONUŞMA, ŞU ANDA İLİŞKİMİZİ VEYA BENİM BU KIZLA İLİŞKİMİ HENÜZ İYİLEŞTİRMİYOR.

&

ÇEŞİTLİ CİNSEL ÖĞELERİN AİLEDE NASIL İFADE EDİLDİĞİNDEN BAHSEDİYOR. E'NİN ANNESİ, BABASININ ARZULADIĞI VE HAKKINDA SIK SIK KONUŞTUĞU BİR ERGENLİK ÖNCESİ GENÇ KIZLIK TASVİRİNİ, KENDİ KISA BOYU VE KIZ GİBİ HALİNDE SUNMUŞ GÖRÜNÜYOR. ERGENLİK ÖNCESİ YILLARDAKİ CİNSEL İLİŞKİLERİN BU ŞEKİLDE "ZAPTURAPT" ALTINA ALINMASINDA E'NİN ANNESİNİN, ONUN MASTÜRBASYONEL AKTİVİTESİNİ YOK SAYMASI VE AİLENİN GÜNDELİK HAYATINA KİTABİ AMA AİLE ÜYELERİYLE ALAKASI OLMAYAN BİR CİNSELLİĞİ SOKMASININ DA PAYI VAR. BU HİSTERİK BİR TASVİR GİBİ GELİYOR BANA; E'Yİ CİNSELLİĞİNDE YAŞADIĞI PARÇALANMAYA SÜRÜKLEYEN MUHTELİF UNSURLARLA DOLU. BÜYÜMEKTE OLAN ÇOCUKLARIN BU DURAĞAN, ERGENLİK ÖNCESİ EBEVEYN İMAJI ÜZERİNDEKİ ETKİSİYLE İLGİLENİYORUM.

"Ne diyoruz buna, annenin özelliği mi?" diye soruyor Shannon. "Kız gibilik? Oğlan gibilik?"

"Çocuk gibilik" diye öneriyorum.

Ben umut ve ilgiyle afallıyorum, o ise böyle bir cinsiyet atama çabasının kırılganlığı karşısında afallıyor: ergenlik çağı ve sonrası çocuk yetiştirme projesi için kırılgan bir atama bu.

Ergenliğin, zihinsel denge, sosyallik ve her birimizin fiziksel cazibesi için felaket olduğu doğru; yani üçümüzü hâlâ çocuk gibi algılamam; hem de aile imajı dağarcığı açısından doğru bu.

Shannon, annemin olayları açıklarken kullandığı imalı, üstü kapalı, cinsel çağrışımlarla yüklü dil bütünü üzerine derin derin düşünüyor. Tüm bu dünyevi zevk ve çift anlamlılık, onun Peter Pan masumiyetine ters düşüyor. Benim saplantılı düşünce alanım, ellili yıllarda onun açmazı olsa gerekti: sevimli ve etle tırnak misali ama sadece kısmen cinsel olan Evlilik ve Aile kurgusu; tüm bunlara dair neredeyse şuursuzca yaşanan panik hali ve klostrofobinin olası baskısı ve *orada bir yerde, dünyanın bir yerinde* (burada ailede bulunmasa da), adı tam olarak konulamayan ama ima ve olasılığın epistemolojik açıdan değişken parıltısını taşıyan bir uygulamalar çokluğu olması gerektiğine duyulan ihtiyaç.

"Sanırım, annem ve ben cinsel konulara aynı şekilde yaklaşıyoruz: büyülenmenin yanı sıra temelde şüpheci, gizli bir klinik merak, gülünçlük ve mesafe duygusu. Sanki temelde her şeyi kafamızdan uydurmadığımıza pek de inanamıyormuşuz gibi!" Sekse dair

aldırışsız,
çıplak bırakan bir vahşilik:
annemin çocuksuluğu*

* *Kiddishkeit*: Sedgwick burada "Kiddish" İngilizce sıfatını Almanca isim yapma eki olan "-keit" ile birleştiriyor. (ç.n.)

&

Erkek kardeşimin Babamdan aldığını söylediği cinsel tavsiye Shannon'ın ilgisini çekiyor. "Dünya kadar garip ve hatta üzücü duygu ve düşüncelerin olacak" denmişti David'e, "ama bunların sadece duygu ve düşünceler olduğunu hatırla, böylece suçlu veya hepsini bastırmak zorunda hissetmezsin."

Bir de annemin bana verdiği bir çeşit tavsiye var. Evet, bir yandan *orada bir yerlerde* kabul gören ama benim kendi kendime hissedebileceğim şeylerle uzaktan yakından alakası olmayan acayip cinselliklerin varolduğuna dair dağınık bir his var.

Öte yandan da, diğer insanların, yani erkeklerin, cinsel arzularının kurbanı olmamak için sürekli tedbirli olmalıyım. Cinselliğimi biriyle paylaşacağım ya da birine karşılık vereceğimden de değil. En azından anladığım kadarıyla annemin varsayımı, benim romantizmimin kafamda olduğu ama bunu erkeklerin yanlış anlayıp ya da yanlış anlarmış gibi yapıp fiziksel bir şey olarak yorumlayabileceği idi.

Nasıl da iyi öğrendim,

onun tembih
sözlerini; *eşleri*
onları anlamayan

adamlar veya sana
taş baskılarını göstermek ya da
sadece "kanepede yanına uzanıp

şekerleme yapmak isteyenler"
ya da seni sarhoş etmek
veya arka koltuğa

atmak isteyenler. Gelgelelim "erkeklere
kendini elletirsen,
sana saygı duymayacaklardır."

Saygıya duyduğum öfke
bu tavsiyeyi anlayışımı
çarpıtmış olabilir mi?

Bunlar *Roe v. Wade*'den* yıllar önceydi tabii: cinsel dışavuruma karşı gerçek dünyadaki yaptırımlar genç bir kadın *için mahvedici bir şeydi.*

Shannon yine görüş belirtiyor: David'inki ne kadar içe dönükse, benim aldığım tavsiyenin o kadar toplumsal olduğunu söylüyor. O cinselliğin öznesi olacaktı, bense cinselliğin gönülsüz bir nesnesi veya bilgiç, olaya psikolojik bir boyut katan ama ne komiktir ki olaya hiç dahil olmayan bir cinsellik vakanüvisi olacaktım.

&

Benim yaramaz annem!
Kaygılı kızına
verdiği akıl:

"Bir iş görüşmesine
giderken hep bir işe
ihtiyacın yokmuş gibi giyin.

Daktiloyu öğren ama
bildiğini kimsenin
bilmesine izin verme."

&

* Amerika Yüksek Mahkemesi'nin kürtaj üzerine 1973 tarihli içtihat kararını belirtir. Bu kararın önemi, kürtaj kararının doktor ve potansiyel anne arasında bir mesele olduğunun federal yasalarla onanması. Bu emsal davaya konu olan Norma McCorvey dava boyunca Jane Roe adını kullandığından ve savcının da Teksas eyaletini temsilen Dallas bölge savcısı Henry Wade olmasından dolayı dava Roe v. Wade, yani "Roe, Wade'e karşı" biçiminde hatırlanıyor. (ç.n.)

Çocukluğun pembe mastürbasyon odasına geri dönüş; Shannon, daha önce önümüze çıkan bir mevzuyu hatırlayıp dikkatimizi oraya çekiyor: ebeveynlerimin o yıllar boyunca odamda kendimi tatmin ederek bunca vakit geçirmeme izin vermek konusundaki "ihmalkârlığını" düşünüyor gibi.

Bu konuda gerçekten ne düşündüğünü doğru anladığımdan emin değilim. Ama düşünce silsilesi beni telaşlandırıyor ve bu kez önüme ne çıkarsa atlayacak kadar korunaksızım.

"Biliyorsun, mastürbasyon yapan bu çocuğun özeline dair çok korumacıyım. Bunu ihmal olarak hiç düşünmem bile." Gözlerim doluyor.

Shannon soran gözlerle bakıyor. Ben aniden ağlıyorum, ağlıyorum.

"Bu çocuğun sürekli birliktelik ve zihinsel hijyen adına odasından dışarı, aile ortamına sürüklenmesini istemen düşüncesine katlanamıyorum. Bence oradan sağ çıkamayacağım çok net. Gerçekten kurtaramazdım kendimi."

"*Niçin?*"

"Çünkü o zamanlar temel deneyimim, kaygının en yakıcı asidine defalarca ve defalarca batırılmaktı. *Bir şeyler* yapmamı sağlayan bu yalnızlık halini ve deşarj olma, kendini yenileme kaynağını yaşamamış olsaydım!.. *Bu*ndan sıyrılsaydım ve gerisingeri tüm bu aile sahnesine dönseydim!.."

Bir tür işkenceyi betimliyormuşum gibi hissediyorum.

Shannon, bir süre niçin "tüm bu" ifadesinin *böyle* hissettirdiğini anlatmam için uğraşıyor. Pek anlatamıyorum; normal med cezirler, aile ve grup dinamiklerinin düzensiz kenarları; hepsini kapsayan bir tane öfke patlaması söz konusu değil.

Ama sanki "o zamanlar" ifadesinin bir çerçevesi, deneyimsel bir niteliği korkunç bir çeviklikle çıkagelmiş gibi görünüyor; iyi bir başlangıç yeri

ama umarım, uzun
süreli bir ziyaret olmayacak.
Fırtınalı, sert yağışlı burada hava.

&

AİLE ORTAMINDA ONA MUSALLAT OLAN KAYGI KONUSUNA DEVAM EDİYOR. ŞAKA KALDIRAMAYIŞI, DUYGUSAL VB. OLUŞUNA DAİR SATAŞILMA/ALAYA ALINMA ANILARI. ÇOĞU ZAMAN AİLENİN BİR PARÇASI GİBİ HİSSETMEMİŞ, PARÇASI OLDUĞUNA İNANMAMIŞ VE BU YÜZDEN ÇEŞİTLİ AİLE MENSUPLARININ SALDIRILARINA AÇIK OLMUŞ. ESASEN DERİ RENGİ AİLEDEKİ DİĞER HERKESTEN FARKLIYMIŞ, BUNDAN ÖTÜRÜ YAZIN DENİZE GİTTİKLERİNDE HEM BİR DİZİ YAĞLAMA, KREMLEME VE ALAKANIN NESNESİ HALİNE GELİR HEM DE HEP GÜNEŞ YANIĞI OLURMUŞ. ACI, MUTSUZLUK VE FARKLILIĞIN DOKUNSAL HİSSİ BELLEĞİNDE GÜÇLÜ BİR YER TUTUYOR. ŞİMDİ KUMSALA GİTTİĞİNDE, GÜN BOYU ORADA KALIP AKŞAM YÜRÜYÜŞLERİNİN DE TADINI ÇIKARIYOR. EBEVEYNLERİNİN, NEDEN FARKLILIĞINA UYUM SAĞLAMAK İÇİN HAYATLARINI DÜZENLEMEDİĞİ NET DEĞİL.

&

TELEFON SESİ ONU BU GÜNDÜZ RÜYASINDAN UYANDIRIYOR; KIYAFET DENEDİĞİ VE BACAKLARINDAN AKAN, GİYSİLERE BULAŞAN KANDAN KANAMAKTA OLDUĞUNU ANLADIĞI RÜYA. 4 YIL GEÇMİŞ ÜSTÜNDEN (KEMOTERAPİDEN SONRA ANİ MENAPOZ). UYANINCA SEVMEDİĞİ BİR THOMAS MANN NOVELLASI OLAN *THE BLACK SWAN*'I* HATIRLIYOR. KİTAPTA YAŞLICA BİR KADIN ÂŞIK OLUP YENİDEN KANAMAYA BAŞLIYOR, EN BAŞTA BUNUN TUTKULARININ TEKRAR UYANIŞINDAN KAYNALANDIĞINI DÜ-

* Thomas Mann, *The Black Swan,* University of California Press, Kaliforniya, 1990. (y.h.n.)

ŞÜNÜYOR; AMA SONRA BUNUN RAHİM KANSERİNDEN OLDUĞUNU ANLAYIP ÖLÜYOR. E, ANNESİNİN İMGESİNİN VE W.'NİN, SONRAKİ HAYATININ OTANTİK KEŞİF VE TUTKULARININ, BU İNTİKAMCI ENTRİKANIN PANZEHİRİ OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR.

&

KONU MENOPOZ; ANİ ATEŞ BASMALARININ ONU TERAPİYE GETİREN İLK NEDEN OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR; ACINDIRAN UTANÇ, ATEŞ, BERBAT VE "PERİŞAN" HİSSEDİŞİN DOKUNAKLI HAVASI: "BU BENİ DUYGULANIMI BİR MESELE OLARAK ELE ALMAYA GÖTÜRDÜ." KENDİNİ DUYGUSUZ VEYA DUYGULARIYLA TEMASINI KAYBETMİŞ BİRİ GİBİ GÖRÜYOR; DUYGULANIMLAR VE BEDENSEL DUYUMLAR DIŞARIDAN, ANİ ATEŞ BASMALARI ŞEKLİNDE SEMPTOMLAR OLARAK GELDİĞİNDE BUNU SORGULAYABİLİYOR.

&

SAKİN HAFTASONU. NEW YORK'TA KİTAPÇIYA GİTMİŞ VE MICHAEL BALINT'İN *BASIC FAULT*'UNU* BULMUŞ. TAHAYYÜL ETTİĞİ ÖFKE, KUŞKU, KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ KENDİNİ KAYBEDİŞ YERİNE, TERAPÖTİK AKTARIMIN BİR PARÇASI OLARAK SICAK VE SAKİN BİR ORTAMDAN BAHSEDİYOR; BU, DOĞRU YOLDA OLDUĞUMUZUN İŞARETİ.

—Âşığım; birine
değil de, kapladığı
alana

* Michael Balint, *The Basic Fault: Therapeutic Aspects of Regression*, Northwestern University Press, Illinois, 1992. (y.h.n.)

ve onunla aramdaki
arkadaşça mesafeye.
Aç gözlü de değilim,

hoşnutum aslında.
Ne talepkârım,
ne de usanmış;

daha ziyade memnunum her dem.
Minnettar, inançlı ve evet hassasım.
Mutluyum, *dolayısıyla da* iyi.

İYİ BİR KONFERANS GEZİSİ. BAZI OLUMLU DUYGULARI VE KAYGIDAKİ DÜŞÜŞÜ ANLATIYOR; ZOLOFT* YÜZÜNDEN Mİ?

Depresif halimden kurtulma kararım konusunda, Shannon'ın tüm teşvik ve ilgisi nihayet sonuç verdi; bunu bir kez başardım. Bu ihtimali daha yakın kılmak adına hiçbir şey yapmadı. Buna karşın hissettiğim şu ki, enerjimi değerli kılarak, azalan işe yarıyor muyum kavgasından memnun

ve zemini şimdi daha
yüksek olan, yaşanılır
alanımın tadını çıkarıyor.

* Bir çeşit antidepresan ilaç. (ç.n.)

5

Sık sık Shannon'ın kendi şişmanlığını, ki kendisi bile kendine şişman diyor, nasıl yaşadığını, mesele ben olunca niye tutarlı olup hiç böyle demediğini ve şişmanlık meselelerine dair öfkem ve yaralanmamın derinliğini paylaşıp paylaşmadığını sessizce keşfetmeye çalışıyorum. Ona göre kendi beden ölçüsünün, eylem, konfor ve otoriteyle hayal bile edemeyeceğim hangi yollarla kesişmiş olabileceğini merak ediyorum.

Şişmanlığın da ötesinde. Bu belki ona önemsiz veya tesadüfi geliyordur! Düşünmeye çalışıyorum,

devingenliğin
tehlikeyle aynı
anlama gelmediği bir bedeni

Onu öz tasvire yönelterek, şişman bir çocukluktan atletik olmayan bireyliğe evrildiğini, o erkeksi geniş kasların hünerine hiç sahip olmadığını ama maharetli ve temkinli olduğunu öğreniyorum. Merdivenden inerken güvende hissediyor. Dağ yamaçlarında kayalardan kayalara atlıyor. Kendi ağırlık merkezinin nerede olduğunu yakınen biliyor.

Şu sonucu çıkarıyorum: bir ilk çocuk ve bir oğlan; şişmanlığını hiçbir zaman bozukluğun, hastalığın veya nahoşluğun birleştiği bir beden meselesi olarak yaşamamış.

Bazı kısımları
diğer kısımlarından daha
hoş karşılanabiliyor olabilir

ama bu toplu, endamlı bedenin
hoş karşılandığı bilgisiyle
huzur içinde.

&

SEN VE SENİN BİR GRUP HASTAN VE DİĞER İNSANLAR DÜŞÜMDESİNİZ; HAFİF GÖRÜNMEZ SIÇRAMALARDAN OLUŞAN BİR ÇEŞİT EGZERSİZ VEYA MEDİKAL PROSEDÜR BU. DANS ETMEYE BAŞLADIM, SENİNLE DANSA GEÇTİM VE SEN KENDİNİ DANSA BIRAKTIN, BANA ÇOK YAKINDIN, BİRAZ YAKIŞIKSIZ BİR HALDİ BU AMA SONRA DİĞERLERİ DE DANSA BAŞLADI...

&

BEN OLDUĞUMU ZANNETTİĞİ BİRİYLE BERABER BİR DENİZALTIDA GEÇEN RÜYASINI ANLATIYOR. GİTTİKÇE DAHA DERİNE GİDİYOR DENİZALTI, UYUDU

UYUYACAK, İYİ HİSSEDİYOR. SONRA "*PLACENTU*[*]DAN KAFASINI UZATACAK KADAR SAĞLIKLI!" BİR BEBEK VAR. YÜRÜRKEN BU KELİMEYİ *PLEASANT TUM*[**] DİYE OKUYOR. BİR BAKIMA KİLO VE BEDEN ÖLÇÜSÜ ÜZERİNE YAPTIĞIMIZ KONUŞMAYI YÂD EDİYOR.

Öyle demiyorum ama
biliyorum: bu *Shannon*'ın yuvarlak
ve ışıltılı göbeği.

&

Ama sonra, seansı bitirmek üzere ayaklanmış önümüzdeki bir iki haftada gerçekleşecek buluşmamızı teyit ediyorduk ki, birden Shannon'ı hareketsizce kalakalmış, suskunca randevu defterine bakarken buldum. Sabırla otuz saniye filan bekledim. Sonra "E evet?" diye sordum.

Garip bir gülümseyişle kafasını kaldırdı.

"Hımm" dedi, "gelecek haftaya, ayın on biri için başka birinin ismini yazmış görünüyorum. Karışıklıktan veya başkasıyla randevu için sözleştiğimden değil; randevunun seninle olduğunu biliyorum. Ama senin isminin yerine başka birinin ismini yazmışım."

Uzun, tuhaf bir sessizlik. Sanırım bu anın "psikanalitik" stilizasyonu beni epey neşelendiriyor. Hem de tuhaf biçimde do-

* Plasenta (anne ve cenine ait iki dolaşım sistemini ayıran organ) anlamına gelen "Plasentom" medikal teriminin dönüşmüş hali. (ç.n.)

** "Pleasant + tum" (keyiflilik, hoşluk, güzellik) Buradaki ve bir önceki Placentum'daki "-tum eki (İngilizcedeki "-dom") Almanca'da soyut isim türetme ekidir. Bir çeşit söz oyunu yaparak soyutluğa vurgu yapıyor Sedgwick. İkinci bir ihtimalse "tum" (tummy'nin kısaltması) kelimesinin karşılığı olan "mide"ye vurgu yapması, her türlü duygusallığın midede hissedilebilinişi anlamında. Benzer şeylerden bu kitapta aşk üzerine konuşurken de bahseder. Üçüncü olaraksa şişmanlık üzerine geçen konuşmalara vurgu yaparak argoda göbek anlamına gelen "tum" /"tummy"yi kastediyor olması. Yani "güzel göbek, mutlu göbek" gibi. (ç.n.)

kunuyor bana. Bir de sanırım hor görülmeye hazırım (lapamı kim yiyor?*), pek öyle hissetmesem de. Şöyle bir şey söylemek istiyorum:

pekâlâ tatlım, terapist olan *sensin*,
tüm bu olan bitenin ne anlama geldiğini
bana anlatmak zorundasın.

Ama Shannon çok afallamış durumda; ona göre gülmek için çok erken. Aşırı bir şeyin varlığının farkındayım ama *tüm bunlar* benimle mi ilgili, benim için mi böyle hissediyor veya *hiç kimseyle* alakası yok mu, bunu bilmem mümkün değil. Ya da belki birazcık mümkün. Bu, benim de payım olan, benim de içinde olduğum bir şaka mı veya onun nezdinde iki kişiyi şaka yapmak için bir araya getirecek, bizimkinden daha da güçlü veya daha da sevimli bazı başka yakınlıklar mı söz konusu?

Shannon'ın içsel süreçlerine dahil olma/olmama durumu bana beklenmedik bir şekilde tanıdık ve rahatlatıcı geliyor.

Ayrıca, bu çeşit dil sürçmelerine dair tartışmaların konuşmamızın herhangi bir kısmını oluşturmadığını fark ediyorum. Bunu bekliyordum önceden ama gösteren düzeyine odaklanmak konusunda Shannon'ın hep ne kadar dirençli olduğunu hissetmek için haklı nedenlerim vardı. Fakat bu hata onu gerçekten ele geçirdi, ele geçirdi ve orta yere fırlattı.

Nihayet biraz serinkanlı olmaya çalışıp şefkatli ve yumuşak olmasını umduğum (ama emin olmadığım) bir tonda "o saatte aslında başka birini görmek istiyorsan, bir çaresine bakarız" diyorum.

---

* "The Story of the Three Bears", "The Three Bears", "Goldilocks and the Three Bears" ve "Goldilocks" gibi isimlerle de bilinen, çeşitli yazarlar tarafından 1837'den yıllar içinde yazılmış masalda geçen bir soru cümlesi. Masalda her ayı kendi yemek kabı, sandalye ve yatağına sahiptir. Lapaları soğumaya bırakıp bir gün ormanda geziye çıkarlar; yaşlı bir kadın içeride kimse olmadığını anlayınca eve girer ve Ayı Wee'nin lapasından yer, sandalyesine oturur, yatağına yatar. (ç.n.)

Buna yine aşırı bir neşe veya ona benzer *bir şeyle* cevap veriyor: randevu defteri hâlâ kucağındayken, yüzü yine beni görecek şekilde, içtenlikle gülümseyerek bitirmek için 360 derece sessizce olduğu yerde dönüyor Shannon, keyifle vedalaşıyoruz.

Tuhaf küçük adam.

&

Bu sene ders vermek için delicesine seyahat ediyorum. Haftalarca. Bunun yükünü bir sabah Toronto'ya giden uçakta otururken hissediyorum. Uçağın yıkandığı buz çözücü sıvı aniden yanımdaki pencereden pembe pembe aşağıya süzülüyor; Pepto-Bismol* gibi ama bana korkutucu görünüyor: gördüğüm şey (o zamandan beri düşünmediğim) ameliyat haftası veya sonrasında tüplerden gelen kanlı akıntı.

Evet, işin doğrusu, teşhisin yıldönümü bu.

&

"Terk edildiğimi" hissetmenin "korktuğumu" hissetmekten daha kolay olduğunu öğreniyorum.

Bir diğer konferans gezim üzücü bir başlangıçtan kıl payı kurtuluyor: yaşlı bir kadın, havayolu tekerlekli sandalyelerinin biriyle getirilip arka tarafta bana uzak bir yerde bir koltuğa oturtuluyor. Uçaktaki koltuğa yerleştirilirken bir şey olmuş olmalı: duracağa benzemeyen perişan bir ağlamaya eşlik eden ağır bir koku var uçakta. (Ağlayanın o olduğunu yalnızca tahmin ediyorum, esasen göremiyorum kim olduğunu.)

Üzücü bir şey bu. Çaresizce onun ağlayışıyla kendimi özdeşleştiriyorum: hastanede birkaç saatliğine görmezden gelindiğim, kemoterapi için koluma *IV port*** takılacağı ameliyata

* Basit mide rahatsızlıklarını tedavi etmek için kullanılan bir ilaç. (ç.n.)

** Derinin hemen altına yerleştirilen, damarla bağlantı kurmayı sağlayan medikal kanal.(ç.n.)

girmeyi beklerkenki halimi hatırlıyorum. Çıplaktım, sırt üstü, çarşaf yayılmış sedyenin üzerinde yatıyordum; gözyaşlarım biçare halde kulaklarımın içine doğru süzülüyordu ve boş ameliyat öncesi odasına bakması gereken korkunç hemşirelerin dikkatini çekemiyordum. Keyif ve *bon courage*'la göğüslediğim mastektomiden hemen hemen bir ay sonrasıydı. Bu deneyimle aniden çok fazla korkuyla yüz yüze bırakıldım; şimdi süngüm düşmüş ve kuvvetlice itiraz edemezken, beni pusuya düşürebilirdi.

Ne var ki, yaklaşan ameliyattan korkum, şayet bu korkuysa, korku gibi değil, *terk edilmiş olmanın* acıklı hissiyatı gibi bir etki yarattı. Ve aslında;

bu kederin, bu öfkenin denetlenemez
olması anlamında;
terk *edilmiştim.*

Delice bir geri çekilme, bebeksi içtepi. Endişe içinde beklemenin alternatifi olabilir mi bu?

&

TUHAF, CEZALANDIRICI RÜYALAR; SENELİK MERASİMDE ANGLİKANLARIN KURBANINI SEÇMEK İÇİN ÖRGÜTLENMİŞ FAKÜLTE KOMİTESİNİN YÖNETİME FAŞİSTÇE EL KOYUŞU. TOPLANIP KEDİSİNİ ÖLDÜREBİLECEKLERİNİ DÜŞÜNMÜŞ. DONMUŞ GÖLÜN ÖTE TARAFINDAKİ HASTANEYE SAĞ SALİM NASIL GÖTÜREBİLİR ONU? ÇOK AĞIR AMA BUZ KIRILMAYA BAŞLAYINCAYA DEĞİN YOLA DEVAM EDEBİLİR; KIYIYA DOĞRU YOL ALIYOR SONRA, BUZU KIRA KIRA, GÖL KIYISINA KADAR ERİMİŞ BUZLU KIYIYA KARŞI BATA ÇIKA YÜRÜYÜP KEDİYİ HASTANEYE TAŞIYINCAYA DEK. EVE GERİ DÖNÜYOR, TOPLARIN VE SİLAHLARIN UĞULTU-

LU SESLERİNİ DUYUYOR; KORKMUŞ. İKİNCİ RÜYA; TUVALETTE VE İÇ ÇAMAŞIRINDA TOZ HALİNDE KANLAR SEZİYOR; TECAVÜZE UĞRADIĞINA VE DOKTORA GİTMESİ GEREKTİĞİNE KARAR VERİYOR. KAR YAĞIYOR; KEDİSİNİ ORAYA İTEKLİYOR, DOKTOR GİDİYOR, KEDİYİ DIŞARIDA YAKALIYOR, DOKTORA GÖRE KAN İÇERİ BİR PENİSLE TIKANMIŞ AMA AYNI ANDA BUNUN ONUN [EVE'İN] PENİSİ OLDUĞUNU DA FARK EDİYOR DOKTOR; GERGİN, YORGUN, AĞIRLAŞMIŞ BİR HALDE UYANIYOR; KUKUMU BULMALIYIM, BURADA BİR YERDE; BELİRSİZ TEHDİTKÂR VE SOĞUK BİR HAVA VAR.

&

Olası kanser belirtilerinden dolayı yine panik halindeyim; bu sefer grotesk bir ayak ağrısı var.

Bu panik, suçluluk ve fantezi girdabını gerilere doğru izlemeye çalışıyoruz; gel gör ki, çocukluğa doğru gittikçe, durumun hep aynı olduğunu anlayabiliyorum. Bir bakıma belirtiler ve hastalıktan –acımın geçmesi ve tekrardan sağlıklı olma dileğimin oluşturduğu basit dürtüyü gasp edebilecek ve karmakarışıklaştırabilecek– bir şeyin (kaçış, dikkat, anlatısal ana fikir, sürgün?) ortaya çıkmasına hep ihtiyaç duydum.

Acım ne getirebilirdi, hiç bilemedim bunu.

Ama ilk kez bayıldığım anı hatırlayabiliyorum, yedi yaşında, Büyükanne'min evinde, *Pinokyo*'yu* okurken, gök mavisi saçlı çocuğu okurken. Gök mavisinin ne olduğu hakkında en ufak fikrim yoktu ama harika bir kelimeydi.

Nasıl olduysa, dirseğimi kapı sövesine çarptım hızlıca ve

sonra kendime geldim
yerde; en başta insanların
hassasiyetle "Eve" demesi

* Carlo Collodi, *Pinokyo'nun Maceraları*, Çev. Filiz Özdem, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2010. (y.h.n.)

bana oldukça
doğal göründü
ve benim kafamda

gök mavisinin bilgisi,
sonra yönelimsizlik,
sonra bilincin tümden kopuşu,

kendini yeniden
kurar gibi bir nevi;
geriye doğru. Efsunla.

&

GEÇEN GECE KANSERİN YENİDEN NÜKSETME İHTİMALİ YÜZÜNDEN YAŞADIĞI PERVASIZ, HOŞNUTSUZ, FİZİKSEL KAYGI; YAKLAŞMAKTA OLAN SEYAHATLERDEN ÖNCE BUNLARA DAİR BİR ŞEY YAPMALI MI? HER ZAMANKİ SAVUNMA BİÇİMLERİ ETKİSİNİ GÖSTEREBİLİR Mİ? KAYGI, HASTALIĞIN DEPREŞMESİ ANLAMINA GELEBİLECEK OLAN UZUNCA BİR SÜREDİR HASTA OLMAKLA İLGİLİ. ÖLÜM MEVZULARI VE DUYGULARIN YALITILMASI, DAHA ÖNCE CİNSELLİĞE DAİR DUYGULARA YABANCILAŞMASI GİBİ, ÖLÜME DAİR DUYGULARA YABANCILAŞMA. "AH BURADA RAHATLATICI BİR DÜŞÜNCE VAR, TEDAVİ EDİLEMEZ BİR HASTALIĞIM OLABİLİR" AMA SONRA RAHATLATICI BİR DUYGU OLMUYOR, BENİMSE HALEN ENERJİMİN, DÜŞÜNCEMİN VB. BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU BUNUN ETRAFINDA DOLAŞIYOR. ÂDET OLDUĞU ÜZERE BU, ÇOĞU KEZ TUHAF BİR BİÇİMDE RAHATLATICI, GÜVENDE HİSSETMEK İÇİN KASIKLARINI TUTMAK GİBİ. İÇİMDE HER ŞEYİN TEPETAKLAK OLDUĞU ALANLAR VAR GİBİ.

&

Hoş bir terapi anı: Shannon soruyor, Tüm bu yaşadığın kaygıya dair *yapmamı* istediğin herhangi bir şey var mı?

Ben (bunu tam olarak Shannon'ın bunu söylemek üzere olduğumun ve bu soruya cevabı olmadığının farkına vardığı anda söylüyorum) : Aklında ne var?

Shannon

(belki çılgınca): Ah—
kafanı okşayayım mı?
Her şey geçecek diyeyim mi?

Ben: Ah ya, yapmış kadar oldun.

&

AĞRIYLA İLGİLİ SIKINTISI MUHTEMELEN KÖTÜ BİR ŞEY DEĞİL, BİYOPSİ SONUÇLARI SALI'YA ÇIKACAK. ÇIKIŞIN, BERBAT VE DAHA DA BERBATLAŞAN DÜNYADAN VE KENDİ OLMAKTAN KAÇIŞ İHTİMALİNİN KAPANDIĞINI HİSSEDİYOR. KENDİLİK; GRİ TÜRBÜLANS İÇİNDE KAYIP KARMAŞIK BIKTIRICI HİÇLİK; BU KISMEN BENİMLE, KISMEN DE TERAPİYLE ALAKALI. BİRLİKTE UYUMLUYKEN MUTLUYUM, BİR SÜREDİR BÖYLE HİSSEDİYORUM. BİR TEKERRÜR, İŞİMİZ İÇİN TEMEL BİR ANLATISAL TUTARLILIK, ODAK, GEREKÇE SAĞLAYABİLİR. ŞÖYLE SORUYOR: DÖNÜP YÜRÜYÜP GİTMENİN ZAMANI GELDİĞİNİ VEYA BUNUN BİZE TEMİZ BİR ALAN AÇTIĞINI MI DÜŞÜNÜYORSUN? (A DEĞİL, B) NEDEN A DEĞİL? (SENİ GÖRMEMEK ZOR OLURDU, SEZGİSEL OLARAK DOĞRU GİBİ GELMİYOR BANA; HEM ORTAYA ÇIKARDIĞIMIZ KONULAR VAR, ÖRNEĞİN İHMAL ETTİĞİMİZ CİNSELLİK KONUSU) TA-

MAM AMA BİRİNİN BU TÜR BİR İLGİYİ HAK ETMESİ İÇİN ÇOK HASTA OLMASI GEREKTİĞİ YÖNÜNDEKİ HİSSİMİN ÜSTESİNDEN GELMİŞ GİBİ GÖRÜNMÜYORUM. FİZİKEN HASTA DEĞİLİM VE BUGÜNLERDE DE DUYGUSAL OLARAK HASTA HİSSETMİYORUM. AYRICA, TERAPİNİN ANLATISAL MEKÂNINI TERK ETMEYİ DÜŞÜNMEK KORKUNÇ; AKTARIMSAL MALZEME, HEP TERAPİDEN SONRA ARKADAŞ OLABİLECEĞİMİZİ DÜŞÜNDÜM; TEKERRÜR HİKÂYESİ BERABER NE YAPTIĞIMIZI DAHA BASİT VE PROBLEMSİZ HALE GETİREBİLİR, YANİ, SANA ELİMİ TUTTURABİLİRİM VE BUNDAN ÜZÜNTÜ DUYMAM.

&

Gerilere gidiyorum, bu kez Kaliforniya'ya bir konferans gezisi. Burada yaptığım en iyi ama en endişe verici ziyaret eski öğrencim Gary Fisher'a yaptığım ziyaret. Gary büyüleyici hikâyelerini kimseye göstermeyen ve ışıltılı bedeninde yavaş yavaş ilerleyen HIV'den kimseye bahsetmeyen, benim de bahsetmeme izin vermeyen, ele avuca sığmaz, genç, siyah bir yazar.

Şimdiye dek sağlıklıydı. Bildiğim kadarıyla öyleydi.

Fakat bu ziyaret boyunca, berbat bir öksürük ince sesini titretiyor. Astım, diyor.

Gary ile beraber yeniden diplere daldığımı anlatıyorum Shannon'a; daha da önemlisi, sonunda para konusunu açabiliyorum; buna izin verdiği için müsterihim.

Şu anda Shannon'ın insanların bakımını kendisinin üstlendiğini bilmekten memnunum. Bir çocuk ve bir de üvey çocukla beraber, onunla birlikte yaşayan bir kız ve bir erkek yeğeni olduğunu anlattı bana; evlat edinme alışkanlığı var gibi görünüyor. Bu sorumluluğun onu korkutmayacağını zannediyorum.

Tüm söylediği şu;
Uzun zamandır bu işin içinde olduğunun
farkında mısın?
Farkındayım.

&

Doğrusu, son birkaç haftadır nedenini bilmediğim bir şekilde dehşete kapıldım. Shannon'a yapabildiğim en iyi tarif: Üçüncü boyutumu kaybettim. Göğüs boşluğumun önü ve arkası korkudan tutkalla yapışmış gibiydi; kuvvetle ve hızlıca atan kalbime yer yok, içimdekiler yok. Gidecek yer yok ve gidecek kimse de yok. Tüm maddeselliğim yerle yeksan olmuşçasına çıkmazlar içindeyim.

Ve yine yollara düşmeliyim: Notre Dame'de bir ders var yarın.

Shannon, seni bir şeye, birine *yüklenirken* görüyorum.

"Yüklenmek" gerçek anlamıyla bunu söylemeye çalıştığını anlamam birkaç saniyemi aldı. Olabilme ihtimali olan bir şeyin önsezisi bu. Bu, sözgelimi, her şeyden önce konuşmalarımızın nasıl başımı bu belaya sokmuş olabileceğinin görüntüsü değil.

Konuya geri dönüyor ve son vedalaşmamızı hatırlıyorum; kafamı okşamaktan bahsetmişti ve ben de zeki bir kıvraklıkla yapmış kadar olduğunu söylemiştim. Bir anda onun bunu bir teklifin reddi olarak algıladığı izlenimi uyanıyor bende ve sonra fark ediyorum ki bu, onun aklında kafamı hakikaten okşayabileceği fikri olmasından kaynaklanıyordu.

(Bu hoşuma da gidebilirdi. Fakat kuşkusuz, terapistimle birbirimize dokunamayacağımızın kural olduğunu kabul ediyorum.)

Dolayısıyla, hayır, kalkıp birine, ona veya (cevap vermediğim için) eve vardığımda Michael'a yüklenirsem, Michael buna benzer bir şey yaparsa veya bu beni memnun eden bir

şeyse, bunu sadece düşünmenin bile beni bu kötü rüya duygusundan birazcık uyandırabileceğini söylüyor...

Sanırım bu beni biraz sarstı. Eminim, sarsıldım. Görünen o ki bu tehlikeli eşiğe ansızın gelmiş olduğum için, şimdi bunu es geçip sonra yeniden bakmalıyım. "Bunu bir düşünürsem" veya bunu evde Mike ile yaparsam, bu yalnızca, bana artık hiçbir şekilde yasak bölge gibi görünemeyecek olan fiziksel temas alanını güçlendirecek.

Bu söylediğin,
ne gariptir ki ciddi olduğunu anladığımda,
sanırım bu şey gerçekleşti.

Bu yüzden cevap vermek yerine ayaklanıyorum; bu Shannon'ı da ayaklandırıyor. Ve ayaklarımızı ve kendimizi yerleştirerek yaklaşık bir metre mesafeyle; el ayaklarımızı, yapıştırıp birbirine, birbirimizi ittiriyoruz biraz kuvvetle, bir iki adım geriletmek için karşımızdakini.

Bir beklentim yoktu başlarken: benden çok daha büyük ve güçlü mü olacaktı? Ben ondan çok daha büyük ve güçlü mü olacaktım? Biz birbirimiz karşısında bedensiziz.

&

Aslında aynı boyda olduğumuzu ve oldukça uyumlu eşler olduğumuzu kanıtlıyoruz. İkimiz de bir yere kıpırdamadan bir süre itiyoruz birbirimizi. Birbirimizden geri adım atıyoruz, gözdağı verircesine solumaktayız, yine de belli ki tırnaklarımızı geri çekmişiz.

Tekrardan davranıyorum. Ve dikkatimi iyi kötü yeniden yoğunlaştırıyorum ve anlıyorum ki onu

geri itmek için,
ona doğru hamle
yapmak zorundayım;

yapıyorum ve az da olsa yerinden oynatmayı başarıyorum.
Bunun üzerine, o sandalyesine geri dönüyor, ben de kanepeme, ayaklarımızı her zaman paylaştığımız ayak pufunun zıt köşelerine ihtiyatla yerleştiriyoruz.

&

Şimdi nasıl hissediyorum?
Her şeyden önce, kendimi hemen daha iyi hissediyorum.

Yepyeni bir şekilde
vücut bulmuş; nitelikli,
güçlü.
Korkmuyorum,

Yani Shannon'ınki iyi bir önseziymiş.
Sonra, elbette, içerisinde değişmez izinli ve yasaklı bölgeler olduğunu varsaydığım alanda gerçekleşen bu tektonik sarsıntı beni telaşlandırdı.
Aynı zamanda bir yetişkin bedeninde cisimleşiyorum tekrar; korku ve öfkemin hayaletimsi figürüyle alakalı bir şey bu.. Bunu ben hep babamın öfkesiyle özdeşleştirmişimdir: özel olarak bana soyut gelen bir figürdü babam, öyle ki ona hiç karşı durmadım veya geri hamle yapamadım, onunla dövüşemedim sonuna dek, başka bir şey de yapmadım.

&

Duygu karmaşam.
Seans sonrası, Shannon
ev telefonunu yazıyor

kartının üzerine; bu hafta yine kötü hissedersem Midwest'ten onu aramalıymışım. Cebime koyuyorum ve bir bakıma kartı unutuyorum.

Bir iki saat sonra eve varıyorum, cebime elimi sokuyorum, kartını orada bulduğum için mutluyum. Bu karta sahip olmam ve elimde tutmam ne rahatlatıcı şey. Cebimden çıkarıyorum kartı, yuvarlak el yazısına keyif alarak bakıyorum ve sonra tekrar cebime koyuyorum. Hemen aklıma şu geliyor: aaa, bu pantolon kirli; sabah yedide Notre Dame'a doğru yola çıkacağıma göre, yıkayacaksam, şimdi yıkasam iyi olacak.

Yarım saat boyunca pantolonu makinenin içinde dönerken hayal ediyorum ve birden fark ediyorum ki...

&

"Sana anlatmak için sürekli kendime hatırlattığım gerçek bir olgu söz konusu; gerçi sen çoktan farkına varmışsındır diye düşünüyorum.

Mesele şu ki iliklerime kadar ateist olmama rağmen, içimdeki cehennem inancı çok güçlü."

Neden bilmiyorum. Ailede bahsi pek geçmezdi.

Sanırım Hıristiyanların yüzde doksan yedi gibi bir kısmının cennete gideceğinden emin olduğunu okumuştum. Ne akıl almaz bir ahmaklık!

Belki rüyalarım sayesinde cehennemi biliyorum. Temel önermesi birini öldürmek gibi kötü bir şey yapmış olduğumun farkına vardırmak olan, tekrar eden rüyalar; olayı hatırlamadığım veya o an önemsiz bir şey gibi göründüğü için, hiçbir şey ama hiçbir şey bu olanı geri alamıyor.

Çok geç, Gotik çan
sesleri düşüyor, düşüyor
bu rüyalara—

Farkına varmakta çok geç kalmak yani veya eylemi hayata geçirmekte geç kalmak. Bir kez daha, değiştirmek için çok geç. Tehlike benim dağınık zihnimdi, unutkanlığımdı, gündelik gaddarlığımdı, memnun etme arzumdu veya dalgınlığımdı.

Bu rüyalardan uyandığımda hep olan şey: yeni bir olasılığın, ferahlığın cenneti.

&

Ya uyanmasaydım!
Başka bir dünya olmasaydı,
içine uyanacağım.

&

Bu Nietzscheci bir cehennem herhalde; çürümenin cehennemi. Shannon, bunun benim temel meselelerimden bir diğeriyle ilişkisini merak ediyor: ölüm arzusu. Keza bunu ben de merak ediyorum.

Bir kere bu ölüm sonrasıyla alakalı olmak zorunda değil. Yaşamda da gerçekleşebilirdi pekâlâ. Kürtaj olamayacağımın hep farkında olmamın nedeni de işte bu ("fakat hakkınızı ölünceye kadar savunacağım"* vesaire). Farz edelim ki kendime her şeyin iyi olacağını söyledim ve sonra bir gün aklın zemini temelli kaydı. Ya da şunu demeye çalışıyorum: saf bir ışık geliverdi, titreşen bir ışık, içinde...

Depresyon muhtemelen bu zayıf ışığın diğer adı.

Veya depresyon, içerisinde değişen hiçbir şeyin olmadığı bir çukurun ismi mi?

Bu benim için cehennemin görsel imgesi. Utica dışında ders verdiğim zamanlar iki kedim vardı, iki kız kardeş, Harpo ve

* Voltaire'e atfedilen ifade özgürlüğü üzerine söylenmiş bir söze gönderme yapıyor. Tamamı: "Söylediklerinizin hiçbirine katılmıyorum fakat bunları söyleme hakkınızı ölünceye kadar savunacağım." (ç.n.)

Beishung, yavruyken sahiplenmiştim onları. Yavruyken beraber oynayıp eğleniyorlardı fakat büyüdükçe hep kavga ettiler. Bir tanesi, Harpo, sevilmesi imkânsız bir kediye dönüştü, benim için yani. Sanki nasıl mutlu edileceğini bilmiyor gibiydi.

Karşı konulamaz yumuşaklıkta siyah uzun tüylü, güzel, hoş bir kediydi. Tombul ve dolgun görünürdü ama ıslakken görseniz zavallı bir farecikti. Ve açtı: sevgiye, ilgiye. Burnu hep koltukaltınızda, patileri kâğıtlarınızın üzerinde, kucağınızdan poposu dokunuşunuza doğru seğirtirdi. Ve o bir gurlama makinesiydi; yüksek sesli, ısrarcı, talepkâr.

Yine de, istediği şey hiçbir zaman istediği şey olmazdı. Hoşnut olduğu an, gerginliği azalır, mülayim gurlamaları alenen duyulan horultulara dönüşür,

dağılır dokuları
ağır, sevgi dolu
civa topağında

aynı kız kardeşi gibi; ona göre böyle anlar hiç gelmeyecek anlar gibi.

Kedilerden birinden kurtulmam gerektiği ve bunun Harpo olacağı çok açıktı. Onu SPCA'ya* vermekten ötürü çok utandım; onlara ne diyecektim? Kişilik bozukluğu var? Kucağa gelmiyor? Bana kayınvalidemi hatırlatıyor?

Utanç verici bir şekilde zalimce sokağa atılan kediler hakkında, kedileri sokağa atmanın insanların sık sık yaptığı bir şey olduğunu bilecek kadar şey duymuşluğum vardı.

Bu yüzden onu arabadaki taşıma kutusuna koydum ve arabayı şehrin dışına, dağ sırasının batısına doğru sürdüm. Aylardan Mart'tı, ortalığın çok karlı olmaması şaşılacak şeydi. Toprak çıplak ve sertti, kabuklanmıştı ve sert çıkıntılarla keskindi. Bu güzergâhtan daha önce hiç geçmemiştim.

* "Society for the Prevention of Cruelty to All Animals: ABD'de Hayvanları Koruma Derneği. (ç.n.)

Yükseğe tırmandığımızda, yolun kenarında küçük, hasarlı bir mezarlığa vardık. Ani bir kararla arabayı durdurdum, arabadan indim ve içinde sinmiş, sessiz ve araba tutmuş, büzülmüş ufacık olmuş vaziyette oturduğu taşıma kutusunu çekip çıkardım arabadan. Üstündeki mandalını açarak yere bıraktım ve dışarı çıkmasını bekledim.

Fantezim şuydu: yaşattığım terörden, arabadan, taşıma kutusundan kaçacağını sanıyordum; kaygı verici gidişattan, sahnenin bu yabansı tehdidinden. Kaçabilirdi ve ben, onu takip edemeyip arabayla uzaklaşırdım buradan. Fakat bu eylemler dizgesi onun 'aklından' geçiyormuş gibi görünmüyordu. Taşıma kutusundan dışarı adım atarken yavaştı, benim için mantomu paralamaya koyulan bir rüzgârın dişlerini hissedecek kadar yavaştı. Kapkara tüylerini dışarı göstermesi bile alenen risk demekti. Tüm narinliği ve korkmuşluğuyla, taşıma kutusunun içindeki ufacık alanında kaldı, ıslak siyah burnuyla havayı kokladı ve öyle görünüyordu ki sığınağından daha ileriye adım atmak için herhangi bir neden görememişti. Sert bir fırtınanın eli kulağında olduğu belliydi. Orada durduğumuz sırada hava tüm karanlık bulutlarını üstümüze doğru yollamıştı; beni küçük, onu ise minicik hale getirmişti bu. Çok durgundu; yalnızca siyah tüylerinin uçuşmasıyla titremeye başlıyordu.

Benim için cehennem işte böyle bir şeydi. Onu orada yalnız bırakırsam, kendimi geleceğin herhangi bir anında hep tam da orada, ölü ya da diri, onun gibi yalnız bulacağım açıktı. Veyahut da bu an, tüm dolaysızlığı ve nefretiyle, içimde aniden sonsuza dek tekrarlanacaktı.

Bu cehennem tecrübesi o yerle çok ilişkiliydi.

Bu yüzden Harpo'yu arabaya geri koydum ve SPCA'ya doğru yola koyulduk, "kedilere izin verilmeyen bir daireye taşınmak zorundayım" dedim pişkin pişkin ve onu orada kaderine terk ettim.

Garip bir biçimde onu orada bırakmaktan dolayı içim rahattı; herhangi bir cezalandırıcı batıl inancı harekete geçirmedi içimde.

&

BENİMLE İLGİLİ BAŞKA BİR RÜYADA, SON ZAMANLARDA SUSKUNLAŞTIM MI DİYE SORUYOR BANA VE BEN DE EVET DİYORUM, DEPRESYONDAYIM. RÜYANIN BİRAZ GERÇEKLİK PAYI VAR DİYORUM ÇÜNKÜ SUSKUNLAŞTIM/DEPRESİFLEŞTİM. BUNUNLA BİRLİKTE E DEPRESİF GÖRÜNDÜĞÜMÜ SÖYLEDİĞİMDEKİ TEPKİSİNE KAFA YORUYOR, ZİRA BU ANNESİNİN ONUN DOĞUMU VE ERKEK KARDEŞİNDEN ÖNCEKİ DÜŞÜĞÜNÜN ARDINDAN GELEN OLASI DEPRESYONUNA NASIL TEPKİ VERDİĞİ HAKKINDA BİR ŞEY SÖYLEYEBİLİR. BAZEN KENDİ KENDİNE SUSKUNLAŞTIĞINDAN, BAZEN DEPRESYONDAKİ KİMSEYLE BÜTÜNLEŞME/BİR OLMA VAZİFESİNDE İHTİYAÇ VE DUYGULARINI SAKLADIĞINDAN, SONRA İLİŞKİNİN DAMARLARINA BİRAZ HAYAT ZERK ETMEYE ÇALIŞTIĞINDAN, BANA KARŞI DA BUNU YAPIYOR OLDUĞUNU HİSSEDİYOR OLABİLECEĞİNDEN SÖZ EDİYOR.

&

DEPRESİFİM DEMEME TEPKİ GÖSTERİYOR. PZT GECESİ KORKU İÇİNDE UYANMIŞ; KISMEN PZT DERSİNİN KÖTÜ GEÇMESİNDEN (DERSİ İYİ VEREMEMİŞ VEYA PERFORMANSI KÖTÜ), KISMEN DE BENİ VEYA BENDEKİ BİR ŞEYİ DEPRESYONDA YİTİRMEKTEN ÜRKMÜŞ. "SEVDİĞİM BİRİNİN DEPRESYONDA OLMASIYLA İNTİHAR EĞİLİMLİ OLMASI ARASINDAKİ FARKI AÇIKLAYAMIYORUM." KENDİ İNTİHAR KAVRAYIŞI BU TÜR İMGELERİN ONA ÇOK YAKINDAN ÇARPMASINA NEDEN OLUYOR. DEPRESYONDA OLDUĞUMU NEREDEN BİLDİĞİMİ VE DEPRESYON DENEYİMİMİN NE OLDUĞUNU SORUYOR BANA. BUNUN ANNESİYLE OLAN

YILLANMIŞ İLİŞKİSİNDE BİR YERLERE DOKUNDUĞUNU FARK EDİYOR.

&

"Depresifim derken, kendini bir hayli depresif olarak mı tanımlıyorsun peki veya azıcık depresif mi yoksa...epeyce depresif mi?"

Gülüyor ve bunu düşünmeye çalışıyor. En sonunda diyor ki: "Sana bunun aslında nasıl olduğunu anlatabilirim. Depresyondayken, depresyona dair imgem, en kötü haliyle, tarih öncesi bir adam olmak; mağarada kapanmış, her şey gri ve soğuk, sadece bir ateş ya da bir kaya. Benim için bu çoğunlukla geri çekilmeyle alakalı bir şey, ilgi kaybıyla; bilirsin genelde her şeye ilgim vardır. Olmaması göze çarpıyor bu yüzden.

Ama çok eskiden geliştirdiğim bu imgelemde, birazcık iyi hissettiğim an, mağaradan aşağıya doğru bir yere kısa bir gezinti yaparmışım, orada bir göl ve etrafında birkaç kaya varmış gibi oluyor. Böylece kayaların üzerinde sakince oturabiliyor ve göle bakabiliyorum. Son zamanlarda böyle hissediyorum.

Kafasında uçucu bir şeyin varlığından endişeleniyorum; yanlış bir harekette bunalıma girmesinden korkuyorum.

"Hayır, öyle düşünmüyorum. Bana göre bu esasen sıkıcı bir şey; bundan kurtulmak için sabırsızlanıyorum. Hayır, depresyondan korkacak denli depresyona girmeyeli çok uzun zaman olduğunu biliyorum."

&

E ENDİŞEYLE SORUYOR: GEÇEN SEFER DEPRESYONUM HK SORULARIYLA İŞİME BURNUNU SOKMUŞ MUYDU? HAYIR, DİYORUM ONA. BENİMLE İLGİLENDİĞİNİ HİSSEDİYORUM VE BU BANA CESARET VERİYOR.

Beni doğrulayan bir işarete rastlıyoruz yine.

Şöyle ki: annemle olan bağımı bir terapi ilişkisi gibi tasavvur ediyorum; terapist olan benim. Muhtemelen annemle ilişkilenme biçimim hep buydu.

Yani: *Kadim* bir
isteğim var;
açıklığa kavuşturayım,

destek olayım, yaşamasına
yardımcı olayım ve sabit bir
"gerçek benlik" geliştireyim,

bulunması kolay bir anaokulu "annesi" sahte benliğinden çok.

Shannon'ın hoşuna gidiyor bu fikir. Ama gerçek terapiden farkını anlamamın da önemli olduğunu hissetmemi istiyor: bu terapistin, hastanın o gerçek benliğini ortaya çıkarmaya *ihtiyaç* duyduğunu ve bunu arzuladığını.

(Belki de bunu "gerçek" yapan tek şey benim buna ihtiyacım olmasıydı?)

&

Bana öyle de geliyor ki
"terapiyi" sürükleyen şey
kendi çocukça ihtiyaçlarım

olmasına rağmen,
bizim bu yaptığımız,
bana kendi ihtiyaçlarıma dair

oldukça dayatmacı
bir söylememe alışkanlığını
öğrenmeme yol

açmış (veya izin vermiş?) olmalı.
Bu, tüm o yıllar boyunca
anneme karşı

yükselttiğim *temel* savunma
duvarı değil mi? ona karşı kendimi savunmak *ve*
aynı zamanda onu savunmak.

&

ALIŞILMADIK BİR SEANSA DÖNÜŞTÜ BU SEFERKİ. QUEBEC'TEKİ DERSLERDE OLAN BİTENLERLE BAŞLADI. TERAPİYE BAKINCA SON ZAMANLARDA BİR SABIRSIZLIK HİSSETMEKTE OLDUĞUNDAN VE SABIRSIZLIKLA KENDİNİ BELLİ EDEN HASTALIKLI BİR HALDEN BAHSEDİYOR. NE YAŞAMIŞ OLDUĞUMU SORUYOR; DAHA ÇOK AKTARIMSAL TARAFLARA ODAKLANDIĞINI GÖRMEKTEN DOLAYI BEN DAHA OLUMLUYUM. BURADA BİR YERDE BU SABIRSIZLIĞIN VEYA BAŞKA BİR ŞEYİN İÇERİSİNDE ÖFKE OLUP OLMADIĞINI SORDUM; BU ÖFKE ÇOCUKLUĞUNDAN HATIRLADIĞI BİR ŞEY MİYDİ DİYE SORDUM. ORADA OLMASI GEREKTİĞİNE İNANDIĞINI SÖYLEMESİNE RAĞMEN, DERİNLEŞTİRMİYOR. EPEYCE ENGELLENMİŞ VEYA BASKILANMIŞ OLMASI HAKKINDA BİR ŞEY SÖYLÜYORUM.

ONU ÇOK DAR, KISITLANMIŞ VE KETUM BİRİ GİBİ GÖRMEKTE OLDUĞUMU DÜŞÜNDÜĞÜNDEN BAHSETMEYE BAŞLAMASIYLA BİRLİKTE ORTAYA ÇIKAN BİR DİĞER BELİRSİZ DEĞİŞİM. BU HATTAN DEVAM ETTİKÇE BENİM ONU "SİLİK" GÖRDÜĞÜM FİKRİYLE ÇILGINA DÖNÜYOR; BU KİMSENİN ONU VE KENDİNİN DE KENDİSİNİ GÖRMEDİĞİ BİR BİÇİM; BUNUN YERİNE KENDİNİ ŞEYTANİ, GÜÇLÜ VE EŞSİZ HİSSEDİYOR

(ANORMAL ANLAMDA). BUNU TAMAMEN ISKALAMIŞ OLDUĞUMU VE KENDİNE DAİR TÜM ANLAYIŞININ BENİM TARAFIMDAN ISKALANDIĞINI VE ANLAŞILMADIĞINI DÜŞÜNMEKTEN ÖTÜRÜ ÇOK ÜZGÜN. BU MESELENİN ETRAFINDA DÖNÜP DURUYORUZ BİR SÜRE; SAVUNMA HALİNDE NETLEŞTİRMEYE VE AÇIKLAMAYA ÇALIŞIYORUM (ONUN VEYA İÇİNDE OLDUĞU DURUMUN DAHA ZAYIF, EZİLMİŞ, TALİHSİZ VEYA ACİZ YANLARINI GÖRMEKTEYİM BİR SÜREDİR; YAŞLILIK ZAMANLARINI ANLATMASINA RAĞMEN DAHA ÇOK GENÇLİK YILLARINA ODAKLANIYORUM BEN).

ONUN KARŞISINDA BANA AİT OLMAYAN BİR KONUMA İTİLMİŞİM VE BUNU ONA AÇIKLAMAYA ÇALIŞIYORMUŞUM GİBİ HİSSEDİYORUM. ONA YANLIŞ BİR ŞEKİLDE Mİ TEPKİ VERİYORUM VE BENİ BUNDAN DOLAYI AZARLIYOR MU VEYA ZEKÂSINA, SALDIRGANLIĞINA VE BUNA BENZER ÖZELLİKLERİNE DAİR EBEVEYNLERİNDEN GÖRDÜĞÜ YAKLAŞIMLARI BANA MI YANSITIYOR VEYA BU SON KONUŞTUĞUMUZ ÇOCUKLUKTAKİ ÖFKESİNE BİR TEPKİ Mİ VEYA BU BİR... NEDİR, EMİN DEĞİLİM?? ŞEYTANİ YÖNÜNÜ ISKALAMADIĞIMDAN EMİNİM DİYORUM AMA EBEVEYNLERİNİN GÖRDÜĞÜ BİÇİMDE GÖRMÜYORUM BUNU; KISMEN ONUN EBEVEYNİ OLMADIĞIMDAN, KISMEN DE EBEVEYNLERİMİN BÖYLE BİR ŞEYE DAHA FARKLI TEPKİ VERECEKLERİNDEN ÖTÜRÜ. BU AKTARIMSAL KARMAŞAYA BENZİYOR VE BAZI BAŞKA BAKIŞ AÇILARINA İHTİYACIM VAR. 1,5 SAAT DEVAM ETTİK VE İLK KEZ SEANS SONUNDA ONA SARILDIM; DAHA ÖNCE HİSSETTİĞİM AMA ANCAK ŞİMDİ GERÇEKLEŞTİREBİLDİĞİM BİR DÜRTÜ BU, ZATEN İNCİNMİŞ HİSSETTİĞİNDEN, MUHTEMELEN ONU İNCİTMEK İSTEMEYİŞİMDEN ÖTÜRÜ; KISMEN ONUNLA YENİDEN

İLİŞKİLENMEK, KISMEN DE ÖZ VARLIĞIMIN ARAMIZDAKİ ÇATIŞMANIN YOĞUNLUĞUNDAN ÖTÜRÜ SARSILMASINDAN ÖTÜRÜ??

Sonra, o zaman hatırlayamadığım dağınık parçalar halinde geri dönüyor bütün bunlar; kafamı toparlamaya çalışıyorum; biraz travmaya benziyor, "durmaksızın, serinkanlı."

Bu kavganın büründüğü biçimlerden biri: benim hakkımda herhangi bir şey bilen herhangi birinin beni "yabani bir hayvan", şeytani, tekinsiz, çilekeş ve nevi şahsına münhasır olarak görmekten hiçbir suretle kendini alamayacağında ısrar etmeye devam ediyorum. (Silik dışında her şey, kısacası.) Bu şeylerden biri olmak zorunda olmadığım konusunda ısrara devam ediyor. "Seni bir çocuk olarak hayal ettiğimde şöyle birini görüyorum: çok parlak, çok yaratıcı, enteresan, gerçekten *güzel*..."

Bu, meselenin en dip noktasıyla alakalı.

Ben: "Bir anda tekrardan ortanca çocuğa dönüşmüşüm gibi hissediyorum."

Aile romansı fantezilerimin ne kadar güçlü olduğunu hissettiriyor bunlar bana. Şunun gibi: Anlamazsın, anlayamazsın, ben *istisnayım*, ebeveynlerim Mars'ın imparator ve imparatoriçesi. Bunu sana kanıtlayabilme ihtimalim var mı? Nasıl olur da bilmezsin bunu?

Konuşmamızın devamında bana diyor ki "Peki, kesinlikle dikkatimi çektin.

Soğukkanlılıkla cevaplıyorum,
"Malumunuz, bu
en büyük tutkum."

&

Sonraki saatin başında, hikâyelerimizi birleştirmeye çalışmamız ilginç. Benim gibi o da tekrar tekrar parçaları birleştir-

meyi denediğini ama her nedense beceremediğini söylüyor. "Bu konuşmalar bölük pörçük kafamda dönüp duruyor" diyor, "ama hangisini yakalayacağımı şaşırdım. Nereden geldi bunlar böyle?"

Ona Tim'in "silik" sıfatına dair yorumunu söylediğimde yüksek sesle gülüyor : "utangaç ve yeterince bronzlaşmamış."

Bu melodramın, bana doğru davranmadığını söylemenin gerekli/zorunlu bir yolu olup olmadığını soruyor. Bilmiyorum diyorum ama son haftalarda beni endişelendiren meselelerden birinin de onun kayıtsızlığı (evet aynen bu sözü kullanıyorum) olduğunu söylüyorum.

Hatırladığım kadarıyla, onunla şu iki duygu akışını yaşadığımı söylüyorum. Bir tanesi çok güven verici, rahatlatıcı; onun kim ve nasıl olduğu hakkında rahatlamış göründüğünü düşünmemi sağlıyor. O öyle savunusuz ve korkusuz, çelikten ki; yani ebeveynlerimden umut vaat eder biçimde farklı (diyelim).

Ama onu, düzcinsel bir erkek küstahlığıyla ilişkilendirmeye eğilimli bir yorumla, çıldırtıcasına kayıtsız biri olarak da görebiliyorum.

"Biraz daha anlatabilir misin?" diye merak ediyor Shannon, "Ne demek 'kayıtsız'?"

Birkaç ifade geçiriyorum kafamdan ve karar veriyorum: "Sanki bir sorunun yokmuş gibi davrandın.

Bu, terapimizin onu nasıl etkilediği hakkındaki tahminlerimlerimle alakalı bir şey. Düşünmekten hoşlandığım ve sık sık da düşündüğüm şey, nedense benimleyken diğer hastalarıyla birlikteyken olduğundan daha fazla şeyi tehlikeye attığı. Belki de bildiğini sandığı şeyin, halihazırda yapabileceğini düşündüğü şeyin, bir bakıma, sınırlarını genişletebiliyorumdur.

Terapinin sadece benim değil, senin için de bir macera veya deney olduğunu düşlemek bana çok anlam ifade ediyor, diyorum.

"Fakat" diye ekliyorum bir nevi hayal kırıklığını öngörerek, "buna vereceğin en iyi cevap, bunun öyle ya da böyle her terapide başına geldiği olsa gerek?"

Bana düşünceli düşünceli bakıyor. "Bu, arada kaldığımı hissettiğim zamanlardan biri: sanırım sorunu cevaplamak hayli ilginç olacak *ama* bunu sorma amacına dair daha fazla şey bilmeliyim." Hımm, öncelikle bir cevap istiyorum, diyorum.

"Tamam, o zaman, dürüst olmak gerekirse: bazen seninle olmak böyle bir duyguya sebep oluyor, bazen de olmuyor. Ama şurası kesin, bu terapi diğerlerinden daha gerçek; en azından şimdilik.

Seninle daha başlangıçta bir yerde, hastaların birçoğuna uyguladığım bir dizi rutini bir kenara bıraktım ki hemen hepsinin bunlara ihtiyacı oluyor. Bilirsin işte: biraz daha bahsetsene... evet... evet... bu ne zaman başlamıştı? Bu pek çok insanla yaptığım şey; benim için epey sıkıcı; kimya setiyle oynarmış gibi olduğu zamanlar dışında gerçi.

Halbuki seninle bu yaşadığımız, evet bir deneymiş ve bir maceraymış gibi hissediyorum. Çoğunlukla olmadığım bir durumun içindeymişim gibi hissediyorum *burada* seninle. Elbette bu hoşuma gidiyor.

Fakat bazen başına her ne gelirse bunun benim nasıl olduğumla gerçek anlamda bağlantılı olacağını korkutucu bir biçimde fark ediyorum. Sonra şöyle düşünüyorum: Peki ya hatalıysam? Doğru ya da yanlışı kastetmiyorum, yanlış bir şeyi yapmayı ve söylemeyi de; sadece hatalı olmaktan bahsediyorum. Varoluşumda. Ve evet, tüm bunlarda alışılandan farklı bir tehlike söz konusu.

Pek tabii çoğu zaman ortadan kaybolmaya, geri çekilmeye, aramızda yeterince mesafe bırakmaya çalışıyorum; bunu senin nasıl dolduracağını görmek için."

Seansın son dakikasında, bana sarılması hakkında o ya da ben herhangi bir şey söylemeli miyiz, bunu soruyor. Hayır diyorum, bunu yaptığı için minnettardım.

Özellikle de, sözlerimiz ve düşüncelerimiz öfkeyle yüklü olduğundan, bilmek önemliydi

aramızdaki bağın halen başka bir yerde,
bedenlerimizin içerisinde,
varlığını koruduğunu.

&

FIRTINA TAMAMEN SONA ERDİ. HAFİF BİR SEANSTI. ŞİMDİ BUNU NİÇİN YAPTIĞINI TÜMÜYLE HATIRLAMAM ZOR. ÇOCUKLUK KAVGALARINI, DAHA ÇOK DA SONRASINDA NE OLDUĞUNU SORUYORUM; BASIP GİDER VE DAHA SAKİN HAREKET EDEBİLİNCEYE KADAR AĞLAR AMA YİNE DE KARMAKARIŞIK HİSSEDER VE SONRA YİNE EBEVEYNLERİYLE KONUŞURMUŞ. HATIRLADIĞI OLAYLARDA, HEMENCECİK MESELEYİ BİR KAZANMA/KAYBETME, HAYAT/MEMAT MESELESİNE BAĞLAYABİLİYOR.

Ona şöyle diyorum: "Sinik veya değil, sanırım kendimi oldukça çekingen biri gibi gördüğüm doğru; yine de, sanırım farklı bir bağlamda cesurum da. Fakat belki de sen beni bir şekilde çekingen biri gibi görüyorsun; neden böyle gördüğün hakkında bir ipucum bile yok."

Ciddi bir ifadeyle kafasını sallıyor.

Ve ekliyor: "Çekingenlik, insanın içinde yaşayan basit bir karakter özelliğiymiş gibi gelmiyor bana, daha çok ilişkisel bir şey gibi.

Eğer biriyle beraber yapıyorsan, son derece kolay olabilen ama yalnız yaptığını hissediyorsan, neredeyse imkânsızlaşan birçok şey var."

Kesinlikle doğru!
Kimsenin seni tanımadığı
bir partiye gitmek gibi,

kendi kendinleyken
dayanılmaz, bir dostun
katılınca ise zahmetsiz...

&

Ve aniden gözümde canlanıyor yine, sevgi dolu bir kalkan içinde hareket etmeninin mutluluğu.

Korunmuşluktan daha fazla şey hissettiriyor. Heyecanlandırıcı geliyor.

Çocukken ablamla
bir yerlere gitmenin
verdiği gurur!

Bu durumun
abartlılı yerindeliği! İkimize
verilen mahrem izin,

favori zamirimle
mühürlenecek: canım
birinci çoğul şahıs.

"Biz [we]"sözcüğünün Fransızca'da evet anlamına gelmesi *beni* hiç şaşırtmamıştır.

Erişkinliğimde bile bağımlıyım bu sözcüğe. "Ah evet, biz gördük bu filmi", "Bizim favori restoranımız", "Düşündük de biz..."

Hal, Michael, ailem, öğrenciler, dostlar bunu kafa karıştırıcı buluyor. "*Biz* gördük mü? Hatırladığım kadarıyla hayır."

Bu benim için gizli bir gurur meselesi.

Gelişigüzeliz biz!
Ben artı herhangi biri.
Geçirgeniz biz!

6

"Hal, Michael, arkadaşlar ve öğrencilerle olan bu samimi ilişkiler konusunda ben bu kadar umutluyken kendinden hiç kuşku duymuyor musun? Hiç merak etmiyor musun böyle iyi bir ilişkilenmenin mümkün olup olamayacağını? Ve tüm o anlaşmazlıklar nerede?" bilmek istiyorum.

Biraz düşünceli bir halde diyor ki: "Çok uzun zamandır buna dair bilinemezci bir yaklaşımım vardı. Kuşkucu değil ama ona yakın bir durum. Ama zaman içinde farkına vardım ki, sistematik bir şekilde, evet sistematik bir şekilde, tüm bu ilişkileri yanlış algılıyorsan, bu kalıcı bir hale geliyor.

Bunun yanında, zaman içinde, aramızdaki etkileşimden samimiyet konusunda ne kadar iyi olduğunu görebiliyorum."

"—ama anlaşmazlıklarda korkuncumdur!" diye ekliyorum.

"Tamam, e evet. Fakat sonra bu ilişkileri kafamda daha iyi canlandırabiliyorum ve epey anlamlı geliyorlar bana. Anlaşmazlıklardan hiç bahsetmiyormuşsun gibi de değil; bu yüzden nadiren mevzu bahis olduklarında ya hakikaten nadiren *yaşandıklarını* ya da senin için çok büyük önem taşımadıklarını düşünüyorum."

"Yavaşlamamı istediğin için mi bunu soruyorsun bana?"

"Hayır, hayır, öyle düşünmüyorum. Ama bazen merak ediyorum

arkadaşlarımı çok idealize ettiğimi mi
düşünüyorsun acaba.
Topyekun idealize ettiğimi falan."

"Öyle olduğunu mu düşünüyor musun?"

"Bazen düşünüyorum, kesinlikle. Geçen hafta Mary beni şöyle tarif etti: 'hepimizin üzerine pullar saçıyorsun' –sevdiğim tüm insanların üzerine. Haklı, o ve diğerleri bana epey büyüleyici ve esrarengiz geliyor. Kanatlarından titreyerek yükselen ışığı hep görüyorum. Biri bunu sıradan bir ışık gibi gördüğünde veya daha da kötüsü, onlar birbirilerini böyle gördüklerinde, şaşıp kalıyorum."

"Düş *kırıklığına* pabuç bırakacak birine benzemiyorsun" diyor Shannon.

"Sadece senin karşında böyle oluyorum!" diye gülerek cevaplamak zorundayım. "Bu oyunu seninle tekrar tekrar oynar gibiyim. Giydirip soyduğum Barbie bebeğim.

Başka durumlarda, hayır, böyle yapmıyorum gerçekten. İlişkilerin en erken zamanları hariç. İlk tanıştığımızda insanları peri tozuna bulamaya girişmek ister gibiyim; onlara güveneceğime, aynı heyecan verici oyunu oynadığımıza, göz alıcı, esrarengiz biçimde hünerli, ruhen güçlü olduklarına dair işe yarar bir hipotezim var gibi. Pek çok kimsenin pulları tabii çok

geçmeden dökülüveriyor; melodram veya gerçek bir hırçınlaşmaya gerek kalmaksızın. Ama insanlar benim için esrarlarını koruyorsa, o zaman tapınağımdaki, yerlerini alıyorlar..

Aptalca olduğunu biliyorum. En azından, bariz biçimde narsistçe bir şey bu. İzzeti nefsimin talebine cevap vermek uluhiyete gidişin müspet bir yolu*dur*. Ve onu tehdit eden bir şey!.."

Shannon, evet diyor, o da beni bu tip idealizasyonlara teşne biri gibi görüyormuş.

Uzun bir sessizlik.

Aynı fikirde olmak, çok zaman iç karartıcıdır.

&

İdealize etme alışkanlığı meselesine, depresif olmakla nasıl bir alakası olduğuna odaklanmaya devam ediyorum. Shannon'a, "Sence bu beni, zümrüt gözlüklerimi çıkarırsam veya pul yağdırmayı bırakırsam, etrafımdan dönen dünyanın renkli olmaktan çıkıp siyah beyaza dönüşeceğini veya kötüleşeceğini veya düpedüz yok olacağını düşünmemin korkutucu keskinliğinden mi koruyor?" diye soruyorum.

Anlamı: Tüm bu
Bob Mackie* ışıltısı,
büyük bir yalan mıydı?

"Bazen insan tam da böyle hissediyor" diyor Shannon. "Senden başka insanlar da biliyorum bunu yapan. Ama aslında bu bayağı şahane bir uyarlama gibi görünüyor.

Bu onları daha mutlu ediyor ve etraflarındaki insanları farklı ve daha iyi hale getiriyor. Ortamı zenginleştiriyor."

* Robert Gordon "Bob" Mackie: Cher, Judy Garland, Diana Ross, Liza Minnelli, Tina Turner ve Mitzi Gaynor gibi ünlü isimlerin kostümlerini tasarlayan modacı. (ç.n.)

"İyi diyorsun yani."

"Yani, evet. *Sadece* iyi değil. Ama bunun iyi olmasının yanı sıra bir çeşit depresif idealizasyon olduğunu aklından çıkarmasan?"

"Her iki görüşü de ontolojik olarak derecelendirmeyerek söylüyorsun değil mi?"

"Hıhımm. Zira asıl depresif olan da bunları derecelendirme baskısı değil mi zaten?"

&

İNSANLARLA İLGİLENME ŞEKLİM EKLEMELİDİR, ANLATISAL DEĞİLDİR. BU YÜZDEN ONLARDAKİ DEĞİŞİMİ HİSSETMEM, YANİ, YENİ BİR ŞEY FARK EDERSEM "DEĞİŞMİŞLER" DİYE DÜŞÜNMEM, BUNUN YERİNE "BU X'İN BAŞKA BİR YÖNÜ" DERİM; BU BİR ÇEŞİT NESNE KALICILIĞI VURGUSUNDAN KAYNAKLANIYOR; AYNI KİŞİYİ, BİR ÇEŞİT KÜBİST ÜÇ BOYUTLULUĞUN İÇİNDE NASIL TUTARIM.

Evet, bu insanları favori çalışma alanım haline getiriyor; onları, bana göre, sempatik, üzerine sonsuzca düşünülebilir bir hale getiriyor.

Belki de bu değişken yapılı bir anneye sahip olmaktan kaynaklanıyordur. Ya da bu denli "nüans" sever bir anneye.

Dışarıdan bir bakışla, bir kız çocuğunun kaygılı bakışıyla, annemi garip biçimde değişmez görüyorum. Sanki çelişki severliği, gerçekle tükenene dek güreşmesinin bir yoluymuş gibi? Çok büyük şeyler hariç, Nina'nın kendini bırakışıyla vücudunun yenilgisi ve belki benim kanser oluşum,

Ve W.'nin yeni aşkı,
ona kız çocukluğu rolünü
oynatan bir kez daha

ama yeni keşfettiği suretinde, duygusallığın anahtarı.

&

SEANSIN SONUNDA BİR RÜYAYI KABACA ANLATIYOR. BENİMLE GÖRÜŞMESİNE 10 DAKİKA GEÇ KALIYOR VE HER ŞEYİN DARMADAĞIN OLDUĞU EVİME VARIYOR. BEN ORADAYIM, BİRKAÇ ÇOCUK ORADAN BURADAN MANTAR GİBİ BİTİYOR, İNSANLAR GELİYOR VE GİDİYOR, EŞİM VAR. E, OLAN BİTENİN İÇİNDE AMA HİSSİYATI SAMİMİYET VE VEYA MEMNUNİYETTEN OLSA DA DİKKATİMİ TAMAMIYLA ÇEKMEYİ BAŞARAMIYOR. ZİHİNSEL ENGELLİ GİBİ DURAN BİR KADININ BAKIP KİTAP OKUDUĞU BİR ÇOCUK VAR. ÇOCUĞUN ADI DAVID. E GECİKMİŞ ÇÜNKÜ GİYİNMEKTE SIKINTI YAŞAMIŞ VE GİYSİLERİ VÜCUDUNA YAPIŞMIŞ GİBİ DURUYOR. BİR ŞİFON PASTASI GETİRMİŞ VE SUTYENİNİN PASTANIN BİR KADEMESİNDE KULLANILIP PİŞİRİLDİĞİNİ SÖYLÜYOR. ÇIKARIP BURADA BİR EŞARP VAR DİYOR; ONUN SUTYENİ OLDUĞUNU SAKLAYARAK. KENDİMİ BİR BANYOYA ATIYORUM. KENDİNİ BAŞKA BİRİ VE EŞİMLE BİRLİKTE KOLLARI BİRBİRİNİN OMZUNDA BİR DİZ ÖRTÜSÜNÜN ALTINDA BULUYOR. ÇOCUKLARI SORUYOR VE EŞİM, DAVID'İN BİZİM HAYALET ÇOCUĞUMUZ, BAŞARISIZ BİR DENEY OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. BENİ GÖRME NİYETİYLE GELDİĞİNİ AMA EŞİMLE YAKINLAŞTIĞINI SÖYLÜYOR.

&

Seanslar sonuç veriyor gibi; nasıl anlatsam bilemiyorum ama üzerinde kafa yorulacak Bir Şey veya tutunulacak Bir Şey gibi bu; saplanıp kalınacak Bir Şey desem daha doğru olur. Bu herhangi bir şey üzerine daha çok düşünme meselesi değil; dostça, gerçek mutluluk gibi daha çok, bir iki konuşmanın lezzeti (belki dişlerimin arasında sıkışmış)

tadılacak ve canım
lezzet çektiği anda
başvurulacak lezzeti.

&

RÜYA, ET REYONU VE BİR YIĞIN MİNİK, RENKLİ, ÖLÜ, TAPILASI FİL. BÜYÜLÜ DÜŞÜNCE OLMASA DÜNYANIN GRİ, RENKSİZ, HAVASININ ÇEKİLMİŞ OLACAĞINI HAYAL EDİYORUM, TIPKI BİR YIĞIN MİNİK, ÖLÜ FİL GİBİ. KORKUTUCU OLAN HÂLÂ BU DENLİ SEVİMLİ OLMALARI; EZİLEREK ÖLDÜRÜLEN VE EBEVEYNLERİNİN YILBAŞI AĞACI ALTINDA ANDIĞI, GREVDEKİ MADENCİLERİN ÇOCUKLARINI ANLATAN BİR WOODY GUTHRIE* ŞARKISI AKLIMA GELİYOR.

&

Başta terapi başarılı olsaydı, bunu anlardım çünkü ölmüş olma isteğim biterdi diye düşünüyordum.

Fakat en nihayetinde Shannon'a, "Bu benle ilgili öyle derin, eski bir hadise ki nelerin değişebileceğinin *korkunç* bir göstergesi olabilirdi. Eğer değişmesini isteseydim!.." diyorum.

En iyisinin hiç doğmamak olduğu konusunda antik düşünürlere katılan biri için bile nelerin farklılaşıp daha iyi olabileceğini bilmek istiyorum.

Evet, diyor Shannon. O da bunun olası bir senaryo olduğu görüşünde: pek çok başka şey değişiyor ama bir şey değişmiyor. Ayrıca bu türlü bir şey değişse bile, bu muhtemelen fark edilmeyecek kadar yavaş bir şekilde olurdu, diyor.

Sonra yersiz bir söz söylüyor. Çok eski bir hastasıyla ilgili hikâye anlatıyor, "pek de çoğul kişilikli sayılmaz" bu kişi,

* Woodrow Wilson "Woody" Guthrie (1912-1967): ABD'li şarkı sözü yazarı ve folk müzik sanatçısı. (y.h.n.)

ama diyebilirim ki
parçaları zar zor
elele tutuşabiliyor"

senelerde sonra, esasen terapi bittikten çok uzun zaman sonra, bir sabah uyanmış ve artık çoğul kişiliğinin olmadığını görmüş. Öyle aniden.

Geriye baktığımda görüyorum ki bu hikâyeyi "her ihtimale karşı" uydurdu. Her ihtimale karşı, yani, beyanım aslında farklı bir şey, şöyle bir şey anlamına gelebilir diye: "Sanırım bu inatçı semptomdan vazgeçmeye hazırım ama korkum, *ben*den geriye ne kalacağı."

Hikâyeyi soğukkanlılıkla yersiz bir söz *gibi* uçuşturmasını seviyorum; terapide sonradan "ortaya çıkacak şeylerin" gereksizliği üzerine bir hikâye bu. Bana bir ipucu veriyor. Bütün çığırtkan acıların

bana anlatmak istediği şeyin
bana elveda demeye
nihayet hazır olduğu
olasılığına açık tutmak istiyorum kendimi.

&

Bunun ardından, açıkçası, gereksiz görünen her şey beni büyülüyor ve rahatlatıyor. Shannon'ın en iyi yorumlarının, benim için meselelerin görünüşünü değiştiren yorumlarının pek çoğunun, "Öyle olmak zorunda değil"den daha derinlikli bir şeye denk gelmediğini fark etmeye başladım.

Şimdilerde öğrenciler bana, "Fakat bu açıkça şunu ima etmez mi—?" veya "Şunu da kapsamak zorunda değil mi? diye ardı ardına sorduklarında, Shannonvari hissediyorum söylerken

bunun kuramsal bir
soru değil, düpedüz
ampirik bir soru olabileceğini.

&

DEĞİŞİM! YENİ TELEFON REHBERİNİ GÖZDEN GEÇİRİRKEN E, EŞİMİN DE BENİMLE AYNI MUAYENEHANEDE OLDUĞUNU KEŞFEDİYOR. ÇOK KIZGIN VE ÜZGÜN. KIZGINLIKLA ALAKALI OLARAK, BUNU HİSSETMEKTEN DOLAYI MEMNUN ÇÜNKÜ DİĞER İLİŞKİLERDE BİR RAKİP ORTAYA ÇIKTIĞINDA, KENDİNİ BU YENİ DURUMA İYİ BİR ŞEKİLDE ADAPTE EDEREK ÇİFT İLE İLİŞKİLENEBİLİYOR, RAKİPLE ARKADAŞ OLUYOR, NADİREN BU KAYBA DAİR BİR KIZGINLIK YAŞIYOR VE HİÇBİR ZAMAN AÇIK ETMİYOR BUNU. ÜZGÜNLÜK (VE KIZGINLIK) BİRKAÇ ŞEYLE İLGİLİ GÖRÜNÜYOR. BİRİ ŞU Kİ, TERAPİ YERİNİN (BİNA) DOĞASINA DAİR BİR KAYIP YAŞIYOR; ŞİMDİ ONA MACERALI ODAMIZDAN ÇOK, SIKICI KARI KOCA MEKÂNIYMIŞ GİBİ GELİYOR. BU YENİ BİLGİ ONU HAYATIMDA BAŞKA BİRİ OLDUĞU GERÇEĞİYLE YÜZ YÜZE GETİRİYOR. O BUNU ÖDİPAL BİR DURUM OLARAK TANIMLIYOR; ANNESİNİN BİR KOCASI OLDUĞUNU HATIRLAMAK ZORUNDA KALDIĞI DURUM OLARAK, TAM TERSİ DEĞİL. BİR DİĞER YAPI DA K.C. VE ÇOK YAKIN GEÇMİŞTE ONUNLA OLAN İLİŞKİSİYLE İLGİLİ. BUNDA FARKINA VARDIĞI ŞEY, BU DENEYİM SÜRESİNCE ÇOK ŞEY KAZANDIĞI VE BÜYÜDÜĞÜ; BUNU EMSALSİZ BULUYOR AMA ONUN (K.C.) İÇİN BU İLİŞKİLENMELER ZİNCİRİNDE BİR HALKA SADECE, YERİNİ BİR BAŞKASI DA ALABİLİR, E'NİN İLİŞKİYE GETİRDİKLERİNİ EVLİLİĞİNE UYARLAMIŞ VE EVLİLİĞİNİ İYİLEŞTİRMEK ÜZERE KULLANMIŞ. BU İLİŞKİDEN K.C.'NİN ALDIĞINDAN

DAHA FAZLA ŞEY ALDIĞINI DÜŞÜNSE DE, BU SENARYO İÇERİSİNDE KENDİNİ AŞAĞILANMIŞ VE KÜÇÜLTÜLMÜŞ HİSSEDİYOR. EŞİMİN MUAYENEHANEDE OLUŞUNA DAİR GERÇEK BİLGİLER VERİYORUM ONA BİRAZ. E AYNI ZAMANDA BENİM HAYATIMI BU ŞEKİLDE DÜZENLEMEMİN DAR KAFALI VE HAYAL GÜCÜNDEN YOKSUN BİR ŞEY OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYOR; "DAHA ZEKİ" DAHA AZ SIRADAN OLMAMA İHTİYAÇ DUYDUĞU VE ÖYLE OLMAMI DİLEDİĞİ İÇİNDİR Kİ HAYATIMDA BUNU YAPIYOR OLMAM ONUN İÇİN TAM BİR HAYAL KIRIKLIĞI.

&

"Üçlü arzuyu öğrenişimdeki özel bir noktayı hatırlıyorum" diyorum Shannon'a, "bu yirmili yaşlarımın başlarında, K.C.'yle birkaç yıl geçirdikten sonra gelen bir şeydi. 'Proust sonrası aşk' olarak andığım mefhumdu.

Evet, geri döndü bu mefhum. *The Once and Future King*'i* okuduğum veya *Jules and Jim*'i** izlediğim zamanlarda olduğu gibi, aldatan eş romanslarıyla evvelce ilişkilenişim hep bir nevi dar cinsel üçlü barındırmıştır veya hiç değilse

küçük bir çember barındırmıştır,
bunun cazibesi
er geç

geri çekmendir
gönderdiğin tüm
erotik enerjiyi (böylece

* T. H. White, *The Once and Future King*, Ace, New York, 1987. Kral Arthur ve Yuvarlak Masa Şövalye'leri hakkında bilinen en geniş kaynaklardan biridir. (y.h.n.)

** *Jules and Jim Unutulmayan Sevgili*, yön. François Truffaut, 1962. (y.h.n.)

bu fantezinin ana
fikri *hiçbir şey*
kaybolmaz olurdu)–

Proust sonrası
aşkta ise,
büyürdü çember.

Düşünsene büyük
olduğunu, asla
bilinemeyecek denli,

sistemin nihayetinde kapalı mı
açık mı olduğunu. Bu yüzden
asıl mesele, her yöndeki

tüm dönüşümleri
ve geçişkenlikleri;
farklılıkları,

öte-lik-leri ve mahir
tabiatları için
el üstünde tutmaktır.

"Bütün bunlar zapturapt altına alınmadığında K.C. eşinden bütün ilgi ve ironiyi alabilir –bunları endişe, suçluluk ve benimle ve daha kim bilir kimlerle yapacağı seks için harcayabilir– karşılığında benden bağlılık ve öfke alabilir ama aynı zamanda da arkadaşlarıma, okurlarıma ya da Hal'e başka bir açıdan diriltici bir enerji verebilecek yoğunlaşmış bir yazı ve analiz seviyesini, bir başka yere yönlendirmeme de izin verebilir, bu insanlar da beni geri besleyebilir ve kim bilir, beraber bir şeyler yaşadıkları insanlara hayal kırıklığı ve haz yaşatabilirler falan filan..."

Her nedense bu yeni tip çember düşü, benim için hayati bir öz savunma adımıydı; bir bakıma aldatmanın "arada"-lığında geçen şeyin niteliğini değiştirdi. Hem de aldatmayı *queer*liğin engin ve davetkâr havzasına doğru açarak, heteroseksüelliğin izole atmosferinden çıkarmış oldu.

&

Shannon'ın uzamı; hem benim hem değilim.

Bir başkasıyla konuşmanın,
aynı zamanda kendimle konuşmak
olduğu bir uzam.

Hiç böyle bir konuşma yapmadım daha önce.

&

HAFTAYI BİTİRMEK İSTEMEMESİNDEN VE İYİ OLMASI, ÖZELLİKLE DE KONFERANSA GİTMESİ KONUSUNDA ENDİŞELİ OLMAMDAN ÖTÜRÜ BAŞARISIZ BİR SEANS. KONFERANSLARDA BİRKAÇ KEZ ATAK GEÇİRDİĞİNİ HATIRLIYORUM. DÖNDÜĞÜNDE HER HALÜKARDA ZİYARETLERİ DÜZENLEYEBİLİR, NET BİR ŞEKİLDE PLANLAYABİLİRİZ.

Seans sakin geçiyor gibi ve birden Shannon'a görüşmelerimi takıntılı bir halde kaydettiğim hakkında bir fikri olup olmadığını sormak aklıma geliyor. (Pek sayılmaz.) Dolaylı olarak da bunun kötü bir fikir olup olmadığını soruyorum. (Hayır!)

Benim sözcüklere büyük varoluşsal bir önem atfeden biri gibi göründüğümü, sanki ben söyleyene kadar şeylerin varolmadığını söyleyiveriyor kendiliğinden. "Veya" diyorum, "bu belki de daha çok kayıpla ilgilidir; şeyler sözden azade *varlar*

ama sözler olmadan bir dakika sonra onların kaybolup gitmesine karşı korunmasızım.

Benim için kaydetmek bir zevk ve bir tatmin; olup biten şeyleri avcumun içine almak ve kendimi bunların derinlerine yerleştirmek için kullandığım bir yol bu.

Shannon, sürekli (onun ifadesiyle) "dört yaşındaki kızımı" gördüğünü söylüyor (kendi çocuklarından değil de, bana ait imge dağarcığındaki bir şeyden bahsettiğini anlamam biraz zamanımı aldı); "dört yaşındaki kızım, odanın ortasında inatla oturuyor; beklenmedik bir muhalefetle karşılaşan bir şey söylüyor ve aniden olan biten şeylere dair yetkin bir kayda sahip olmanın ne kadar pekiştirici olabileceğini hissediyor—"

"Evet" diye katılıyorum ona, mağrur bir onayla "cesurca giriştiğim tüm bu konularda neden bahsettiğimi bildiğimi farz ediyorum ama bir anda geçmişe baktığımda aslında bilmediğimi fark ediyorum—"

Gerçi, diyorum, seans kayıtlarımızı pek de bunun için kullanmıyorum.

Bu kayıtların sağladığı şeylerden biri, Proust tarafından *kendine sevildiğini göstermek* olarak tanımlanan o arzuya teslim olmam. (Shannon'a utangaçça bir bakış. Evet! Kafasını sallıyor. İlişkilenmemizin hikâyesinin *sevildiğimi göstereceğine* o da inanıyormuş gibi.)

Kısa bir süre sonra, belki de dört yaşındaki kız vasıtasıyla, şu ya da bu yüzden hatırlamaya and içtiğim veya hatırlamak istediğim çocukluk anıları aklıma üşüşüveriyor. Özellikle de yetişkinlikte hatırlamak isterdim bunları. Çocukluğun acılarına tanık olmak, büyüdüğümde çocuklara daha farklı davranmak veya sadece hatırlamak için.

Bilhassa şunu hatırlıyorum: ilkokul bahçemde (bir teneffüs vakti, yaşıtlarımla top oynamaktansa kıyıda köşede dolaşırken) bakakaldığım ufak bir toprak parçası, yoğun bir şekilde karar veriyorum, evet, *bunu* hatırlayacağım, *bunu* taşıyacağım geleceğe, böylece orada olduğu kadar burada da olacak, sadece

bu şey, istisnai olmasından değil sıradanlığından ötürü, hiçbir şey değil bu, sadece bir toprak; hatırlayacağım bunu.

Bana kapı aralayan yeni bir bakış açısı: yaşıtlarımla arama koyduğum mesafe, bir iç dünyaya dönüşüyor (ve esasen böyle bir geleceğin –gelecekteki benin– ilgisi bu iç dünyaya yöneltilmiyor muydu?) Şunun gibi: "Geriye dönüp bakacak olursak, bu herhangi bir küçük çocukmuş gibi görünebilir; tabii merak ediyor olabilirsiniz herhangi bir iç dünyası olabilir miydi bu çocuğun! Ama kanıt burada: onun iç dünyası, varoluşunuzdan epey önce var olmuş olan ruhunuzu çağıracak ve hafızanıza tamamen rastgele [ve haliyle son derece belirleyici!] izler bırakacak denli güçlüydü)" –fakat bu iç dünya aynı zamanda geleceğe dönük işaretler *alanıydı*.

Sonra birden ağlamaya başlıyorum. Shannon'ın nezaketle sorgulayan yüz ifadesi karşısında: "Sanırım ağlayışım, sana bu hikâyeyi bu sevilme ve dinlenme ortamında anlatmam ile bu hikâyenin,

bu kızın,
böyle bir ortamın geçerli olmadığı
hafızasındaki biçimi
arasındaki mesafeye verdiğim bir tepki."

&

Shannon'dan uzaktayken, cesaretimi toplamaya çalışıyorum; çift yönlü bir sessizlik içinde konuşan ses, yalnız olmak ama yalnız olmamak.

Bu benim kendi yumuşak
sesim. Ama onu bir kez duyduğumda,
Shannon'layım yine.

&

SOĞUK ALGINLIĞIYLA VE AYARSIZ BİR HALDE DÖNÜYOR. KONFERANSTAN, HAYATLARINDA NE KADAR ÇOK DEĞİŞİKLİĞE SEBEP OLDUĞUNU ANLATAN PEK ÇOK KİŞİDEN AŞIRI ÖVGÜ ALMIŞ; GENÇ BİR OĞLAN ONUNLA GÖRÜŞMENİN HAYATINDAKİ EN ÖNEMLİ AN OLDUĞUNU SÖYLEMİŞ. MEMNUN OLMUŞ AMA HER ZAMANKİ GİBİ ÖVGÜLER KARŞISINDA NE YAPACAĞINI ŞAŞIRMIŞ. BU DA ONU KOLAYCA HASTA ETMİŞ.

&

BEDENEN BİRAZ DAHA İYİ. SEYAHATTEN BU YANA ÇOK VERİMLİ ÇALIŞMA YAPACAK HALDE HİSSETMİYOR VE ESASEN GELECEK AYA KADAR YAPMASI GEREKEN YIĞINLA İŞ VE SEYAHAT VAR. NEZLEYE EŞLİK EDEN, ÜSTÜNDE DALGA PATLIYORMUŞ HİSSİ; ONA, NEFES ALAMAYACAKMIŞ GİBİ HİSSETTİRİYOR.

&

ÇOK İLGİNÇ BİR SEANS. E BİRAZ ARKADAŞI GARY'DEN (SİYAHİ BİR YAZAR, ESKİ ÖĞRENCİSİ) VE OKUDUĞU BİR JAMES BALDWIN* ROMANINDAN BAHSEDİYOR. KİŞİSEL YABANCILAŞMA, AŞKI, AİLEYİ KORUMAYI, BASKI VE IRKÇILIĞIN ŞİDDETİNİ İÇEREN BU KİTABI BETİMLİYOR. AİLESİYLE İLİŞKİLERİNE İLAVETEN E BİR DE SİYAHİ ARKADAŞLARINA, KÜLTÜR VE POLİTİKAYA OLAN DUYGUSAL BAĞLARINDAN SÖZ EDİYOR. SORULARIMI SORDUKÇA BASKI, İKTİDAR, IRKÇILIK, POLİTİKA VE BUNA BENZER MESELELERE DAİR GERÇEKLİKLERİNDEN, SORUNLARIN NİHAYE-

* James Baldwin (1924-1987): Afrikalı-Amerikalı yazar. 20. yüzyılın ortalarında, ABD'de yaşanan ırk sorunlarının yanında, Baldwin'in siyahi bir eşcinsel olması da eserlerine sosyal ve psikolojik derinlik katar. (y.h.n.)

TİNDE ÇÖZÜLEMEZ OLDUĞU DUYGUSUNDAN, FARK YARATMAK ADINA EPEY ÇABALAMASINA RAĞMEN KENDİSİNİN DE ÇÖZÜMÜN OLDUĞU KADAR SORUNUN DA BİR PARÇASI OLDUĞUNU HAYATININ GEÇ BİR DÖNEMİNDE (ÜNİVERSİTE HAYATININ ORTASINDA) ANLAMAYA BAŞLAMIŞ OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR. SİSTEMATİK TOPLUMSAL GÜÇLERİN BİLGİSİNİN SONRADAN GELMİŞ OLDUĞUNU AMA KADERCİLİĞİN VE AKUT, KORKULAN KİŞİSEL SORUMLULUKLARIN DAHA ÖNCÜL KÖKLERİ OLDUĞUNU FARK EDİYOR. AİLEDEKİ O ŞEYDEN ??? (AKSAMADAN ÇALIŞMA? İSTİKRAR? MUTLULUK?) SORUMLU OLMA VE AYNI ZAMANDA İŞLEVSİZLİĞİN VEYA MUTSUZLUĞUN ??? KAYNAĞI VEYA İŞTİRAKÇİSİ OLDUĞU DUYGUSUNA GÖNDERME YAPIYOR.

&

Tekrar Tim'e: tatsız Shannon'la gerçekten kötü bir seansın ardından derin kederler içindeyim. Pembe bezli bebek EKS'nin reklam filmini ve ellili yılların politik performatifliklerini geriye dönük hatırlamaya çalışıyorum (bir kuzenim, *Unfriendly 10*'den* biriydi, sonuç olarak kara listeye alındı vesaire; bu yüzden performatif sessizlik, İspatlanamama, iktidarlı suskunluk, *il gran rifiuto*** aile efsanesinin örtük bir parçasıydı, etik değilse de). Buradan, Gary vasıtasıyla, genel olarak ırkçılık mevzusuna geliyoruz; hiç değilse biz doğuluların bildiği siyah/beyaz versiyonuna; ve başından beri yetiştirilme tarzımın beni bu konu etrafında küçük, gergin, çiğ bir *pretzele**** dönüştürdüğü-

* Soğuk savaş esnasında film endüstrisinde çeşitli alanlarda çalışan ama komünist propaganda yaptığı düşünülen ve suçlanan on kişiyi imliyor. (ç.n.)

** Papa Celestino V.'in 1294'ün Temmuz ayında papa olduktan sonra Aralık ayında görevden ayrılmasını imleyen söz "büyük görevi ret". (ç.n.)

*** Pretzel: Alman menşeyli simidimsi veya krakerimsi çeşitleriyle, özel şekli olan bir hamur işi. (ç.n.)

nü hissediyorum: ailemin ırkçılık karşıtlığı, ailemin ırkçılığı; ikisi arasındaki uzlaşmazlığın esneyen dipsiz boşluğu.

Benim için şimdi bu yıkıcı şekilde depresif bir konu; yani, onunla yeni bir yere doğru gitmiyorum, alışılagelmiş çok acı var, *işler* gibi görünmeyen öç alırcasına güçlü etik bir çizgi var; hem sefil bir halde tepeden bakan hem de her zaman yüzde yüz yanlış biri gibi hissediyorum. Ve Shannon'ı adeta şaşı gözlerle dinliyor olsam gerek çünkü bir yandan uzak Afrika köklerinden geldiğini, belki de bu yüzden kendi ırkçı özdeşleşmeleri açısından karmaşık bir yerden gözlem yaptığını düşündüm... diğer yandan da kullandığı dil o kadar ağırbaşlı, kayıtsız, yok sayan ve ilgisiz, öyle dümdüz, düşüncesiz ki meselenin özünü asla anlamıyormuş gibi.

(Özellikle de –size bunu söylememde bir sakınca var mı acaba?– ortaya koyduğu parlak derin düşünceler, "ırk konusunda yaşadığım sorun şu; insanların nasıl adlandırılmak istediğinin kaydını tutamıyorum" gibi şeyler içeriyordu... Onlar artık siyah değil, öyle değil mi?.. Zenci olmadıkları kesin... Afrikalı Amerikalı? Beyaz olmayan? Kim bu kadarını takip edebilir ki? O ışıklı çizgiler boyunca! Bir de, ebeveynlerimin ikilemli ırksal tutumu hakkında acımasız laflar ettiğimde, bana bunun kanatlı ve kuyruklu hayvanlar gibi, evrimin orta safhası gibi bir şey olup olmadığını... bir de hani bizim kuşağın beyazlarının bizim ırka dair tutumlarımızda bir bakıma *kendiliğinden* evrimleşip evrimleşmediğini masumane sordu.

Yani bu çok kötü bir şey değildi ama... aptalcaydı! Umursamazcaydı!)

Bir süre sonra, "Bunları konuşmanın benim için bir anlamı olmalı, değil mi?" diye şaşkınlıkla sordum.

O da uyuşuk veya cansız bir şekilde, "Bilmiyorum, belki" dedi. Bezginlikten ölecek gibiydi.

Bu nedenle hem bir hasta olarak tamamıyla yetersiz hem de onun tarafından büsbütün hayal kırıklığına uğratılmış hissediyorum.

Ve her şey ölü görünüyor gözüme.

Durumların aniden bu hale gelebileceğini birkaç saat önce bile tahmin edemezdim.

Beni bırakmak için kötü bir an olduğunu söyleyebildi ("Şimdi o can alıcı berbat duraksama anlarından birindeyiz").

Ama, ah işte, küçük
yapmacık duygusallığı, son saatinde
bırakılan hastanın...

&

Sonra yine Tim'e: Shannon'la hâlâ hamuru yoğurmaya çalışıyoruz. Ama çok zorlamamaya da çalışıyoruz; her şeyi anladığım ve ona neticede gerçekten göt herifin teki olmadığını ve tüm bunların niçin gerçekten ilginç olduğunu anlattığım bu versiyondan tam olarak memnun değilim.

(Yine de ilginç, değil mi? Ona ve kendime dair birbiriyle büsbütün ilişkili fikrimi böyle düpedüz ve öyle aniden ortaya serişim?)

&

Bu kez Shannon'la geçirdiğim bir saat beni kendime getiriyor.

Kabul etmeliyim ki, tüm utanç verici şeyleri ona –serbest dolaylı aktarımın kederli sertliğiyle sadece biraz üstü örtülü olarak– söyleyebiliyor olmanın eğlenceli bir tarafı var. "Pazartesi buradan dışarı çıktığımda, seninle alakalı fikirlerim mi kendimle alakalı olanlar mı daha önemsizdi bilmiyorum. Söylediğin her şey baştan savma klişeler sürüsüymüş gibi hissediyordum. Ne salaksın! Diye düşünüyordum" vesaire vesaire. Bir bakıma keyfimle keyiflendiği hissine kapılıyorum aslında. (İyi mi kötü mü bilmiyorum ama çoğu kez üçüncü kişi rolünü üst-

leniyor: "Shannon'ın hayatında *düşünmek* diyebileceğim bir eylemi hiç gerçekleştirmediğini düşündüm!")

Ama değer yitimi fırtınasını bertaraf edebileceği yönündeki hissi taş gibi sapasağlam duruyor. Ve çarpıcı bir keşfe tutunabildiğimi hissediyorum: ona ve kendime farklı sebeplerle, sözgelimi onun düşüncesizliği, benimse ilgisini çekmedeki utanç verici başarısızlığımdan ötürü saldırsam da, esasen, içimde onun ve benim varlığımın çöküşü sadece eş zamanlı değil ama aynı zamanda, açıkça görülüyor ki, aynı şey.

Ve Shannon, benim küçümseyişim karşısında yalnızca sararıp solmayarak değil, beni utandırmayarak da değil (ki bunu kolaylıkla yapabilirdi, gerçi bunu bence küçümseyişle değil de... mesela sadece sıkkın görünerek yapabilirdi) ama bana bunu sorarak ödüllendiriyor. ("Biliyorum bu garip bir soru.")

"Kendini ve beni değerlendiriş biçimin birbirine düğümlenmiş gibiydi" diyor, "bu sanki kurtulamadığını hissettiğin bir durumdan kaynaklanıyor gibi geliyor kulağa. Öyle mi? Şunu sormama izin ver o zaman, bir anlam ifade ediyorsa eğer: Pazartesi günü seanstan sonra buradan çıkıp gidememiş olduğunu hayal et. Diyelim ki tüm öğlen yaptığımızı yapmaya devam ederek burada oturmaya devam ettik."

"Ah, bence bir yere varabilirdik aslında!" diyorum ışıldayarak.

"Hayır" diyor, "ama ya eğer yaptığımız o berbat şeye son vermeseydik. Eğer aynı şeye devam etseydik...

Bu kadar aptal biriyle konuşmaya devam etmek zorunda olmak sana nasıl hissettirmiş olacaktı? Söylemeye çalıştığım şey şu, öfkeli biriyle konuşuyor gibi mi hissederdin? Ya da depresyonda olan biriyle? Ya da ölü? Ya da?"

Biri tam da bu şekilde
afalladığında,
l'idee reçue'ye* bu kadar

* Yanlış kanı. (y.h.n.)

bağlı olduğunda, doğru,
saldırı gibi gelir bu. Ve evet,
bu ayrıca bir

tür depresif defans
gibi. Ölülerle uğraşırken,
hep sadece aptal

ve ölü olmanın her
ikisinin de onaylanmayı
reddetmek için kullanılan

ucuz numaralara benzediğini
onlara anlatıp sana
tanıdık gelen bir

geçmişi, seni tanıyan
bir geçmişi, ortaya
dökmek isteyişin gibi; evet,

bir ağaç dalına benziyor; tanıdık bir ağaç dalına, zehirli.

&

Nasıl da dolanmış birbirine;
onun bendeki sürekliliği,
benim ondaki sürekliliğim.

beni unutacağı veya
bir şekilde atacağını
varsaydığımda

kafasından, nasıl da
yitiriyorum Shannon'ın
Daidalosçu koridorunu zih*nim*deki.

&

Seanstan eve dönünce, ailemin bana verdiği bir hediyeyi buluyorum: Ulusal Sanat Galerisi'nden bir Egon Schiele* sergisi kataloğu; ithaf edilmiş

"favori şairimiz
ve sevgili kızımız, Eve'e."
Bu beni pek müteessir ediyor.

Benim için "şair" kimliğini öne sürmeleri, ailemin en eski jestlerinden biriydi. "Sevgili kızımız Eve" bu ifade bana göre dokunaklı bir biçimde yakın geçmişe dair bir şey söylüyor: sevgi hususunda son birkaç yıldır ailemin hissetmiş olabileceği alışılmadık yükseliş (bu bence büyük ölçüde Nina'nın uzun yıllardan beri süren sessizliğiyle onları gaddarca terbiye etmesinden kaynaklanıyor; bu onları bana ve David'e karşı çok hassaslaştırdı). Fakat şunu da fark ediyorum ki, onların mütevazı ebeveyn ilgisiyle "favori şair" olarak öne çıkmama rağmen, şimdi bile hiçbir şekilde bir "favori kız çocuk" belirlemediler; yalnızca bir "sevgili" kız çocukları oldu. Burada "onlar" diyorum ama elbette ki kastettiğim kişi annem.

&

Ilık ve yağmurlu bir bahar günü, kampüste yürürken içeriden bir gülümseyiş var iç yüzümde; birazdan Shannon'ı göreceğim için memnunum. Beklentiden duyduğum hazza, dengede ve onunla beraber çabucak güven içinde hissedip hissedemeyeceğime, kafamdaki söyleyeceğim şey her ne ise bunun ikimiz için de ilgi çekici bir kapı aralayıp aralayamayacağına dair ufak bir kaygı da eşlik ediyor.

* Egon Schiele (1890-1918): Desen çalışmalarıyla ünlü Avusturyalı dışavurumcu ressam. Genelde portreler üzerine çalışır, figürleri kırılgan, çoğu zaman hastalıklı, fakir ve hüzünlüdürler. (y.h.n.)

O garip hitap şekli kafamda biçimleniyor yeniden, kendimle ve başka biriyle konuşmak arası bir yerde duran o bariz hitap şekli.

Ama bu ıslak, durgun dış mekânda Shannon'ın geniş, korunaklı odasını hatırlamak daha şimdiden beni yoğunlaştırıyor; yoğunlaştırıyor beni sessiz iç sesimle, bana şöyle diyor:

zihnimi odaklayabilirim bugün,
sana anlatmak istediğimi düşündüğüm hikâyeye;
odaklayabilirim gözlerimi
yüzüne, dinleyerek.

Hakikaten de yapabilirim.

Yürürken, küçük gülümsemem yeni bir düşünceye kucak açıyor sanırım: içeri girdiğimde belki bu sözcükleri bir kâğıt parçasına yazarım ve bakarım (sandığım gibi) bir şiirin muhtemel girişi olabilirler mi diye.

Bu mülayim, düşünceli özel gülüşü tatmayalı yıllar olmuştu, değil mi?

&

EŞİMİN "PARANOYAK" SAHNESİ, HAŞİN BİR İFADEYLE, BEKLEME ODASINA GELİYOR, E'YE SİTEM DOLU BAKIYOR. E ŞİMDİDEN HAKSIZ HİSSEDİYOR KENDİNİ. TUHAF OLAN KISIM ŞU Kİ ANNESİYLE ARASINDAKİ DİNAMİĞİN İKİSİYLE ALAKASI OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYOR, ÜÇLÜ BİR TOPLAMLA DEĞİL. BEN BURADA KİMİM DİYE SORUYORUM. E BİLMEDİĞİNİ SÖYLÜYOR, KORUYAN KOLLAYAN İYİ ANNE OLMAK GİBİ BİR ŞEY VARSA, BU ANNESİNİN ANNELİĞİYMİŞ; ANNESİ BAŞKALARININ KORUYUCULUĞU İŞİNİ DE KENDİNİNKİYLE BİRLEŞTİRMİŞ. SİTEM NEREDE BURADA DİYE SORUYORUM. E BAŞTA BUNUN EŞİMİN SİTEMİ OLDU-

ĞUNU SÖYLÜYOR; BENİ, ZAMANIMI VE DİKKATİMİ NE DENLİ İSTEDİĞİNİ BİLİYOR; ALDIĞI HER ŞEYİN EŞİMDEN ALMIŞ OLACAĞI, KAYBEDENİN TAMAMEN KAYBEDECEĞİ BİR OYUN OLDUĞUNU BİLİYOR. SONRA BUNUN DAHA ÇOK ANNESİNE YÖNELMİŞ KENDİ SİTEM VE ÖFKESİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR: "NEREDEYDİN?!?"

&

EŞİMLE OLAN MESELE, KADINLARLA OLAN İLİŞKİLERİNDEKİ OLASI DEĞİŞİKLİKLERİNDE ORTAYA ÇIKARIYOR –Kİ BUNU DA TERAPİNİN DEĞİNİLMEMİŞ EN BÜYÜK MESELESİ OLARAK GÖRÜYOR. YETİŞKİN KONUMUNDA VE TEMKİNLİ KALABİLDİĞİ, ELEŞTİREL VE SİTEMKÂR OLMADIĞI VE GENİŞ BİR EROTİK POTANSİYELE SAHİP OLDUĞU SÜRECE, BİR NOKTAYA KADAR KADINLARLA SICAK VE GÜVENLİ İLİŞKİSİ OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR. BU POZİSYONUN RİSKLİLİĞİNE DAİR YORUM YAPIYORUM. E, BU POZİSYONUN İHANET İHTİMALİNDEN ÖTÜRÜ RİSKLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR; İHANET ETMEK VEYA İHANETE UĞRAMAK. BU GERÇEK OLAN VEYA OLMAYAN İLGİ MESELESİ GİBİ GÖRÜNÜYOR; KENDİLİĞİNDENLİK VEYA BUNUN YOKLUĞU. KENDİ CİNSİYETİNDEN BİRİNE OLAN BAĞLILIĞIN ÖNEMLİ OLDUĞUNDAN BAHSEDİYOR. KADIN OLMANIN YEKPARE BİR CİNSİYET POZİSYONU OLDUĞUNU HİSSETTİĞİNİ ANLIYOR; KADIN OLMAK. BURADAKİ TEK SORUN BAZI KADINLIK VEYA KADINSILIK STANDARTLARINA GÖRE YAŞAYABİLİP YAŞAYAMADIĞIN. ERKEK OLMAK İSE DAHA AZ YEKPARE; "ERKEK OLMAMAK" DAHA MÜMKÜN. BUNUN KADINLARIN NEDEN KENDİSİNİN "İLGİSİNE, GÜVENİNE VE SEVGİSİNE ÇOKÇA MAZHAR OLDUĞUNU" AÇIKLAMADIĞI-

NIN FARKINDA. BUNA, KADINLARLAYKEN KAÇINMACI BİR ROLÜN İÇİNE ÇEKİLME KORKUSU BAĞLAMINDA MI BAKMALIYIZ YOKSA KADINLARLA OLAN İLİŞKİLERİNDE KENDİNE AİT BAZI GÖRMEK İSTEMEDİĞİ TARAFLARIYLA KARŞILAŞMAKTAN MI KORKUYOR, MERAK EDİYORUM. E ŞUNU DİYOR, KADINLARLA OLAN İLİŞKİSİNDE YOK OLDUĞUNU, KENDİSİ OLMAYI BIRAKTIĞINI (HÂLÂ BİR KADIN MIYDI?) HİSSEDİYOR; OLMAMAKTAN, BİR BENLİĞİ OLMAMASINDAN, YETERSİZLİKTEN, ÖNEMSİZLİKTEN KORKUYOR. "KADIN OLMAYANLAR" İLE ÖZEL, ÇOK GÜÇLÜ VE VERİMLİ HİSSEDİYOR. KADINLARLA ÖZEL BİR GÜCÜ YOKMUŞ VE DUYGUSAL MESELELERDE KAFASI KARIŞIKMIŞ GİBİ HİSSEDİYOR.// BURADA BİR YERDE E'NİN MÜKEMMELLİK EĞİLİMİNE DEĞİNİYORUZ; BAŞKASININ ALANINDA (ÖDİPAL KAVGANIN UMUTSUZLUK İÇİNDE TERK EDİLİŞİ) REKABETE GİRERSE, KAYBEDECEĞİNİ ÖĞRENMİŞ/FARK ETMİŞ/HİSSETMİŞ OLDUĞU İÇİN REKABET ETME VEYA TERK EDİP GİTME DIŞINDA ÜÇÜNCÜ BİR ALTERNATİF BULMAYI ÖĞRENİYOR: KENDİ ALANINI YARATMA, SADECE ONUN OLAN BİR YER AMA SONRA İSTERSE BUNU BAŞKALARINA AÇABİLİR.

&

FARKINA VARIŞ: PARANOYAK OLAN BEN DEĞİLİM, ANNEM PARANOYAK, PARANOYASININ NEDENİ DE BENİM (ÜRKEK, TÜKENMEKTEN KORKUYOR, ONU KINAMAMDAN KORKUYOR). E, PARANOYA YAŞADIĞINDA BUNU UYUMLU DEĞİL DE YABANCI BİR ŞEY OLARAK YAŞIYOR. BOLLAS'IN "GENERA"* KAVRAMI İL-

* Freud'un "düğüm noktaları [*nodal points*]" kavramından türeyen yeni bir kavram. Freud'a göre, mantık silsilesi zikzaklı ve bükümlü bir hattın yanında, çatal-

GİSİNİ ÇEKİYOR, NEDENİNİ ÖNCEDEN KESTİRDİĞİNİZ BİR ŞEYİN SONRAKİ YARATICI BECERİLERİN ÇEKİRDEĞİ HALİNE GELMESİ. YA/YA DA DÜŞÜNCESİ YERİNE HEM/HEM DE DÜŞÜNCESİNDEKİ ISRARI GİBİ. E BUNU NESNELERDEN FERAGAT ETMEYİ "BOĞA BURCUNA ÖZGÜ" REDDEDİŞLE İLİŞKİLENDİRİYOR. ANNESİ HEM/HEM DE BİÇİMİNDE DAVRANIYOR GİBİ AMA SENTEZDEN VEYA OLASI YENİ BİR YERE VARMAKTAN ÇOK, SIKLIKLA FELCE UĞRAYAN BİR ÇELİŞKİ VEYA İLERLEMEYEN ÇÖZÜLEMEZ BİR BELİRSİZLİKTE TAKILIP KALIYOR. ANNE ÇELİŞKİYİ SEVİYOR GİBİ, E İSE HİÇ SEVMİYOR. E'NİN BAŞKA TÜR BİR ÇÖZÜME ULAŞMAKTAKİ ISRARI BU NOKTADA BÜYÜLÜ DÜŞÜNÜŞÜYLE KESİŞİYOR.

&

Tim'e e-posta: "Bir iki saat önce telefona cevap vermek için bilgisayarın başından kalktığımdan beri köprünün altından çok sular aktı ve köprüyü su bastı. Arayan ailemdi. Kız kardeşim Nina'nın kocası Stanley'den az önce haber aldım. (Sana ondan bahsetmiştim biliyorum, Nina benim on yıllardır hiçbirimizle görüşmeyen kız kardeşim. Nedenini tam olarak bilmiyoruz. Buna rağmen veya tam da yüzden hepimiz için muazzam, sessiz bir mevcudiyetti kendisi.)

Bugün doğum günü olduğu için şüphesiz ki Nina zaten ebeveynlerimin aklındaydı. Ve Stanley onlara şöyle diyor: (1) Nina tekrardan onlarla iletişime geçmek istiyor. (Ama arayan

---

laşan ve bir yerlerde de birleşen hat sistemlerine de karşılık gelir. Bu birleşme noktaları, birkaç silsilenin buluştuğu ve tek bir şeymiş gibi davrandığı yerler olan düğüm noktalarıdır. Bir çekirdek oluşturur. Bu düğüm noktalarına Christopher Bollas "*genera*" diyor. Farklı kaynaklardan bir araya gelir ve müşterek bir menfaatle anlık bir ağ kurar ve üstbelirlenimli [*overdetermined*] bir hale gelir. Bahsi geçen menfaat öncekinden daha güçlü hale gelir ve hatırlamaya etki eder. (ç.n.)

o değil, Stanley. O nerede? "Şu anda burada değil.") Ve (2) Stan çok hasta. Öyle görünüyor ki seneler evvelki bir tümör lenf sistemine veya başka bir yere sıçramış; çok net bir açıklama yok ama her durumda metastatik, bu nedenle de büyük ihtimalle tedavi edilemez durumda.

Stan, kırk altı kırk yedi yaşında falan mıydı?

Doktoru onu, ailemin Bethesda'daki evinden birkaç sokak ötede olan NIH'te* klinik bir muayeneye götürmeye çalışıyormuş. Birkaç gün içerisinde belli olacakmış. Sonra tekrar arayacakmış.

Buna şöyle diyoruz: Karışık Duygular."

&

"Yorgun hissediyorum" diyorum Shannon'a, "uzun bir oyunun tam ortasındaki tilt topu gibi hissediyorum. Bugün başka bir şey olmadı ama Nina ve Stan'in yaşadıklarını henüz kavrayabilmiş değilim. Esasen neler döndüğünü bilmiyorum halen."

Shannon ondan yapmasını istediğim bir şey olup olmadığını soruyor.

"Lütfen olan biteni benim için durdurabilir misin?" diye ölgünce fikir veriyorum ona; bunu yapmaya istekli değil. "Ve bir de beni yere yapıştırabilirsen, fırtınada uçup gitmem böylece?"

"Bu yapabileceğim en kötü şey olurdu" diyor. "Sana doğru gelen bu dalgalarla, öğrenmek

zorundasın
yer mantarı gibi bitmeyi
orada burada.

Seni yere yapıştırırsam, anında boğulursun."

&

* National Institute of Health: Ulusal Sağlık Enstitüsü (ç.n.)

BAŞKA BİR KATİL RÜYASI: BİRİNİ ÖLDÜRMÜŞ; KONU HAKKINDA BİR RAPOR YAZMASI LAZIMMIŞ; KİMSE ONDAN ŞÜPHELENMEMİŞ; NE KADAR UZUN YAZMALI SORUNUYLA KARŞI KARŞIYA; OLAYA DAİR HİÇBİR ŞEY SÖYLEMEDEN BİTİRİYOR. KANUNİ BİR TON/KORKUYOR/SUÇLANABİLİR. RÜYALARDA BİRİNİN/BİR ŞEYİN ÖLMESİNE İZİN VERMEK VE BİRİNİ ÖLDÜRMEK AYNI ŞEYİ HİSSETTİRİR: AKTÖR BELİRSİZ; SORUMLULUK HEP ONUN ÜZERİNDE.//

&

Kötü haberlerin devamının bu kadar çabuk gelmesine inanmak güç. Buna beklenmedik bile denemez: birinin yemekli davetinden dönerken, Gary'den Berkeley'de hastanede olduğunu söyleyen bir mesaj geliyor; bağırsağında Sitomegalovirüs* olduğunu söylüyor; bir haftadır hastanedeymiş.

Sitomegalovirüse dair pek bir şey bilmiyorum. İnsanları AIDS ile birlikte kör eden şey olduğunu biliyorum. Bağırsaklarda da olduğunu hiç duymamıştım.

Gary mesajda, o korkunç öksürüğün sebebin bu olduğunu düşünüyorlar diyor. Ve onu "tecrit ettiklerini" söylüyor, bu da en azından yapmaya çalıştıkları bir şey olduğu anlamına geliyor.

Çok hasta geliyor sesi, hâlâ kuru kuru öksürüyor, çok zayıf. Bunun çok yorucu olduğunu söylüyor.

Olan bitene dair ne gibi bir fikri olduğunu anlayamıyorum. "Hastaneden çıktıktan sonra" yeni bir daire bulmaktan bahsediyor. Ama bir de bana göndermeye söz verdiği hikâyesi ve hâlâ "gözden geçirmek" istediği, hastaneye yanında getirdiği, bana yazılmış bir mektubu olduğunu söylüyor ve "ölmeden önce onları göndereceğine söz veriyor."

Beni sevdiğini söylüyor ve durumlar keşke farklı olsaydı diyor, sevgimi göstermek için daha fazla şansım olabilirdi.

* Bir çeşit herpes virüsü. (ç.n.)

(Gösteriyor gerçi.)
Bu söylediğiyle kuvvetli bir rüzgâra yakalandığımı hissediyorum.

İyileşmesini istiyorum.
Ve onunla dünyanın
diğer ucuna

koşup kaçmak istiyorum,
kaybetmeden hemen önce ona
daha da yakın hissetmektense.

&

"Bugün öğlen ailemle iyi bir konuşma yaptım. Bütün bu olup bitenlerle nasıl baş ettiklerini görmek için aradım onları. Korkmuş ama memnun görünüyorlar.
'Aynı anda çok üzgün, çok heyecanlı, çok kaygılı hissetmenin gerçekten kafa karıştırıcı' olduğunu söyledim onlara. Babam 'Evet ve biz bu üçünü de hissediyoruz' dedi.
Bunu duymak beni rahatlattı. Kendimi tatmin etmek adına, kaygının hissettikleri şeylerden biri *olduğunu* bilmek istemiştim."

Ahmaklık bu! Kaygılı olmayı
benden öğrenmeye ihtiyaçları
olduğunu nasıl düşünebildim?

"Ayrıca, tüm bu duygu silsilesi içinde benim de onlarla olduğumu bilmelerini istedim."
Yine de yakından tanımadığım -kan bağıyla bağlanmadığım ve çok uzun geçmişimin de olmadığı- ama beni seven ve kendisiyle ilişki kurmama izin veren birinden gelecek tehlike bana çok daha gerçek ve ürkütücü geliyor.

"Kardeşimin zıddı; biraz çabalasam, muhtemelen Gary ile beraber geçirdiğim her vaktin ve gittiğim her yerin bir listesini yapabilirdim. Şüphesiz ki aramızda geçen ve ilişkimiz için dönüm noktası olan, diyelim ki, dört konuşmanın bir özetini verebilirim.

Ama onun etrafındaki özlem ve korkuyu, dolaysızca, duygular *halinde*, herhangi bir şeyden, son yirmi yıldır Nina hakkında hissetmiş olduğum herhangi bir şeyden neredeyse yüz kat daha net ve daha az şaşkınlıkla görebiliyorum. Son otuz altı saat de dahil buna."

Shannon merak ediyor, biraz şefkatle soruyor: "Şaşırdın mı buna?"

&

Yeniden derin hislere dalmak tuhaf;

uzakta olan, başka biri için
pek öyle dehşete kapılmak değil ama
ürküntü, yoğun bir ürküntü duymak.

"Kendimi sersemlemiş hissediyorum, felce uğramış değil de sınırlanmış gibi hissettiriyor; evet sanki bedenen sınırlanmış gibi."

Oradaydık, sabahtı.
Sesi son derece mecalsizdi.

&

İÇİNDE İNSAN DEĞİL DE KAYGI OLUŞUNU GARİP BULDUĞU BİR RÜYA. OKYANUSUN ORTASINDA, KIYI GÖRÜNMÜYOR, SU DİBİNE DEĞEBİLECEK KADAR SIĞ AMA KAFASI DALGA SEVİYESİNDE. DALGALAR HER

YÖNDEN HAFİFÇE GELİYOR, BAZEN ONA ULAŞAMADAN KIRILIYORLAR, BAZEN DE ULAŞTIKTAN SONRA. DALGANIN BİRİNİN TAM OLDUĞU YERDE KIRILACAĞINA VE KAÇAMAYACAĞINA, ONU YERE YAPIŞTIRACAĞINA, KUMLARLA VE DENİZ KABUKLARIYLA KARIŞTIRACAĞINA, BOZGUNA UĞRAYACAĞINA DAİR AŞIRI BİR KAYGI YAŞIYOR. RÜYADAKİ DUYUMLAR OLDUKÇA BEDENSEL.

&

Shannon bugün aptalca davranıyor. Terapistlerin pek çoğu tatil için şehrin dışında ve biz oradan oraya koşturup insanların ofislerini işgal etmekten bahsedip şakalaşıyoruz; benim önerim bu.

Gary'ye dair bir takım iyi haberler duymaktan memnun ama asıl kız kardeşime dair bir şeyler duymak istiyor. Ona ailemin dün Stan'i aradığını ve Pazar günü üç haftalığına bir yerlere gideceklerini haber verdiklerini söylüyorum, bu yüzden de...

"Bu yüzden de ona senin telefonunu bırakmışlar öyle mi!?"

"Bir kerede bildin.

Shannon'dan kocaman hırıltılı bir kahkaha yükseliyor.

Sonra: "Ne hain bir kahkaha! Niçin böyle hain bir kahkaha attım ki?"

Sonra: "Sanırım kız kardeşinle olan bu mevzular *hoşuma* gidiyor. Bu şey yapıyor...nasıl desem...şey...

"Ortalığı kızıştırıyor?"

"Evet! Kızıştırıyor!

"Aynı zamanda bir yanım, her şeyin tatlıya bağlanacağını hayal etmekten kurtulamıyor. Bunun dünyadaki en olası şey olmadığının farkındayım ama bunu hayal etmekten alıkoyamıyorum kendimi: sen, kız kardeşin, ebeveynlerin, hepiniz eski halinize dönüyorsunuz...

Ve buna benzer şeyler. Ki dürüst olmak gerekirse, benim için bunu kabul etmek güç.

Beni sarsıp kendime getirmek, tanımlarımı keskinleştirmek gibi bir faydası var bunun:

"Tahmin edersin ki" diyorum en sonunda, "sana söylemem lazım, içine doğduğum kusursuz bir aileyi yeniden canlandırmak öncelik listemin en üstünde yer almıyor. Aslında bunun muhtemelen olmasını istemediğim şeyler listesinde olduğunu söyleyebilirim."

"Gerçekten mi? Neden bir öncelik olmadığını anlayabiliyorum ama niçin olmasını istemiyorsun ki?"

"Şey, belki bir tarihin parçalarını bir araya getirmeye ihtiyacım var. Ama kusursuz bir aileye ihtiyacım olması için şu an, şu durumda bir neden göremiyorum. Ve söyleyecek bir şeyim olduğu andan itibaren tüm hayatım boyunca her şey tamamıyla farklı bir bağlılık prensibiyle ilişkiliydi.

Birbirlerini sevdikleri, keyif verdikleri ve gerçekten ihtiyaç duydukları için bir araya gelen veya bir arada yaşayan insanlar gibi bir şeydi aklımdan geçen. Kan ve hukuk bağıyla bağlanmamışlar.

Nefret ediyorum

bazı başka yaratıklarla,
çuval bezinden bir çantanın içinde
doğmuş olma fikrinden

bütün hayatın boyunca,
bu çantanın içinde pençe atman
ve mücadele etmen gerek.

Diyelim ki Büyükanne'nin mirası için tartışıyorsunuz cenazenin ardından ve birbirinizle sonraki yirmi yıl boyunca konuşmuyorsunuz. Ve bu yirmi yılın sonunda, hayatınızda halen esas mesele bu: birbirinizle konuşmamak."

&

Atlanta ziyareti hakkında konuşmak ilişkisel, hoş bir ana zemin hazırlıyor.

Gitmek üzere kalkarken, Shannon bana "Biliyorum iyisin ama..." diyor ya da diyecek gibi oluyor.

"Ah" diyorum, "Çok, çok *iyiyim*."

(Sanırım cümleye başladığında "iyi" ile kastettiği şey "etkili" idi; bir terapistin örneğin Atlanta'daki gibi bir hadisede etkili olması anlamında. Benim kendi "iyim" daha çok Ben çok, çok İyi Bir Çocuğum biçiminde.)

"...ama *o kadar da* iyi değilsin!" diye
bitiriyor. "...ama bir dereceye kadar!"
diye noktalarken ben

—şamatanın ortasında.

&

Telefonda Nina diyor ki, bence Annemin

gelip her şeyi yoluna
koyacağını düşünmek
biraz geri zekalılıktı.

Bu cümledeki üzücü şeylerin çetelesini tutamam bile.

7

GENEL OLARAK NİNA İLE İYİ BİR HAFTA SONU, GERÇİ E "LANETLİ" HİSSEDİYOR, BAŞKA TÜRLÜ TARİF EDEMİYOR BUNU; TUHAF BİR DÜZLEMDE KIZ KARDEŞİ VE HAL'İ BİRBİRİNDEN AYIRAMAMA HİSSİ. KIZ KARDEŞ BİRAZ ÇOCUKLUKTAN BAHSEDİYOR; KISITLANMIŞ OLDUĞUNU, EBEVEYNLERİNİN KURALLARI ALTINDA EZİLMİŞ OLDUĞUNU, ANNESİNİN RAHATSIZ EDİCİ BİRİ OLDUĞUNU HİSSETMİŞ. BABANIN GEREKTİĞİNDE DÖVDÜĞÜNDEN AMA ÇOK SIK OLMADIĞINDAN SÖZ EDİYOR. E, DAHA ÇOK KARDEŞİNİN KENDİNİ YETENEKLİ OLARAK TANIMLAYAN KIZINA DAİR GÖZLEMLERİYLE İLGİLENİYOR. BU SAYEDE KARDEŞİ, E'YE DAHA DERİNLİKLİ BİR ŞEKİLDE BAKIYOR. SEANSIN SO-

NUNDA HAL İLE YAŞADIĞI BİR ARABA KAZASINI ANLATIYOR: HAL KAYINBİRADERİNE, [KENDİSİ] BİR SÜRE DAHA YAŞARSA, TIP BİLİMİ KANSERE HER GÜN TERAPİLERLE ÇARE BULACAK DİYOR. E BU İFADEYLE KENDİSİNİ KASTETTİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR VE ÖFKELENİYOR; ÇÜNKÜ YAŞLANANA DEK YAŞAMAK DEĞİL YAKIN ZAMANDA ÖLMEK İSTİYOR; ÖZELLİKLE HAL'DEN ÖNCE ÖLMELİ.

&

Kız kardeşimle ilk yüz yüze gelişimde garip bir an yaşadım;

o çok zayıf
bense çok şişmanım ve bence
her ikimiz de anında kavrıyoruz

on sekiz yıllık ayrılık
boyunca ikimiz de
aynaya bakmış

olmalıyız her sabah
korku içinde, diğerinin
bedenini görmek için.

&

YİNE NİNA'NIN KIZI VE "ZEKİ ÇOCUKLAR" KONUSU, E, ZEKİ OLMA DURUMUNDA SABIR VE SABIRSIZLIK ARASINDAKİ VAROLAN GERİLİME DAİR DÜŞÜNÜYOR; ÇOĞUNLUKLA NE KADAR SABIRSIZ OLDUĞUNU VE KENDİNİ/CANLILIĞINI/FİKİRLERİNİ/SABIRSIZLIĞINI ADETA GİZLEMEYİ NASIL ÖĞRENDİĞİNİ VE BUNUN NE DENLİ "ŞİDDETLİ" BİR ŞEY OLDUĞUNU ANLATIYOR. "NE

SÖYLEYECEKLERİNİ ZATEN BİLMENE RAĞMEN, *HER AN* BAŞKALARININ CÜMLELERİNİ BİTİRMELERİNİ BEKLEMEK!" GİZLİDEN GİZLİYE KÜÇÜMSEMESİ BUNA BAĞLI. BUNDAN BAHSEDERKEN KAFASINDAKİ İMGE ŞU; CANLI GÖSTERMEK İÇİN ÖLÜ BİR FAREYLE OYNAYAN BİR KEDİ. GÜLÜYORUM VE BU ONU KAYGILANDIRIYOR; BELKİ KÜÇÜMSEYİŞİN BİR KISMINI AÇIKLAMASINDAN VE/VEYA ONU FARK ETMİŞ OLMAMDAN ÖTÜRÜ. DAHA FAZLA KONUŞUYORUZ VE DAHA DA KAYGILANIYOR. KÜÇÜMSEMENİN MUHTEMELEN ASLINDA ZEKİ OLMANIN VEYA SABIRSIZLIĞIN BİR PARÇASI OLMADIĞINI HİSSETTİĞİMİ SÖYLÜYORUM. GEÇEN SEANSIN SONUNDA VERDİĞİM TEPKİYİ SORARAK KONUYU DEĞİŞTİRİYOR (HAL'DEN ÖNCE ÖLME GEREKLİLİĞİ). AKLIMA GELEN ÇEŞİTLİ ÇAĞRIŞIMLARI AKTARIYORUM; İLGİSİNİ ÇEKTİ ÇÜNKÜ DAHA ÖNCE BUNU BU KADAR AÇIK DİLLENDİRMEMİŞTİ VE BENDE NASIL BİR ETKİ BIRAKTIĞINI MERAK ETTİ.

&

Umut duyguların en sersemleticisi değil mi?

Acı verici ama Nina'ya dair, ebeveynlerime dair böyle hissetmekten kendimi alamıyorum. Fakat bu umudu aynı zamanda Gary için hissettiğim şeyler olarak da tecrübe etmek çok yıpratıcı

ki bu hisler gitgide
derinleşen dostluğun
neşesini vaat ediyor; sadece şu

tek, basit,
küçük koşulla:
hiç umut beslememeliyim.

&

CTESİ GECESİ YATAKTA YANIMA GELEN KIZ KARDEŞİM GİBİ HİSSEDİYORUM HAL'İ; ÜRKÜTÜCÜ: BİR ÇOCUK MUYUM YETİŞKİN Mİ? AYRI BİR VARLIK MIYIM? ANNEM VE NİNA ARASINDAKİ YERDE YOKMUŞ GİBİYİM; ORADA DEĞİL GİBİYİM.

&

E, NİNA'YI YÜZÜNDE SIK SIK BELİREN BİR TİKSİNTİ İFADESİYLE, TİKSİNTİYLE, BİREYLEŞEMEMİŞ VE BU YÜZDEN "KÖTÜ BİR ŞEY"İ (ANNESİ) YUTMUŞ OLMAKLA ÖZDEŞLEŞTİRİYOR. AYRICA N BİR ERGENKEN ONUNLA İLGİLİ ŞEYLERİ, N'NİN İZLERİNİ DE TİKSİNDİRİCİ BULDUĞUNU HATIRLIYOR; LAVABODAKİ SAÇ TELİ, BLUZDAKİ PUDRA GİBİ ŞEYLER. ANNESİNİN ÜZERİNDE BIRAKTIĞI ETKİ TİKSİNTİDEN ÇOK TATSIZLIK; ÖYLE GÖRÜNÜYOR Kİ ANNE, BEDENİ BAKİR, ERGENLİK ÖNCESİ, OĞLANVARİ, YAVAN BİR ŞEY OLARAK YAŞIYOR. N İLE ANNESİ ARASINDA KALMA POZİSYONUNDAN KURTULMASI GEREKTİĞİNDEN BAHSEDİYOR; İÇİNDE ONUN İÇİN ÇOK AZ ŞEY OLAN BİR YER BURASI.

"Kardeşimle olmak ruhuma korku salıyor. Esasen, ben ve ben olmayan arasındaki, ben ve annem arasındaki değil ama ben ve Nina arasındaki pek çok sınırın yerle bir olduğu doğru diye düşünüyorum.
Onunlayken

etrafımda yapışkan bir
var oluş veya bir ses veya
bir koku veya bir his oluyor,

bunlar bana mı yoksa başka birine mi ait bilemiyorum. Bunu büyük bir benlik ve küçük, tamamlayıcı diğer kişi olarak da düşünebilirsiniz; ya da tam tersi gibi. Betimleyemiyorum bunu ama çok gerçek bir şey. Bu sahiden *unheimlich** olsa gerek.

Tabii ki ekmek kadar sıradan hissediyorum."

&

KAHVALTI KAVGALARININ VE E'NİN ANNESİNİN GÜN AŞIRI YEMEYE ZORLADIĞI YUMURTALARDAN NASIL NEFRET ETTİĞİNİN HİKÂYESİ. ANNESİNİN BUNU NİÇİN YAPTIĞININ YANI SIRA, E YUMURTANIN HER ANLAMDA NASIL TİKSİNDİRİCİ OLDUĞUNU ANLATMAYA SÜREKLİ DEVAM EDİYOR.

&

NİNA VE ANNELERİ DE YUMURTADAN NEFRET EDİYORMUŞ!! ANNESİNİN MİDESİ BULANIYORMUŞ, KUSUYORMUŞ, HAZIRLARKEN ÖĞÜRÜYORMUŞ (AMA HAZIRLAMAKTA ISRAR EDİYORMUŞ). BENLİK PSİKOLOJİSİ AÇISINDAN HİSTERİK VE FREUDÇU BİR ANLAYIŞLA, BEDENİYLE TEMAS HALİNDE OLMAYAN ANNE, BAŞKA TÜRLÜ AÇIKLAYAMADIĞI VEYA DOĞRUDAN HİSSEDEMEDİĞİ HERHANGİ BİR ŞEYİ, BEDENİ YOLUYLA GERİYE DÖNÜK İLİŞKİLENDİREREK AÇIKLIYOR. BEDEN, ANNE BEDENİNİ TAMAMEN YÜCELTİYOR, HAVALANDIRIYOR (HEP YAZLIK GİYSİLER İÇİNDE) AMA E'NİN BÖYLE BİR BEDENİ YOK.

&

* Korkunç. (y.h.n.)

NİNA'NIN ŞEYLERİ DOĞRU YAPAMAMA VE ANNESİYLE KONUŞMALARINDA PEYDAH OLAN HUSUSİ BİR HUZURSUZLUK HİSSİ. ÖRNEĞİN, ANNESİNİN ARKADAŞLARINA DAİR YAPTIĞI GENELLİKLE ELEŞTİREL OLAN, E'NİN ANNESİYLE YAPTIĞI KEYİFLİ, HEYECANLI YETİŞKİN TONLU ("PSİKANALİTİKLEŞTİREN") KONUŞMALAR, N'NİN İSE KAFA KARIŞTIRICI VE DÜŞMANCA KONUŞMALAR DİYE HATIRLADIĞI O KONUŞMALAR. N VE E ANNESİNİN ANİDEN KESİP ATMA VE DALGINLAŞMA VEYA TAMAMEN FARKLI BİR YERLERE GİTME (SANA BUNDAN NİYE BAHSEDİYORUM BİLMİYORUM, GİBİ) ALIŞKANLIĞI KONUSUNDA HEMFİKİR. N, AİLEDE BEDEN ÖLÇÜSÜNÜN ÖNEMİNE VURGU YAPIYOR; E DAHA DA ŞİŞMANLADIĞINDA BU BÜYÜK BİR FARK YARATMIŞ; O 6 VE E 3 YAŞLARINDAYKEN BİR DEĞİŞİM YAŞANDIĞINI HATIRLIYOR!! AYRICA ÇOCUKLUKTAKİ E'Yİ İLGİNÇ İFADELERLE TASVİR EDİYOR: BAŞKA BİR GEZEGENDEN GELME BİR BEBEK BUDA HEM OLGUSAL HEM DE DUYGUSAL ŞEYLERİ TEKİNSİZ VE SEZGİSEL BİR BİÇİMDE ANLIYOR GİBİ, İNSANI HAYRETE DÜŞÜRÜYOR. KORUYUCULUK, REKABETÇİLİK, MİSTİFİKASYON VE BİR HUŞU HALİ HİSSETMİŞ E'DE. E ORTADA YOKKEN HAYAT ONUN İÇİN NASILDI, MERAK EDİYOR.

&

Dalgın kelimesi için sözlük açıklamalarım: aklı başından gitmiş, endişeli, dengesiz.

Shannon ve ben aynı fikirdeyiz: "birlikte olmama" hissi mantar gibi bitme stratejisinin bir parçası. Bu his farklı dünyalarımı ve farklı duyularımı, geçmişimi şimdiden ve şimdimi geleceğimden geçici bir süre ayırıyor.

&

Buna nasıl dayanıyorsun diye soruyor sonra; dört bir yanını saran ölüme? Sana çok ağır gelmiyor mu?

Fakat bir iki ay sonra, ölüme dair kafamdaki imge farklı. Stan ölüyor. Nina, Shakespearevari romansın içinde yeniden ortaya çıktı. Gary ölüyor. Öte yandan, şiir geri döndü. Ve şiirle –Shannon'ın da eşliğiyle– birlikte, birincil tutkusu şiir olan bir kızın çok önceki yaşamından bir parça da geri dönüyor. Bende yarattığı duygu ölüm değil ama muazzam, yükseltici bir değişkenlik akışı

sanki, bu akışın içine batsanız
oradan genç, yaşlı ya da ölü,
başka biri olarak çıkacaksınız gibi.

&

E, BİR TEBLİĞ YAZMA İŞİNİN TAM ORTASINDA VE BU NEDENLE İÇSEL YAŞAMIYLA TEMASI KOPUK. SORMAM ÜZERİNE TEBLİĞDEN BAHSEDİYOR. BU FİKİRLERİ BİÇİMLENDİRİŞİNE BAKMAK BENİM İÇİN BÜYÜLEYİCİ BİR ŞEY; FİKİRLERİ HAYLİ İLGİ ÇEKİCİ; BİLHASSA ONU DÜŞÜNCELERE BÖYLESİNE KAPTIRMIŞ HALDE VE BU DOYURUCU YÖNTEMLE KENDİNİ MUTLU ETTİĞİNİ GÖRMEK TEK KELİMEYLE GÜZEL.

&

Shannon ve ben, her ikimiz de, James Merrill* okuyoruz ve *Divine Comedies*'de [İlahi Komedyalar]** bir cadı tahtası [Quija

* James Merrill (1926- 1995): Genel anlamda ve özel olarak bu kitabın oluşumunda içerik/form açısından Sedgwick'i epey etkilemiş olan Amerikalı şair. (ç.n.)

** *Divine Comedies* (1976), James Merrill'in üç kitaplık serisi. *The Book of Ephra-*

Board*] vasıtasıyla çağrılan, küçük harflerle konuşan ruhla Ephraim'den alıntılar yapıyorum ona:

BURADA
YAŞAYAN HER ŞEY HAREKETSİZ OLDUĞUNDAN, HALİMİZ HEYECAN VERİCİ AKINTIYA EŞLİK EDERKEN & HİS BAŞLI BAŞINA BİR ÖĞE HALİNE GELİYOR AMAN EFENDİM NE DE HEYECANLIYIM...
...ŞİMDİ HAYATIMI ANLATMA SEVGİMİ ANLIYORSUNDUR; SAHİDEN DÜŞLEDİĞİMDEN O BİR SONRAKİ HAYATI, SAYIMIZLA EZİP GEÇTİĞİMİZDE, DÖNÜŞTÜREREK HAYATI YA MUAZZAM BİR GÖRKEME YA DA BÜYÜK BİR ÇAMURA

&

PZT.DEN SONRA MORALİ BOZUK; MAHÇUP, KAYGILI; KENDİ İÇSEL YAŞAMIYLA TEMAS HALİNDE OLMAK VEYA BANA YAKLAŞMAK KONUSUNDA YOL ALAMADIĞINI VE KENDİ DÜŞÜNCELERİ VE FİKİRLERİNE BÖYLE GÖMÜLÜP GİTMESİNİN YANLIŞ OLDUĞUNU HİSSEDİYOR. BİR YAZMA ÇALIŞMASINDA BÖYLE BİR NOKTAYA TAKILMAK GARİP. ANNESİ VE KIZ KARDEŞİNİ DÜŞLEDİĞİNE; KARDEŞİNİN İHANETİNİN YAZMA BECERİSİNİN BİR PARÇASI OLDUĞUNA İNANIYOR.

&

ANA BABASINA, ONLAR VE NİNA ARASINDA BİLGİ TAŞIYICI OLMAK İSTEMEDİĞİNİ SÖYLEME İHTİMALİ; BU İHTİMAL E İÇİN PEK ÇOK ACI VERİCİ VE KAYGI

im birinci kitaptır. *İçeriğinde* ruhsal olanla, günah çıkarmayla uğraşmıştır *Ouija board* [cadı tahtası] vasıtasıyla ve otomatik yazı tekniğiyle şiirlerini kurar. (ç.n.)
* Cadı tahtası: Ruh çağırmak için kullanılan, üzerinde harfler ve işaretler bulunan tahta levha. (ç.n.)

DOLU DUYGUYU HAREKETE GEÇİRİYOR. YA ANNESİNİ UZAKLAŞTIRACAK BİR ŞEY YAPTIYSA??!!

&

SON SEANSTA NASIL DA İÇİNE KIVRILDIĞINDAN SÖZ EDİYOR; UFAK BİR HEDEF, FESHEDİLEN AÇIK SÖZLÜLÜK, GÖSTERİŞÇİLİK, SAKLANMA, KEDER, TİKSİNTİ? ANA BABASININ SONSUZA DEK VAR OLMASINI İSTİYOR AMA AYNI ZAMANDA ANNESİNİN GÖLGESİNİ ÜZERİNDE HİSSEDİYOR. O AİLEDE ONUN BEDENİNE BİR YER OLMADIĞI DUYGUSU ÜZERİNDE BASKI KURUYOR. ANNESİYLE ÖZDEŞLEŞTİĞİ, NİNA İLE ÖZDEŞLEŞTİĞİ DUYGUSU; KENDİSİYLE HİÇ ÖZDEŞLEŞMEMİŞ, İÇİ BOŞALMIŞ, BURADA NASIL YAŞANIRA DAİR BİR FİKRİ YOK. "ANNEM GERÇEKTEN BENİ KORKUTUYOR." BEDENİNE ODAKLANMASI; BİR YANDAN DA GENİTAL BİR YANMANIN YAYILIŞI. "ANNEMİN DAHA CÜSSELİ OLMASINI İSTERDİM." ONU SARMALAYABİLECEK KADAR CÜSSELİ, ONUNLA KAVGA EDECEK KADAR CÜSSELİ; AMA ANNESİ KÜÇÜLDÜKÇE KÜÇÜLÜYOR. ANNENİN DAİMİ, ETKİN RAHATLATICILIĞA TAKATİ KALMIYOR. LİSEDE DERİN BİR DEPRESYONDAYKEN, MUTSUZLUĞUNUN ONLARLA İLGİLİ OLMADIĞINI, ÖFKESİNİN ONLARLA İLGİLİ OLMADIĞINI SÖYLEYEREK EBEVEYNLERİNİ RAHATLATMAK İÇİN NE KADAR ÇABALADIĞINI HATIRLIYOR.

&

"Senin ailenin alıştığımdan ne denli farklı olduğunu hep hatırlamam gerekiyor! İzlerini pek çok açıdan görebiliyorum. On beş veya on altı yaşımdayken gördüğüm bir şey değil bu. Kosofsky dünyasını düşündüğümde, sanki bir gezegen gibi

burasıyla neredeyse
aynı olan, bazı ufak
şeyler dışında,

gökyüzünün deniz mavisi olması ve çimlerin yeşil yerine sarı oluşu ve tüm ağaçların pürüzsüz yüzeyleri olması gibi."

&

RÜYA: ENGİN OKYANUS DALGASI BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİ OTOPARKINA ÇARPARAK KIRILIYOR. E KORKUYOR. SON ZAMANLARDA BAŞKA KAYGI DALGASI RÜYALARI GÖRDÜĞÜNÜ HİSSEDİYOR. AMA AYNI ZAMANDA ARALIKLI DA OLSA DEVAM EDEN YAYGIN BİR CİNSELLİK DUYGUSUYLA YENİDEN BİRLEŞME YAŞIYOR. GÜNLÜK PROJELERİN VE DÜŞÜNCELERİN, KAYGILARIN GÜRÜLTÜLERİNİ SESSİZLEŞTİREBİLSE DE, İÇ SES GİBİ BİR ŞEYİN ORADA HAZIR BULUNDUĞU DUYGUSUNA SAHİP. YİNE DE KAYGI DOLU HİSSEDİYOR; HER AN KÖTÜ BİR ŞEYLERİN OLABİLECEĞİ DUYGUSU SÖZ KONUSU; ÖZELLİKLE DE DAĞILMIŞ, DENGESİNİ KAYBETMİŞ VE DİKKATSİZSE. (BUGÜN İÇİN RANDEVU SAATİNİ DEĞİŞTİRMİŞ OLMAMIZDAN, BUNU UNUTMUŞ OLMASINDAN VE BİR SAAT ÖNCE GELMESİNDEN, BENİMSE O HALDE GELEBİLECEĞİNİ DÜŞÜNMÜŞ OLMAMDAN KAYNAKLANIYOR BU VAZİYET.) KAYGISINI AÇIMLAMAYA ÇALIŞIYOR. BENİM DÜŞÜNCELİLİĞİMDEN ETKİLENMİŞ VE ZİHİNLERİMİZİN BİR DERECEYE KADAR UYUMLA İŞLEDİĞİ DÜŞÜNCESİNİN İÇİNE ÇEKİLMİŞ. FAKAT BUNUN YANINDA, DAĞILMIŞLIĞININ BENİM DE MERKEZİMİ KAYDIRDIĞINI HİSSEDİYOR. SÖZÜMÜ KESİP ARKADAŞI STEPHEN'IN ONA, MELANIE KLEIN'E VE ONUN KIZI VE MÜSTAKBEL BİR HASTAYLA OLAN İLİŞKİSİNE DAİR BİR OYUN VERDİĞİNİ HATIR-

LATIYOR. BU OYUNUN BİR PARÇASI DA BENLİKLERİNİN BİRBİRLERİNİNKİNE NASIL NÜFUZ ETTİĞİNİ ŞEFFAF BİR ŞEKİLDE GÖSTERMESİ. BUNUN KAYGIYLA BİR ALAKASI OLUP OLMADIĞINI SORUYORUM.

&

SON GÖRÜŞMEMİZLE İLGİLİ HALEN GARİP HİSSEDİYORUM; KAYGI, YETERSİZLİK, EDİMLERİMİN ONA GARİP GELMESİ, BUNU DOKUNAKLI BULMUŞ, ONU ÇOK KAYGILI HALE GETİRMİŞ. BENİM ONU BİRAZ ÖVMEMİN, TARAFSIZ HİSSETMEMİN HER ZAMAN HOŞUNA GİTTİĞİNİ ANIMSIYOR. ETKİ ETMEME DUYGUSU ONU ÇOK TESKİN EDEN BİR ŞEY. HAKKIMDA, BALINT'İN* TERAPİSTLERE DAİR TARİF ETTİĞİ ŞEYİ** HİSSEDİYOR; SUDA BATMAZLIĞIMLA DESTEK VERİYORUM; ORADAYIM, BATMIYORUM, İSTİFİMİ BOZMUYORUM. ERKEN GELİŞİMİN ONUN ARZUSUNA BİR CEVAP OLMADIĞINI BELİRTİYOR, ZİRA O KENDİSİNİN ERKEN GELDİĞİNİ FARK ETMEMİŞ; KARŞILIKSIZ TEKLİF EDİLEN ŞEYLERİ TEHLİKELİ BULUYOR.

&

KOŞULLU VEYA KOŞULSUZ AŞK SÜREKLİLİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR. K.C.'NİN VERDİĞİ AŞK OLDUKÇA KOŞULLUYMUŞ, HAL'İNKİ İSE NEREDEYSE TAMAMEN KOŞULSUZ. BEN'İN AŞKI KOŞULLUYMUŞ AMA DAHA FAZLASI VAR, BOĞUCU DERECEDE KEYFİYMİŞ. BENİMKİ İSE KOŞULSUZ AMA PEK DE AŞK GİBİ DEĞİL. TANIMSIZ BIRAKMAYI VEYA PEK DE AŞK OLARAK TA-

* Michael Balint (1896-1970): Macar psikanalist. (ç.n.)

** Balint'e göre bir psikoterapist, terapide kendi psikolojisini kullanmak durumundadır; bu da kendi psikolojisini tanımasından geçer. Terapistin psikolojisi de terapiye dahil olan bir diğer gerçekliktir. (ç.n.)

NIMLAMAMAYI YARARLI BULUYOR. KOŞULSUZ HERHANGİ BİR ŞEY ONU DAHA DENGEDE TUTUYOR.

&

Duygusal olarak kendime yetmeyi erken yaşta çok iyi öğrendim...bir bakıma çok işe yaradı, bir bakıma da gerçekten işe yaramadı.

Shannon'ın sorgulayan bakışı.

"Halime bak, kırk dört yaşındayım ve annemle büsbütün kafayı bozmuşum!

Bir de birinin kendi benliğini bu şekilde sağlam ve rahat tutmasının ne kadar verimsiz olduğunu düşün. Bazı şeyler için muazzam gerçi. Bunun yol açtığı israfın, 'benliğin' –diğer bazı insanlar için de– yumuşak, üretken, temsili bir şeye dönüşmesiyle çok alakalı olduğunu düşünüyorum."

Büyük, gevşek bir ayak izi var;
darmaduman eden bir kasırga gibi;
zemini sallıyor

ve belki de şeyleri
taze ve verimli tutuyor.
(Zor bir iş olmasına rağmen.)

&

Seansın sonunda, yalnızca tek bir şey kalıyor aklımda.

Doğru, öyle değil mi?
Acınası bir halde
aşığım *ben* anneme.

&

Shannon "acınası" ifadesine
itiraz ediyor. Ama acınası olmak
hoşlandığım şeyin bir parçası.

&

E, ONU GELECEK AYIN İLK HAFTASI ZİYARET EDECEK OLAN EBEVEYNLERİYLE KONUŞTU; BENİMLE DE GÖRÜŞMEK İSTİYORLAR. E OLMADAN OLACAK BU VE HER BİR EBEVEYN İLE YALNIZ GÖRÜŞECEĞİM, ANNESİNİN İSTEĞİ ÜZERİNE. E, "ACINASI BİR HALDE HEP ÂŞIKTIM ANNEME" CÜMLESİNİ AÇIKÇA İFADE EDİYOR. ANNESİNİ DEFALARCA KEZ GERÇEK KILMAYA, BERRAKLAŞTIRMAYA, ONA GERÇEĞİ SÖYLEMEYE ÇALIŞTIĞINDAN BAHSEDİYOR

Anneme acınası bir halde âşığım: bir anlamda bu hep ortadaydı. Yine de hislenmek veya bunu cümlelere dökmek farklı bir şey. Kendimi bunu söylerken bulmanın ne anlama geldiğini kavramaya çalışıyorum.

Bir şey var gerçi: açıkça görülüyor ki bu ifadeden yirmi beş yıldır kaçıyorum.

Utanç verici tabii ki! Zira kendimi sağlam bir ödipal vicdani retçi olarak görmekteyim. Aynı zamanda güvende hissettiriyor bana

şöyle bir kolaçan edip,
içinde nihayet kendimi
evimde hissettiğim bu yerin;

muteber, sessiz sıradanlığı. Tüm bunlar elbette ailemin Shannon'la görüşmesi ihtimali etrafında milyonlarca farklı biçimde dönüp duruyor. Katman katman ıstırap yüklü fantezilerim var. En basitinden Shannon'ın bana karşı ana babamın

tarafını tutacağını düşünüyorum. Veya anneme âşık *olacağını* (kendime hatırlatıyorum, elli yaşında yetmiş iki yaşındaki kadınlara âşık olma alışkanlığı olan biri değil o.) Bu korkuya dair şunu soruyor: "Yani sen ve ben annen için rekabet mi edeceğiz?"

"Çift yönlü bir şey bu. Beni en çok didikleyen şey benim yerime ona âşık olabileceğin ihtimali."

"Meseleyi böyle görmek için biraz üzerinde düşünmem lazım sanırım" diyor, "görüşme ertesinde sana 'Anneni gerçekten ...dim !' demek ve boşluğu *beğendim* ya da *acayip etkiledim* gibi bir şeyle doldurmak için sabırsızlanıyorum."

Başka bir korku: beni, orijinalinin doğal olmayan bir kopyası gibi görmeye başlayabilir. Ailemi bilhassa acı bir yahni gibi düşünme eğilimdeyim; tüm lezzetler birbirine karışıyor, muhtelif proteinler birbirine dolanıyor. Bana göre kendine özgü bir lezzeti, kültürü, dili var. "Ve biri çıkageldiğinde ve beni tanıdığında, koca yemek çanağından bir kepçe alıyor ve fark ediyor ki bu lezzetle daha önce karşılaşmamış; bunun Eve-lezzeti olduğunu düşünüyor.

Fakat bir an geliyor ki bunun Eve değil de Kosofsky lezzeti olduğunu anlayıverdiklerinde, kaybolacağımdan endişeleniyorum."

Sanırım bu endişe rekabet veya muhalefetle değil; sadece bireyselleşmeyle alakalı bir şey.

Oysa korkularımın en kötüsü, *annemin* bana *Shannon* hakkında bir şey söylemesi; ona olan bağlılığımı bir anda, keskince ve tamamen kopartacak, kibir yüklü bir şey. (Üstesinden gelmek için kahramanca, son derece başarılı bir şekilde çabaladığım korkunç tesirli bir "şoke edici davranış" tavrı birdenbire annemin mirasının karbon kopyası gibi geliyor bana.) Olabilirdi böyle bir şey! - Shannon'ı ne kadar, anneme güvenmediğim kadar sevsem bile olabilirdi.

Bu muayyen tehlike Shannon'ın dikkatini diğerlerinden farklı bir biçimde çekmiş görünüyor. Bu onu şaşırtıyor da ola-

bilir ama içerisindeki gerçekçiliği de görüyor. Şoke edici davranışlardan devam ediyoruz ve onları çevreleyen dinamikleri betimlediğimde, ailemle ayrı ayrı görüşmekte de kaybedilen bir şey olacağını belirtiyor: birbirleriyle iletişimlerini göremeyecek.

Bir noktada bana *kendi* fantezisini anlatıyor: kendi karesini çekiyor,

"üçünüzün de olduğu bir
an. Sen yanlarındasın, küçük
ve solgun görünüyorsun."

&

"Uyanıyorum, aileme soracağın soruları düşünüyorum... Sonra tabii ben de onlara sorabilirim diye düşünüyorum; onlardan öğrenmek istediğim şey ne olabilirdi?

Aklıma gelen bir şey
hayal gücümü
sahiden yakalıyor.

Sormak istiyordum
'mahallenizde
geziniyor olsaydınız

ve bir grup oyun
oynayan küçük kız
çocuğuyla karşılaşsaydınız ve bir

tanesi de ben olsaydım,
küçük kızkenki halimle; beni tanır mıydınız?
Durup der miydiniz,

Bu Evie, küçük bir
kız gibi? Sen Eve'sin
döndün demek!'

Emin olur muydunuz bu kadar?"
Ne kadar duygu yüklü ve
zalim bir imtihan bu!

Bu yüzden muhtemelen,
beni benden daha iyi
tanıyorlar, kuşkusuz.

&

Aileme sorulabilecek kimi soruları ve yaklaşımları tartışıyoruz. Shannon "Bu çocuğun giderilmesi zor ve acı verici olan ihtiyaçları var mıydı sence?" diye soruyor.

Bu hoşuma gidiyor: şüpheciden çok duygudaş görünüyor. "Gerçekten onlarla epey duygudaşlık içinde hissediyorum" diyor Shannon.

"Bunu fark edebiceğinden emin değilim" diye devam ediyor, "çünkü çoğu zaman kendini onlara *karşı* savunmanı sağlamaya çalışıyorum. Ama öyle görünüyor ki onların yerinde olmanın nasıl bir şey olduğunu da çokça anlamaya çalışıyorum.

Sence bunu onlara söylemeli miyim?"

Kafamı koltuğun arkalığına yasladım. Sanki orada değilmişçesine konuşuyorum. "Ah, hayır. Eminim, yalnızca kendin gibi davranmakla bu işin üstesinden geleceksindir. Bence bu onların rızasını sağlayacaktır, benim rızamı da sağladığı gibi... kuşkusuz ki temelde hep onların tarafında olman *gerektiğ*ini varsaymıştım"

elbette varsaymıştım bunu,
ama bunu söylemesi, tam da
şimdi -bu bir sarsıntı benim için.

&

Acınası halde âşık: çok büyük bir şey gibi bu, bir heyelan güzergâhı gibi.

Hatırı sayılır ölçüde umut verici de aynı zamanda.

Olağanüstü güçlere sahip olduğum rüyalar gördüm dün gece. Bir rüyada bir satırın tümünü sadece bilgisayar ekranına belli bir şekilde bakarak yazabiliyordum.

"Bir yorumun var mı?.."

"Evet, burada yaşayan muazzam güçler olduğu olasılığını hissetmenin benim için bir anlamı var aslında. Bunun gerçek olduğunu düşünüyorum.

Başka kadınlara karşı olan duygularım, son yıllarda epey allak bullak oldu ve biliyorum ki ve sanırım hep biliyordum, bunun nedeni anneme dair hissettiğim umutsuz hislerden dehşet içinde kaçışımdı. Sanırım rüyamda, bir *dyke** olup olmadığımı anlamak için yetmiş yaşına gelmem gerekmediği kafama dank etti!

(Görüyorsun işte, halen annemle rekabet halindeyim...)

Bu odanın adı 'anneye âşık olmak' imiş, oldukça gerçek bir yer gibi gözüküyor. Gidilecek bir yer; etrafına bakınacağın;

terk edebileceğin
ve geri döndüğünde,
yine orada olacak bir yer.

Farklı bakış açılarından farklı görülen bir yer. İçine girip farklı hal ve duygulara bürünebileceğiniz ama eşyanın hep aynı kaldığı bir yer. Üç boyutu da içeren bir yer."

&

* Önceleri pejoratif anlamda kadın maskülenliğine işaret etmek ve sıklıkla lezbiyenliği vurgulamak için kullanılan kelime. Ama bir ters çevirme hamlesiyle dile tekrardan yerleşmiştir ve İngilizce konuşan LGBT camiasında pozitif ve/veya yansız bir ifade olarak kullanılmaktadır. (ç.n.)

BUGÜN ÜÇ SEANS; ÖNCE E'NİN ANNESİYLE, SONRA BABASIYLA VE SONRA GÜNÜN İLERLEYEN SAATLERİNDE E İLE. ANNE VE BABASININ ÜSLUPLARI OLDUKÇA FARKLI. RiTA HEP ŞEKİL DEĞİŞTİRİYOR; "GERÇEK" Mİ, "HAZIR" MI YOKSA KAÇAMAK BİR CEVAP MI ALACAĞINIZDAN ASLA EMİN OLAMIYORSUNUZ.

"Bu kadar çok yer değiştiren birini hiç görmemiştim" diye anlatıyor bana "bedenen değil ama konuşurken *nerede* durduğu anlamında. Bana eski *Starship Enterprise*'ı* düşündürdü. 'Evet, sanırım bir radarı tamir ettik; hayır, bozuldu, hayır, sanırım yaklaşıyoruz... Üzgünüm efendim, sürükleniyor; evet işte burada...' "

İLGİ ÇEKİCİ VE GERÇEK VE BİR BAKIMA AYDINLATICI BİR ŞEY SÖYLEYECEĞİ İZLENİMİ VERİYOR AMA GÜVENİLİR BİR BİÇİMDE AKTARAMIYOR.

"Ama onun doğruyu söyleme kipine erişebilmenin" diye ısrar ediyorum, "neden değerli olduğunun farkındasındır herhalde? Kimin ne işine yarar ki bu?"
"Ah, evet. Bu çok netti."

ANNE OLDUKÇA ZEKİ, BİLGE VE YARATICI.
BABA DAHA ILIMLI VE DAHA NAZİK AMA EŞİNİN PARLAK ZEKÂLILIĞI ONDA YOK. KONUŞMASI ÜSTÜ KAPALI VE PARÇALI; YOĞUN VE BİRAZ MELANKOLİK. E HAKKINDA DİĞER İKİ ÇOCUĞUNU KONUYA BAĞLAMADAN KONUŞAMIYOR.

"ağzından çıkan her
cümle Çocuklar yakın
durun da hepinizi

* *Starship Enterprise (Yıldız Gemisi Atılgan)*: Gene Roddenberry tarafından yaratılmış *Star Trek (Uzay Yolu)* bilim kurgu televizyon dizisindeki yıldız gemilerinden birinin adı. (y.h.n.)

aynı karede
alabileyim demenin
bir yolu sanki.
Ama dediğin gibi: çok sevimli."

SON YILLARIN ÜZERİNDE DURUYOR AYRICA, HER NE KADAR DAHA ÖNCEKİ ZAMANLARDAN BAHSETTİRMEYE ÇALIŞSAM DA.

RİTA İSE AKSİNE ONLU YAŞLARIN ÖNCESİNİ ANLATIYOR. OLGUNLAŞAN BİR ÇOCUĞUN RESMİNİ SUNUYOR, E'NİN PARLAK ZEKÂSININ ERKENDEN FARKINA VARMIŞ; BU ZEKÂDAN İLERİ GELEBİLECEK HER TÜR TEHDİT VEYA BELAYI REDDEDEREK, E'DEN DAHA CÜSSELİ OLDUĞU SÜRECE ONDAN HİÇ KORKMADIĞINI... SONRA DA BUNUN UZUN SÜRMEDİĞİNİ SÖYLÜYOR.

Shannon, bu çocuğun tekinsiz olduğu ya da başka bir ailenin çocuğu olabileceği yönündeki hissin tahayyül ettiğinden çok daha baskın olduğunu söylüyor. Hem annemin hem de babamın anlattığı, bebekliğe kadar giden birkaç hikâyeden bahsediyor, bu hikâyelerin hepsi şu vurucu sonla bitiyormuş: "Bundan sonra anladık ki o kendi yoluna gidecek." Herhangi bir irade sergileyişim, bir bakıma bağımsızlığın tam ölçekli bir ilanı gibi? Sanki anaokuluna gitmeyi reddettiğim gün üniversiteye gitmişim gibi.

"Bu söylediklerinden neredeyse beni bir çocuk olarak bile görmediklerini düşünüyorum; ister benimle sıradan bir çocuk gibi vakit geçirmiş olsunlar, ister benzersiz bir şeymişim gibi dikkat göstermiş, ister hakkımda endişelenmiş olsunlar; bu, bu varlığın sözümona tuhaflığı etrafında oluşan bir şey değil."

"Ağızlarından buna benzer başka hikâyeler duymak için epey çabaladım" diyor Shannon. "Hiçbirine doğru dürüst cevap veremediler. Şirin miydi? Onunla eğlendiniz mi? Diş çıkarma sorunları yaşadı mı? Hayır."

Uzun bir duraksama.

RİTA, GÖRÜŞME BOYUNCA "TÜM AİLELER BÖYLE YAPMAZ MI" VEYA "ÇOCUKLARIN ÇOĞU" GİBİ İFADELERLE ŞEYLERİN DÖKÜMÜNÜ YAPIYOR. AMA AÇIK Kİ, BU KIZDAN ÇOK ŞEY BEKLİYOR.

"Annen" diyor Shannon, "çok erken zamanlardan beri sana kapılmış. Heyecanla kapılmış demiyorum ille de. Ama seninle alakalı bir derdi olduğunu iletiyor. Her ne söylerse söylesin, senin onu ürküttüğünü düşündüm; ama aynı zamanda büyülediğini de. Seninleyken, kendini bir çocukla konuşamayacağı şeyleri konuşurken bulmasının onu sık sık şaşırttığını anlattı."

"Benimle bir çocuk olarak mı ilgileniyor peki?"

"Hayır. Öyle olsa bile, en azından bana öyle gelmedi."

BİR BAŞKA KİŞİSEL ÖZELLİK DE "SORULAMAYAN VEYA HAKKINDA KONUŞULAMAYAN VEYA SÖYLENEMEYEN ŞEY"İ PEK ÇOK FARKLI BAĞLAMDA KULLANMASI. HEP NİÇİN E İLE HAL'İN ÇOCUK SAHİBİ OLMADIKLARINI MERAK ETSE DE HİÇBİR ZAMAN SORAMAMIŞ OLMASI. ÖZELLİKLE CİNSELLİK ALANINDA KISITLAYICI OLMADIKLARINI (ÇOCUKLARIN ÇIPLAKLIĞINI GİZLEMEDİK HİÇ) AMA CİNSELLİKTEN KONUŞMAYA DA ÇOK MERAKLI OLMADIKLARINI SÖYLÜYOR. AMA SONRA ÖĞRENCİLERİNİN ONA ÖĞRETMEN OLARAK YAPTIĞI CİNSEL GÖNDERMELERİN ÇOKLUĞUNA DAİR YORUMLAR YAPTIKLARINDAN BAHSEDİYOR. HER ÇOCUĞUN CİNSELLİĞİN FARKINDA OLDUĞUNU VE ERKEN YAŞTA BU DUYGULARI HİSSETTİĞİNİ SÖYLÜYOR. E'NİN MASTÜRBASYONLARININ FARKINDA OLDUĞUNU AMA TABİİ BUNDAN HİÇ BAHSETMEDİĞİNİ SÖYLÜYOR. BABA, ONDAN KORKMAKTAN ÇOK ONA "HAYRANLIK DUYUYOR."

E İLE KONUŞUYORUM, ONA TÜM BUNLARI NEREDEYSE TÜM SEANS BOYUNCA ANLATIYORUM. ÇOK MEMNUN VE MESELELERİ ONUN DENEYİMLEDİĞİNİ ANLATTIĞI ŞEKİLDE GÖRMÜŞ OLDUĞUMDAN DOLAYI RAHAT. SEANSTAN SONRA BİRAZ KEYİFSİZ HİSSEDİYORUM. EN İYİ BİÇİMDE İFADE EDERSEM, GAYET İYİ, EVET, GERÇEKTEN DE DÜŞÜNDÜĞÜM GİBİ, PEKİ ŞİMDİ NE OLACAK. GİZLİ KAPAKLI SIR KALMADI ARTIK. ARTIK MESELENİN FARKLI OLMASINI SAĞLAYACAK BİR KEŞİF YOK. E'YE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TESİR EDECEK Mİ GÖRECEĞİZ.

&

Annem bana şöyle diyor: "Shannon'dan etkilendim, çok profesyonel ve işinin ehli gibi görünüyor. Şöyle anlatayım

konu açılmışken,
seansın temposunu iyi
ayarladı, beni rahatlatmak

için hazırlanmış
birkaç düşünceyle
başlayarak ve zaman

ilerlerken daha meşakkatli
mevzulara sezdirmeden
geçişini takdir ettim...

&

O gece ailem Shannon'la olan konuşmalarından notları karşılaştırma imkânı buluyor. Babam, her ikisinin de kullandığı ifadeye dair yorumlarda bulunuyor; şunun gibi bir şey:

"Eve, ne bildiğini
hep biliyordu ve bunu bildiğini de biliyordu.
Haklı olup olmadığını...

&

Hafta sonu süresince anneme sorma şansım oldu: "Bir başka psikotarih sorusuna daha katlanabilir misin? Bir anne olup da Büyükanneme sahip olmanın senin için nasıl bir şey olduğunu bana anlatabilir misin?"

Bu sorunun kapladığı alana bakarken görüyorum onu;

kendine dair hangi
lanetleyici hükümleri
gerektirmiyor olabilir ki bu?

Velhasıl, bunu sonradan sorgulamıyor. "Hımm. *Gayet* iyi, derdim. Çok çabaladığı kesin. Gayet iyi...şeyi *göz önüne alır*sak..."

"Nasıl?"

"Elbette farklı kişiler farklı yanıtlar verecektir ebeveynleri hakkında. Bana göre, Büyükannenin en zorlu yönü o gürül gürül sesiydi. Bildiğin üzere, bu benim katlanabileceğim bir şey değil, ben de farklı bir tavır geliştirdim kendi kendime. *Bu* benim için acı vericiydi.

Bir de Büyükannen eleştirilerinde çok katıydı; her zaman kendisinin haklı olduğunu düşünürdü. Tez canlıydı ve insana öfkesini her durumda hissettirirdi."

"Ama" diye ekliyor Babam, "hiç kin gütmezdi."

"Evet, bu doğru gütmezdi; öfkesi dindiğinde, dinmiş olurdu."

"Son derece zeki bir kadındı" diye devam ediyor annem, "son derece zekiydi evet ve eğitimsizliğini göz önünde bulundurursak şaşılacak derecede çok şey başardı; eğitim alsaydı, dünyaya iz bırakan insanlardan biri olurdu."

Söze giriyorum: "Büyükannemi bebekleri olan bir anne gibi hayal etmek benim için hep zor oldu. Küçükken, beni korkuttuğunu hatırlıyorum; beni hep *hapır hupur yemekle* korkuturdu çünkü çok *lezzetli* görünüyormuşum. Sanki ironi ve saldırganlık onun yakınlık kurma biçimiydi. 'Ne kalın *deri*n var! Ne *iğrenç* kalın bir deri! BIRRRrrrr!' Gerçekten bunları mı söylemek istiyordu anlayana dek yıllar geçti: kendi kendime alenen böyle demek istemediğini söylediğimi hatırlıyorum çünkü herkes hakikaten yumuşak bir derim olduğunu söylerdi! O zaman bile bunu endişe verici buluyordum. Bet bir sesi vardı, hareketleri ürkütücü ve aniydi. Sana da böyle mi davranıyordu?"

Evet diyor annem, öyleydi.

&

Biz bir çift miyiz?
Annesinin gürültülü ve
iğneleyici balıkçı kadın

nüktesini inkâr eden
uzun uğraşıyla
sessizliğe erişti.

ve ondan aldığı
haz: ben,
inkârın inkârı.

&

İnkârlar her yerde; o kemirici inkârlar...

Yine de, Shannon, annemin eğitim biçiminin büyük ölçüde kendi annesinin sert, hoşgörüsüz üslubundan türemiş olduğunun muhtemelen doğru olduğunu söylüyor. Özellikle de hem ruhani hem bedeni acı söz konusu olduğunda, Kosofskyler

arasında "sorma, anlatma" tavrının hâkim olduğuna dair bu kadar çok delile ulaşması onu sarstı.

(Hamasi, neredeyse psikotik, çileden çıkaran inkâr edişlerini düşünüyorum: hastalık, halsizlik veya yorgunluk hissettiğini hep inkâr ederdi. Havayı bile inkâr ederdi. Kendi haline bırakılsa tüm kış şort giyerdi.

Bir keresinde, Büyükannenin kendi ailesinde hastalığa verdiği tepkiyi bana iletmişti. "Doktora verecek para yok, dolayısıyla *iyi hissetmen lazım.*" Büyükannem, 1919'daki grip salgınında ansızın kendi ailesini kaybetmiş.)

Shannon Büyükannenin yaygaracı saldırıları karşısında çocukken hep kapıldığım o dehşeti gündeme getiriyor. "Annene baktığında farklı davrandığını görmüş olsaydın; eğer annen bu saldırıları tuhaf bir şekilde şefkatli bulmuş veya bunları nasıl yorumlayacağı konusunda net hissetmiş olsaydı bu kadar korkmazdın herhalde. Fakat muhtemelen kendi korkusuyla kaskatı kesilmiş veya öylece odayı terk edip seni Büyükanne ile yalnız bırakmış olmalı."

Ama aynı zamanda: annem başlangıçta bu tuhaf çocuğun bir şekilde kendi annesini de bünyesinde barındırdığını hissetmiş olabilir. Beklenmedik anlarda sahiden ürkütücü bulabildiği çocuğun.

her ikimiz de
ne bildiğimizi bildiğimizden
alelacele emin olmuştuk.

Annemin, görünen o ki, mutlak bir güce sahip olan kendi annesi hakkında yanılgıya düşmesinin tehlikeli yanı benim de muktedir, güçlü ve sağlam olduğumu hayal etmesiydi.

Ben, hıçkırarak ağlıyorum da ağlıyorum. Ama diyorum ki

tamam; bir çocuk
olarak ilgi ve dikkate
gereksinimim olduğuna

onun inanamadığını söylemek istiyor
ağzım. Ama basit bir
hakikat var ki buna kendim de
gerçekten inanamayacak
kadar annemle
özdeşleşiyorum halen.

&

Ama yine de Shannon'a bu sabah uyanmadan hemen önce gördüğüm, güzel hissettiren o rüyayı anlatmalıyım. Rüyada Shannon bir dükkân sahibi; içerisinde yiyecekler, kitaplar ve sanat eserleri olan muhteşem bir dükkân. Satın almasanız bile, neler var neler yok diye durup şöyle bir göz gezdireceğiniz cinsten mekânlardan. Ben de öyle yaptım (ve girdiğimde dükkân büyüdü adeta) fakat Shannon beni sıkkın bir yüzle selamladı "Şu senin de çok sevdiğin tanrıça heykeli var ya..."

Şu an, bunu söylediğinde, o özel tanrıçayı hatırlayamıyorum. Gözümde canlandırmaya çalışıyorum: kireçtaşından yapılma ufak bir Venüs mü? Her neyse, hatırlayamasam da, kafamı anımsamışçasına sallıyorum.

"İşte o" dedi, "korkarım ki kırıldı. Burada işte, bakabilirsin..." Ve bana taş döşemeyi gösterdi, üzerinde Meksika menşei çömlek işi

tanrıça (belki
bir Guadeloupe bakiresi)*
paramparça yatıyordu.

"Ya, sorun değil" dedim rüyada, "gerçekten hiç kafama takmıyorum. Ama üzüleceğimi düşünüp özdeşlik kurman, çok kibar bir hareket."

* Guadolupe Bakiresi: Meksika'nın koruyucu azizesi Bakire Meryem'in bir tezahürü olarak, Meksika yerlilerinin inançları ve Katoliklik arasında bir bağlantı oluşturmuş ve Meksika Katoliklik inancının en güçlü sembolü haline gelmiştir. (y.h.n.)

&

"Aklımda aile
romansının basmakalıp
mefhumları var;

yalnızca çocukları olduğumu
düşündük*leri* ama
benim Mars kralı ve

kraliçesinin sürgündeki
kızları olduğumu bildiğim bir romans. Ama
vaziyet tam tersi!

Değil mi? Bu mefhum
onları ikna etmiş, öyle ya da
böyle benim başka

gezegenden geldiğime
ve o benim, bilmeyen;
o benim, onların

köylü çocuğu, onlardan
biri olduğumu zanneden. Esasen
öyle olmayı isteyen."

Bana sanki evde yaşayan bağımsız bir müteahhitmişim veya belki civar eyaletlerden bir sefirmişim gibi davranma eğiliminde olduklarını ima ediyor Shannon.

"Sence disiplinlerinin hep bana dehşet verici bir şekilde kötü hissettirmesi bundan mı?" diye birden sormayı düşünüyorum. "Çok sık yaşandığından veya özellikle acımasız olduğundan değil fakat burada pataklananlar çocuklar nihayetinde, sefirler değil. Bu esrarengiz protokole alışmış olsaydım, o zaman bu itibarıma yapılmış en garip saldırı gibi gelirdi. Hem de milli itibarıma! Öyle değil mi?"

Shannon'ın hoşuna gidiyor bu. "Oldukça vahşi bir disiplin bile" diyor, "çocukları seni ettiği kadar travmatize etmezdi. Pek çok çocuk bunu bir ilgi biçimi olarak algılıyor. Onları kısıtlıyor bu ama *yeterince* tanıdık,

alıştıkları diğer
ilgi biçimleriyle
aynı kumaştan yapılma."

&

FAŞİST BİR TOPLUMA DAİR DEHŞETENGİZ BİR RÜYA, BİR YAZ KAMPI GİBİ BEDEN EĞİTİMİ VE AEROBİK ETRAFINDA ÖRGÜTLENMİŞ BİR TOPLUM. BİRİ KURALLARI İHLAL ETMEYE YELTENİYOR VE ÖLDÜRÜLÜYOR. HERKES ÇOK ÖFKELİ AMA KİMSE NASIL SUÇA ORTAK OLMAYACAĞINI BİLMİYOR; EN FAZLA ÖFKENİN VERDİĞİ ENERJİYLE AEROBİK YAPMAYA DEVAM EDİYORLAR. SONRA E BİR GRUPLA BASIP ÇÖLE GİDİYOR. KAFASINA BEZ BAĞLAMIŞ BİR ADAMA RASTLIYORLAR, ÇÖLE ÖLDÜRÜLMEK ÜZERE ATILMIŞ. E YİNE BİR ÇEŞİT SUÇA ORTAK OLDUKLARI HİSSİ İÇİNDE.//

&

Ertesi sabah,

felç geçirmiş gibi
ağır uyandığımda, iki şeyin
farkına varıyorum.

"Ama" diyorum Shannon'a,
"*Riziko* gibi!" hile
sorunun içerisinde.

"İşte soru bu: genç Eve'in aile durumunu, bir taraftan, son on beş yıllık kendi kişisel/profesyonel/politik/akademik meşguliyetleriyle ve diğer taraftan, özel olarak *queer* meselelerle olan alakasıyla nasıl ilişkilendiririz?"

"Evet? Dinliyorum."

"Tamam, her durumda bir grubun üyelerini ikna etmek için aşırı oranda enerji sarf eden birini hayal et (özel imtiyazlı bir grup değil; yüksek statülü bir grup değil; esasen ayrılıkçı, savunmacı, damgalanmış ama mağrur ve hepsinden de önemlisi, ilginç bir grup); kendisi de bu gruba, esasen üyesi olduğu bu gruba, üye olarak kabul edilecek. Bir çocuk, bir Kosofsky veya sonra bir gey. Fakat her an karşısında hak talebiyle alakalı doğuştan, bilfiil aşikâr bir absürdlük buluyor."

"Ama" diye soruyor Shannon ona duyarlılıkla, "neden bunu yapmak istiyor?"

"Şey, tabii, bir çocuk olarak başka şansım olmadığı için. Ama bir yetişkin olarak, 'iyi hissettirdiğinden' üretici ve gerçek hissettirdiği için de. Ah, elbette o zamana kadar yapmaya alışık olduğum şey bu olduğu için."

Bu kez *daha* görünür
bir saçmalık; şimdi
neredeyse biliyorum

ne olduğunu talebimin
veya önerimin;
büyük bir cesaret gibi,

hem de aşka dair
büyük bir alegori gibi.
Deneysel

Ve hiç değilse benim
için, başkalaşmış (ki aşkı
böyle bilirim).

Tarifsiz mutluluğun benim için *queer* bir ailenin asli, önde gelen bir üyesi olarak kabul görmek ve sevilmekten (kendi bireysel yaşamımda yani) geçtiğini sanki şimdi anlayabiliyorum. Evet, bu ideolojiyi anlatmak, başkaları için yeni ve merak uyandıran bir şey haline getirmek üzere epey çaba harcadım.

Bu mütevazı (ama sınırları çok da net çizilebilir olmayan) ortamda; evet, başkalarını kabullenebilir ve bu zaman zarfında, birbirini dışlamayan pek çok açıdan da bakabilirim: sevgi dolu ve zeki, müdahil, yapıcı ve pek de korkutucu olmayan biri olarak...

Daha geniş gey-lezbiyen ortamındayken, gerçekleşmesinde muhtemelen payım olan şeyler (hem kendim hem öz algım hem de diğer insanların grup algısı için), çok daha kısmi, şüpheli, değişken, potansiyel olarak üzücü, sıklıkla heyecan verici, büsbütün risk altında hissettiren şeyler; ama aynı projenin fark edilebilir bir dönüşümü bu: Mars kralı ve kraliçesinin kızı olduğuma bu aileyi ikna etmeye çalışmak.

&

Anladığım bir sonraki şey: *queer* camianın bu yetişkin projesinin, daha az kaygılı ve daha sağlam birine dönüştürmek üzere "annemin terapisti olmaya" duyduğum eski ihtiyaçla örtüşmesi çok manidar.

"Evet, farkındayım; çok aptalca, değil mi?"

"Pekâlâ" diyor Shannon dikkatli, "ev-e-e-t...

Bilhassa da şunu demek istiyorum: annemin farklı ve daha mutlu olma potansiyelinin bir dereceye kadar, bariz bir biçimde lezbiyen bir olasılığa bağlı olması.

Zira lezbiyen bileşen,

ikili rotası, bende çok
tanıdıklık ve (tuhaf halde)
çok "rahatlık"

hissi uyandıran, iki
yönde ilerlemişti: ilki, kim
olduğumla, kadın

oluşumla ilgili
olmasıydı.
Fakat bununla birlikte,

çektiği acıların ne kadarı
çocuklarla haşır neşir olunan
bu çekirdek aile dekorunda

sabitlenmiş bir hayata
karşı derinlerde gizli
duran bir protestodur?

Gelecekte bir
gün dekorun parçası
olacak kız

çocuğu; yine de var
olmamalı, eğer sevilen
gerçeğe dönüşecekse.

&

Faili belirsiz
melodram, adı
"Annemi Açmak"

&

FAŞİST RÜYAYA GERİ DÖNÜŞ; İNSANLARIN İRADESİNİ PARÇALAYAN O EZİCİ YASA, AYRICA, RÜYADA İN-

SANLARIN ÖRGÜTLEDİĞİ İSYAN VE HAREKETE GEÇME ÇABASI AMA BAŞARAMAMA HİSSİ; RÜYANIN SADECE KAYGI DOLU BİR İKAZ OLMADIĞI; BÜYÜYEN BİR EŞİK, ETE KEMİĞE BÜRÜNEN BİR ŞEY DE OLDUĞU GÖRÜLEBİLİR. (?BUNU HİSSEDEN BAŞKA BİR YER VAR MI?) EVET, CİNSELLİK VE POLİTİK VE ETİK BAĞLILIKLARLA İLGİLİ MESELELER ALANINDA. // İLK ZAMANLARDA DAĞILMIŞ, MAHVOLMUŞ OLMA ANLARI OLMALI; OLAYLARI ÖRGÜTLEMEK İÇİN ÇOK ERKEN DOĞMUŞUM AMA BUNLARI ÖRGÜTLEMEK BENİM İŞİM.

&

P İLE BÜYÜK BİR KAVGA: E, ÖFKE GÖSTEREMEDİĞİNİ/GÖSTERMEDİĞİNİ, SADECE AĞLADIĞINI SÖYLÜYOR; HAKLI OLMAYA DA HAKSIZ OLMAYA DA KATLANMAYI ZOR BULUYOR. BİR İLİŞKİ NASIL HEM BÖYLESİNE YARALAYICI HEM DE BÖYLESİNE SEVGİ DOLU OLABİLİR. BANA ÖFKEYLE YAKLAŞAN İNSANLARA KATLANAMIYORUM. BİR İLİŞKİDE KENDİNİ ORTAYA KOYMAK VEYA İLERİ SÜRMEK ONU BOZMAYI GÖZE ALMAK DEMEKTİR. SİNEDE BİR BOMBA.

&

GARY DÜN GECE ÖLDÜ· SEANSI ÖLÜMDEN, GARY'NİN KENDİSİNDEN VE E'NİN, ÇOĞUNLUKLA YAVAŞ BİR FARKINA VARIŞ OLAN TEPKİSİNDEN KONUŞARAK GEÇİRDİK. SONLARA DOĞRU YİNE SEKSE DÖNÜYORUZ VE BU MEVZUYA ODAKLANMANIN ZORLUĞUNDAN BAHSEDİYORUZ. BU, KISMEN SEKSİN E'NİN HAYATINDA SAYISIZ BİÇİMDE VARKEN, BU VAR OLUŞLARIN EPEY SÜREKSİZ OLMASINDAN KAYNAKLANIYOR. BU, ONUN VEYA BİZİM İÇİN SEKSİ TUTARLI

BİR HİKÂYE OLARAK YORUMLAMAYI ZORLAŞTIRIYOR. E, SEKSE DAİR BÜTÜN ÖĞELERİN ERKEN ERGENLİK YILLARINDA MEVCUT OLDUĞUNU AMA BUNLARIN TAKİP EDEN YILLARDA BÜTÜNLEŞMEK YERİNE DAHA DA PARÇALI BİR HALE GELDİĞİNİ BELİRTİYOR.

8

Canlı ve korkutucu bir rüyada, bir otobüsün veya (emniyet kemeri olmayan) büyük bir kamyonetin ön koltuğunda yolculuk halindeyim, manyak gibi araba süren diğerleriyle tıklım tıklım dolu olan, perişan durumdaki bir yolda biraz kontrolsüz bir hızda gidiyorum. Neredeyse çizgi filme benziyor rüya ama ürkütüyor. Bir noktada, arkamızdaki otobüs/kamyon (epey nazikçe) bize çarptı ama hiçbirimiz umursamadık. Sonra bir başka araba, babamın kullandığı bir araba, bana babama bir şey söylememe veya jest yapmama olanak sağlayacak kadar yaklaşıyor (epey nazik ama saldırgan bir şaka), babam içerlemiş veya sadece öyleymiş gibi yapıyor şakacıktan (bence bu doğru); ama şaka oyunu, babamın kırmızı pikabını ansızın

(hızla akan, kalabalık şeritleri dikine keserek) trafikten çekip çıkarması ve şarampolde U dönüşü yaptırıp "şakacıktan" bize doğru fırlatmaya hazır görünmesini de içeriyordu...

"Bize"=??
Dar kanallar, dolup taşıyor

beklenmedik tehlikeli
kavşaklardan saparak
çılgınca sürülen kamyonlarla...

Kan dolaşımı?
Bu, Gary'nin ölümünün ertesi gecesi.

&

HÂLÂ KÖTÜ HİSSEDİYOR. KÖTÜ, SÜREGİDEN TÜM HAYAT VE ÖLÜM MEVZULARININ ORTA YERİNDE. ÖLMEKTE OLAN VE ÖLÜNÜN ÇEKİMİNE KAPILMAKTAN, ÖLMEKTE OLANA BAKMAKTAN, HASTALIĞIYLA ÖZDEŞLEŞMEKTEN, İÇLİ DIŞLI OLMANIN HASTALIĞA VEYA ÖLÜME SEBEP OLMASI DUYGUSUNDAN VE BUNA BENZER ŞEYLERDEN BAHSEDİYORUZ DAHA ÇOK. E, TERAPİ KONUSUNDA, SEANSLARIMIZI YAZMAK KONUSUNDA BİRAZ DAHA RAHAT HİSSETTİĞİNİ SÖYLÜYOR; TÜM İŞİ YAPMAK VEYA ŞU AN NEREDE VE NEYİN PEŞİNDE OLDUĞUMUZU TAKİP ETMEK ZORUNDA OLMADIĞI HİSSİ. EVVELDEN YAPAMADIĞI, BAZI ŞEYLERİ BANA BIRAKABİLECEĞİ HİSSİ. TEKRAR SEKSTEN KONUŞMAYA DÖNÜYORUZ AMA KIZ KARDEŞİ VE ONUN YAKIN ZAMANDA GERÇEKLEŞECEK ZİYARETİNDEN BAHSETMEYE KARAR VERİYORUZ. BU BİR KAÇIŞ TAKTİĞİ GİBİ GÖRÜNMÜYOR, BAŞKA BİR

ŞEYDEN BAHSEDERİZ, SONRA YİNE ÖNEMLİ MEVZUYA GERİ DÖNERİZ.

&

SON SEANS MORALİNİ DÜZELTİYOR; GÖZLE GÖRÜLÜR DERECEDE DAHA AZ KAYGILI. KENDİSİNİ, BÜYÜLÜ DÜŞÜNÜŞÜNÜ DESTEKLEYİP ONAYLIYORMUŞ GİBİ GÖRÜNDÜĞÜMÜ SÖYLERKEN DUYMANIN ONU ŞAŞIRTTIĞINI İFADE EDİYOR. DERİNLEMESİNE DÜŞÜNÜNCE BUNUN DOĞRU OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜNÜ VE ONA FAYDASI DOKUNDUĞUNU AMA BEL BAĞLAYACAK EN SERT KAYAYI, BÜYÜLÜ OLMAYAN CİNSTEN ŞEYLERİ İSTEDİĞİNİ DÜŞÜNMÜŞ OLABİLECEĞİNİ SÖYLÜYOR. BUNUN BİR KISMI "ÇOCUKLAR İÇİN ÖZEL ÜCRET" TÜRÜ ŞEYLERDEN, ANNENİN GİDİP GELEN GERÇEKLİK HİSSİNDEN GELİYOR AMA DAHA ÇOK DA TERK EDİLME KORKUSUYLA ALAKALI GÖRÜNÜYOR.

&

Gary'nin yazdıklarıyla birkaç saat geçiriyorum, yayım için düzeltmelerini yapacağım: çalakalem parçalarının içine gömüldükçe, gelecek aylarımı kaplayacak şeye dair zehir zemberek bir ön-tadım yapıyorum. Yoğun bir şekilde şunu da içeriyor bu: cehennemsi, gözleri karartan bir bıkkınlık.

Yazdıklarının hayret uyandırmamasından değil.

Bu tip bir bıkkınlık, enerjim olmadığı anlamına gelmiyor: bu tip bıkkınlık benim için aşırı uyarılmaya, yanlış ve tehlikeli cins uyarılmalara, cehenneme, tecavüze, ölüme karşılık geliyor. Sıkıcı bir şey bu, bir penetrasyon. Çalışkan babam tarafından "yönlendirildiğim" kaçamadığım bir şey.

&

Christopher Bollas,* "ayıklayıcı içe atım" [*extractive introjection*] dediği bir etki hakkında yazıyor. Benim çağrışımım: çocuğun bir konuya olan ilgisini "ayıklayan" sonuçta da, kendi yararına çalan bir baba; yerine de bana *yadsıdığı* şeyleri zerk ediyor: dikkat ve ilginin depresif ölülüğü. *Gözlerim* donuklaşıyor.

Babamın aynı anda hem bir kimseyle hem de bir konuyla meşgul olabilmek konusundaki can sıkıcı yetersizliği.

Hep tecavüzle ilişkilendirdiğim bir süreç bu, neden bilmiyorum. Aynı zamanda da (daha çok yazar oldukça, daha az okur olmaktayım) durup onun hakkında yazacak bir konumda değilken başka birinin yazdıklarını okumakla ilişkilendirdiğim bir süreç.

Öyleyse yazmak, okumaya karşı bir savunma mıdır?

Böylece, Shannon'a bütün bu coşkulu sahiplenme, yerleşme, belirsiz eylemlilik edimlerinin bir veya daha fazla biçimiyle dolu bir yaz deneyimi anlatıyorum.

Shannon: "İyi hissedecek misin? Bunu sana olan ilgim haricinde de sormak zorundayım."

Bence de. Yaz için planım deliliğe doğru yavaş bir iniş gibi,

ama planın bir parçası
da senin beni iyi tutman.
Sence de böyle değil mi?
"Evet."

&

BOLLAS'IN "AYIKLAYICI İÇE ATIM" KAVRAMINDAN BAHSEDİYOR (OKUMAM LAZIM BUNU) ÇÜNKÜ BU ONA DÜPEDÜZ BABASINI VE BABASININ BİR KONUYA

* Christopher Bollas: İngiliz psikanalist ve yazar. Çağdaş psikanalitik kuramın öncülerinden olan Bollas'ın serbest çağrışım üzerine önemli çalışmaları bulunmaktadır. (y.h.n.)

DAİR HEYECANINDAN SÖZ ETTİĞİNDE, O HEYECANI NASIL SOĞURUP ALMA MARİFETİNE SAHİP OLDUĞUNU HATIRLATIYOR. TEK SAVUNMA HALİNİN, GERÇEKTEN KAÇAMADIĞI BİR DURUMDAN İÇSEL BİR ÇEKİLMEYLE SIYRILMASI OLDUĞUNU HATIRLIYOR. NİHAYETİNDE ONA *HUEY P. LONG BRIDGE*'DEN* BAHSETMEK ZORUNDA HİSSETTİM.

Shannon, New Orleans'ta: bana orada, bir nevi mühendislik harikası olan, alışılmadık ve görkemli köprü üzerinde araba sürüşünü anlatıyor. Betimlerken şöyle diyor: "Bu iki anlık duyguyu ateşledi. Birincisi: 'Bu, Eve'in *hiçbir zaman* ilgilenmeyeceği bir şey.' Ve İkincisi: 'Nedense ona bunu anlatmak için gerçekten sabırsızlanıyorum.' "

Beni de yanında götürmüş olduğu düşüncesi içimi gıdıklıyor ve elbette, anlattığı her şey ilgimi çekiyor. Zihnimde bu onun şehirden ayrılmadan önce şunu zikretmesiyle alakalı: "Ben yokken ofisimi boyayacakları için memnunum ama koltuktaki şu lekeyi özleyeceğim. Hastalar konuşurken bana bakılacak bir şey sunuyor ve bunun *Yıldız Gemisi Atılgan*'a benzediğini düşünüp seviniyorum."

beni şaşırttı bu pervasız,
duyumsal, etkili homurtu hali,
şunun gibi: "Ah, *sen*!"

"Ah elbette öyle! Elbette öyle!"

&

ONA KÖPRÜYÜ ANLATIŞIMI SORUYORUM. BU BABASIYLA OLAN İLETİŞİMİNDEN ÖNEMLİ BİÇİMDE FARKLI GÖRÜNÜYOR, ÖZELLİKLE DE BABASININ BİR

* Louisiana eyaletinde, eyalet içinde Missisipi Nehri uzunluğunda inşa edilen ilk köprü. (ç.n.)

MESELEYİ DEVRALIP ONU E İÇİN KÖRELTME HÜNERİ AÇISINDAN. BİR SÜRE BUNDAN BAHSEDİYORUZ. BUNUN, ONUN HAKKINDA NASIL HİSSETTİĞİM KONUSUNDA BENCE BİR FARK YARATTIĞINI BELİRTİYORUM.

"Bunu öyle bir şekle sokmak istiyordum ki, böylelikle sen de köprüyle *ilgilenebilirdin*. Sonra bunu düşününce gördük ki tüm bunlar seninle ilişkimde gerçek bir farklılaşmaya delalet etti. Hastalar hakkında nadiren hissettiğim bir şeyi hissediyorum: senin beni sahiden görüyor olman benim için bir önem taşıyor. Senin görüşünle kendime geri dönüp narsistçe tekrar baktığımdan değil, ki bu hep olur ama senin beni gördüğün biçimde görerek, kendimi ona göre değiştirdim.

"Fakat sonra bunun, senden almak istediğim bu şeyin, diğer insanlara da pek çok şey ifade edip etmediğini düşünüyorum. Sevdiğin insanlarla bunun olduğunu anlatıyorsun ve buna inanıyorum ben, gerçi bu daha önce deneyimlediğim türde bir arkadaşlık değil. Ama bilhassa babanı düşünüyorum, gözlerinin onun vereceği bilginin reddiyle karardığı tüm o sahneleri: Bu sahnelere senden bu türlü dönüştürücü bir ilgiyi söküp almayı umarak mı gelirdi diye merak etmekteyim.

Evet ya da hayır demek için
fazla iyi bir soru (artı
ben hâlâ *nefessizim*)

ARDINDAN E BANA AKLINDA OLAN BİR HATIRADAN BAHSEDİYOR. 7 VEYA 8 YAŞLARINDAYKEN YAŞADIĞI BİR ANI, TRAVMATİK BİR DİŞÇİ ZİYARETİNDEN KALMA. ONUN HİSSİ/İNANCI İMİŞ GİBİ GÖRÜNEN, O VE DİŞÇİNİN BİR ANLAŞMASI YA DA BAŞKA BİR ŞEYİ OLDUĞU, [DİŞÇİNİN] ONDAN HOŞLANDIĞI VE ONU İSTİSNAİ BİRİ OLARAK GÖRDÜĞÜ UNSURLAR VAR. DİŞÇİYLE OLAN DENEYİMLERİ GÖRECE ACISIZMIŞ

(NOVOCAIN* ALMAMASINA RAĞMEN), TA Kİ BİR GÜN ÖĞLE VAKTİ BİRKAÇ DOLGU YAPILANA DEK; YORUCU VE EPEY ACI VERİCİYMİŞ, KAÇAMAMIŞ VE HERHALDE KARŞI DA ÇIKAMAMIŞ; GÖNÜLLÜCE GİTTİĞİ O YERDE SAPLANIP KALMIŞ. BU ONA GÖRE TECAVÜZE ÇOK BENZEYEN BİR KAVRAM, BABASIYLA YAŞADIĞI, DAHA ÖNCE BAHSETTİĞİ HADİSELERE VE KENDİ MAZOŞİSTÇE FANTEZİLERİNE DE ÇOK BENZİYOR. BİR BAŞKA ÖNEMLİ TARAF DA, BUNUN BİR BAKIMA ONUN 'HATASI' (?) OLMASI, DİŞÇİYLE BİR ŞEYLERİN FARKLI OLDUĞUNU DÜŞÜNMÜŞ OLMASI VEYA DİŞÇİNİN NİHAYETİNDE YOK SAYMAKTA ÖZGÜR OLDUĞU VE ÖYLE DE YAPTIĞI, ARALARINDAKİ BİR CAZİBE/ANLAŞMAYI SUİSTİMAL ETMESİ ANLAMINDA.

&

CİNSEL FANTEZİLERDEN DAHA AZ KONUŞARAK VEYA TERAPİNİN AKTARIMSAL YÖNLERİ DEDİĞİ, ARAMIZDA SÜREGİDEN ŞEYLERLE DAHA AZ UĞRAŞARAK, ÇOCUKLUĞUYLA İLGİLİ PARÇALARI BİR ARAYA TOPLAMAKTAN BAHSEDİYOR. İKİMİZ DE CİNSEL FANTEZİLERDEN KONUŞMAKTA OLMADIĞIMIZI, ASLINDA E'NİN DENEYİMLERİNE DAİR KISA HİKÂYELERİNİ BAĞLANTI KURMAK İÇİN KULLANMAKTA OLDUĞUNU BELİRTİYORUZ. KONUŞACAK BİR ŞEYİNİN KALMAMASI İHTİMALİYLE ALAKALI KAYGILARI OLDUĞUNU BELİRTİYOR. HER İKİMİZ DE CM GÜNÜ BUNU KONUŞACAĞIMIZI SÖYLÜYORUZ. E, NİÇİN OLDUĞUNU ANLAMASA DA KAYGILI.

&

BUGÜN ERKEN SAATLERDE GERÇEK DİŞÇİ RANDEVUSU VARDI. HER ŞEY GÖRECE İYİ GİTMİŞ; GERÇİ

* Lokal anestezide kullanılan bir ilaç. (ç.n.)

BAZI DİŞÇİ FOBİSİ SEMPTOMLARI YİNE BAŞ GÖSTERMİŞ; ÜSTELİK DE İKİ VALİUM* ALMASINA RAĞMEN. HİJYENİSTE ANLATABİLMİŞ VE DİŞÇİ DE AĞZINI UYUŞTURMUŞ. BU DEMEK OLUYOR Kİ KORKUNUN KAYNAĞI BEKLENEN BİR ACI GİBİ GÖRÜNÜYOR AMA ZAMANINI KESTİREMİYORSUN VE KENDİNİ ONA GÖRE HAZIRLAYAMIYORSUN. NE BEN NE DE E KARŞILAŞTIRILABİLİR BİR ACIDAN SÖZ EDEMİYORUZ VE ŞAPLAKLAMA SAHNESİ KONUYLA ALAKALI GÖRÜNMÜYOR. ÇOCUKLUKTA YAŞADIĞI O SAVUNMASIZLIK ANINI YENİDEN YAŞIYOR OLMAKTAN ÖTÜRÜ HÂLÂ BİRAZ SARSILMIŞ DURUMDA. MESELELERİ UZATMASINA DAİR YAPTIĞIM YORUM HAKKINDA DA DÜŞÜNÜYOR HALEN.

"Sanırım bu, terapiden aldığım katışıksız hazzın büyük bir kısmını açıklıyor. Elbette bu hazzın çoğu sırf senden hoşlanmamdan kaynaklanıyor ama aynı zamanda durumun katışıksız tatlılığı şu ki, beni derin derin düşündürmek için yoluma çıkan, hep taze bir hikâye stoğu olduğunu hissetmem. Bir de şu var..."

Bunu kurgulamakta zorlanıyorum; sonraki birkaç cümleyi derme çatma bir araya getiriyorum. "Bildiğin üzere, şöyle diyerek anlatmaya başladığım zaman: '...hakkında bana söylediğin şeyi düşünüyordum da...' bu bana her zaman sana onu söyleme, sözlerine dair upuzun düşündüğümü bilmeni sana bildirme hazzını veriyor. Ve bence haz...doğrusu, ...hakkında bana söylediğin şeyi düşünüyordum da...' de*diğin*de, bunu ne denli sevdiğimin farkında olmam. Bu bir bakıma senin bendeki parçan, sendeki parçamı beslermiş gibi veya bunun gibi bir şey; nasıl tarif edeceğimi bilemiyorum. Ama burada, bu birbirini taşıyan ilişkiler arasında bir karşılıklılık çemberi var: beni içinde tutabilmen ve benim seni içimde tutabilmem."

* Kaygı azaltıcı bir ilaç. (ç.n.)

Daha önce nesne kalıcılığına dair konuştuğumuz şeylere kadar geri uzanıyor bu. Açıkça görülüyor ki bu heyecan verici hazzı daha bir çocukken, hiç değilse fasılalarla, yaşamalıydım.

&

E İYİCE DÜŞÜNEREK, BENİM, ARAMIZDAKİ İLİŞKİYİ DEĞİŞTİREN HUEY LONG* YORUMLARIMDAN SONRA FARKLI HİSSETMİŞ OLDUĞUNU ANLIYOR. BUNA BİRDEN FAZLA TEPKİ VERİYOR. ONDAN BİR ŞEYLER ALIRKEN, ONUN BANA İHTİYACI OLDUĞUNDA ORADA OLAMAYACAĞIMDAN KORKUYOR. BENİM İÇİN OLDUĞUNU HAYAL ETTİĞİ ŞEY HER NE İSE, O OLMAYA DEVAM ETMEZSE, ONA OLAN İLGİMİ KAYBEDECEĞİMDEN VEYA ONA KIZACAĞIMDAN KORKUYOR, BENİM İÇİN HERHANGİ BİR ŞEY OLABİLMEKTEN MEMNUN; BUNU DAHA AKILLI KILMA PROJESİNİN BİR PARÇASI OLARAK GÖRÜYOR. DİŞÇİ SENARYOSUNU ORTADA BİR ANLAYIŞ OLDUĞUNU DÜŞÜNEN MAĞRUR BİR KIZ OLARAK TEKRARDAN OYNUYOR. ZAMANLA, DİNLEYEN SURAT İFADEME VE BUNUN ONDA YARATTIĞI ETKİYE DEĞER BİÇMEKTEN, ESASEN BANA VE HATTA NE SÖYLEDİĞİME DEĞER BİÇMEYE DOĞRU YAVAŞ YAVAŞ İLERLEDİĞİNİ BELİRTİYOR. BU ONU TÜM İŞİ YAPAN, TÜM CEVAPLARI BULAN KİŞİ KONUMUNDAN ÇIKARIP YARDIM VEYA GERÇEK BİR DANIŞMANLIK ALABİLECEĞİ BİR KONUMA KOYUYOR.

&

* Huey Pierce Long, Jr. (1893-1935): Amerikalı politikacı. 1928 yılında Louisiana valisi seçilmiş, daha sonra da Demokrat Parti'den senatoya girmiştir. Long'un döneminde hastaneler ve eğitim kurumları genişletilmiş, yoksullar için hizmet veren ücretsiz sağlık sistemi kurulmuştur. Huey Long 1935 yılında bir suikaste kurban gitmiştir. (y.h.n.)

GERİYE DÖNÜP BAKTIĞIMDA BİRKAÇ ÖĞENİN O GÜNKÜ SEANSTA ROLÜ OLDUĞUNU GÖRÜYORUM. [MUAYENEHANEDEKİ BİR BAŞKA TERAPİST OLAN] G. İLE KAYGIMI TETİKLEYEN BİR KONUŞMA YAPTIM; E'Yİ GÖRMEDEN HEMEN ÖNCEYDİ BU VE ÜZGÜN OLDUĞUMU BİLMESİNİ SAĞLADIM. BUNU BEN O "SALDIRGAN KADIN"LARDAN BİRİYLE SORUN YAŞAMIŞIM GİBİ ANLADI VE TAM BU NOKTADA İÇTEPİM BİR DAHA ASLA G. İLE KONUŞMAK İSTEMEMEK YÖNÜNDEYDİ. DAHASI, NE ANLAMA GELDİĞİNİ VEYA BUNUN NEYE İŞARET OLDUĞUNU BİLMEDEN E'NİN GEÇEN SEFER BAHSETTİĞİ DEĞİŞİMDEN ENDİŞELENMEKTEYDİM. SONUÇ İTİBARİYLE, BU SEANSTA DAHA KETUM VE ONA ODAKLANAMAMIŞ HALDEYDİM. BU ONDA PANİĞE SEBEP OLDU, BİLHASSA DA DALGIN VE DONUK OLUŞUMDAN ÖTÜRÜ HEM KORKTU HEM DE BANA KIZDI. HER İKİMİZ İÇİN DE HAYAL KIRIKLIĞINA DÖNÜŞEN BİR SEANSTI.

&

ÖNCEKİ SEANSTAN KONUŞTUK; HER İKİMİZ DE AZ ÇOK AYNI BAKIŞ AÇISINA SAHİPTİK. VE BEN BU SEFER ÇOK MÜPHEM OLMADIĞIM İÇİN ÇOK DAHA PÜRÜZSÜZ İLERLİYORUZ. BU ARADA E BANA ÖFKELENEBİLECEĞİ İÇİN OLDUKÇA MEMNUN; ONUN İÇİN ÖFKESİNİ DUYUMSAMAK VE GÖSTERMEK HEP ZOR OLMUŞTU VE BANA GÖSTERİP GÖSTEREMEYECEĞİNİ MERAK EDİYORDU. GÖZLERİMDE GÖRDÜĞÜ DONUK BAKIŞ, ANNESİNDEN ÇOK BABASI.

&

BU SEANSA DAİR NOT ALIYORUM SONRASINDA; ÇOK AZ ŞEY HATIRLIYORUM, SON İKİ SEANSIN FIRTI-

NASINDAN SONRA SAKİNLİK. BABASINA GERİ DÖNDÜĞÜMÜZDE DAHA DA FAZLASI ORTAYA ÇIKIYOR. SON SEANSTA BABASININ BEDENİNE SAHİP OLDUĞUNU SÖYLEMİŞTİ; BEDENİNİ HİÇ BU BİÇİMDE TAHAYYÜL ETMEDİĞİM İÇİN BU CÜMLE BENİ ŞAŞIRTTI VE KESİNLİĞİYLE DE BENİ ŞAŞIRTAN BİR CÜMLEYDİ BU. KENDİSİNİN VE BABASININ RESİMLERİNİ İŞİN İÇİNE KARIŞTIRIYOR. ANNESİNİN AKSİNE, BU (GENİŞ KARE ÇERÇEVE) BEDENE SAHİP.

&

BANA ANNESİNİN DİŞÇİ HİKÂYESİNİ ANLATIYOR. SORDUM, ANNESİ, E İLE DİŞÇİ ARASINDA HERHANGİ BİR SORUN OLDUĞUNU FARK ETMEDİĞİNİ SÖYLÜYOR. E, NİÇİN NOVOCAIN ALMADIĞINI SORUYOR. ANNESİ BUNUN MUHTEMELEN DİŞÇİNİN E'YE "İĞNE" İSTEYİP İSTEMEDİĞİNİ SORMASINDAN VE E'NİN BUNU REDDETMESİNDEN (BİR BAŞKA BAĞIMSIZLIK İLANI, YAŞ 8) KAYNAKLANDIĞINI SÖYLÜYOR. SONRA ANNE KENDİNE AİT BİR HİKÂYE ANLATIYOR: DİŞÇİ KOLTUĞUNDAYKEN CANI ACIYOR VE DİŞÇİ NİHAYETİNDE FARK EDİP, BUNDAN ETKİLENİYOR VE ONU KOLLARINA ALIP AĞLIYOR, ONU TESELLİ DE EDİYOR; SONRA DİŞÇİ MESLEĞİ BIRAKMIŞ. !!!

&

Tim'e yazıyorum: Geri dönüp baktığımda, üzerimde son birkaç seanstır hissettiğim baskının büyük ölçüde, şüpheler giderilmiş de olsa, esasen Shannon'ın benim onun için dönüştürücü bir nesne olduğum –tıpkı onun benim için olduğu gibi– kaçındığı Gerçeği'yle (veya benim Gerçek olarak ele aldığım bu şeyle) "titiz" ve istikrarlı bir biçimde baş etme ihtiyacımla alakası oldu-

ğunu anlıyorum. ("Dönüş. Nes." yine Bollas) Aşina olduğum tedirginlikler, bir düşüneyim, acaba şu başlıklar altında toplanabilir mi: *Bana âşık mı??* Bu *kazandığım* anlamına mı gelir? Yoksa *kaybettiğim* anlamına mı? Hakikaten hastaları arasında *bir istisna isem*, nasıl farkına varmasını sağlayabilirim (a) *bunu bildiğimin* ve (b) her şeye rağmen bunu suistimal etmeyeceğimin? Aynı zamanda, Shannon için sorumluluk almama, onu tanımak, algılamak, onu daha akıllı kılmak ve bunun gibi başka şeyler için sorumluluk almama izin veriliyormuş gibi hissediyor olmam benim adıma iyi bir şey mi? Buna bir son verebilecek miyim? (Zira kendime görünür olmaktansa başkasının öz algısına dair sorumluluk almak benim için genellikle çok daha kolay olmuştur hep.) Bir seviye var ki orada "bu (bir mesafe, 'erken gelişmiş' bir tanıma veya sorumluluk)

beni mutlu ediyor, ama
bu benim için iyi bir şey mi? Bunu bana
vermek *zorundalar* mı?"

sorusu, derinden aşina olduğum bir soru; kendi selametimi sağlayabileceğimden emin olmadığım bir andan kalan bir soru. Nedenini hatırlamakla tabii ki ilgileniyorum.

&

Yine Tim'e, uykusuz gecemden ve ilgi dolu e-posta cevabından sonra:

Ah, doğru, hep unutuyorum, dünya üzerindeki bir sürü insan için "âşık olmak" mefhumu (o kadar şeyin arasında) cinsel çağrışımlara sahip. Hayır, bence olan bu değil. Bana göre, âşık olmanın anlamı farklı. Bu, ani, küresel bir "bilme" hali; diğer kimsenin temsil ettiği yegâne erişimi, hayati önemde bir

bulaşıcı gerçeğe
veya göz alıcı biçimde
yükselmiş algı biçimine

ve bu mahrem ipi kaçırırsan hem ruhun hem bütün dünya sonsuza kadar çöl benzeri bir varoluşsal fakirliğin içinde varlığını sürdürür.

Bana göre, seks işin içine, eğer girecekse, araçsal bir yolla girer. Yakınlığın tek olası yoluymuş gibi; ama terapi gibi başka iyi yollarınız varsa, o zaman niçin seksle kafayı bozar insan, hiç bilemiyorum.

Ve, ah çok teşekkürler, "Shannon da kim oluyormuş ki sana âşık olmasın?" deyişin için!

&

E, BUGÜN ONU TERAPİDEN ATACAĞIMA DAİR KORKUYLA UYANDIĞINI KAYGIYLA BELİRTEREK BAŞLIYOR KONUŞMAYA. BUNU GÖZDEN GEÇİRDİĞİMİZDE, SON ÜÇ HAFTA BOYUNCA BANA KIZMIŞ OLDUĞUNDAN VE KENDİNİ KARŞIMDA ZEKİ, BAŞARILI VE BİR ARTI DEĞER OLMAYA BIRAKTIĞI İÇİN, BENİM ÖZELLİKLE AKTARIMSAL KONULARA KESKİN BİR BİÇİMDE ODAKLANAMAMAMDAN KORKUYOR. BU KAÇINMA DAVRANIŞININ, KARŞI AKTARIMIMLA İLGİLENMENİN BİR YOLU OLARAK, DAHA İYİ BİR TERAPİ KONUMU OLDUĞUNDA KARAR KILDIĞIMA İNANMIŞ. ONA ÂŞIK OLACAĞIMDAN VEYA HALİHAZIRDA OLDUĞUMDAN KORKTUĞUMU VE BUNUN (ONUN İÇİN) (BENİM İÇİN) İYİ OLMADIĞINI VE ONU TERAPİDEN ÇIKARACAĞIMI DÜŞÜNDÜĞÜMÜ DÜŞÜNEREK KORKMUŞ. BUNA KARŞILIK, YAKLAŞIK SON ÜÇ HAFTADIR OLUP BİTENLERDEN BAHSETTİĞİMİZDE, BURADAN VE ŞİMDİDEN KONUŞMAYA GAYRET GÖSTERİYOR VE BEN SÜREKLİ BUNU ÇOCUKLUKLA İLİŞKİLENDİREREK YORUMLUYORUM. BUNU BENİM KONUŞMAK İSTEDİĞİM ŞEYE PASİFÇE BOYUN EĞDİĞİ BİR ÇATIŞMA OLARAK DENEYİMLEMİŞ.// KONUŞTUKÇA, MESELENİN BU

OLMADIĞINI VE ONU KENDİNE VE BİR BAŞKASINA DA KULAK VEREBİLECEK BİRİ OLARAK GÖRDÜĞÜMÜ VE AYRICA ONU TERAPİDEN ÇIKARMAYACAĞIMI DA AÇIKLIYORUM.

Ona seansın sonunda doğrudan, ansızın, çekinerek, "Beni defetmeyeceksin, değil mi?" diye sorduğumda, kocaman bir gülümsemeyle karşılaşıyorum ve kuşkucu, biraz da hassas bir kişnemeyle "Ha-y-ı-ı-ı-r-r" diyor.

İşin güzel yanı şu ki, seansı sevgisiz hissederek bitirmiyorum... Shannon'ın neşeli, dirençli, hafif hantal halleri bu türlü keskin, son derece histerik çıkmazlarda muazzam oluyor. Bir noktada geçmişi düşünüp şaşırıyorum: "Ama bu ölümcül çıkarımlardan oluşan kusursuz ve acımasız bir şerit gibiydi!"

Çok ilgili cevaplıyor: "Şöyle hissediyorum 'vay canına, bundan bizim evde hiç yok; nasıl çalışıyor?' "

Bana bu korkunç açmaz hissine sebep olmuş olan heyulanın nasıl başladığını sorduğunda, uzun bir süre ne diyeceğimi düşünüyorum ve sonra, "Hepsinde zaten oradaydın, başka ne söyleyeceğimi bilmiyorum!" diyorum.

Fakat sonra aklıma onun farkında olmadığını bildiğim şeyler geliyor: mesela benim "serbest iyileştirme" anlayışım gibi, özellikle de ben bu kadar muazzam bir dost zenginliğine haiz olduğum ve o alenen ve genel olarak çok arkadaşlı hissetmediği için. Bunu kendime söyletmek zor benim için; yeterince arkadaşı olmaması acınası gösteriyor onu. Biraz kederli bir kabulle başını sallıyor ama neden bahsettiğimin farkında.

Aynı zamanda bazı sadistçe veya sadece ezici dürtülerimin, ettiğimiz büyük kavgalarda onu incitmek duygusuyla bir bumerangmışçasına ortaya çıkış biçimi veya yalnızca tutturduğum düzenli dil; onun eksiklik ve yoksunluk hissi, benim tamlık hissim, bu nihayetsiz iyileştirmelerde öz varlığımı harcama ihtiyacım...

"Yani" diyor, "sanki gösteriş yapıyormuş gibi hissediyorsun; abartılı bir gösteriş yapmaktan bahsetmiyorum" (teatral bir

jest yapıyor), "ama yalnızca *gösteriyorsun*" (mütevazı ama geniş açılan akordeon hareketi); "Sanki bu zenginlik ve tamlığın, iyi arkadaşlıklara sahip olman gibi bir yönünü gösteriyor olman beni ya da bir başkasını incitecekmiş, bunu telafi etmek de, benliğinde bir bakıma bitmez bir iç kanamaya sebebiyet verecekmiş gibi..."

"Evet. Öyle herhalde."
Hayalimde ona dair, annem ve babama dair

belki de gerçek
soru şu: Onları, beni
gereğince doyurmaları

için, beni yok edecek,
onları yok edecek ve
bu doyurma sahnesini de

yerle bir edecek
bir şeye "kışkırtmadan"
onları, ihtiyacım olan

kimseler haline
dönüştürebilir miyim?
Shannon söz konusuyken, belki
cevaplardan biri, Evet.

&

CİNSEL FANTEZİLERİNDEN BİRAZ DAHA BAHSEDİYOR. TEKRAR BUNLARI DÜŞÜNMEYİ KEYİFLİ VE TATMİN EDİCİ BULUYOR; ZİRA BİR SÜREDİR YAPMADIĞI BİR ŞEY BU, ÖZL. BİR ÇOCUĞUN BAKIŞ AÇISINDAN.

Fakat diye soruyor, neden bir süredir yapmıyordun bunu?

Tüm bunlar hakkında yazıp düşündüğümü ama on yıldır bunlarla uğraşmadığımı biliyor.

Ona anlattığım bu motifler ve onlara eşlik eden saatler süren cinsel hayallerle dolu nöbetler; geçtiğimiz birkaç sene içinde yavaş yavaş kayboldu.

Kısmen menopozdan dolayı.

Ayrıca, özel yetilerimin rastlantısal bir araya gelişi (geylezbiyen çalışmalarının çığ gibi büyümesiyle birlikte) asıl cinselliğime dair utangaç olmam için bana fazladan büyük bir sebep verdi (bu da bir sebepse tabii). Çünkü bu hal bana hiç uymuyor ve diğer insanların *queer* cinselliğini, kendiminkinin yerine, özdeşleşmemin, tutkumun ve düşüncemin büyük ölçüde yaşadığı yere koymak çok daha kolay bir şey.

"Ama neden tüm bunları konuşmak *bu kadar* zor? Benimle bile?"

Bunu yapmaya çabalarken geçmem gereken iki manyetik alan tanımlamaya çalışıyorum bu yüzden. Bir taraftan tüm temalar ve hatta belirli söz ve ifadeler cinselliğin cadı kazanları; tahrik olacağım ve bütünü gözden kaçıracağım diye kaygılanıyorum. Diğer taraftan da, anlatırken veya somutlaştırırken rahat olduğum bu fantezi malzemesinin hayatımın her yönünden bu denli kopuk görünmesinin yarattığı diş gıcırdatan utanç duygusu var.

"Seksilik ve utangaçlığın birbirinden ayrılmayacak iki şey olduğu gerçeği bunlar arasında gidip gelmeyi, emin ol, kolaylaştırmıyor."

Esasen Shannon'la konuşma alanı, uyarılma ve utangaçlığı araya belki bir sınır koyabileceğim yeterince uzak bir mesafede tutmak için şu ana dek belki de bulduğum en iyi alan. Ona da böyle söylüyorum: ilk itirafım, onunla bunu konuşmanın *heyecan verici* olduğu.

"Ama bu fantezilerde" diyor Shannon, "vurgu söz ve ifadelerden çok eylemler ve organlar üzerinde değil mi?"

"Fantezilerin nasıl işlediğini asıl *sen* biliyorsun" diye cevabı yapıştırıyorum gırgırına. Biliyor mu? Elimden geleni yapıyorum. "Bu sanki içinden tüm hava emilmiş gibi kapalı bir oda, dolayısıyla yer çekimi de yok ve yalnızca birkaç muhtelif nesne beraber yuvarlanıyor. Bu nesneler her şey olabilir; hepsi farklı türdeler. Bazıları, evet bazıları, sözler ve ifadeler; bazıları da eylemler, organlar, açılar... Ve onları 'fantezi' yapan şey, ortada sabit bir bağlamın veya tanımlanacak sabit bir yerin veya herhangi sabit bir şeyin olmaması."

"Ne gibi?.." diye soruyor. Veya belki "Ne gibi ifadeler?.." Ne söyleyeceğimi düşünürken uzun bir duraksama.

"Pekâlâ, kan almaya çalışan hemşireyi anlatmıştım sana, odada yataklar ve perdeler vardı ve sonra bir fısıltı duydum, 'Bacaklarını aç' işte bunun gibi. Bu ifade benim fantezilerimin herhangi bir yerinde tekrardan çıkageliyor. Bunun gibi bir şey.

Ya vakum odasındaki diğer öğeler? Diyelim ki bazı özel organlar: götler, göt delikleri, kadın cinsel organları. Ve sonra bir diğer öğe, hep bir tür kurumsal veya yarı kurumsal ortam: bir okul, bir enstitü, bir hiyerarşi, bunun gibi bir şey.

Bir diğer öğe de, bir tanıklık veya kulak misafirliği ilişkisi: ceza sahnesini izleyen biri, aralık bir kapı, acıyarak kulak misafiri olan biri, hasetle ajanlık yapan biri.

Cezalandırılmakta olan kişiye zorla, rızası olmadan yaptırılan bir konuşma ya da eylem sabit öğelerden biri her zaman. Ve özdeşleşmemin gerçekleştiği o yer hep o kişiyle bağıntılı: rıza göstermemeyi istemek ama bunu yapmaya zorlanmak arasındaki o kesişim noktası.

Belirli ritimler de bir öğe olarak işin içine katılabilir; en belirgini şaplaklanma sesleri. Beklemek; dehşetle beklemek. Sanırım bunlar temel şeyler, hiç değilse o odadaki temel şeyler."

Bu açıklamayı yaptığım için gurur duyuyorum. Sanki soyut ve somutun tutarlı bir karışımı gibi, bu bağlamda, bugün, her durumda. (Tüm bu zaman zarfında, Shannon'la gözlerimizin buluşmasıyla söylenebilecek şeylere ya da –birimizin veya di-

ğerinin veya her ikimizin birden– bakışlarımızı odanın diğer ucuna çevirmemizi, hiç değilse gözbebeklerimizi odaklamamamızı gerektiren şeylere dair bir sürü sessiz sohbet yaptık. Bunu yapabiliyoruz evet.)

En nihayetinde şöyle diyor: "Sen konuştukça gitgide senden bir sıcaklık, bir 'evde olma' hissi, hoş bir duygu yayılıyor. Anlıyor musun? Çocukluğundaki hakiki ceza, bekleme, mastürbasyon sahnelerinden kaygıyla bahsedişinden sahiden farklı bu."

Diyorum ki, sadece

küçük bir sabırsızlık
oyunuyla "Pekâlâ,
bu benim *cinselliğim*;

evet, buna haz eşlik ediyor." Evet, diye ekliyorum, enerjimi aldığım bir makinenin homurtusunun bana eşlik ettiğini hissediyorum.

Seansın sonuna doğru şeytan beni yakalıyor ve bana bu fantezilerin yıllara yayılan bir kronolojisini yapmanın bile mümkün olabileceğini söyletiyor.

&

SEKSE GİRİŞ OLARAK ŞAPLAKLANMAYA GEÇİYORUZ. ŞAPLAKLANDIĞINA DAİR ÖZEL BİR ANISI YOK FAKAT ŞAPLAKLANMAK VE ZORLA ALINAN RIZA RİTÜELİNİN GEREĞİ PANTOLONUNU İNDİRİP BABASININ KUCAĞINA YATMASI İÇİN BABASININ EVE GELMESİNİ BEKLEMEK ZORUNDA OLDUĞU SAHNEYİ ANIMSIYOR. CEZA YÖNTEMİNİ TARTIŞMAYA ÇALIŞTIĞINI HAYAL ETTİĞİNİ, BU YÖNTEMİ ANLAMADIĞINI, BABASININ DÖNÜŞÜNÜ MASTÜRBASYON YAPARAK BEKLEDİĞİNİ, BEKLERKEN GEÇEN ZAMANI HATIRLI-

YOR. BUNUN SADO-MAZOŞİST FANTEZİLERLE NE DENLİ İÇ İÇE GEÇMİŞ OLABİLECEĞİ NET DEĞİL.

Şaplaklanma sahnesini, öyküsel hayatımdaki tüm izlerinden yola çıkarak yeniden kurmaya çalışıyorum. Kız kardeşim şaplaklayanın Babam olduğunu söylüyor; tüm bu yıllar boyunca kim olduğunu hiç hatırlayamadım. Ama her iki ebeveynim de orada olmuş olmalıydı, en azından çoğu zaman; bunu bu olayın uzun süredir bilinmiyor olmasından çıkarsıyorum ama aynı zamanda da, yetişkinler çocukları cezalandırmaktan konuştuklarında içimde birdenbire gözdağı ve öfkenin (başka bir deyişle, pornomsu heyecanın) tetiklenmesi de beni bu çıkarıma ulaştırıyor.

Yetişkinlerin dilindeki şehvet düşkünlüğü ve aşırı ahlakçılığın karışımı, inkâr edilen uyarılma da bende aynı hissi uyandırıyor.

Shannon, bu hikâyede gizlenmiş görünen boşluklardan şaşkına dönüyor: başarı ve cezalandırma arasındaki, ebeveyn öfkesi ve şaplaklanma anı arasındaki boşluklar. O boşlukların verimliliği! Şurası neredeyse kesin ki, bunlar içerisinde, cezalandırılmak haricinde bir yolun olup olmadığını tartışmak için çaba gösterdim; bir çocuk olarak bir yetişkinle değil "karşılıklı iki kişi" olarak tartıştım. Belki de bir ya da iki defa başarılı olmuşumdur?

Ya da hiç olamamışımdır.

Ah, şeylerin *hemen şimdi* açıkça ifade edileceğinden umudu iyiden iyiye kesecek derecede yavaş öğrenen biriyim. Shannon'la girişimlerimin olası kötüleştirici etkilerini tartışıyoruz: cezalandırılmamak yerine, acaba bu şekilde, *bir yetişkin olarak* mı cezalandırılıyorum?

"Şaplaklanamayacak kadar yaşlı
değilsin, biliyorsun" —kötü niyete
eşdeğer bir ifade

Velev ki şaplaklanma, bu ifadenin ortaya çıkışından çok önce benim için erotik bir anlam kazanmış olmasaydı bile (kazandığına eminim gerçi), bu ifade bunu sağlardı zaten, değil mi? diyorum Shannon'a.

Buradan sonra gidilecek neresi var, merak ediyorum.

Halen duygular mahzeninde dokunulmamış olan Gary'nin kaybı yerine (bunu anlatmaktansa? bununla kıyaslayınca? bilmiyorum) buna odaklanmaya hazır mıyım veya odaklanabilecek miyim, merak ediyorum. Bir bakıma sanki bu mevzuları konuşurkenki acının veya aşındırmanın derecesi devasa, adressiz kayıp karşısında katlanılabilir görünüyor.

Neden bilmiyorum sahiden.
Bunu kullanmaya istekliyim,
zorlamaya; eğer yapabilirsem.

&

CİNSEL FANTEZİLER TARİHİ PROJESİ: CİNSEL HEYECAN, NEŞE, EĞLENCE VE BUNUN GİBİ ONU KURAN ÖĞELERE GERİ DÖNDÜK GERÇEKTEN; AMA AYNI ZAMANDA BÜTÜN BUNLARIN SIKICI, BANAL, BASMAKALIP GÖRÜNDÜĞÜ BİR BAKIŞ AÇISI VE BİR ONUR DUYGUSU VAR; ERKEK CİNSELLİĞİ VE BENLİĞİMDEKİ CİNSEL ORGAN İÇİN YER AÇMAYA ÇALIŞIYORUM ERKENDEN. DENEDİM AMA PEK İLGİSİNİ ÇEKMEDİ. BUNLAR BANA SIKICI VE BANAL DEĞİL, HEYECAN VERİCİ GELDİĞİ İÇİN ONUN NEYDEN BAHSETTİĞİNİ ANLAMADIĞIMI SÖYLEYEREK, BANAL BAKIŞININ NASIL BİR ŞEY OLDUĞUNU SORUYORUM.

Bu esnada, terapinin dışında/etrafında, daha önce ne zaman hissettiğimi hatırlayamadığım duygusal bir gerçekliğin ve olasılık hissinin tadını çıkartıyorum. Yani kendi bedenimin gerçekliğinin. Dünyadaki en doğal şey gibi ve (bu fantezilerin

esas içeriğini düşündüğümde) oldukça anlaşılmaz geliyor bedenim.

Aynı zamanda, *Middlemarch*'ı* okul için okumak son derece garipti; bu sefer kitabı sevmiştim, en Viktoryen kahramanımla özdeşleştiğimi hissediyordum; coşkulu, istekli, ahlaken saf, temiz, arayan, talepkâr, vesaire vesaire. Tüm bunları sınıfıma yağdırıyor ve aynı zamanda bu dur durak bilmez gaddarlık ve ceza dünyasında harika bir biçimde yarı yitik hissediyordum.

Bu sefer: George Eliot ve mastürbasyon yapan kız?

&

ŞİŞMAN OLMA MESELESİNİN BİRÇOK CİNSEL FANTEZİNİN TEMELİNDE YATTIĞINDAN BAHSEDİYOR. KABUL EDİLEMEZ OLUŞUN SÜREĞEN ACISINDAN BİRAZ TATLILIK ÇIKARTMA YOLU BU ONUN. ÖYLE Kİ, BU, BU FANTEZİLERİN ANAL-MERKEZCİ OLMASINDAN DAHA TEMEL BİR YERDE DURUYOR OLABİLİR. ZİHNİNİ ŞEKİLSİZ ŞİDDETİN ETRAFINA SARARAK BUNA BİR ŞEKİL VERME YOLU ONUN. BANA BU FANTEZİLERİ ANLATMASININ UYANDIRDIĞI BÜTÜN MESELELERİ DE ANLATIYOR; SIKILACAĞIMDAN KORKUYOR, ÇOK AŞIRI İLGİMİ ÇEKECEĞİNDEN KORKUYOR; ONA AİT OLDUKLARINI UNUTARAK BUNLARA KENDİMİNMİŞ GİBİ TEPKİ VERECEĞİMDEN; BENİ HİÇ ENTERESE ETMEYEN BİR ŞEYE İLGİ DUYMAK İÇİN KENDİMİ ZORLAYARAK ONA ZAMAN KAYBETTİRECEĞİMDEN; BU MEVZULARI ORTAYA DÖKERSE HALEN SEVİLİYOR OLUP OLMAYACAĞINA DAİR ENDİŞELERİNİN UZUN ZAMANDIR PEKİŞTİĞİNDEN, BUNUN HEYECANLI VE KEYİFLİ SÜREGİDEN TERAPİYE AŞINDIRICI, SIKICI VE ÇETİN BİR ÇALIŞMA HALİNİ ZERK EDECEĞİNDEN...

* George Eliott, *Middlemarch*, Bontam Classics, New York, 1985. (ç.n.)

&

"Hatırla, bana fantezi odasından bazı özel ifadeleri sorduğunda, uzunca bir süre duraksadıktan sonra, sana tüm hikâyeyi anlatmıştım yeniden; hemşirenin kan aldığını ve sonra 'bacaklarını aç' dediğini ve bunun fantezilerimden bildiğim bir ifade olduğunu söylemiştim sana.

Bu elbette gerçek bir örnekti. Ama bunu seçmemin sebebi soruna dürüstçe cevap verebilme problemimi çözmüş gibi görünmendi ama yine de, bilmiyorum, bu örnek, anlatmaya katlanmamı sağlayacak kadar çok öyküsel malzemeye bulanmış olabilir.

Şunu kastediyorum; eğer tam anlamıyla gerçek bir cevap verseydim, en belirleyici ifade 'bacaklarını aç' olamazdı herhalde, muhtemelen 'pantolonunu indir' gibi bir şey olurdu. Fakat bunu içine yerleştirebileceğim bir öykü yoktu o an, o yüzden söyleyemedim."

(Neşelenerek) "ama
tabii, şu an bu öyküye sahibim
o yüzden söyleyebilirim!"
"Sen de söyleyebilirsin."

&

CİNSEL FANTEZİLERİNE DAİR KONUŞMAK İSTEMİYOR OLMAM GEREKTİĞİNİ HİSSEDİYOR. BUNLARI BERTARAF ETMEYE ÇALIŞTIĞIMIN FARKINDA DEĞİLİM AMA O FARKINDA OLDUĞUMU DÜŞÜNÜP ENDİŞELENİYOR. BUNU KONUŞTUKÇA, CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYIP UĞRAMADIĞI SORUSUNU CANLI TUTMAM İÇİN BANA BEL BAĞLADIĞININ FARKINA VARIYOR ÇÜNKÜ BUNU KENDİ YAPABİLECEKMİŞ GİBİ HİSSETMİYOR. BU SORUNUN GÜNCEL KALMASINI İSTİYOR,

ZİRA NEDEN BÖYLE BİRİ OLDUĞUNUN AÇIKLAMASINI BULMAYI ÇOK İSTİYOR, ÖZELLİKLE DE CİNSEL ALANDA AMA AYNI ZAMANDA DA DEPRESİF OLDUĞU ALANDA. BENİ BUNUN İÇİN KULLANDIĞINI ANLAMAK ONU ŞAŞIRTIYOR.

—Çünkü bir şey üzerinde uzunca bir süre mutabık kalmışsak eğer o da şu: "cinsel istismarın" her soruya cevap olduğu belirsiz bir söylem tarafından ele geçirilmemeliyiz. Ve hikâyemde sağlam şüphelilerin olmamasının yanı sıra, hasarın bir ölçeği de söz konusu değil son tahlilde.

Ama nedense hâlâ
Shannon'ın tanıklığının
ağırlığından kurtulamıyorum.

&

İSTİSMAR SORUSUNU GÜNDEMDE TUTMA SORUMLULUĞUNU BANA YANSITARAK KENDİNE KARŞI PEK DÜRÜST OLMAMAKTAN MUSTARİP BİR ŞEKİLDE BAŞLIYOR. BU, KAPIDAN GEÇEN ADAM OLARAK BANA BAĞLANIYOR. FANTEZİLERİNİN BİRİNDEN BİRAZ DAHA BAHSETMEYE GEÇİYOR. TEFECİNİN ADAMI. BU KEZ ZORLA ALINAN RIZA İKİ ADAM ARASINDA BÖLÜNÜYOR, HER İKİSİ DE BİRBİRİNİ, İŞKENCEYE MARUZ KALIRKEN İZLEMEK ZORUNDA VE İŞKENCEYİ SÖYLEMEMELERİ GEREKEN SIRRI SÖYLEYEREK DE DURDURAMIYORLAR. İYİ KARŞILANDIKLARI VE SEVİLEREK CEZALANDIRILDIKLARI KARARGÂHTAKİ SON DA DİKKATE DEĞER.

Shannon bir fantezi dinleme yöntemi buluyor; bu yöntem bir arkadaşımın eşliğinde fanteziyi yeniden değerlendirmiş olduğum hissi bırakıyor bende. Mevzunun zarafetine hayran (bu

seferki yoğun bir şekilde üstten dayatılmış ve bu yüzden de *güzel* bir fantezi).

"Bunun gibi bir fantezinin yıllarca ne kadar tatmin edici olabileceğini anlayabiliyorum. Sanat gibi. Bu fanteziyi istediğin kadar evirip çevirebilirsin" diyor.

Senansın sonuna doğru, "Adamlardan birinin diğerinin kıçındaki sopayı ittirmesi kısmı; bu detay *hoşuma* gitti, hissedebiliyorum" diyor. "Diğer fanteziler de bunun gibi mi?" diye soruyor, davetkâr bir edayla sanki.

Ezilmiş gururumla şöyle diyorum: "Sadece bir iki avuç daha var; bunun gibi odadan odaya yürüyüp etrafına bakınabilirsin onlarda da. Bazıları daha zayıf: yalnızca birkaç ifade, bir imge, bir açı."

İlgimi çeken başka sorular da soruyor. Empati kurarak işkenceyi yaşıyor muyum? Evet.

İşkencecileri gözümde canlandırabiliyor muyum? Pek değil; fantezilerin hemen hepsinde, o [adam]/onlar hep yarım yamalak. Birkaç istisnada (bunu hiç söylemedim!) cezalandırıcılar kadın. Bir tanesinde belli ki ben varım, bir başkasında belli ki (açıkça değil) annem. Bunun dışında bu figür boş bırakılmış.

TEFECİ'nin Adamı fantezisi esasen kastre edilmiş Ilya Kuryakin* karakteriyle sona eriyor; sonra TEFECİ'ye gidiyor ve tekrar cezalandırılıyor, bu sefer önemli bir sırrı açık etmekten dolayı. Shannon soruyor, adam fantezinin sonunda nasıl hissediyor?

"Harika" diyerek kendimi şaşırtıyorum biraz: "Pekâlâ, ah, hayır, pek de harika sayılmaz; aslında dümdüz hissediyor; her şey kaybedilmiş, boş. Fakat bu sevgi dolu kayıp ve ceza odasına yapışmış kalmış, işine ve örgütüne kusursuzca bağlı, tahminimce hep bunu arzulamıştı. Ve Napolyon'a olan sevgisini beyan etmekte başarılı oluyor, Napolyon'un da minnettar ve

* İllya Nickovetch Kuryakin: 1960 yıllarda yayımlanmış *The Man from U.N.C.L.E.* isimli televizyon dizisinin ana karakterlerinden biri. (y.h.n.)

merhamet dolu olması gereken bir biçimde yapıyor bunu. Mükemmel bir his bu."

Garip olansa sanırım artık "mükemmellik" duygusunun beden dilim ve ses tonumdan yayılıyor olması. Merak ediyorum, Shannon beni kaç yaşında bir varlık olarak görüyor? Yani, kaç yaşındayım ben?

Sonra, diğer eski fantezilerin aniden beyne üşüşmesi gibi, yine bunları anlatmaya dair yükselen bir panik söz konusu ve bunun altında da

bunları anlatmanın olası neşesinin verdiği
canlı bir çoğalma hali.
Oldukça beklenmedik bir şey.

&

ZORLA ALINAN RIZA MESELESİNİ ELE ALIP, SORUYORUM; BU HANGİ SORUNLARI YOĞUNLAŞTIRIYOR, ÇÖZÜYOR VEYA ERTELİYOR? RIZASIZLIKTAN, SANA BİR ŞEY YAPILMASINA VE ÇİĞ BİR DAYATMAYA KADAR ÇEŞİTLİ SORUNLAR. ESKİ FANTEZİLERDEN BİRİ DE İNSANLARIN CEZALANDIRILMAK ÜZERE GETİRİLDİĞİ VE İZLEYENLERİN PARA ÖDEDİĞİ BİR ISLAH ETME KURUMUYDU. İŞİN PÜF NOKTASI, SEYİRCİLERİN AFFEDİLECEK BİR KİŞİYİ SEÇMEK ÜZERE OY VERMELERİYDİ; BU YÜZDEN, CEZALANDIRILACAK KİŞİ SEMPATİYİ ÜZERİNDE TOPLAMAK İÇİN BİR KONUŞMA YAPMAK ZORUNDAYDI. AMA KONUŞMANIN İÇERİĞİ EPEY KISITLIYDI; MECBURİ İFADELERİN SAYILARI BELLİYDİ, NASIL CEZALANDIRILACAKLARINI VE NE DENLİ ACI VERİCİ/AŞAĞILAYICI OLACAĞINI FORMÜLE EDİLMİŞ SÖZLERLE ANLATMALIYDILAR; NE KADAR ACIKLI VE AŞAĞILAYICI OLURSA, İZLEYİCİ O KADAR FAZLA İZLEMEK İSTEYECEKTİ; AFFEDİLMEK ÜZERE

SEMPATİ TOPLAMAK İÇİN BUNU YETERİNCE ACIKLI & AŞAĞILAYICI YAPMASI GEREKİRDİ. İÇİNDEKİ VAHŞİ ENERJİNİN ÇOKLUĞUNA VE ÇAPRAZ BASKIYLA SEFERBER EDİLİŞİNE HAYRANIM. ZORLA ALINAN RIZANIN ORİJİNAL KAYNAĞINI HATIRLAMIŞ OLABİLİRİM: S. ALEICHEM'İN* KİTABI, YETİŞKİNLERE AİT KISA HİKÂYELER; BİR TANESİNİ 7-8 YAŞLARINDAYKEN OKUMUŞTUM; KÜÇÜK BİR OĞLAN, BİZİ KIRBAÇLANMAK ÜZERE TİŞÖRTLERİMİZİ ÇIKARMAYA ZORLAYAN ZALİM BİR OKUL MÜDÜRÜNDEN BAHSEDİYOR; BU ŞEY BENİ, FANTEZİLERİMDE YAŞATTIĞIM BİR ŞEYİ YAZILI HALDE GÖRDÜĞÜM İÇİN Mİ BU KADAR ÇEKTİ YOKSA YEPYENİ BİR ŞEY MİYDİ BİLMİYORUM. BİR YANDA GADDAR BİR ZORLAMA, DİĞER YANDA İSE BENİM BUNDAN HAZ DUYMAM.

&

HAFTA SONU BOYUNCA İKİ KONFERANSTA GARY'NİN YAZDIKLARININ SUNUMUNU YAPMASI E'YE BU MALZEMEYİ SAVUNMAK İÇİN YANLIŞ KİŞİ OLDUĞUNU HATIRLATIYOR. BU SİYAH BİR ADAM HAKKINDA VE SİYAH BİR ADAM TARAFINDAN YAZILMIŞ AMA E BEYAZ; GARY GEY, E İSE DEĞİL; BU MALZEME SEKSE VE KÖLE-EFENDİ İLİŞKİLERİNE DAİR OLMASININ YANI SIRA HATIRI SAYILIR ÖLÇÜDE ÖFKELİ IRKSAL BİR MALZEME; VE SON OLARAK DA SİYAH YAZARLARI DESTEKLEYEN BEYAZ KADINLARA DAİR UZUN BİR "KOLONYAL" TARİH SÖZ KONUSU. FAKAT PROFESYONEL OLARAK YAPMIŞ OLDUĞU ŞEYLER VE BU İŞİ YAPARKEN YAPTIĞI YATIRIMLAR İÇİN VEYA BU

* Sholem Aleichem [Sholem Naumovich Rabinovic] (1859-1916): Ukranyalı yazar ve oyun yazarı. Eserlerini İbranice ve yidiş dilinde yazmıştır. Doğu Avrupa Yahudilerinin komedi, merhamet ve trajik ironi üzerine kurulu yaşamlarını işlemiştir. (y.h.n.)

SINIR GEÇİŞİ POZİSYONUNA OLAN İLGİSİNİ GÖSTERMEK AÇISINDAN YANLIŞ KİŞİ OLDUĞUNU HİSSETMİŞ HEP. BUNU "KOSOFSKY" OLMAKLA İLİŞKİLENDİRİYOR BİR YÖNDEN VE MARİFETİNİN TADINI ÇIKARIYOR. SEANSIN SONUNA DOĞRU, TERAPİSTİNİN ONU "ANALİZE BAŞLADIĞI" BİR ARKADAŞINDAN BAHSEDİYOR. BU TERTİBİ DENEMEYE DAİR BİR MERAKI VAR; S/M YAN ANLAMLARINI GÖRMEK İÇİN, TERAPÖTİK İLİŞKİYE OLAN ETKİSİNİ GÖRMEK İÇİN, BAŞKA YERE YÖNELTME EĞİLİMİNİN KAYNAKLARINI KEŞFETMEK İÇİN. BEN DE ONUNLA HEMFİKİRİM BUNU DENEMEK KONUSUNDA.

Shannon'dan hiçbir zaman rastgele bir hayır gelmez. Hiçbir zaman "prensipte" hayır yoktur onda; belki bu yüzden prensip de yoktur. Shannon epey gayri-kuramsaldır; kararlar almakta ve onları sezgilerini izleyerek uygulamakta tam anlamıyla *becerikli*dir. Abartısız böyledir. Bir sessizlik ne kadar uzun sürmelinin cevabı ona nereden geliyor? Veya bir cevap almak için ne denli merakla homurdanmalının?

Seneler öncesinden, mesleğinin ilk yıllarından kalma bir fotoğrafını görmüştüm bir defasında. Çok zayıftı, esmer yüzlüydü ve yanında ağzına kadar izmarit dolu bir kül tablası var. Ama aynı büyük sandalyesi oradaydı, ayakları içeri kıvrılmıştı, yüzündeki ifade kaygısızdı, hevesliydi, sanki dinliyor gibi;

halihazırda mutluydu;
orada, sihirli halının üzerinde
sanki uçuyormuşçasına.

9

"DİVANDA" İLK SEANS. POZİSYONDAKİ DEĞİŞİKLİK HİSSİNDEN SÖZ EDİYOR; FARKLI OLDUĞUNDAN, YANLIŞ BİR YERDE OLDUĞUNU HİSSEDİYOR (ÇERÇEVELENMİŞ BASKILARI, FOTOĞRAFI, ÇORAPLARIM DIŞINDA BENİ GÖREMİYOR; BU POZİSYONDA BAKILACAK HİÇBİR ŞEY YOK), FARKLI BEDENSEL DUYGULANIMLARIN FARKINDA OLDUĞUNDAN (KORKU, YİNE KANEPEDE OLMA HALİ; TÜM YÜZEY DUYGULANIMLARI). SERBEST ÇAĞRIŞIMIN MÜMKÜN OLUP OLMADIĞINI VE BUNU NASIL YAPACAĞINI SORUYOR. EVET, DİYORUM VE BUNUN AKLINA NE GELİRSE SÖYLEMENİN BASİT AMA ZOR BİR ŞEY OLDUĞUNU SÖYLÜYORUM. DUYGULANIMLARDAN

BİRAZ DAHA BAHSEDİYOR; SONRA DA BU POZİSYONDA BAŞKALARININ EŞLİĞİNDE OLDUĞUNDAN DAHA FARKLI HİSSETTİREN SAHİPSİZ BİR SESTEN SÖZ EDİYOR; ÖĞRENCİLERİNDEN BİRİNİN SESİNİN NİTELİĞİNDEN, SONRA ERKEK KARDEŞİNDEN VE ONUN EŞİNDEN, STEPHEN'DAN, BAŞKA BİRİNDEN HABERLER. DUYGULANIMLARDAN BAHSETTİĞİN ZAMAN, BİR ANDA BİRÇOK İNSAN MEVZU BAHİS OLDU DİYE YORUMDA BULUNUYORUM. SERBEST ÇAĞRIŞIM YAPTIĞINI HİSSETTİĞİNDE BÖYLE OLDUĞUNU, BİR YIĞIN DÜŞÜNCE VE KİŞİNİN AKLINA GELDİĞİNİ SÖYLÜYOR.

&

"DİVANDA" DUYGULANIMLARLA UĞRAŞMAYA DEVAM EDİYOR. ELLERİ YÜZÜNDE VE MİDESİNDE, BEDENİNİN ÜST KISMINI ALT KISMINDAN DAHA FARKLI TECRÜBE EDİYOR. KONUŞTUKÇA SESİ YUMUŞUYOR VE KISILIYOR; ÇOĞU ZAMAN NE DEDİĞİNİ ANLAMAK BENİM İÇİN GÜÇLEŞİYOR. İÇİ GEÇMİŞ GİBİ; HÂLÂ ORADA OLUP OLMADIĞIMDAN EMİN OLMAK İÇİN NADİREN BİR ŞEY YAPIYOR. (BU SEANSLARDA İÇERİK YÜZ YÜZE GÖRÜŞMELERDEN DAHA AZ OLDUĞU VE FARKLI YAPILANDIĞI İÇİN DAHA HIZLI NOT ALMAK ZORUNDAYIM.)

&

BENİMLE GÜREŞME, BACAKLARINI BELİME DOLAMA VE SIKIŞTIRMA FANTEZİSİ; EFOR, SALDIRGANLIK, OYUN VE EROTİZMİN ZEVK VEREN KARIŞIMI. BANA BU FANTEZİ UYGUN MU DİYE SORUYOR. ONUN İÇİN DÜŞÜK BİR İHTİMALLE DE OLSA HAYIR CEVABI ALACAĞI BİR SORU SORMANIN NE KADAR SIRA DIŞI OLDUĞUNU BELİRTİYOR.

&

ÇORAPLI AYAĞIMI ALIP ONUNLA MASTÜRBASYON YAPMA FANTEZİSİ.// DÜN ÇOK AĞLAMIŞ, "BÜTÜN CİDDİYET ÜZERİNDEN AKIP GİTMİŞ" GİBİ HİSSETMİŞ// BANA DAİR İKİ FANTEZİYE AİT DÜŞÜNCELER; PENETRASYON ÖNEMLİ DEĞİL; ÇOCUKKEN BABASININ DİZİ/ BACAĞI İLE ATA BİNMECE OYNAMASIYLA İLGİLİ BAZI ÇAĞRIŞIMLAR.// KORUNMASIZ, KENDİ İÇİNE GÖMÜLMÜŞ VEYA TÜM YÜZEYLER SABUN KÖPÜĞÜYMÜŞ GİBİ, DENGESİZ HİSSEDİYOR; AİLESİNİN ONDA YARATTIĞI ETKİ GİBİ, KİŞİLERARASI MESELELERDE KAYGI DOLU, YALNIZ VE İÇLENMİŞ, BU ONA BİR KIZ ÇOCUĞU GİBİ (?) HİSSETTİRMİŞ. BOŞLUK, ÜZÜNTÜ, KAYGI HAKKINDA HİSSETTİKLERİ. KAYGI, UTANÇ, KÖTÜLÜĞÜN DOKUNAKLI UYUMU; BUNLAR CİNSEL DUYGULANIMLARIN DEJENERATİF DÖNÜŞÜMLERİ Mİ??

&

DİVANDA KENDİNİ RAHAT BIRAKTIĞINDA ÇIKAGELEN GENİTAL UYARILMAYLA NE YAPACAĞINI BİLMEMEKTEN ÖTÜRÜ UTANMIŞ VE AKLI KARIŞMIŞ. GIDIKLANMAYA, GÜLMEYE VE KIZ ARKADAŞLARIYLA BİRLİKTE MASTÜRBASYON YAPMA SAHNELERİNE GERİ DÖNÜYORUZ. CİNSEL OYUNUN BÜYÜK BİR KISMININ S/M HİKÂYESİ ETRAFINDA DÖNDÜĞÜNÜ VE BETİMLEMEKTE OLDUĞU –BİRİNİ GÜLDÜRMEK GİBİ "ÇIĞRINDAN ÇIKMIŞ" HİKÂYESİZ, UTANGAÇ VE KAÇAK OLAN– GENİTAL UYARILMADAN EPEY FARKLI OLDUĞUNU SÖYLÜYOR.

&

ASLINDA ÖLDÜRMEDİĞİ BİRİNİ ÖLDÜRMEKTEN SUÇLANDIĞI *KORKUTUCU* RÜYA. BU GÜRUH TARAFINDAN ALINIP GÖTÜRÜLMÜŞ VE ÖLDÜRÜLMÜŞ VE BEDENİ GÜBRE YIĞININA ÇÜRÜMEYE BIRAKILMIŞ, TA Kİ ONDAN TEK BİR PARÇA KALMAYINCAYA DEK; SADECE SAÇLARI, ŞİMDİKİNDEN DAHA UZUNLAR. // BU PARANOİD MEKÂNI TARİF EDİYOR. PLANSIZ/ HİMAYESİZ/ HERKES BANA KIZGIN/KAYDINI TUTUYORLAR/ TÜM HATALARIMIN/ HER ŞEYİMİ TESTE TABİ TUTUYORLAR/YAPMAK İSTEDİKLERİMLE YAPTIKLARIM ARASINDA BİR ORANTISIZLIK VAR/DİĞERLERİ KENDİ KENDİLERİNİ YOK EDİYOR, KONTROL EDEMEDİĞİM BİR HALDE (ODAMDAN DIŞARI ÇIKMA FANTEZİSİ/DÜŞÜNCESİ VE EŞİM ORADA, SERT VE ÜZGÜN; E BUNUN KATILIK MI ÜZÜNTÜ MÜ OLDUĞUNUN FARKINDA DEĞİL VE SORUŞTURMAK İÇİN KİŞİLERARASI BİR DİYALOĞU YOK, NE DE EŞİMİN ONUN VARLIĞININ FARKINDA OLUP OLMADIĞINI BİLİYOR). MUHTEMELEN ANNESİNİ HATIRLIYOR; DALGIN, HALSİZ, DEPRESİF, BİTKİN? /// TATMİN EDECEK BİR YAPIYA SAHİP OLMADIĞI BİR ÇEŞİT GENİTAL ARZUNUN AYIRDINA VARDIĞINI KABUL EDERSE, BUNUN AÇIK BİR YARAYLA DÜNYA ÜZERİNDE YÜRÜMEK GİBİ OLACAĞINI SÖYLÜYOR. NASIL TATMİN EDECEĞİMİ BİLMİYORSAM NEDEN ARZULARIM VAR?// OLDUKÇA UYUMSAL OLDUĞUNU, ÇOK FAZLA REAKTİF OLMADIĞINI SÖYLÜYORUM. BU ONA KISKANMA BİÇİMİNİ HATIRLATIYOR: ONA KET VURUYOR, KIZDIRIYOR, ÇARESİZ HİSSETTİRİYOR AMA RAKİBİYLE DUYGUDAŞLIK KURACAK HERHANGİ BİR ANLATMA BİÇİMİ BULUR BULMAZ, ÖFKESİ VE DİĞER ŞEYLER KAYBOLUYOR. /// AÇIK YARA, ERGENLİK, KORUNAKLI BEDENİN YİTİMİ, AÇIK-SALGILANAN-KOKULU ŞEY, İNCİNEBİLİR; ÇEKİCİ DEĞİL, ANNEMİN İHANETİ?

Divanda yatarken,
seni ürkütüp, korkulan Gotik mermilerini
büyük boşluğa

ağzından kaçırmana
yol açması gereken
şey sessizliklerdir.

Hiçbir zaman olmaz bu!
Bunun yerine, sanki Shannon'ın
kafasındaki benmişim

gibi, her saniyenin
bir sessizlik olması
cansız varsayımını

salıverdiğinde odamızda;
sersemce karşılıyor,
aramızda kabarcıklaşan

hangi sözlerin hangi
anda söylenebileceği
tahminini.

&

ÇOCUKLARIN İÇSEL FANTEZİLERİNE DAİR KLEINCI* KAVRAYIŞ ÜZERİNE KAFA YORUYOR; YANİ, ÇOCUKLARIN AÇLIK GİBİ BİR ŞEYİ BİR EKSİKLİK DEĞİL DE İÇLERİNDE AÇ BİR HAYVAN VARMIŞ GİBİ DENEYİMLEME BİÇİMLERİ ÜZERİNE. KANSERLE UĞRAŞMASININ YOL

* Melanie Reizes Klein (1882-1960): Avusturyalı psikonalist. Nesne ilişkileri kuramının kurucularındandır. Çocuklara ilk kez psikanalitik terapi uygulayan Klein'ın çocuk psikolojisi ve psikanalizinin gelişiminde büyük etkileri olmuştur. (y.h.n.)

AÇTIĞI SONUÇLARLA VE SAHİP OLDUĞUNU FARZ ETTİĞİ BÜTÜN ALTERNATİF İÇSEL BEDENLERLE UYUM İÇİNDE BU KAVRAYIŞ. PEK ÇOK ÇOCUK BIRAKMIŞ OLSA DA BEN KENDİ BEDENİMİ BU YOLLA DENEYİMLEMEYE DEVAM EDEBİLİRMİŞİM GİBİ GELİYOR—AZ VEYA FAZLANIN, NEDEN VE SONUCUN NET ALGISINA HAİZ DEĞİLİM. SİNDİRİMİ KOLAY ŞEYLERLE, KANSERLE, ANİ ATEŞ BASMALARIYLA VE SİNİRSEL MEVZULARLA OLAN DENEYİMİMLE İLİŞKİLENDİRİYOR BUNU. ÖLÜMLE OLAN İLİŞKİSİNDE BİR DEĞİŞİM YAŞIYOR; BU BİR BAKIMA YALIN BİR GERÇEK, YAKINDA BAŞINA GELECEK BİR ŞEY VEYA ONUN ARADIĞI BİR ŞEY DEĞİL.

&

"S/M hakkında bütün o şeyleri konuştuğumuzdan beri bir değişiklik yaşadığımı fark ettim. Seni daha akıllı kılmaya yönelik o eski fantezi beni neşelendirmiyor artık. Şu anda bu heyecan verici bir deney değil benim için.

Daha ziyade, sana sunduğum şeyin bayağılığı altında ezilmiş durumdayım ve elbette buna karşı çıkışımın bayağılığı altında da.

Evet, yaşadığım düş kırıklığından biraz rahatsızım ama

doğruyu söylemek
gerekirse, başkalarını dinlediğin
gibi dinlediğin

çok da çekici
olmayan bir dizi erotik
patlama sunan

çok rutin
bir hasta olma hissi
beni rahatlatıyor da.

&

KADIN CİNSEL ORGANLARININ SERGİLENİŞİ VE ANATOMİZASYONU, ONLU YAŞLARDAN İTİBAREN FANTEZİLERİN ODAĞI OLMUŞ; DAHA ÇOK LABIA VE KLİTORİS SONRA VAJİNA; BU FANTEZİLERİN ALTINDA ŞÜPHE YATIYOR; O ORGANLAR KOMİK Mİ VEYA ALIŞILMADIK VEYA GİZEMLİ Mİ; İÇERİDE/DIŞARIDA, DÜZGÜN/DAĞINIK, AÇIK/KAPALI; ERKEN FANTEZİLERİN MALZEMESİ ARKA ALANLAR, ŞAPLAKLANMA, PENİSLER, HADIM EDİLME; BİR DE ŞAŞIRIYORUM BUNUN BU KADAR İLİŞKİSİZ, İNSANSIZ OLMASINA VE İNSANLARARASI CİNSEL İLİŞKİLENMELERE DAİR BİR "KELİME DAĞARCIĞIMIN" OLMAMASINA.

&

BANA CİNSEL FANTEZİLERİNİ VE BUNLARIN NE DENLİ İZOLE EDİLMİŞ VE GERÇEK İLİŞKİLERDEN KOPMUŞ OLDUĞUNU YÜKSEK SESLE ANLATTIĞINDA, BU AYRIŞMA DOĞRU OLMAKTAN ÇIKIYOR. MASTÜRBASYONUN FANTEZİ DÜNYASINA ERİŞİMİ KAYBETMEK CANIMI SIKIYOR AMA GÜNDEN GÜNE EROTİSİZMİN ALEV KIZILINI GÖRMEK DE GÜZEL; BUNUN NASIL ORGAZMİK OLABİLECEĞİNE DAİR HİÇBİR FİKRİM YOK; BUNU BİR ARTI OLARAK DENEYİMLİYOR, BİR EKSİKLİKTEN ÇOK; BENİM GİBİ HİSSEDİYOR, BİR KELİME DAĞARCIĞI VEYA KOD EKSİKLİĞİ HİSSİNİ HEMEN KAVRIYOR; SİNYAL VERİCİ/ALICI METAFORU; BENİM GÜÇLÜ MÜ/ZAYIF MI, YAKIN MI/UZAK MI BİR CİNSEL SİNYAL YAYDIĞIMI ANLATMAK KONUSUNDA MAHARETLİ DEĞİL; BAŞKALARININ SİNYALLERİ/ALGILARI KONUSUNDA EMİN OLMAK ZOR; KADEMELİ, GÖRÜNTÜLENEN, BÖLÜMLENMİŞ KADIN CİNSEL ORGANLA-

RI; BENİM DE CİNSEL ORGANLARLA İLGİLİ HİSSİM BENZER ŞEKİLDE BÖLÜMLENMİŞ. ÇOCUKKEN İNSAN BEDENİNİ SOYUP PEK ÇOK ANLAM ÇIKARIRDIM.

&

E'NİN BİR KÖPEĞİN MASADAN ATLAYIŞININ FİLMİNİ ÇEKİP KURGULADIĞI UZUN BİR RÜYA SÖZ KONUSU. KÖPEKLE İLGİLİ GÖZE ÇARPAN ŞEY DERİSİNİN ÇOK DÜZGÜN VE PÜRÜZSÜZ OLUŞU· SONRA E'NİN ANNESİ BU KONUDA HİÇBİR ŞEY, BİR GENEL ÇEKİME İHTİYACI OLDUĞUNU BİLE BİLMEDİĞİ İÇİN BU KURGU İŞİNİ YAPMASININ APTALCA OLDUĞU YORUMUNDA BULUNUYOR. E, BİLMEDİĞİNİN FARKINDA AMA ANNESİNİN YORUMUNA RAĞMEN İYİ BİR İŞ ÇIKARABİLECEĞİNİ HİSSEDİYOR.—E'YE GÖRE BU İÇİNDE BULUNDUĞU DURUMUN GÜÇLÜ BİR BETİMLEMESİ: DUYGULANIMLARI VE DÜRTÜLERİNİ DÜZENLEYEN CİNSEL BİR ÖZNE KONUMUNA SAHİP DEĞİL. RÜYADAKİ KENDİNDEN EMİN HAVAYA KARŞIN, ARDINDAN AĞLIYOR. BENSE, DİVANA GEÇTİĞİNDEN BERİ ORTAYA ÇIKARDIĞI DERİ, DOKU VE DOKUNSAL İÇERİĞİN ÇOKLUĞUNA DAİR YORUMDA BULUNUYORUM. BUNUN KISMEN, KİŞİNİN GÖZÜ AÇIK OLDUĞU ZAMAN YAŞADIĞI VE GÖZLERİNİ KAPAYIP BURAYA UZANINCA DEĞİŞEN "GÖRSELİN TİRANLIĞI"YLA ALAKALI OLUP OLMADIĞINI MERAK EDİYOR.

&

"Geçen sefer hepten kötü müydüm?"

"Böyle düşünmedim" diye cevaplıyor Shannon hızlıca, "öyleymişsin gibi mi hissettin?"

"Evet! Hep! Ağlayıp sızlanıyor ve mızmızlanıyordum. Bura-

dan çıkıp yürürken, bazı sebeplerden ötürü kendimi 'Yarabbim, Shannon'ın şaplaklamaması iyi bir şey' diye düşünürken buldum."

Kuşkusuz, kaşlarını çatmak
ve nasıl *bu kadar* emin
olduğumu sormak istiyor,

ama bunun yerine, arkasına yaslanıp tatlı tatlı ilgilenir gibi görünüyor.

"Aslında..." derken buluyorum kendimi. "Bu sabah tam uykudan uyanırken gördüğüm bir rüya imgesi var ..."

"?"

"İmge bana dairdi; istekli olmasa da epeyce neşeli bir halde, pantolonumu indirip şaplaklanmak üzere birinin kucağına bırakıyorum kendimi."

"Ah, 'birinin.' "

"Pekâlâ, rüyada somut bir şekilde görünmesen de sanki o biri senmişsin gibiydi. Ya da seninle bir alakası vardı."

Shannon'a daha önce de böyle uyanma anı rüyaları anlatmıştım. Hep (benim) cezalandırılmam söz konusu bunlarda. Fakat rüyam uyanmaya doğru belli belirsiz akarken, bilinçlilik hali yükseliyor ve yükseldikçe vuruşları davet eden esasen ben oluyorum; cezalandırma süreci benim direktiflerime ve arzularıma göre şekilleniyor.

Bazen rüyalar tam
bir komedi oluyor: ne kadar da
buyurgan oynuyorum!

Bazen de, kimsenin
Eve'i cezalandırma
oyununu oynamak

istememesi utanç verici
ama rüya benim olduğu
için eşlik etmeli

ve hoşgörü
göstermeliler.
Ve korkakça suyun

yüzeyine çıkarkenki
eyleme hali
ve sahte baskının

karanlığının büyük bir
canlılıkla bana kendi
zevkimi, rüyanın

yasası olarak
görmenin muazzam
hazzını yaşatıyor.

Bunun bence en çarpıcı yanı böylesine bir mucizenin, böylesine neşeli bir hevesliliğin, faili belli olmayan böylesine muhteşem aryaların, benim uyanık cinselliğimin S/M fantezilerimde hiçbir zaman vuku bulmaması. Hiçbir şey bu kadar uzakta olamazdı! Hiçbir şey bu kadar uzakta olamazdı, çocukluğumdaki şaplaklanmaların bürünebileceğini düşündüğüm hallerden.

Bir yerlerde; benim esas hazzımın kılcal damarları.

&

UYKUDAN UYANMADAN HEMEN ÖNCE GÖRDÜĞÜ RÜYA: ALÇI KARIŞIMIYLA KAPLANMIŞ, ÇIPLAK, HAFİFÇE ARALANMIŞ BACAKLARIYLA UZANIYOR VE

ALÇI KURUYANA DEK HAREKETSİZ KALMALI. ALÇININ PÜRÜZSÜZ YÜZEYİ VEYA ÇATLAKLAR HAREKET EDİP ETMEDİĞİNİ GÖSTERECEK. UYANDIĞINDA ANLIYOR Kİ BU ONUN CİNSEL FANTEZİLERİNE BENZER BİR YAPI VE HER NASILSA SAHNE KONTROLÜ ALTINDA, EYLEMİ GERÇEKLEŞTİREN GİZLENMİŞ DE OLSA. DÜŞÜNÜYOR, DİVANDA UZANMA POZİSYONUNUN CİNSEL YAN ANLAMLARININ VE BU RÜYALARIN TERAPİ FORMATIMIZI DEĞİŞTİRMEMİZLE NASIL İLİŞKİSİ OLDUĞUNUN FARKINDA. HEPSİNDE OLMASA DA PEK ÇOK DURUMDA KAYGIYI HEYECAN VE KEYFE DÖNÜŞTÜRMEK KONUSUNDA BECERİKLİ OLDUĞU YORUMUNDA BULUNUYORUM.

&

JAMES MERRILL* DÜN ÖLDÜ VE E ÜZÜNTÜSÜNDEN BAHSEDİYOR. BANA "KIMONO" İSİMLİ MERRILL ŞİİRİNİ OKUYOR.

...Konuşmaya devam et sen, dönüşürken
Ben bir ırmağa
Etrafında mavi üstüne beyaz sazlar olan.

&

GENİTAL MERKEZLİ DAĞINIK CİNSELLİĞİ GERİ DÖNDÜ. KEYİF ALAN ETKİN BİR ÖZNE OLMANIN MÜMKÜN OLDUĞU/BUNA İZİN VERİLEN YERİN FANTEZİLERİN İÇİNDE OLMA HALİ DEĞİL, S/M FANTEZİLERDEN BAHSETME HALİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. FANTEZİ İÇİNDE SADECE DİRENÇ VE BASKI VAR. [BU

* James Ingram Merrill (1926-1995): Pulitzer ödüllü (1977) Amerikalı şair ve yazar. (y.h.n.)

TASVİR YA DA TASARININ SADECE SEKS DIŞINDA BAŞKA ALANLARA DA UYGULANIP UYGULANAMAYACAĞINI MERAK EDİYORUM.]

"Çocukluk deneyimlerine giden en doğrudan yolu ararken, büyük bir yol bulduk.

Öncelikle: Bana düşkün olduklarını sandığım ve beni iyi tanıyan ve benimle kibarca dalgasını geçen insanlarla beraberkenki hislerim. Bu hissi seviyorum. Ama aynı zamanda bunu muhtemelen çok fazla sevdiğimi, bu kadarının benim için çok fazla olduğunu, bunun bir şekilde *gözle görülür* olduğunu ve fazlasının, arkadaşlarımın kibar sataşmalarını beraber gülmekten *bana* gülmeye dönüştürebileceğini hissediyorum.

Bundan nefret ediyorum, gülünmekten. Bu, tüm o 'kırılgan' bebeksi, kaybetmeyi hazmedemeyen olma kısır döngüsünü harekete geçiriyor... bu hep kendini sağlamlaştırıyor; biçare, somatik öz bilinç seviyesini artırıyor; durumları daha kötü hale getiriyor...

Bu pozisyona eşlik eden özel bir beden algısı da mevcut. Yüzümün ön kısmının yalnızca kanla dolması hissi değil, aynı zamanda, bir şekilde yerinden çıkacak gibi neredeyse; benden kopmuş, ayrılmış; sanki onun arkasında yaşıyorum (siniyorum?) gibi.

Bu bıçak sırtı hissiyatın geçmişte bir yerlere tekabül ettiğine eminim."

Ama Shannon bu hissi tanıdığından emin değil.

"Pekâlâ" diyerek sözü alıyorum yine, "seni bunu deneyimlerken hayal edebilirdim. Örneğin, bir grup erkekle bir şey yapıyor olsan; bunlar hoşuna giden erkekler ama belki kabul göreceğinden çok emin değilsin, diyelim bir grup balıkçıyla tekne gezisine çıkıyorsun veya başka bir şey ve onlardan seni kabul etmelerini istiyorsun. Söz gelimi, seni çok eğitimli ve uygunsuz biri gibi görmesinler istiyorsun ve onlarla sahiden bağ kurmanı sağlayacak erkekçe veya komik bir şey söylemek isti-

yorsun. Bu sana kendini hem güvende hem de onurlu hissettirecek. Ama sonra, bunu fark ettiğinde, aynı anda endişelenmeye de başlıyorsun; bu bağın senin için ne kadar özel olduğunun farkına varabilirler ve bu da durumu kendi içinde alt üst edip onları yabancılaştırabilir. Yüksek sesle veya uzun uzun gülebilirsin mesela kendi yaptığın şakaya. Bu kafanda canlandırabildiğin bir şey değil mi?"

"Ah evet. Şimdi anladım."

Bu bizi kapsayıcı duygu kategorisine sevk ediyor: "Kayıp denge." "Bu senin için büyük bir şey" diye belirtiyor Shannon doğru bir şekilde. "Bahsettiğin şeylerin bir kısmında ortak olan şey bu gibi görünüyor."

"Ah evet" diyorum, aniden doğrulup ayağa dikiliyorum. (Aniden bir açıklamanın aklıma gelmesi ve seansın neredeyse bitecek olmasından ötürü.) "Esasen, bunu söylememin doğru olup olmayacağını merak ediyorum: benim için büyümek, merkezini kaybetmemeyi bu yollarla öğrenmek demek -neredeyse hiç kaybetmemek; gerçekten benim için epeyce nadir olan bir şey bu.

Ama deniyorum bunu başarmayı, bir şekilde

çok fazla ruh zırhı
edinmeden. Çünkü
gerçekten bunu *yapmış*

olduğumu hissetmiyorum?.."
"Hayır. Ruh zırhının
kabuk izi hiç yok."

&

PANTOLON ÇIKARMA FANTEZİSİ KURUYOR; ÜSTTE GİYİNİK VE ALTTA SOYUNUK. (ŞAPLAKLANMAYLA İLGİLİ?/TUVALET EĞİTİMİYLE İLGİLİ?) ALT KISMININ

AÇIKTA OLMASI TUVALET EĞİTİMİ İÇİN BİR ARTI AMA ŞAPLAKLANMA OLAYINDA UTANÇ VERİCİ, ONURSUZ BİR ŞEY. EBEVEYNLERLE PAYLAŞILAN ONUR, BİRAZ UTANÇ VE TUVALET EĞİTİMİNDE BİR MİKTAR OTONOMİNİN İYİ BİR KARIŞIMININ MEVCUT OLDUĞU FİKRİ SÖZ KONUSU. YENİ YENİ YÜRÜYEN BİR BEBEĞİN KENDİ MEMNUNİYET VERİCİ İMGESİ. SONRASINDA ŞAPLAKLANMA ÇOĞUNLUKLA UTANÇ KAYNAĞI, ONUR VEYA OTONOMİ YOK VE BU SAHNEDE EBEVEYNLERLE DUYGUSAL BİR İLİŞKİLENME DE YOK.

Vaktiyle tuvalet eğitimi almış olduğuma inanamıyor Shannon! "Ama o zamanlar" diyorum, "insanlar bu eğitimi *alıyordu*." Ama asıl o zamanlar alınmadığını söylüyor bana; fizyolojik gelişme izleğinin epeyce dışında olduklarını. Bir yaşındakiler, diyor, bu işi başarmak için gerekli algısal yetilere sahip değiller, kas kontrolünü de hiç umursamazlar; bağırsaklarının durumunu hissetmeyi, boşaltmak istediğini anlamayı, büzgen kası tanımayı gerektiren karmaşık bir iştir bu. "Bunu dışarıdan yap*abilir*sin" diyor, "çocuğu her yemekten sonra lazımlığa oturt. Bitince sal gitsin. Ama bu, süreci kısaltarak başarılı sona ulaşmaktır."

Anneme sorduğumda, her zamanki hikâyeyi anlatıyor.

"Aslında sen tuvalet eğitimini
kendin hallettin. Büyük bir kız
olmayı bekleyemedin!"

Bu benim kendi
cinsel arzumu,
içsel

bir kaynağı olabilecek
ve bir isteği bir eylemle
buluşturan enerji

kıvılcımı yaratarak
dışarı doğru
ışıyabilecek bir arzuyu

asla kuramamış olmama dair
Shannon'a ve sonra da
bana çok şey söylüyor.

&

TERAPİNİN SON ZAMANLARDA FARKLILAŞAN DOĞASINA DAİR DÜŞÜNCELER; E, ESKİDEN OLDUĞU GİBİ TÜM BİR SEANSIN ÜZERİNDEN GEÇİP, SEANSIN ÖYKÜSÜNÜ YAZMIYOR. BU BANA GÖRE DAHA İŞBİRLİKÇİ VE RAHAT BİR HİS. BUGÜN ERKEN GELİŞİMİNDEN ŞÜPHEYLE BAHSETTİK. ÖLÜM VE ÖLÜMLÜLÜK ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİN ANNESİNİN 1 YAŞINA GELDİĞİNDE ARTIK BIRAKTIĞI VE BİR KERESİNDE, ANNESİNİN BUNU YAPTIRMAK İÇİN ONU BİR HAYLİ UTANDIRDIĞINI SÖYLEDİĞİ TUVALET EĞİTİMİYLE BİR İLİŞKİSİ OLUP OLAMAYACAĞINI MERAK EDİYOR. E, ONU REZİL EDEN "KAZALARDAN" SÖZ EDİYOR. BUNUN DÜŞÜK/ÖLÜ DOĞUMLA VE ÖLÜMÜ ÖĞRENMESİYLE VEYA HER NASILSA 1 YAŞINDA ANNESİNİN HAMİLE OLMASI VE SONRA BİR BEBEĞİ OLMAMASI DENEYİMİYLE NASIL BİR İLİŞKİSİ OLDUĞUNU MERAK EDİYORUM???

&

ODAĞI BEDENİNE VE BEDENİNİN, İÇİNDE FARKLI NOKTALARDA KÜMELENMİŞ KABARCIKLAR OLAN, SIVI DOLU BİR ÇEŞİT CAM ŞİŞE OLDUĞU İMGESİNE KAYIYOR. ONA ÇÖZÜMLER SUNAN YENİ BİR CİNSEL-

LİK DUYGUSUNUN VAR OLMAYA DEVAM ETTİĞİNİ HİSSEDİYOR; BENİ HEDEFLEMİYOR AMA BİR BAKIMA İLİŞKİLENİYOR; GEÇMİŞİNE AİT, İÇE KAPALI, MASTÜRBASYON MERKEZLİ BİR CİNSELLİK DEĞİL TAM OLARAK. İSPANYOLCA KONUŞAN BİR ÜLKEDE ESTETİK AMELİYATLA YENİ MEME YAPTIRMAK ÜZERE BİR DOKTORA GİTTİĞİNİ GÖRDÜĞÜ RÜYAYI ANLATIYOR. BEYAZ GÖZLÜKLERİYLE HOŞ, YAKIŞIKLI BİR DOKTOR. UYANDIĞINDA YENİ MEMELERİ NE İÇİN İSTEDİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR VE CEVAP BULAMIYOR. MEMELERİNİN ALINDIĞI YERDEKİ YARAYLA İLİŞKİLENDİRİYOR BUNU, YARAYI DİKKAT, DUYARLILIK VE İLGİ TALEBİ OLARAK DEĞERLENDİRİYOR. İNSANLAR ONUN İÇİN KORKARLARSA, ONDAN KORKMAYACAKLARDIR.

&

SEKS VE CİNSEL DUYGULARIN UYANDIRDIĞI HİSLER KONUSUNDA KAFASI KARIŞIK; HAREKET VE HAREKETSİZLİK, ARAÇ VE ARAÇSIZLIK.// BENJ İLE SEVGİ DOLU BİR KONUŞMA, ESKİ RÜYANIN TEKERRÜRÜ, BU KEZ ŞÖYLE SORUYOR BENJ: İŞİMİZ KONUSUNDA YAPMAMIZ GERKENİ YAPTIK, PEKİ ŞİMDİ HAYATIMIZIN ANLAMI İÇİN NE YAPACAĞIZ? E PEK BÖYLE HİSSETMEDİĞİNİ; ONUN İÇİN MOTİVASYON VE ANLAM BULMANIN ZOR OLMADIĞINI SÖYLÜYOR.// SON ZAMANLARDAKİ DİĞER RÜYALAR, PİŞMANLIK VE/VEYA VİCDAN AZABI TEMALI UZUN, DALDAN DALA ATLAYAN RÜYALAR. BİR TANESİNDE AYNAYA BAKIYOR VE AYNADAKİ AKSİNİ ŞİİR KİTABININ KAPAK FOTOĞRAFINDAKİ ÇOCUK OLARAK GÖRÜYOR; AMA BİR MEMESİ EKSİK VE SAÇLARI UZUN. O BEDENDEN İNCE, GÖRÜNMEZ, DİRENÇLİ, SUSKUN DİYE BAHSEDİYOR. BÜTÜN O CİNSİYETLENME HENGÂMESİ ÜZERİNE ÇÖKMEDEN HEMEN ÖNCEKİ KIZ.

&

DÜN LEZBİYEN ŞAİR MİSAFİRİNİ AĞIRLAMIŞ OLMAYA BAĞLADIĞI ŞİDDETLİ BİR BAŞ AĞRISIYLA ÇIKAGELİYOR. ŞİİRLERİN SEKSİ OLDUĞUNU, ONDA PEK ÇOK DUYGU UYANDIRDIĞINI SÖYLÜYOR AMA "BUNU BİR BAŞKASINA YANSITMA MESELESİNİ HİÇ ANLAMIYORUM" DİYOR. HÂLÂ SON SEANS VE ÇOCUK İMGESİ ÜZERİNE DÜŞÜNÜYOR. KENDİNİ KUSURLU GÖRMEKLE DEĞERLİ GÖRMEK ARASINDA BÖLÜNMÜŞ DURUMDA. FİZİKSEL OLARAK VE CİNSİYET AÇISINDAN KUSUR/DÖKÜNTÜ/BOZUK OLMA DUYGUSU. DEĞERLİ OLAN TARAF İSE KİŞİSEL, DÜŞÜNSEL VE RUHSAL. KUSURLU OLANI SORUYORUM. VÜCUDUMU BOZDUM YA DA O BENİ BOZDU. HİÇBİR ŞEY İŞE YARAMIYOR. CİNSİYET KATEGORİLERİNİ REDDEDİYORUM VEYA BOZUMA UĞRATIYORUM, İNSANLARIN BENİ NASIL GÖRDÜĞÜ ANLAMINDA DEĞİL, NASIL OLDUĞUM ANLAMINDA. (BOZULMUŞUN NE OLDUĞUNU SORUYORUM) YAŞAYACAĞIM RAHAT HİSSETTİĞİM BİR BEDENİM HİÇ OLMADI, KOLAYCA HAREKET EDEMEDİM HİÇ, UYGUNSUZ HAVA ŞARTLARI, ANLAŞILIR BİR BİÇİMDE MASKÜLEN VEYA FEMİNEN OLMAMAK (GERÇİ BANA GÖRE KESİNLİKLE KADIN O) MANASINDA KUSURLU. "AH KİMSENİN SEVMEDİĞİ ŞİŞMAN KADIN, NİÇİN TARLADA ELDİVENLERLE YÜRÜYORSUN?.." İLE BAŞLAYAN, ANNESİNİN ESKİDEN SIKLIKLA SÖYLEDİĞİ BİR ŞİİRİ HATIRLIYOR, AĞLIYOR. BU ŞİİRİN HEP ONU İŞARET ETTİĞİNİ VE OLGUNLAŞTIĞINDA BUNUN GİBİ SEVİLMEYEN BİR KADIN OLACAĞINI İMLEDİĞİNİ DÜŞÜNMÜŞ. SEVİLMEYEN BİR KADIN DEĞİL AMA CİNSİYET ALANI ONUN İÇİN DAHA ŞANSINI DENEYEMEDEN ZEHİRLENMİŞ BİR ALAN.

&

Hafta sonu için New York'tayım, bir arkadaşla Merrill'in ölümü üzerine düşündük. Uzun zamandır, onun bir Japonya gezisi hakkında yazdığı, alışılmışın dışında bir biçeme sahip "Ayrılış Nesiri" isimli bir eserine dadanmış durumdayım: *haiku** serpiştirilmiş düz yazı.

Haiku ile süslenmiş desem daha doğru, cümleleri

yıldızvari yoğunluk veya
parlaklığa sahip iç patlamalara,
sonra da hiçbir zaman

tamamıyla şiir dışı olmayan, düz yazıya doğru saçaklanan bir şeye dönüşüyor.

Haiku'yu hiçbir zaman gerçekten kısa bir biçem olarak görmedim. Fazla nazik, yavan; sanırım bunları söylerdim *haiku* için. Ama bu çok farklı. Zihnin ağır fırçasının aryalarının, sessiz çıkmazlarının, yağlı, tereyağı gibi koyu yoğuşmalarının ve kapkara lekelerinin içine dalıyor ve bunların içinde yol alıyor.

Josh bunun *haibun* isimli on yedinci yüzyıla ait Japon biçemi olduğunu söylüyor. Bu arada da Basho'nun** *haibun*unu okumakta; bu biçem, klasik olarak seyahat anlatılarında kullanılırmış.

Akşamın bir saatinde aklıma, bunun Shannon ve benim yazılarımız için olası bir biçem olabileceği geldi.

Uzunca bir zamandır olasılığın kızıştırdığı bir mesele bu. Fakat uygulamak üzere bildiğim tüm üsluplar çok gülünç! Ya şikâyet ediyorum ("Terapistim beni anlamıyor. Ayrıca onunla

* Haiku: Dünyaca meşhur geleneksel bir Japon şiir türü. Dünyanın en kısa şiir türü sayılır. Haikular genellikle 5-7-5 ölçülü üçlü kelime öbeklerinden oluşur, kelimeler sütun halinde yan yana sıralanır. (y.h.n.)

** Matsuo Bashö (1644-1694): Japonya'nın Edo Dönemi'ndeki en ünlü şairi. Yaşamı süresince *haikai no renga* formunda eserleriyle tanındı, günümüzde *haiku*nun en büyük ustası olarak görülmektedir. (y.h.n.)

yatmak için para ödememi istiyor") ya da açığa çıkarılmamış gerçeklere, su yüzüne çıkarılmamış geçmişe sabitlenip kalıyorum; fakat ne tuhaftır ki terapimiz hiç sabitlenmedi.

Ya da daha beteri, vaka geçmişine dair uzman edasıyla yapılan zafer gösterileri. "Ve sonra durumu açıkladığımda...

Platonik diyaloglar üzerine düşünüyorum; bizim yaptığımız şeye daha yakın bu. Veya konunun *ne* olduğunu önceden bilmeniz gerekmeyen romanlar: Bir aşk? Bir hata? Bir karışıklık? Bir saadet?

Ama bu: düz yazı.

Yazmak için notalarını
tuhaf melodimizin, biraz
boş alana ihtiyacım var.

&

İNİŞLİ ÇIKIŞLI HAFTASONU; HAİKU KİTABI PROJESİYLE ÖFORİK/DENGESİZ. SEKS MEVZUSUYLA MI ALAKALI BU?// RÜYA RÜYANIN YARATTIĞI KARMAŞIK ETKİYLE YİNE KANIYOR. ÖĞRENCİSİ OLAN KIZLARLA MEZUNLAR GÜNÜNDE VE ÇOK NET HATIRLAYAMASA DA, ÖĞRENCİLERİ ONA DÜŞKÜNLER. ONA GİYMESİ İÇİN BİR ŞEY VERİYORLAR; BİR NEVİ BEBEK GİYSİSİ. ONA YAKIŞMAYACAĞINI DÜŞÜNÜYOR AMA YAKIŞIYOR VE İYİ, HATTA MÜTHİŞ GÖRÜNÜYOR. "NİYE BÖYLE ŞEYLER GİYMİYORUM Kİ?" DİYE DÜŞÜNÜYOR ÜSTÜNÜ DEĞİŞTİRİRKEN VE FARK EDİYOR Kİ KÜLODU VE SUTYENİ HEP KAN OLMUŞ. AYNI TEPKİ YİNE: KANSER Mİ? YİNE KANIYOR, ÜRKÜYOR, UMUTLANIYOR VESAİRE. HERKES ELBİSEYİ BEĞENİYOR. MICHAEL'LA KONUŞUYOR: BAZEN "ÇOCUKLARIMI" CİNSİYETİM DE DAHİL, HER ŞEYLE BESLEDİĞİM DUYGUSUNA KAPILIYORUM. CİNSEL HİSLERİNDEN BİRAZ

DAHA BAHSEDİYOR: BELİRGİN BİÇİMDE CİNSEL OLMAKTAN ÇOK DİŞ AĞRISI GİBİ, KANIRTAN BİR ŞEY. BU HİSLE MEŞGUL OLMAK BİLE ONU "BİRİYLE SEKS YAPMA..." MESELESİNE GARK EDİYOR.

&

BENİM HAKKIMDA BİR DÜŞÜNCESİ VAR; BELKİ DE BEN ONUN O DİVANDA YATAR HALİYLE ÖZDEŞLEŞİYORUMDUR, ONUN CİNSEL DUYGULANIMLARINA TUTUNMAYA ÇALIŞIYORUMDUR VE TUTARLI BİR AĞ ÖRÜYORUMDUR O DUYGULANIMLARDAN. DAHA ÖNCE BENİM KOLAYCA ULAŞILABİLEN VE BİR ANDA YÜKSELİP ALÇALAN CİNSEL DÜRTÜLERE SAHİP BASMAKALIP BİR ADAM OLDUĞUMU VARSAYIYORMUŞ.

&

DİVANDA UZANMIŞ; ODAKSIZ, BİR DUYGU VE DÜŞÜNCELER AKIŞI HALİNDE, CİNSEL DUYGULARA DAİR FARKINDALIĞA DÖNÜŞ; DUYGU VE DÜŞÜNCELERLE DOLU BÜYÜK BİR ÇAY FİNCANININ YANINA İLİŞMİŞ İMGEM; BU KONUMU TAKLİT EDEREK CİNSELLİĞİ AÇIĞA ÇIKARAN PELVİK TANSİYONUN FARKINDA, SİNEKKUŞUNUN ONUN CİNSELLİĞİNİN AROMASINI SINAMA/TATMA İMGESİNE GEÇİYOR.

&

RÜYA: NOT DEFTERİM, ŞİİRLER, LİSTELER, S/M OLANLAR DA DAHİL ÇİZİMLER. AVANGARD BİR GÖSTERİ SUNAN BİR GRUP DEFTERİ ELE GEÇİRMİŞ, KESİP PARÇALAMIŞ VE BAŞKA EKLERLE BİRLİKTE BİR SERGİ NESNESİ, FARKLI BİR NESNE OLMAK ÜZERE YENİDEN

BİRLEŞTİRMİŞ. SİYAH KAPAĞIN ALTINDA KÜÇÜK NESNELER, FİGÜRLER, YAPIŞTIRMALARIN OLDUĞU BİR CEP VAR. TEPKİM KARMAŞIK: CİNSELLİĞİMİN SERGİLENMESİNDEN DOLAYI ŞOKTAYIM, SANAT ESERİNİN MERAK UYANDIRAN, ÇEKİCİ, İLGİNÇ HALİNDEN ETKİLENMİŞ DURUMDAYIM. İŞLERİM İYİ GÖRÜNÜYOR, GERÇEK BİR BAŞARI, ÇOK GARİP. RÜYANIN DİĞER KISMI: HAL VE BEN JAPONYADAYIZ, KEŞFE ÇIKIYORUZ. ÇIPLAK ZEMİNDE DEĞİL İNCE TAHTALARDAN VEYA KAMIŞLARDAN KALDIRIMLARDA YÜRÜDÜKLERİNİ FARK EDİYORUZ. KİLO VE BEDEN ÖLÇÜSÜ MESELESİNDEN ÖTÜRÜ BANA ÇOK SAĞLAM GELMİYORLAR, ZIPLAYIP EĞİLİP BÜKÜLÜYORLAR AMA KIRILMIYORLAR. SONRA TRAMBOLİNDEYMİŞ HİSSİ VERMEYE BAŞLIYOR BU, ARKAMA YASLANIP TADINI ÇIKARIYORUM, BİR AŞAĞI BİR YUKARI ZIPLIYORUM; BURADA UZANMAK GÜZEL BİR HİS, KEYİFLENİYORUM, BAŞKA BİR YERE GİTMEYE ÇALIŞMIYORUM.

RÜYALARDA İLGİNÇ OLAN BİR ŞEY BULAMADIĞIMI SÖYLEDİM VE E NEDENİNİ SORDU. KONUŞURKEN ANLADIM Kİ BU YORUM BİRAZ DA KOLUMDAKİ ACIYLA İLGİLİ KAFA KARIŞIKLIĞIM VE MEŞGULİYETİMLE ALAKALI; BİRAZ DA BU RÜYANIN O VE BENDEN BAHSEDİŞE EVRİLECEĞİNİ BİLMEMLE ALAKALI; KENDİM VE DİSK KAYMAM HAKKINDA KONUŞMAKTAN KAÇINDIM VE SADEDE GELİRSEM, BEN ACI ÇEKERKEN VE BU KONUDA ÖFKELİYKEN ONUN DİVANDA BENDEN UZAK BİR ŞEKİLDE YATMASINI BİR TERK EDİLİŞ OLARAK TECRÜBE ETTİM.

KONUŞTUKÇA ACI DAĞILDI.

&

MASTÜRBASYONU BIRAKTIM. CİNSEL İSTEĞİM OLMADIĞINDAN DEĞİL; SÜREKLİ OLARAK HAREKETE, ŞEFKATE, YAZIYA, HER ŞEYE DÖNÜŞEBİLECEK CİNSEL ENERJİM VAR.// HÂLÂ BOŞTA SALINAN ÇOK MİKTARDA KAYGI VE ÜZÜNTÜM VAR, İÇERİĞİNDEN PEK DE HABERDAR OLMADIĞIM BİR KONUŞMA DEVAM EDİYOR. KASIK SEVİYESİ: ILIK CİNSEL ENERJİ; CİĞER SEVİYESİ: KAYGI; GÖZ SEVİYESİ: ÜZÜNTÜ. OMUZLARDA VE BOYUNDA GERİLİM, BOYUN AĞRISININ KİNESTETİK ZORLAYIŞI. (KIZ) YEĞENİMİN ZİYARETİ: ONUN O SOĞUKKANLILIĞI, KENDİLİĞİNDENLİĞİ. ÖZDEŞLEŞME, HASET, ARZU; O BENİ "GERÇEK" YAŞIMA GÖTÜRÜYOR.

&

Shannon'ı kullanış biçimlerimden birinin şu olduğunu görüyorum: daha fazla içe dönmek için bir bahane.

Arkadaşlarımın bana terapinin nasıl gittiğini sorduğu bütün o konuşmalar çok kafa kurcalayıcı... ve

ben tekrar tekrar "Şey, tam
anlamıyla, ah evet tam
anlamıyla, *ilginç*" diyorum.

Bu bana profesyonelleşmemden önceki yıllarda, tezimi anlatmamın istendiği o başarısız iş görüşmelerini hatırlatıyor;

uzay boşluğuna gözlerimi dikip,
"Şey… karışık bir mevzu"
diye mırıldanırdım.

Bu acemi ve çekingen tutuma geri dönüşün neden iyi hissettirdiğini söylemek zor.

Sanki bütün bu eski utangaçlıklarda gerçek veya hayati bir şey vardı. Labirentte bir güzergâh.

&

NE KADAR KAPALI VEYA OTİSTİK FANTEZİLER OLDUKLARI; FANTEZİLER LİSTEMİN İNSANLARIN TERCİHLERİNE AÇIK OLMAYI UZUN ZAMANDIR REDDEDİŞİMİN TARİHİ OLDUĞU HAKKINDA BİR ŞEY. "UĞRAŞTIĞIM DAHA ÖNEMLİ BAŞKA BİR İŞ VAR. ÜZGÜNÜM." (BÖYLELİKLE HAYATINDA OLMA YORUCULUĞUNDAN KURTARIYORLAR ONU.)

&

ŞİİR KİTABI!!! NY'DEYDİ HAFTA SONU BOYUNCA VE KİTABIN BİTİŞİNİ KUTLADI. GERİ DÖNDÜĞÜNDE HAL'DEN NY'DEKİ DOKTORU HAKKINDA BİR TELEFON GELİYOR; AIDS BAĞLANTILI BİR ENFEKSİYON ORTAYA ÇIKMIŞ. O VE HAL AFALLAYIP KALMIŞLAR. GARY'NİN YAZDIKLARINI DÜZENLİYOR. YAŞAM İLE ÖLÜM ARASINDAKİ BU MEVCUT SALINIM HALİ ONA BİR BAKIMA TİKSİNDİRİCİ, PİS (PİSLİK YERSİZ BİR MESELE) GELİYOR. BİR DE DOKTORUNUN HASTA OLDUĞU BİLGİSİ ONU ÖLEBİLECEK OLMA HİSSİNDEN KOPARIYORMUŞ GİBİ HİSSEDİYOR. ÖLÜM KORKUSUNU İLK KEZ TADIYOR.

Sabahtan bu gece vaktine kadar Gary'nin kitabına dalmış durumdayım. Bu proje çevresindeki dünyeviliğin eskimiş kokusu yalnızca daha da perçinleniyor. Bir sürpriz.

Her daim geri dönüp kalbimin saflığıyla korunmuş ateşler üzerinden yürüyebilecekmişim gibi hisseder gibiyim.

Sadık bir derinleşmenin tekinsiz olanı gündeliğe çevirebileceğini düşündüm sanırım.

Kolay ve doğal bir
şey çıkacak, kolay ve
doğal olandan.

&

ÖLÜM FARKINDALIĞIYLA OLAN İLİŞKİSİNDEN, ŞİMDİLERDE KENDİNİ VE BAŞKALARINI BELGELEME DÜRTÜSÜNDEN BAHSEDİYOR; İLİŞKİSELLİĞİ, ŞEFKATİ VE ARKADAŞLARINDAN BİR İZ BIRAKMAK İSTİYOR. OLMANIN VE YAPMANIN OLDUKÇA ÖRTÜŞTÜĞÜ VE NEREDEYSE BİRBİRİNDEN AYRILAMADIĞI BİR DUYGUYA İŞARET E DİYOR.

&

HAIKU KİTABI İÇİN ALDIĞIM NOTLARI GÖREBİLİYOR MU?// SON ZAMANLARDAKİ UÇUŞKAN YARATICILIK. SANATA ANİDEN BÜYÜK MERAK.

Nereden geldi bunlar, parmaklarımla flörtleşip parmaklarımı böylesine sabırsız bir aciliyetle besleyen bu nefis malzeme? Ne zamandır bu böyle?

Kuşkusuz, geçmişte zamanım olup, tersine param olmadığında, kendi kıyafetlerimi beceriksizce dikmeye alışkındım. "El işleri" ifadesi müzayedelerde hep ağzımı sulandırmıştır, tıpkı İzci Kızlar Kampı'ndaki gibi.

Ama bu çok farklı! Ve umulmadık bir anda Shannon ve ben şakalaşıyoruz, beynimdeki Sculpey* düğümcüğüne baskı yapan yeni bir tümör olmalı diye. Her renkten polimer kil, boya ve ipek kimono parçaları; gizlilik içinde, neşe ve neredeyse zina suçluluğu içinde bu malzemeyle vakit geçirmek için uçarcasına okulumdan ve yazma ediminden kaçmaya başladım.

Garip bir şey bu zira yazmak, en azından Shannon'la olan proje beni heyecanlandırıyor. Ama bu beni heyecandan titretiyor (bu duyguyu tam anlamıyla daha önce hiç yaşamamıştım), yazı yazmaya pek *benzemiyor* çünkü.

* Bir polimer kil markası. (ç.n.)

Yazmak, mükemmeliyetçiliğim her şeyin üzerini örtüyor. Bilgisayar ekranına ulaşmaya çalışan kelimeleri uzak tutmak için çok uzun süre mücadele edip kıvranıyorum. Michelangelo gibi, mermer bloğundan ne çıkacağını bilerek, *o* olmayan her şeyi kesip çıkarmak işim. Belki buna "ne yaptığını bilmek" diyorlar; gitgide daha az iyi hissediyorum.

Ama bu diğer, belirsiz alanda vicdanın bir tutamağı yok. Ne yapıyorum? "Malzemeyle" didişiyorum. Elimde malzeme; durup bir an düşünerek, bunların dönüşmek üzere olduğu tatmin edici, şaşırtıcı bir şey olup olmadığını anlamak.

Çok şey istemiyorum! (Sevimli)
bir şeye dönüştüklerinde,
neşeleniyorum.

&

ÇARŞ. GECESİ UYUYAMAMIŞ +++ NOTLARIMA ERİŞEBİLMEK VE BİR BAŞKASININ YAZDIKLARINI OKURKEN NE DENLİ SADİST OLABİLECEĞİ KONUSUNDAKİ KAYGISI; BENİ ÖLDÜRECEĞİNDEN, NASIL YAZDIĞIMA DAİR SADİSTÇE BİR TUTUMLA, BENİ KENDİSİ İÇİN BİR BESİN KAYNAĞI YAPARAK MAHVEDECEĞİNDEN KORKUYOR. ANNESİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ. BENİ KENDİ İÇİN ÖLDÜRÜRSE, KENDİNİ ÖLDÜRMÜŞ OLACAK. AMA SABAH BUGÜNE KADAR BANA OLAN HİSLERİNİN NE KADAR ESNEK OLDUĞUNU ANIMSIYOR. ONA NOTLARIMI VERİYORUM.

&

BENİ GÜVENİLİR VE RAHATLATICI BULMAKTA SIKINTI ÇEKİYOR SON ZAMANLARDA; YAZMA PROJESİNİN BU YETENEĞİ TAHRİP EDİP ETMEDİĞİNİ MERAK

EDİYOR, KENDİNİ OBURLUKLA SUÇLUYOR?// SAÇ RENGİNİ AÇMA İHTİMALİ (STEPHEN'IN FİKRİ); BEDENİNİ, ÖZELLİKLE CİNSEL AÇIDAN, FARKLI DENEYİMLEME. // ONUR YÜRÜYÜŞÜNDE* İKİ MEMELİ ÜSTSÜZ KADIN: HASET. // RÜYA: EBEVEYNLERİNDEN BİR KİTAP ALMAK İÇİN BİR ŞEYLER ÇALIYOR AMA SAKLADIĞI BÖLMEYİ BULAMIYOR; POLİS DELİL OLARAK EL KOYMUŞ: KAYGI.//

&

BABAMDAN ÇOK KORKARDIM; ARTIK KORKMUYORUM, BU YÜZDEN NE DÜŞÜNECEĞİMİ BİLMİYORUM (BUNU ORTAYA ÇIKARAN NE?), ÖFKEYLE NE YAPMAK LAZIM; AYRICA NOTLARINI OKURKEN GÖRÜYORUM Kİ SEN DE ONUN (BABAMIN) GÜVEN VEREN BİR MODELİSİN. NOTLAR ÇOĞUNLUKLA BENİM BAKIŞ AÇIMLA TUTULMUŞ VE BİRAZ BABAM GİBİ: KABUL EDEN, TATLI; AMA ÖFKE YOK MU…

&

Shannon'a anlatmak zor: bu saatlerde, bulutlu günlerde veya akşamın erken saatlerinde, üzgün olduğum zamanlarda, Dokuzuncu cadde ve Ana caddeyi geçerek, gözlerimi dördüncü kata dikerek, teselli ararım,

ben olmasam da,
biri için orada bulunuşunun
ışıklı, tatlı odacığında.

* Onur Yürüyüşü (Pride Parade): 1969'da Stanewall Inn adlı barda baskı, şiddet ve ayrımcılığa dayanamayan eşcinseller ayaklanmış, polisin baskıcı müdahelesi üzerine de 4 gün süren eylemler ve çatışmalar yaşanmıştır. Onur Yürüyüşü, her yıl haziran ayının sonlarında dünya genelinde, bu olayın yıldönümünde gerçekleştirilen bir dizi etkinlikler ve törenler bütünüdür. (y.h.n.)

&

YİNE NYC'DEYKEN BENİ ÖZLEDİĞİNDEN VE DURUMLARLA BAŞ ETMEYE ÇALIŞIRKEN ÇABUCAK NEVROTİK BİR VAZİYETE BÜRÜNDÜĞÜNDEN BAHSEDİYOR. YAZI PROJESİ: OLAĞAN VEYA OLAĞANÜSTÜ "GİBİ YAZMAK" ARASINDAKİ SINIR; GEÇEN HAFTA KENDİYLE OLAĞAN BİR İLİŞKİ KURAMAMIŞ. // MERAK EDİYOR: MANİK NÖBET? KLASİK ANLAMDA DEĞİL YİNE DE. // RÜYA: GÜZEL BİR BİNA, MÜZE VE KÜTÜPHANESİ OLAN BİR ÜNİVERSİTE. BİR KATA ÇIKTIĞINIZDA, KİTAPLARIN YANINDA KEŞFE ÇIKABİLECEĞİN BÜTÜN BİR KONU MANZARASI MEVCUT. RÜYADA SADECE KÜÇÜK BİR KAYGI VAR: EVİNİN BULUNDUĞU KATIN NEREDE OLDUĞUNU BULAMIYOR.

&

ETEK GİYMENİN NASIL BİR ŞEY OLDUĞUNU SORUYORUM, E KEYİFLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. // GARY'YE DAİR RÜYA: ÜZGÜN DEĞİL, SESİNİ DUYDUĞU İÇİN MUTLU YALNIZCA.// SEKSİ HİSSEDİYOR, KISA ETEK GİYDİĞİNİN FARKINDA OLMASIYLA DOĞRUDAN ALAKALI BU· KISA ETEKLİ KÜÇÜK KIZLAR, KÜLOTLARINI GÖSTERİYORLAR; BAZI YETİŞKİNLER DE YAPIYOR BUNU· APTALCA DAVRANMAKTAN NE KADAR DA KEYİF ALIYORUM./ KISA ETEKLER CİNSEL DUYGULARI GIDIKLIYOR: ŞİDDETİ: CADI TAHTASI (DİKKAT DAĞILIYOR) NE DÜŞÜNÜYORSUN? (CİNSEL DUYGU VE DÜŞÜNCELERDEN DEVAM ETMEYİ ÖNERİYOR) DUYGULANIMLAR: TYLER ÇOCUKKEN KULLANDIĞI SOYUNMA ODALARINDAN BAHSEDİYOR, BİR DİZİ OĞLANIN BEDEN EĞİTİMİ HOCASI TARAFINDAN ŞAPLAKLANMASI FANTEZİSİ, İLGİ VE SEVGİNİN SICAK

YUVASI. GÖĞSÜNDE BİR SIKIŞMADAN BAHSEDİYOR, BELDEN AŞAĞISI PEK İYİ DEĞİL; DÜŞÜNMEKTE/KONUŞMAKTA ZORLUK. TEKRAR ODAKLANMA: "BUNUNLA NE YAPMAK İSTİYORUM?!", "BUNUNLA NE YAPIYORUM?!", "MESELE NE OLABİLİR?" HİSSİ BASKIN. TURUNCU-SARI BİR ENERJİ, SANKİ PORTAKAL SUYU GİBİ, İÇİMDEN AKIYOR, GÖNDERİYOR BENİ DÜNYAYA BÜLBÜL GİBİ ÖTEYİM DİYE; SONRA BU YEGÂNE RENK NİYE, NİÇİN YALNIZCA BU ENERJİ İŞLENİYOR; DİĞER DAHA KIRMIZI, DAHA KOYU, DAHA YERÇEKİMLİ RENKLER NEREDE; ÇOK FARKLI HİSSEDİYORUM: SİHİRLİ HALI BENİ YÜKSEĞE KALDIRIYOR; İLK KEZ BURADA BU DUYGU, İÇİMDE PEK ÇOK YERE DEĞEN BU DUYGU.

&

BEZGİN VE UMUTSUZ VE BENİMLE OLAN İLİŞKİSİNİN KIYISINDA, BENSE (ZANNEDİYOR Kİ) BABAVARİ ÇEKİCİ BİR HALDE KISA ETEK GİYMENİN NASIL BİR ŞEY OLDUĞUNU SORMUŞUM. BU DİKKATİMİ PERÇİNLİYOR, BENİ HEYECANLANDIRIYOR VE İLGİMİ ÇEKİYOR AMA AYNI ZAMANDA RAHATSIZ DA EDİYOR; MUHTEMEL Kİ BİR ÇEŞİT ERGENLİK DİNAMİĞİ, GÖZDE BÜYÜYEN NETİCELER AMA KESİN BİR ŞEY YOK. HER ŞEYDEN KORKUYORUM; SENİNLE YATMAK İSTİYORUM VE SENİN İLGİSİZLİĞİNİ, KİBARCA AMA AŞAĞILAYARAK REDDEDİŞİNİ İSTİYORUM; SEN DE BENLE YATMAK İSTİYORSUN VEYA OTOEROTİZMİMDEN TAHRİK OLUYORSUN, YIKICI OLUYOR, HİSLERİMİ/İHTİYAÇLARIMI/GÜNDEMİMİ GASP EDİYOR ÇÜNKÜ ÖNEMLİSİN BENİM İÇİN. HASTA VE TERAPİST ARASINDAKİ SEKS SORUNSALIYLA MEŞGUL HALDE, BEN NE YAPIYORUM? BU SORU BENİM Mİ? OLASILIKLAR VE

KORKULAR ERKEN ERGENLİĞİMİN ARZULARIYLA OLAN İLİŞKİMİ ALTÜST EDİYOR; MICHAEL'LA ARAMIZDAKİ YAŞAMSAL FİZİKSELLİK, STEPHEN DA BURADA.// KORKULARLA ENGELLENMİŞ ASKIDA BİR HAL, TÜM BUNLAR ÇELİŞKİLİ VE HİÇBİRİ "KORKUNUN ÖZÜ" DEĞİL. DETAYLARA GİRİYOR (NİÇİN *BU KADAR* KAYGI DOLU?): KADINLARLAYKEN HAREKET ALANIM SINIRLANIYOR, SENİNLE BÖYLE DEĞİL, SENİNLE KADINLARLA OLDUĞUMDAN DAHA FAZLA OYUN ALANIM VAR. BU ÖYLESİNE AKLA YAKIN Kİ: BİR KIZ, ANNESİNDEN SEVGİ VE DERİN BİR GÜVEN ALMAMIŞ, ANAÇ BİR MASKEYLE ERKEKLERLE DERİN YAKINLIKLAR YAŞAMIŞ VE BU YAPI HETEROSEKSÜEL BİR DIŞ KAPLAMA VEYA DAYATMANIN TEHDİDİ ALTINDA. (BUNUN, BİR HİKÂYE OLARAK DAHA FAZLA BAHARATA İHTİYACI VAR; KAYGIYI VEYA ÖFKEYİ VEYA DA... İŞTE HER NEYSE ONU YAKALAMIYOR.)

(İKİ ŞEY VAR KAFAMDA: UYANDIĞIMDA E'YLE CİNSEL İLİŞKİ KONUSUNU TEKRAR DÜŞÜNÜYORUM; SANIRIM ERGENLİK VEYA AZ DAHA SONRASINDAN GELEN BİR İFADE BU: YAPABİLSEM YAPARIM AMA YAPAMIYORUM, BU YÜZDEN DE YAPMAYACAĞIM. GEY OLMAYIŞIMIN POTANSİYEL BİR PROBLEM VEYAHUT BİR FIRSAT OLMASI MESELESİNE GERİ DÖNMENİN DİKKATE DEĞER OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM.)

&

TERAPİDE EDİNDİĞİ ŞEYLERDEN BİRİNİN DE GÜCÜNE DAİR DAHA GERÇEKÇİ BİR HİS VE KAVRAYIŞA ULAŞMASI OLDUĞUNU HİSSEDİYOR. BU GÜCÜN (ENTELEKTÜEL, RUHSAL, SANATSAL GİBİ) YA SINIRSIZLIK YA DA HİÇLİK, YA FAZLA ŞİŞMİŞ YA DA ANİDEN İNİ-

VERMİŞ BİR BALON OLDUĞUNU GİTGİDE DAHA AZ HİSSEDİYOR. "PEK ÇOK HAVA BÖLMESİ OLAN BİR UYKU TULUMU GİBİ DAHA ÇOK; TEK BİR DELİK ONU SÖNDÜREMEZ." BUNU DEHADAN ÇOK BECERİLERE YAPILAN VURGUYA BAĞLIYOR. ELİŞİ TUTKUSUYLA DA BAĞLANTILI MI BU? BÜYÜK AMAÇLAR OLMADAN BÜYÜK ZEVKLER. BUNUNLA BİRLİKTE SADECE BÜYÜKLENMENİN VEYA İĞRENÇLİĞİN AŞIRI UÇLARINDA YER ALMAYABİLECEK, MUHTEMEL BİR EYLEMLİLİK DE ÇIKAGELDİ. ÇABUCAK GELEN "BU BANA OLMAMALIYDI", "BU BENİM İÇİN İYİ DEĞİL" HİSLERİNE DÖNÜYOR. BİR ZAMANLAR KÖTÜ YEMEK YEDİĞİNDEN OLABİLİR Mİ DİYE KUŞKULANIYOR. BİR ŞEYLER İSTEMENİN BÜTÜN YANLIŞ YÖNTEMLERİNİN ONUN AİLESİNDE VAR OLMASIYLA ALAKALI BU.

&

BU HAFTASONU ANNESİNİN YAPTIĞI ZİYARET: W. İLE OLAN İLİŞKİSİNİ KİTABA DAHİL ETMEKTEN BAHSETMİŞ, ANNESİ İÇİN SORUN DEĞİLMİŞ. E BUNUNLA GURUR DUYUYOR! EBEVEYNE AİT TEKTAŞIN HER TÜR ÖDİPAL UZLAŞMAYI İMKÂNSIZ HALE GETİRDİĞİ FİKRİ; E VE NİNA ÇOCUKKEN HEP "İKİNİZİN DE ÇOCUK SAHİBİ OLMAYLA İŞİ OLMAZ, SADECE BİRBİRİNİZE BAKARSINIZ" DİYE DÜŞÜNMÜŞLER. ÇEKİRDEK AİLE İMGESİNE KAYGIYLA YAPIŞIP KALMANIZ SİZİN İÇİN PEK ÇOK ŞEYİ İMKÂNSIZ KILDI VESAİRE. BİR BAKIMA DÜŞÜNDÜĞÜN VE İSTEDİĞİN ŞEYLERE VE ARZULARINA DAİR DAHA CESUR, DAHA ODAKLANMIŞ, DAHA SAHİCİ OLMANI İSTERDİM SENİN (RİTA). PEKİ, TÜM BUNLARIN İÇİNDE BENİM NEREDE DURDUĞUMU SORSALAR, BİLMİYORUM: BU İNCİNMEYİ KİMİN ADINA HİSSEDİYORUM BİLMİYORUM.

&

EVE'İN İSPİNOZLARINDAN BİRİNİN ÖLÜMÜ, ANNESİNİN NİNA'NIN ÇOCUKLUĞUNDAKİ MUHABBET KUŞUNDAN VE HAYVANLARIN ÖZGÜR OLMASI GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNÜP ONU ÖZGÜR BIRAKIŞINDAN VE KEDİNİN ONU KAPMASINDAN BAHSETMESİNE YOL AÇIYOR, HA HA! GERÇEKTEN Mİ?? GÜN BOYU ANNESİ O YALANCI DUYGUSAL TONDA NE KADAR KÖTÜ HİSSETTİĞİNİ VE E'NİN DE İSPİNOZ HAKKINDA BÖYLE HİSSETMESİ GEREKTİĞİNİ ANLATIYOR. FAKAT E ASLINDA KUŞUN ÖLÜMÜNDEN EPEY HUZURSUZ. R BİR DUYGUYU ÖYLE KARİKATÜRLEŞTİREBİLİYOR Kİ HİSSEDEMEZ OLUYORSUNUZ? ÜÇ YIL ÖNCE DUYGULARIMI YİTİRDİĞİMİ DÜŞÜNMEM DE BUNUNLA ALAKALIYDI, DUYGUSAL ALAN BÖYLE İTİBARSIZLAŞTIRILMIŞKEN DUYGULARA SAHİP OLMANIN, DUYGULARIN TALEP ETTİĞİ ŞEYLERİ, AĞIRLIKLARINI, GERÇEKLİĞİ ALGILAMAK ÇOK ZOR; BUNU NİNA'DA GÖREBİLİYORUM, DUYGULARIN, ÖZELLİKLE DE ŞEFKATLE İLGİLİ DUYGULARIN REDDİNİ; BİR DUYGUNUN FARKINA VARDIĞI ZAMAN, ONUN KENDİNİN OLDUĞUNDAN EMİN OLMAK İÇİN NE KADAR DA KARARLI OLMALI. BU İNATÇI BİR DEPRESYON VEYA ÜZÜNTÜNÜN NEDEN GERÇEKLİĞİMİN GARANTİSİ GİBİ GÖRÜNDÜĞÜNÜ AÇIKLIYOR: "O DA ÖYLE BİRİ" SAVUNUSU.

&

HAL, BEN VE ANNEM İLE İLGİLİ BİR RÜYA. HAL VE BEN ESKİ BÜYÜK BİR OTELDE SEKS YAPMAKTAYIZ, KEYİFLİYİZ AMA ANNEMİ BULMAM GEREKİYOR, ONU ARIYORUM; İKİMİZDEN BİRİNİN ORGAZM OLUP OL-

MADIĞINA DİKKAT ETMEYİ UNUTTUĞUMU FARK EDİYORUM; TELAŞLANIYORUM. OTEL YENİLENMEKTE, ZEMİN ÇIPLAK, HER İKİ TARAFTA DA DUVAR YOK. OLDUĞUM YERDEN ANNEMİN OLDUĞU YEMEK ODASINA GEÇEMİYORUM: ORİJİNAL HALİNDE İKİ AYRI TEMELE SAHİP İKİ AYRI BİNA BUNLAR. BİRDEN BİR YOL BELİRİYOR: GEZİNİP ARAŞTIRIRSANIZ BİR ARKA GİRİŞ BULUYORSUNUZ. CİNSELLİĞİNİN BU SEFERKİ GÖRÜNTÜSÜNDEN KEYİF ALIYOR E: KORUNMASIZ YAPI, SEVİYELERDEKİ TUTARSIZLIK, HAL VE (E'NİN) ANNESİNİN KAFA KARIŞIKLIĞI; ORGAZM SORUSU ORADA BİR YERDE UÇUŞUYOR.

10

HAIKU VE ELİŞLERİ, EVET

Shannon'la elişi çılgınlığını açıklamaya çalışırken harcadığım saatler için utandım; bu bile durmama yetmedi. Ama dahası ve daha kötüsü de bu engin zevki sürmeye iznim olduğuna inanmaya çalışmam. Kim derdi ki ihtiyar süper ego bu denli kanlı canlı duruyor içinde?

Amansızca ketum olan bir akıntıya kapılıp gitmek bir tuhaflık gibi görünüyor. Tüm o alçakgönüllülüğü içinde önermeler, benlikler, fikirler üretmeyi reddetmesi; işte bu belki de, mütevazi bir tutku kisvesine bürünmüş sarsıntılı bir değişimdir. Sanki izin versem

daimi evetimin
yayılmasına bu kadar çok, başka bir
hayır olamayacak bir daha.

&

BOYUN AĞRISI!!/GÖZÜ YAŞLI, KÖTÜ HİSSEDİYOR. DOKTORLA BUGÜN GÖRÜŞECEK.

&

İPEK İŞİ: KUMAŞI BAŞKA BİR KUMAŞA DÖNÜŞTÜRMEK/SATEN ŞERİTLİ ÇOCUKLUK BATTANİYESİ/DERİ AÇLIĞI/DERİMİN İPEKSİLİĞİYLE BÜYÜLENMİŞ OLAN HERKES/ERKEK KARDEŞİN PIFFO YASTIĞI, ÜZERİNDE SALYALARI, "ÖPÜŞME OYUNU" OYNAMASI/TENİMİZİN DOKUNULMAYA NE KADAR AÇ OLDUĞU VE OTONOM OLANAKLAR GELİŞTİRME İZNİMİZ KONUSUNDA BİR ŞEY SÖYLEYEBİLİRİM/İPEKSİ OLMANIN DEZAVANTAJI BİR BAKIMA BAŞKALARININ BENİM DEĞİL, KENDİ DOKUNMA İHTİYAÇLARINI TATMİN ETTİĞİ BİR NESNE OLMAMDI/İPEĞİN HAZİNEMSİ PARÇALARI/ HER NASILSA İPEK VE BOK YAKIŞIYOR BİRBİRİNE: ATIK ÜRÜN, KENDİ KENDİNE YETMEK, BAĞIMLI OLMAMA FANTEZİLERİ, SAMANI ALTINA ÇEVİRMEK.

&

MASAJ: BİRKAÇ AYDIR SÜREN BOYUN SERTLİĞİ, BELKİ DE DİVANDAN YA DA ELİŞİ AKTİVİTELERİNİN STRESİNDEN KAYNAKLANIYORDUR, KASKATI OMUZLARIM. YAŞADIĞI ÇATI KATINDAKİ (AİLESİNİN EVİ) SAÇAKLARIN ALTINDA KALAN KAPILARI GİZLEMEK İÇİN 12 PERDE ALMAK ÜZERE OLDUĞUNU GÖRÜYOR

RÜYADA. BUNU YAPMAK İÇİN ÇOK AZ MOTİVASYONU VAR AMA PERDELERİN 6'SINI TOPLUYOR. YA ANNESİ YA DA BABASIYLA BİR KONUŞMA VAR RÜYADA VE KAYIP MOTİVASYONU VE DEPRESİF HİSSİYATI HAKKINDA KONUŞURKEN ALIŞILMADIK BİR ŞEKİLDE İÇTEN. SAHNE DEĞİŞİYOR, SAHİLDE YARI SAYDAM CAMDAN ŞİŞELERİNİ DÜZENLİYOR, KUMUN, DENİZİN VE GÖKYÜZÜNÜN RENKLERİNE GÖRE. ARKASINA BAKIYOR VE BÜYÜK BİR DALGANIN YAKLAŞTIĞINI GÖRÜYOR; KAÇMAK İÇİN ÇOK GEÇ, BIRAKIYOR ONU YUTSUN, PEK DE KORKUTUCU OLMADIĞINI FARK EDİYOR.

&

HAVALI, DOKUMA BİR EŞARP ÜZERİNDE İYİ İŞ ÇIKARMIŞ, DOKUMA TEZGÂHIYLA NASIL ÇALIŞMALI KONULU HAFTA SONU ALIŞTIRMALARININ ÜRÜNÜ. DOKUNSAL, GAYRİ-SÖZEL, GERİLERE GÖTÜREN, KEYİFLİ. YAZMA EDİMİNDEKİ, BUNU YAPACAK DOĞRU İNSAN OLMA VEYA HALİNE GELMEYE DAİR DAİMA TETİKTE OLMA HALİNDEN ESER YOK.// E İKİ KEZ KENDİNİ BU VEYA BAŞKA BİR KONUNUN BİR KISMININ ETKİLERİ VE ANLAMLARI SİLSİLESİNİ ÇÖZÜMLEMENİN ORTASINDA BULDU VE BU MUHAKEME SİLSİLESİ DAĞILDI, NE OLDUĞUNDAN EMİN DEĞİL; ÖRGÜYLE UĞRAŞMAKTAN DAHA FAZLASI SÖZ KONUSU...

&

AŞK ÜZERİNE BİR DİYALOĞA GERİ DÖNMEYE KARŞI DİRENİYOR; ZİRA BİRİNCİL ŞAHSIN ORTAYA ÇIKMASI HEM YOĞUN ÇABA GEREKTİYOR HEM DE ONU KISITLIYOR; BİRİNCİL ŞAHSI OLUŞTURURKEN KULLANILACAK DUYGUSAL KAYITLAR ERİŞİLEMEZ DURUMDA.

BİR ÖRGÜ KİTABINI HAZIRLARKEN BİR BİRİNCİL ŞAHSA GEREKSİNİMİ YOK, TIPKI ÖRGÜ YAPARKEN OLMADIĞI GİBİ. BU BENİM İÇİN DE GEÇERLİ: BUDİST OLAYLAR, KONUŞMAYAN NESNELER YARATMA MERAKI, ÇOCUKKEN KARANLIKTA AİLEYLE ARABADA YOLCULUK ETME DENEYİMİ... HATTA "BERRAK SES" FANTEZİSİ.

Arabalar, her birimiz,
aynı karanlıktaki hava kabarcıklarıyız,
kara bir kolyeye dizilmişiz.

&

Sogyal Rinpoche'nin *Tibetan Book of Living and Dying** kitabını bana ilk tavsiye eden Michael mıydı Stephen mıydı, emin değilim. Elbette, nasıl ölmek gerektiği üzerine olan bölümlere baktım hemen, çok yabancı hissettim ama baştan okumaya başladığımda, bir şey oldu.

Fark ettiğim varsayımlardan biri, şaşırtıcı biçimde, daha önce Proust'ta da karşılaştığım bir şeydi: bulduğunda

gerçek seni,
tanırsın; çünkü
seni *mutlu* eder.

&

STEPHEN'IN VERDİĞİ 3 İSPİNOZDAN SONUNCUSU ÖLÜYOR VE E BODRUMDA YERALTI BORULARINDAN GELEN ZEHİRLİ GAZLA VE ONLARI ORAYA ÖLDÜRMEK ÜZERE GETİRMİŞ BİR MAKİNAYLA, ÖLMÜŞ BİR

* Sogyal Rinpoche, *Tibet'in Yaşam ve Ölüm Kitabı*, Çev. Güneş Tokcan ve Elif Baydar, Dharma Yayınları, İstanbul, 2002. (y.h.n.)

DİZİ KUŞA DAİR BİR RÜYA GÖRÜYOR. E, YETİŞKİNLERİ BÜYÜLÜ DÜŞÜNME BİÇİMİYLE BESLEYEBİLİRKEN, DAHA KÜÇÜK CANLILARI BESLEMENİN BAŞARAMADIĞI BİR ŞEY OLDUĞUNU HİSSEDİYOR. ESKİ RÜYALAR; ÖRNEĞİN ÇOCUĞU OLMUŞ VE BESLEMEYİ UNUTUYOR VE ONU ÖLÜ BULDUĞUNDA FARKINA VARIYOR. BAKIŞLARIMI BİRİNDEN UZAĞA KAYDIRIRSAM BİR DAHA DÖNÜP BAKMAYA KORKUYORUM, ÖLMÜŞ OLABİLİRLER, SÜREKLİ BAKIŞIMLA CANLI KALMAZLAR GİBİ SÜREĞEN BİR DUYGUYLA İLİNTİLİ.

&

Kafası karışık anne
için üç kolayca
300 olabilir.

&

CUMA GÜNÜ BOYUN AĞRISI İÇİN KEMİK FİLMİ ÇEKTİRMİŞ. ANNESİYLE KONUŞMUŞ, ANNESİ LAF ARASINDA, BACAĞINDAN ALINAN "ZIMBIRTI"DAN, İYİLEŞMEDİĞİNDEN AMA TEKRARDAN DOKTORA GİTMEK DE İSTEMEDİĞİNDEN BAHSETMİŞ. E SORDUĞUNDA: NE TÜR BİR ZIMBIRTI OLDUĞUNU, DERİ KANSERİ Mİ? ANNESİ EVET DEMİŞ FAKAT E MELANOMA OLUP OLMADIĞINI SORDUĞUNDA DA, ANNE EVET DEMİŞ, BİLMİYORMUŞ, FARK EDER Mİ? (BU, MELANOMADAN ÖLEN DAMADINA BAKMIŞ OLAN R.'DEN GELİYOR.) E MELANOMANIN HIZLI BÜYÜDÜĞÜNÜ SÖYLEDİĞİNDE ANNESİ: BEN YAVAŞ BİRİYİM, O YÜZDEN MUHTEMELEN YAVAŞ BÜYÜYEN BİR ÇEŞİTTİR. E, BAZEN DE NEŞEYLE ŞİKÂYETTEN KAÇINMASINI ANLAYABİLİYOR AMA İNATLA BULMA İHTİYACINDA OL-

DUĞU VE ÖZELLİKLE NEMRUT ZAMANLARINDA GERÇEĞE DAYANAN BİLGİDE ISRAR ETTİĞİ KAYGININ KAYNAĞINI DAHA İYİ ANLIYOR. BAŞKA BİR TAHMİNSE, E'NİN SORUNUNUN NE OLABİLECEĞİNE DAİR DAHA FAZLA FANTEZİ KURMAK İÇİN KENDİNE İZİN VERMESİNİN NEDENİ ŞU: DAHA KLEINCI BİR BİÇİMDE, TIPKI ÇOCUKLUK EVRESİNDE OLDUĞU GİBİ, BEDENİNİN İÇİNDEKİLERE DAİR DÜŞÜNMEK/FANTEZİ KURABİLMEK.

&

CUMA BOYUN FİLMİ ÇEKİLDİ. BOYUN AĞRISININ NEDENİ OLARAK KAS GERGİNLİĞİNDEN DAHA FAZLASINI KABUL ETMİYOR; NEREDEYSE 6 YIL ÖNCESİNDEN KALMA MEME KANSERİ OMURGA METASTAZIYLA ÇIKAGELİYOR. BUNUN NE ANLAMA GELDİĞİNİ SORUYORUM. ÖLECEĞİ ANLAMINA GELDİĞİNİ SÖYLÜYOR AMA YAKIN ZAMANDA DEĞİL, SONUÇTA KANSER UYUŞUK VE ŞİMDİYE DEK E'NİN SADECE KEMİKLERİNDE YER ETMİŞ. 2 YIL-5 YIL? BAZISI ON YIL VEYA DAHA FAZLA YAŞIYOR. ŞİMDİYE KADAR BİR BAŞKA ŞEYİ "BEKLEMEK" VE DAHA FAZLA TETKİKİN DEVASA LOJİSTİĞİYLE UĞRAŞMAK UFAK BİR RAHATLAMA SAĞLAMIŞ; BOYUNLUK, IŞIN TERAPİSİ PLANLARI, BU SÖMESTR NE ÖĞRETSEM, VB. BÜTÜN BUNLAR BİR BAKIMA HÂLÂ KANSERE VERİLEN BİR TEPKİ VE TEPKİSİYLE HALEN HAYATA TUTUNMAYA ÇALIŞIYOR.

Klinik kapısının hemen dışındaki
telefonlar.
Geçicilik
hemen çıkageliyor!

&

İKİ RÜYA: ROMANESK KATEDRALDEN BOZMA BİR BİNADA TIBBİ CHECKUP. HAL İLE BERABER GELİYOR E, SONRA İKİ HEMŞİREYLE OLDUĞUNU VE HAL'DEN AYRILDIĞINI FARK EDİYOR; ENDİŞELENİP, ONU BULAMAYACAĞINDAN KAYGI DUYUYOR. ONKOLOJİSTİ VE YAŞLI BİR DOKTOR ONU MUAYENE EDİYOR, ONKOLOJİSTİ ŞU AN KANSER VE YAŞLI DOKTOR DA ÖYLE; GÖMLEĞİNİ ÇIKARTIYOR VE GÖVDESİNDE YARALAR GÖRÜNÜYOR. BİNADA GEZİNİYOR; YÜKSEK, YUVARLAK KEMERLİ PENCERELERİ OLAN, BİRİNİN HENÜZ TERK ETTİĞİ AMA TAMAMIYLA ALTIN SARISI OKUMA IŞIĞIYLA AYDINLATILMIŞ BİR ÇATI KATI GÖZÜNE İLİŞİYOR VE ORADA OLMAYI ARZULUYOR. TESTLERİN SONUÇLARI İYİ VE BİR "BU AİLEYE Mİ AİTİM?" DUYGUSUYLA KEDER İÇİNDE // İKİNCİ RÜYA BİR SAHNE VEYA JİMNASTİK SALONUNDA GEÇİYOR, DANS EDEN İNSANLAR VAR. BİRİNİN YANINA GİTMESİ VE GİYDİKLERİ BİR MANTO VEYA ŞALI ALMASI LAZIM; POOPIE'Yİ, ANNESİNİN BABASINI GÖRÜYOR VE NAZİKÇE ŞALINI ALIYOR. // POOPIE, ÇOK AZ RESMİ EĞİTİM ALMIŞ, YAŞAM OLAYLARINA ŞAŞIRARAK BAKAN, TATLI, ÇEKİNİK, BİRAZ HAL'A BENZEYEN BİRİYMİŞ: GİDEBİLECEK FIRSATI VARKEN ZİYARETE GİTMEDİĞİ İÇİN ONA VE BÜYÜKANNEYE DAİR SUÇLULUK HİSSEDİYOR; ÇÜNKÜ E'NİN EPEYCE DEPRESİF OLDUĞU BİR ZAMANDA HASTAYDILAR VE ÖLDÜLER.

&

Anlayamazmış gibi,
Shannon'a Budizmin
uyanık nefes,

ölüm, hiçlik sevgisinin
bana Batılı kahramanca
bireyselleşme ve

sağkalım baskısından (ki bu
bana yalın bir sahtekârlık
gibi geliyor) daha yakın

olduğunu anlatıyorum.
Robert Thurman'ın*
açıklaması hoşuma gidiyor,

girizgâhında *The Tibetan Book of Dead*** kitabının. "Bu dengeyi gördüğümüzde [ölüm ve affetme arasında Aydınlanmış olanı] materyalistlerin niçin ruhsal ve dini özgürleşme biçimleriyle alay ettiklerini hemen anlayabiliriz. Buna neden ihtiyaçları var? Sonsuz istirahatı zaten güvence altına almışlardır. Onları en ufak bir çaba gerektirmeden edinilmiş, ahlaki özveriden yoksun, kavrayıştan yoksun, herhangi bir beceri veya bilgi geliştirmeyi gerektirmeyen garantili bir hiçlik bekliyor. Tüm yapmaları gereken uykuya dalmak; halihazırda binlerce gece boyunca geliştirdikleri bir beceri.

"Fakat ölümden sonra onları bekleyen huzurlu bir hiçliğin güvencesini onlara sağlayan nedir? Cevap, aşikâr ki, bu inancın temelsiz olmasıdır. Bu sadece en ufak bir kanıt olmadan, süreğenlik ve dogmatik ısrarla pekiştirilmiş, pek çok diğer inanan sayesinde kuvvetlenmiş, cesur beyana dayanan bir inançtır. Bu gerçekliğe dair eksiksiz bir kavrayışa sahip olmaya yönelik dinsel itkilerini tatmin ederek nihai huzur sağlar. Bu rahatlatıcılık kuşku veya şüpheye yol açabilir, bu yüzden de materyalistler için, hiçliğin korkutucu bir şey olduğu, cesur

* Robert Alexander Farrar Thurman (1994-): Amerikalı Budist yazar ve akademisyen Tibet Budizmi konusunda birçok kitap yazmış ve çevirmiştir. (y.h.n.)
** Robert Thurman, *The Tibetan Book of Dead*, Bantam Books, New York, 1993. (y.h.n.)

modern yetişkin insanın yutmayı öğrendiği acı bir hap, arzu edilmeyen bir şey olduğu bahanesiyle gizlenir."

&

SEANSTA ONUNLA BİRLİKTE OLDUĞUM BİR RÜYA; KONUŞMAK YERİNE PİYANO ÇALACAĞIMI SÖYLÜYORUM; KRALİYET İÇİN YAZILMIŞ VE KUZEYDEKİ UYSAL MUHALİFLERE GÖNDERİLMİŞ BİR PARÇA. PARÇAYI VE KRALİYET SAFINA HAYRAN BIRAKMAK ÜZERE UYSAL MUHALİFLERE GÖNDERİLMİŞ OLMA KONSEPTİNİ RAHATLATICI BULUYOR.

&

Benim için utanç verici ama ölümlülük konusu öyle aniden kişiselleştiğinde, cehennem fikri bir türlü yok olmuyor. Ben sağlam bir rasyonalistim ama cehennem fikri etrafta dolaşıyor ve geçirdiğim birkaç kötü gece, bana cehennem fikrinin ölüm düşüncesini nasıl işgal edip, bu düşünceye bir hastalık gibi bulaşabileceğini kısa yoldan öğretiyor.

Fakat daha da kötüsü şu ki cehennem benim için bir anlam ifade etmiyor. Benim inancımla hiç alakası yok. On Emir'den mesela beş tanesi benim doğru ve yanlış anlayışıma temas ediyor ve cehennemde ısrarcı olan kişi ve kurumlar benim anlayışıma, kibarca söylemek gerekirse, çok daha az temas ediyor. Bana muzip saçmalıklar gibi gelen yaptırımlara karşı geldiğim için sonsuza dek acı çekebilir miyim gerçekten?

Düşünebilirsin, kalbimin bir evren ihtimalini reddettiğini, öylesine rastlantısal

ve aynı zamanda
öyle*sine cezalandırıcı*...
"Ama baban
eve gelinceye kadar bekle."

Hepimizin yalnız ölecek oluşu ve kendi kurtuluşumuzu kendimizin hazırlamasının gerekmesi; ulaştığım bu yeni vaziyette en acil saikler artık herkesin bildiği gerçekler değil, bunlarmış gibi görünüyor.

&

MIKE VE JON İLE YENEN AKŞAM YEMEĞİNDE OLAYLAR: BOĞULMA, NEREDEYSE KUSACAK; HASTA OLMAK BÖYLE BİR ŞEY İŞTE. (RADYASYONA EK OLARAK BOĞAZ AĞRISI.) NARSİSTİK PATLAMA TÜRÜ BİR ŞEY VE DİĞERLERİ İÇİN RAHATSIZ EDİCİ BİR HALDE KORKUTUCU. BU KADAR HASTA OLMAYA DAİR BİLE BU KADAR DARMADUMAN HİSSETMEME İHTİYACI DUYUYOR. BİR DE UZAYDAN GELMİŞ GİBİ GÖRÜNEN BOYUN BAĞI KONUSU: GARİP GÖRÜNMEKTEN ÖYLE PEK DE RAHATSIZ OLMUŞ DEĞİL; DAMGALANMAK KONUSUNDA ALIŞILMADIK BİR UMURSAMAZLIK.

&

KASVETLİ: VASİYETİNİ HAZIRLIYOR, İNSANLARIN İLGİSİ, KORUMASI VE BESLEMESİNDEN ANLIYOR Kİ GİDİŞİ YAKIN. O VE ONLAR ONUN VAZGEÇİLMEZ OLMADIĞINI ÖĞRENMELİLER. AMA AYNI ZAMANDA, COŞKUN, İNSAFSIZ BİR VURDUMDUYMAZLIK HALİNDE; ÇALIŞMAMAKTAN, BAŞKALARI İÇİN SORUMLULUK ALMAMAKTAN KAYITSIZCA HOŞLANIYOR. KANSER KONUSUNDA HERHANGİ BİR İRADEYE SAHİP OLMAMASI MESULİYET ALMAMASINI KOLAYLAŞTIRIYOR. ANNESİNİ HATIRLATIYOR ONA: "AH, BANA İNANDIN MI? ÜZGÜNÜM"; BURADA OLMAYACAĞIM. ÖFKELİ DEĞİLİM, YALNIZCA TATLI BİR HUZUR.

&

ÇÖKÜNTÜ HALİNDE; ENJEKTÖR FOBİSİ EDİNME İHTİMALİNİ BEKLEME ODASINDA BIRAKMIŞ (Kİ BU YAŞAMINI CEHENNEME ÇEVİREBİLİR, ALMASI GEREKEN ONCA ENJEKSİYONU DÜŞÜNÜRSEK). ACIDAN KORKMANIN KORKUSU: ENJEKSİYONLAR TÜM BU YAŞANANLARLA İLGİLİ AÇIKLANAMAYAN DUYGULARIN ODAK NOKTASI. AMA BİRAZ DA BİR VÜCUT KATMANININ DELİNMESİ VE SONRA İÇERİDE BAŞKA BİR KATMANIN ACIMASI, KAUÇUĞUN DAMARLARIN ETRAFINI SARMASI VE KEMOTERAPİNİN KIRILGANLIĞI, KAÇINILMAZ, ÖYLECE PASİF KALAMAMAK, O HİSSE KENDİNİ BIRAKMAK (ACIYLA BAŞA ÇIKMAK İÇİN KULLANDIĞI ALIŞILDIK YOL).

&

Tüm bunlar olurken, bir de bir şeyleri isteme sorunsalı var: isteyebilmek ve yaşayabilmek hayatı, zamanı ve sevebilmek elimde olanları; birden odaklanıyor ve bu anda çalışmaya başlayan organın parmakları olmasına şaşırmıyorum. Onlardan çekilen hayatın ipliğini yakalamak değil düşündüğüm ama bu açlık yok mu, tensel bir açlık gibi; o geçerken her bir pürüzü veya ipeksi büklümü elimde tutmanın açlığı. Bunu

maddesel hislere ve
bir şeyler yapmaya
gösterilen ilgiyi yasaklamak
olarak görüyorum.

&

ONA KALP KATERİZASYONU İÇİN TAVSİYE EDİLEN CUMA GÜNKÜ EFOR TESTİMDEN BAHSETTİM.

&

Evet, hep sevdiğim insanları kaybetmekten sersemce korktum.

Başlangıçta, Shannon'a bu korkuları anlattığımda hep şunu eklerdim: "Bu benim düşmanca dileklerle dolu olduğum anlamına gelmemeli, değil mi?"

"Öyle olmak zorunda değil" diye sakinleştirici bir cevap verdiği anlardı bunlar. Bu cevap en açık uçlu olasılığın kapısını aralardı: diğer insanlara yönelik sevgi ve korumacılığımdan her zaman kuşku duymamak. Bu olasılık beni hayrete düşürdü. Yavaş yavaş bu olasılıkla yaşamayı öğrenene dek.

Fakat bu onları kaybetme korkumu azaltmadı. Ve şimdi duygudaşlığımın kökleri çok derinlerde olan kimseler: en başta Hal, aynı zamanda Michael, annem ve babam, David, Stephen, Mary, Mary, Andy, Joe, Melis, Mandy, José, Jon, Jon, Barbara, Tyler, Lib, Janet, Nina, Nina, Ken, Songmin, Simon, Judy, Maude, Rafael, Renu, Noam, Rosemary, Cynthia, Nahum, Jim, Taddy, Sahsa, Cindy, Cathy, Denise, Josh, Marsha, Mark, Neil, Adam, Jenn, Tim, Laverne, Robert, Daniel, Dan, Katie; Brian'ı da saymak istiyorum ve ve ve samimiyetin büyük, yayılan sahası; sevginin kontrolsüzce serpildiği yer:

şimdi onları korkutan benim,
bu ezici yükle;
korku ve ağırlık.

Shannon beni korkutuyor şimdi.

&

SIRADA NE VAR? HASTALIĞIM, ANİDEN HASTANEYE YATIŞIM, E'NİN HASTA/SAĞLAM AYRIMININ SADECE BİR TARAFINDA DURMA POZİSYONUNU DA-

ĞITIYOR; ONU, CİDDİ BİÇİMDE HASTA BİRİYLE İLGİLENMEK DURUMUNDA OLAN KİŞİ POZİSYONUNA SÜRÜKLÜYOR. BU ONUN KENDİ HASTALIĞINA UYUM GELİŞTİRME SÜRECİNİ BOZUYOR. ACINMASI GEREKENLERİN HAYATTA KALANLAR OLDUĞUNU HEP HİSSETMİŞ; BU GİTGİDE DAHA AÇIK HALE GELİYOR ONUN İÇİN; BUNU DÜŞÜNMEK FAZLASIYLA ACI VERİCİ AMA ÖNEMLİ…

&

"Tibet Budizmi'nde her şeyin merkezinde pedagojinin -pedagoji psikolojisinin- oluşunu seviyorum. Bana evimdeymişim hissi veriyor. Burada işin zor kısmı bilmeniz gereken şeyin kendisi değil, bu şeyi gerçekten nasıl öğreneceğinizdir." Gerçeği kabul etmek derdi erkek kardeşim. Farkına varış. Yavaş öğrenen olmak.

Bunu Shannon'ın evindeyken söylüyorum: ilk kez geldim buraya. Bizim için öğlen yemeği getirmiştim, kalp için sağlıklı şeyler, bana hastane maceralarını anlatıyor. Solgun, yavaş, çok sarsılmış ve üzerinde şort var. Bense o bol gelen boyun bağını takıyorum. Güney'in o terleten sonbahar günlerinden biri.

"Gitgide sakinleşiyorum" diyorum ona, "Sogyal Rinpoche'nin birçok hikâyesinde (sakince ve gamsızca) ölen gurulardan bahsetmesi beni bir parça rahatlattı; öğrencileri ve yakınları üzgün ama aynı zamanda içlerindeki o gurunun ruh tohumuyla donanmışlar." Bu tohum uzun bir çıraklık döneminin ardından kendi benlikleri olarak kabul ettikleri bir şey haline gelmiş.

BU ESNADA: *THE TIBETAN BOOK OF DEAD*. GERÇEK VE DUYGUDAŞ BİR İLİŞKİ MODELİ, ANNE VE ÇOCUK/ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ ARASINDAKİ KADİRŞİNASLIK VE ŞEFKAT: KADİRŞİNASLIK VE ŞEFKAT DUYGUSU-

NA (ÖDİPAL BİR KISKANÇLIK, EKSİKLİK, ŞİDDET DEĞİL) BAKARAK GERÇEK OLDUĞUNU ANLAYABİLECEĞİNİZ BENZERSİZ BİR FİKİR; BU AYNI ZAMANDA SEN VE EVRENSEL IŞILTI ARASINDAKİ İLİŞKİDİR Kİ O IŞILTI (DA) SENSİN. KULLANILAN MODELLER (ÖRN., ÖĞRETMEN/ÖĞRENCİ) KİŞİLERARASI FAKAT İKİLİKTEN-UZAK OLDUĞU İÇİN BİR GERİLİM SÖZ KONUSU. AMA E ŞÖYLE DİYOR: "İKİLİKTEN-UZAK OLMAK BENİM İÇİN ANNE SÜTÜ GİBİ BİR ŞEY." ÖLÜM GİBİ BİR SÜREKSİZLİK GEÇİDİNİN AYDINLANMA VESİLESİ OLMA İHTİMALİ; USULÜNE UYGUN YAPARSAN, YANİ, SEN OLAN VE AYNI ZAMANDA SANA KARŞI OLAN BİR SEVGİYİ FARK EDECEĞİN BİR YERDE OLABİLİRSEN. — PANDA DÜŞÜNCESİ; E İÇİN BİR BUDA SİMGESİ VEYA BİR BAKIMA SEMBOLÜ—BİÇİMLENDİRİLMİŞ BİR FİGÜR, BİREYSELLEŞMİŞ DEĞİL; KİŞİYE ÖZEL SEVİLEN ŞEYLERİN ÖRNEĞİN HAL'DE VEYA BENDE ALGILANMASINI SAĞLAYAN BİR ŞEY AMA AYNI ANDA BİZİ BİREY OLMAKTAN ÇIKARAN BİR ŞEY; ANNE VE/VEYA ÇOCUK, ÖZNE VE/VEYA NESNE...

Sahip olduğum püriten modernist estetikten ötürü, Budizm gibi bir dinde ilahi imgelerin her yere yayılmış olmasını utanç verici buluyordum. Putperestlik kokusu vardı bunda.

"Fakat bu kitabı okurken oturma odama bakacak oldum ve ne göreyim? On iki veya on beş tane doldurulmuş panda ve panda resimleri."

Bunun nedeni onları tanrı gibi görmem değildi! Hatta, sanki inancım önemliymiş gibi, Tanrı'ya inanmam da değildi.

Nedeni onları görmenin beni mutlu etmesiydi. Kendimi ve başkalarını onlar üzerinden şekil değiştirmiş biçimde görmek; bu büyük, etkisiz, kanaatkâr, nesli epey tükenmiş bedenlerin varlıkları, ağırlıkları ve sarsak komedisi. Bütün o cinsel eksiklikleri ve is karası, bir örnek kulakları. Bu imgeler çoğaldıkça daha mutlu hissettiğim aşikâr.

Ve mutlu olmak çok şey ifade ediyor.

Hatta iyi olmak anlamına bile gelebilir. Doymuş, bağımsız, öfkesiz, farkında. "Şanslıyım ve mutluyum çünkü iyiyim" diyen yalancı dindarlıktan uzak, mütevazi, tesadüfi bilgi: iyiyim, eğer iyiysem tabii ki çünkü mutlu olacak kadar (eğer mutluysam tabii) şanslıyım.

Ahlaki görevlere değer vermek hiçbir zaman zekice gelmedi. Bazen düşünürüm, Altın Kural'ın* ötesinde

önemli olan tek
şey şu: mutlu
olabiliyorsan, olmalısın.

&

BAZI DUYGULARI BERTARAF EDİP ETMEDİĞİNİ MERAK EDİYOR AMA DAHA ÇOK İYİ VE KAYGISIZ HİSSEDİYOR, YENİ PROJELERE HAZIR, ÖLÜMÜNÜN GELECEĞİYLE DÜRÜSTÇE YÜZLEŞMEYE ÇALIŞIYOR. ÇOK YUMUŞAK, İYİ HİSSETTİREN BİR RÜYA GÖRMÜŞ: YEPYENİ BİR KİTABIN İLK BİRKAÇ SAYFASINDAKİ AĞAÇLARIN GÖVDELERİ, İNCE DALLARI VE YAPRAKLARI ETRAFINDA YÜKSELEN BİR BİLİNÇ AĞI.

&

TEST SONUÇLARI YENİ BİR KANSER OLMADIĞINI GÖSTERİYOR; AYNI ESKİ KANSERİ GÖSTERİYOR. OMURGA AĞRISI HÂLÂ VAR AMA DAHA AZ. E, TEDAVİSİ İMKÂNSIZ, AN İTİBARİYLE ELDEN AYAKTAN DÜŞÜRMEYEN BİR HASTALIKLA NASIL YAŞANACAĞI ÜZERİNDE ÇALIŞIYOR. HABERLERİ İYİ Mİ KÖTÜ MÜ

* "Başkalarının sana davranmasını istediğin gibi onlara davran" diyen ahlak kuralı. (ç.n.)

DİYE SORAN İNSANLARIN SAYISINDAN SÖZ EDİYOR: BUNUN HAKKINDA DÜŞÜNMEK İÇİN ESNEK VEYA ÜRETİCİ BİR YOL DEĞİL BU. ÇOK FAZLA UMUTLANMAMAK VEYA KORKMAMAK, BAŞKALARINI DA BU YOLA SOKMAMAK AMACINDA.

&

Şu Budist meditasyon hakkında bir şeyler okuyorum. Bunu yapabilirim de hatta.

Kamusal bir alanda oluyor bu; özü oradaki her insanın, erkek ve kadın, genç ve yaşlı, daha önceki hayatlarında senin annen olduklarını fark etmek, tek tek.

Veya daha mümkünü, pek çok hayatta öyle olduklarını.

İnsanları tek tek ele alırsanız, bunun nasıl böyle olabildiğini anlamayı öğreniyorsunuz. Tek tek baktığında görebilirsin sana ne çeşit anne olmuşlar; aynı zamanda görebilirsin yavaş yavaş, sen onlara ne çeşit bir çocuk olmuşsun.

Tekrar tekrar

bir yabancıyla, Venüs'le
karşılaşan ve sadece
boynunun ve ayaklarının

ve heybetli adımının
gül rengi sıcağından
kim olduğunu çıkaran

Aeneas* gibisin; geç de olsa,
"Şüphesiz yabancı, siz bir
tanrıçasınız. Şüphesiz annemsiniz."

* Aeneas: Kral Ankhieses ve tanrıça Aphrodite'nin oğlu ve Troya Savaşı'nın kahramanlarından biridir. (y.h.n.)

Ne kadar utangaç olsam da meditasyonda gayet iyiyimdir.

Neredeyse her yüzde, saklı da olsa, bir hassasiyet kıvrımı bulabiliyorum. Bir gülüş veya zekâ parıltısının yeri, müşterek bir yer.

Aeneas: "Niçin elini elime almama; gerçek sesini duymama ve seninle gerçekten olduğun gibi konuşmama izin yok?"

Dudakları suskun bir dazlağın içinden bile veya kaygılı, anoreksik, ruhunun tüm o narsistçe ağırlığıyla yarı delirmiş bir kızın içinden bile, ondan bile o şeyi, bana olan olası, güzel sezgisini çıkarır ve beslerim. Aslında, onların merhametini, o kız veya oğlanın hayal gücünü çıkarırım ortaya.

Tabii bebekler karşısında bunu yapmak kolay.

Bir oda dolusu öğrenci arasında; bunu bulabilirim.

&

(Hayır, işin zorlayıcı tarafı,
şu kısımla yüzleşmek:
hepsinin annesiydim

ayrıca! Lakin buna dair
en ufak bir şey hatırlamıyorum. Bu,
elbette, çocuk sahibi

olduğumu bildiğim
ama onlar için erzağımın
olmadığını

bildiğim korku dolu rüyalar
gibi yalnızca.
Doğruyu
Söylemek gerekirse,

hatırlayamıyorum bile
onları nerede bıraktım; hepsi
de birbirine benziyordu. Annelerimin aksine.)

&

Bugün terapi günü ve gri binaya seanstan önce vardım. Park alanını geçip, park alanının ilerisinde, Dokuzuncu Cadde ilerisinde, köşede BP istasyonundan birine arabam hakkında bir şey danışabilecek kadar erken.

İki park alanı arasındaki çalılık sınırı beklenmedik biçimde dik; kaygan çam iğneleriyle örtülü. Tipik sarsaklığım, sendeliyorum, neredeyse düşeceğim. Sonra toparlayıp kendimi

bankanın park alanına doğru
gidiyorum; şişman bir kadının
kabul edilemez acelesiyle.

İşim bitince benzinciye geri yürüyorum, o esnada Shannon'ın gri binanın köşesini dönmekte olduğunu fark ediyorum. Önümde yürüyerek, bankanın park alanını geçiyor ve beni görmüyor.

Nina ve ben aynı lisedeyken, beni acımasızca suçlamıştı; etrafta yalnız başıma yürürken bir şey *düşünüyormuşum* gibi görünerek onu utandırıyormuşum. Shannon da böyle mi görünüyor emin değilim; ben daha çok yuvarlak, geniş, ışıyan bedenini idare etmesini sağlayan sakin bir neşe görüyorum; Macy'nin* Şükran Günü geçidinden bir dalga gibi.

Düşünüyor bile olsa, etrafına karşı dikkatli. Çalılıklı sınırın yanına geldiğinde, aniden balon zarifçe aşağı batıyor: düşmeme ramak kalmışken tekmelediğim çam malç yığınlarını topladığını görüyorum. Sonra birden ayağa kalkıyor nazikçe, yığını yerine geri koyup ellerinde diğer malç yığınıyla alanı düzlüyor.

Geri çekiliyorum, görünmek istemiyorum.

&

* Amerika'da bir zincir mağaza. (ç.n.)

Bu ufak casusluk
sahnesi: nasıl bir saklı hazine
çıkacak önüme?

Akabinde –gerilimim ya da korkum artık her ne ise– neden beraberimde bir düşünme nesnesi taşıyormuşum gibi hissediyorum: içime dönüp bu şeye yönelsem, beni gülümsetir mi acaba?

Bu tür ani sevimlilik yoğunlaşmalarından sakınırım; geçmişte beni âşık etmiştir.

Ama bu esrarengiz taşı gizlice yoklamaktan da geri durmuyorum. Benim için anlamı ne, bunu tam anlayamıyorum.

Mahcup bir halde, Tim'e yazıyorum; mekân, zaman ve görmenin dar, ince ilmeğinde bitip tükenmeden haz veren bir şey olabilir. Dokuzuncu Cadde'nin kısa mesafesi, bizim engin gökyüzüyle orta batılı hissettiren, ufak kolej kasabamız, nasıl da Shannon'ın farkında olmaksızın hayaletimle karşılaşarak, hatamı düzelterek olduğum mekânı ele geçirmesine izin veren hızlı bir zaman akışı grafiğine dönüşüyor; bense geri dönüyorum, görüyorum bunu. Bana olan ilgisinin *bana* gösterilen bir ilgi olmamasını seviyorum.

Tim cevap yazıyor "Shannon'ın eğilip malç toplarkenki görüntüsünü sıkıcılıktan uzak buluyorum; aynı şey, doğru anladıysam, senin düşerken yerinden çıkardığın otlar için de geçerli; bunu yapanın sen olduğunu bilmeden De Quincey'deki* veya belki de De Quincey'nin kafamdaki kara film versiyonundaki gibi bir şeyin gücüne sahip olmak.

Dolaysız, istemsiz bir ikame [*substittution*]: boş zamanlarında onarıcı çalışmalar yapan anonim terapistler."

&

HAFTA SONU E'YE BURALARDAN TANIDIĞI BİR KADINDAN TELEFON GELMİŞ; MEME KANSERİ OLDUĞU-

* Thomas De Quincey (1785–1859): İngiliz deneme yazarı. (ç.n.)

NU HENÜZ ÖĞRENMİŞ. E, BU KADININ HALİHAZIRDA MÜHİM BİR DEPRESYONUN İÇİNDE OLDUĞUNU ANLATIYOR. KENDİNİ, ZEVK ALMASA DA, ÇALIŞMAYA VERMİŞ BİRİNİ BETİMLİYOR. BANA GÖRE BU, E'NİN NOTUNDA "DURAMAMAK" DEDİĞİ ŞEYİ ÇAĞRIŞTIRIYOR. BİRİNİN ONA "DUR" YANİ ÖL DEMESİNİ NASIL BEKLEDİĞİNİ BANA ANLATTIĞI ZAMANI HATIRLIYOR. GELECEKTE BİR GÜN BENİM BUNU YAPACAĞIMI HAYAL EDİYOR. AYNI ZAMANDA DA SESSİZLİK ANINDA GÜVENEBİLECEĞİ VE İYİ HİSSETTİREN, SESİME BENZER BİR SESİ KENDİ İÇİNDE DUYABİLDİĞİNDEN BAHSEDİYOR. BU SESİ, ONA DURABİLECEĞİNİ SÖYLERKEN HAYAL EDEBİLİYORUM.

Aşk Üzerine Bir Diyalog, queer kuram denildiğinde akla ilk gelen isimlerden Eve Kosofsky Sedgwick'in meme kanseri tedavisinin ardından gelen depresyon nedeniyle görüştüğü terapist Shannon Van Wey ile seanslarının izleğini anlatıyor. İlk bakışta hem terapist hem de danışan tarafından alınmış notlar gibi görünse de, esasen, bir dizi derinlemesine içe bakışın, karşılıklı dönüşümün, aşkın sınırsızlığının hikâyesi denilebilir bu kitap için.

Sedgwick Türkçe'ye çevrilen bu ilk kitabında, kadınlık/kadın oluş, cinsiyet/cinsiyetsizlik, cinsellik, aşk, arzu, çocukluk, şişmanlık, beden, hastalık, ölüm/ölümsüzlük, dostluk, şiir/şiir oluş, yazı/yazı oluş üzerine, allak bullak eden bir düşünce silsilesi sunuyor okura.

Karşılıklı konuşmalarmış gibi görünen ama karşılıklı konuşmanın ikililiğini aşan, şahıs zamirlerini bile bulanıklaştıran, hangi kelimelerin/cümlelerin içe doğru söylendiği, hangilerinin terapiste ve/veya okura doğru söylendiği (ki bu haliyle okur bir katılımcı *voyeur* gibi görülebilir), hangilerinin sadece atmosfere doğru üflendiği hiçbir zaman açıkça anlaşılamayan, Sedgwick'in bu güncevari, diyalogvari, düzyazıvari, şiirvari, *haiburn*vari denemesiyle buluşup ürkütücü, yırtıcı, neşeli, kırılgan, akışkan, devingen, muğlak bir dil yaylasında yürümeye başlıyoruz.

Kitaba bir önsöz yazan Sibel Yardımcı'nın yerinde, anlamlı soruları aslında bu kitap hakkında çok şey söylüyor: "Eve konuşurken aslında kim konuşuyor? Hangi sesler onun içinden [*through*] geçiyor, hangi sözler onu kendilerine aracı kılıyor? Shannon konuşurken aslında kim konuşuyor? Eve'in yazdığı Shannon'da aslında kimin sesini duyuyoruz?"